

5. MANAS FORUMU

BÖLGESEL VE KÜRESEL GELİŞMELER BAĞLAMINDA TÜRK DÜNYASI ULUSLARARASI KONFERANSI

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

6-8 Kasım 2025, Lefkoşa - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

DÜZENLEYİCİ KURUMLAR

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi (KKTC)
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (Kırgızistan)

PAYDAŞ KURUMLAR

Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği (KKTC)
T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Kalkınma ve Ekonomik İş Birliği Ofisi (KKTC)
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (Türkiye)
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (Türkiye)
Yunus Emre Enstitüsü (Türkiye)
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi (Türkiye)
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Türkiye)
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi (Kazakistan)
İbn Haldun Üniversitesi (Türkiye)
İstanbul Ticaret Üniversitesi (Türkiye)
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi (Türkiye)
Beynelhalk Münasebetlerin Tahlili Merkezi (Azerbaycan)
Bakü Beynelhalk Multikulturalizm Merkezi (Azerbaycan)
Azerbaycan-Kıbrıs Dostluk Cemiyeti (KKTC)
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - TÜRKSAM Türk Dünyası Stratejik Araştırmalar Merkezi (Kırgızistan)

KONFERANS TAKVİMİ

Bildiri Özetlerinin Son Gönderilme Tarihi: 1 Temmuz 2025
Kabul Edilen Bildiri Özetlerinin Duyurulma Tarihi: 21 Temmuz 2025
Bildiri Tam Metinlerinin Son Teslim Tarihi: 1 Ekim 2025
Kabul Edilen Bildiri Metinlerinin Duyurulma Tarihi: 21 Ekim 2025
Konferans Programının Duyurulma Tarihi: 30 Ekim 2025
Konferans Tarihi: 6-8 Kasım 2025

Yer: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi, Haspolat Kavşağı no. 20, Lefkoşa - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

E-Posta: manasforumuasbukktc@asbu.edu.tr

Telefon No: +90 542-860-4000

Konferans Sayfası: <https://manasforumuasbukktc.asbu.edu.tr/>

ONUR KURULU

Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı)
Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Musa Kazım ARICAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Almaz İBRAYEV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili)
Prof. Dr. Mehmet Naci BOSTANCI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Muhittin Şimşek (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı)
Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Atilla ARKAN (İbn Haldun Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Necip ŞİMŞEK (İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Enver ARPA (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Prof. Dr. İsmet ALTINTAŞ (Üye)
Prof. Dr. Recai DOĞAN (Üye)
Prof. Dr. Nasuh USLU (Üye)
Prof. Dr. Hanifi PARLAR (Üye)
Prof. Dr. Yaşar SARI (Üye)
Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ (Üye)
Doç. Dr. Resul YALÇIN (Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Zeki AKÇAM (Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Gıyas ŞÜKÜROĞLU (Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali BOLAT (Üye)
Naci SARIASLAN (Üye)
Chountagi BEKİR (Üye)
Arş. Gör. Melike ŞENGÜL (Üye)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU (Ankara Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Abduvali ISADJANOV (Taşkent Uluslararası İslam Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Ahmet KAVAS (İstanbul Ticaret Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL (Yeditepe Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Ali ASKER (Karabük Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Ali Osman KURT (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Prof. Dr. Berdal ARAL (İstanbul Medeniyet Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Bilal ÇAKICI (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Bobir NAMOZOV (Buhara Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Ceenbek ALIMBAYEV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Elem EYRİCE TEPECİKLİOĞLU (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Elnur Hasan MİKAİL (Kafkas Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Erman AKILLI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Eva CSAKI (Pázmány Péter Katolik Üniversitesi - Macaristan)
Prof. Dr. Fahri TÜRK (Trakya Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Farkhod NABİEV (Semerkand Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Fırat PURTAŞ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Firyuza MUKHİTDİNOVA (Taşkent Devlet Hukuk Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Gökçe Yükselen PELER (Erciyes Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Gürol BABA (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Hakima SALOMOVA (Buhara Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Halil BAL (İstanbul Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Hasan Ali KARASAR (Kapadokya Üniversitesi – Türkiye)
Prof. Dr. Havva KÖK ARSLAN (Üsküdar Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Hüseyin BAĞCI (Orta Doğu Teknik Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Hüseyin İŞIKSAL (Uluslararası Final Üniversitesi - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)
Prof. Dr. İsmail ŞAHİN (Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Jamila VAFAYEVA (Semerkand Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Kasimjon SODİKOV (Taşkent Devlet Doğu Araştırmaları Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Prof. Dr. M. Hakan TÜRKÇAPAR (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet Akif KİREÇCİ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Mesut ÖZCAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Muhammet Savaş KAFKASYALI (Kırıkkale Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Muhittin ATAMAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Mustafa AYDIN (Kadir Has Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU (İstanbul Ticaret Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Münire Kevser BAŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Nadirhan HASAN (Özbekistan Millî Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Nasrullah UZMAN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Nur ÇETİN (Kırşehir Ahi Evren Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Okan YEŞİLOT (Marmara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Oktay Fırat TANRISEVER (Orta Doğu Teknik Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Olim ASTANAKULOV (Taşkent Uluslararası İslam Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Osmonakun İBRAİMOV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Prof. Dr. Oygul SHARİPOVA (Buhara Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Poshshajon KENJAYEVA (Taşkent Devlet Doğu Araştırmaları Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Ramakrushna PRADHAN (Guru Ghasidas Üniversitesi - Hindistan)
Prof. Dr. Ravshan ABDULLAYEV (Taşkent Uluslararası İslam Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Shavkat SHARİFKHOJAYEV (Dünya Ekonomi ve Diploması Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Sherzod ABDULLAYEV (Dünya Ekonomi ve Diploması Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Soyalp TAMÇELİK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Şokir GHAFAROV (Semerkand Devlet Üniversitesi - Özbekistan)
Prof. Dr. Utku YAPICI (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Ülvi KESER (Uluslararası Final Üniversitesi - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)
Prof. Dr. Vasif QAFAROV (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi - Azerbaycan)
Prof. Dr. Vefa KURBAN (Ege Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Vugar İMANBEYLİ (Marmara Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Yalçın SARIKAYA (Giresun Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Yunus KOÇ (Hacettepe Üniversitesi - Türkiye)
Prof. Dr. Zeyneb ÇAĞLIYAN İÇENER (İstanbul Ticaret Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Ebubekir GÜNGÖR (Yozgat Bozok Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Elvira LATİFOVA (Bakü Devlet Üniversitesi - Azerbaycan)
Doç. Dr. Fulya KÖKSOY (Batman Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Hatice ÇELİK (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Meryem HAKİM (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Murat Bürkan SERBEST (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Doç. Dr. Mürsel BAYRAM (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Ramin SADIK (Bayburt Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. Zakir ÇOTAYEV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Dr. Öğr. Üyesi Ali Samir MERDAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Batıbek İSAKOV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Mert BULUT (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Didem ÇATALKILIÇ (Ankara Medipol Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Gabit ZHUMATAY (Narxoz Üniversitesi - Kazakistan)
Dr. Öğr. Üyesi Gökberk DURMAZ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KOÇAK (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Nazrin ALİZADA (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Raziyehan ABDİYEVA (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Dr. Öğr. Üyesi Seher BULUT (Ankara Medipol Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Abzal DOSBOLOV (Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi - Kazakistan)
Dr. Bakıtbek ORUNBEKOV (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi - Kırgızistan)
Dr. Cavid VELİYEV (Beynelhalk Münasebetlerin Tahlili Merkezi - Azerbaycan)
Dr. Farkhod TOLİPOV (Bilim Kervanı Düşünce Kuruluşu - Özbekistan)
Dr. Suat BEYLUR (Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi - Kazakistan)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	11
Abdullah GÜNAY Hızlı ve Yavaş Zenginleşmenin Sosyal Maliyetleri: Türk Devletleri Teşkilatı Ülkeleri İçin Politika Önerileri	12
Adiya RAMAZANOVA Yerel Hafızadan Küresel Sembollere: Bolu’Da Köroğlu Anıtı, Müze Kompleksi ve Türksoy’Un Hafıza Politikaları	14
Ahmet Burak BELDÜZ Türk Devletleri Teşkilatı Ülkelerinin Türkiye ile Akdettikleri İşgücü Hareketliliğini Düzenleyen İkili İş Birliği, İşgücü ve Sosyal Güvenlik Anlaşmaları	15
Ali ASKER Türk Dünyasında Entegrasyon Sürecinin Zayıf Halkası: Hukuk Alanında İş Birliği Meseleleri.....	17
Alp Cenk ARSLAN Academic Intelligence Cooperation among Turkic States: Establishing Security Relations through Inter-University Knowledge Exchange	19
Alptekin Cihangir İŞBİLİR Avrupa Enerji Arz Güvenliği Açısından Güney Kafkasya Barışının Önemi: Azerbaycan-Ermenistan Barış Süreci Çerçevesinde Bir Değerlendirme	21
Asem Nauşabayeva HEKİMOĞLU Orta Asya Türk Devletleri Üzerinde Uluslararası Güç Merkezlerinin Rekabeti	23
Aybeniz MEMMEDOVA Türk Dünyası’nda Küreselleşme ve Toplumsal Değişimin Yansımaları	25
Ayperı ŞARŞENBEK KIZI Şule BERBER Türk Dünyası’nda Ortak Alfabe Arayışı: 1993–2004 Yıllarında Rus, Kazak, Kırgız ve Türk Basınında Söylem Analizi	21
Aytekin ZEYNALOVA Yeni Küresel Gerçekliklerde Azerbaycan’ın Stratejik Rolü ve Uluslararası Forumlar Bağlamında Önemli Bir Platforma Dönüşmesi	29
Babek ABDULLAYEV Türk Halkları Arasında Tarih ve Birlik Arayışı	31
Barın KAYAOĞLU “Orta Güç” Olarak Azerbaycan’ın Artan Bölgesel ve Küresel Boyuttaki “Sert” ve “Yumuşak” Gücü, Hibrit Diplomasisi ve Bunların Türk Dünyası İçin Anlamı	32
Berna SARICA Orta Asya’nın Kıbrıs Tutumu: Semerkant Zirvesi Üzerinden Bir Okuma	33
Bülent ÇETİNKAYA Türk Dünyası’ndaki Kadınların Eril ve Dişil Liderlik Algıları ve Performanslarına Etkisi.....	35
Cebrail NERGİZ Tarihi İpek Yolu: Türk Devletleri Teşkilatı Çerçevesinde Yeniden Canlanması	37

Cemal YORGANCIOĞLU

Nationalism and Turkish Identity at the Beginning of the Cold War: A Conceptual Reinterpretation through the Lens of Cyprus in the 1950s..... 39

Chountagi BEKIR

The Role of AI in Shaping Regional Identity: Insights from the Organization of Turkic States 41

Deniz EKŞİ**Soyalp TAMÇELİK**

Regional Threats and Border Security in the Turkic World within the Framework of the Regional Security Complex Theory: Geopolitical Fractures and Assessments 43

Doğan ŞENGÜL

Heritage as a Strategic Resource in the Turkic World: A Project Management and Business Analysis Model for Sustainable Cooperation 45

Ebru Elif DURMAZ

Orta Asya Türk Devletlerinde Bir Kamu Diplomasisi Faaliyeti Olarak Spor Diplomasisi..... 47

Ejder OKUMUŞ

Türk Dünyası'nın Kültürel Etkileşimi ve Uluslararası İlişkilerinde Dinin Meşrulaştırma Gücüne Dayanma İmkânı 49

Elnur PAŞA**Samir HUMBATOV**

Savaş, Diplomasi ve Güvenlik Bağlamında Azerbaycan'ın Jeopolitik Konumunun Güçlenmesi 51

Elvin TALİŞINSKI

Bilgi Savaşları ve Ulusal Kimlik: Azerbaycan-Ermeni Medya Stratejilerinin Karşılaştırmalı Analizi 53

Faik ELEKBERLİ

Yeni Dünya Düzenine Geçiş Süreci ve Türk Devletleri Teşkilatı..... 55

Fatma ALIYEVA

Azerbaycan ve Diğer Türk Devletleri Arasında Vahit E-Devlet Sistemlerinin Kurulması İmkânları 58

Fatma İrem KONYALIOĞLU

Türk Kültürel Mirası ve Kültürel Miras Pazarlaması: Yerelden Küresele 60

Ferahile BABAYEVA-ŞÜKÜROVA

Çatışma Sonrası Dönemde Türk Dünyası'nın Jeostratejik Oluşumu: Azerbaycan, Türkiye ve Orta Asya Bağlamı 62

Gabit ZHUMATAY

Policies of Great and Middle Powers Towards Turkic States of Central Asia..... 64

Gazi DOĞAN

Klasik Yeşilçam Döneminden Günümüze Türkiye ve Türk Dünyası Arasında Bir Kültür Köprüsü Olarak Sinemanın Önemi..... 66

Gökberk DURMAZ

Çok Kutuplu Dünya Siyasetinde Türk Devletleri Teşkilatı ve KKTC'nin Vazgeçilmez Konumu..... 68

Gökçe YÜKSELEN PELER

Sovyetlerin 20. Yüzyılın İkinci Çeyreğinden İtibaren Dağıstan'da Uyguladığı Dil ve Milliyetler Siyaseti Neticesinde Ortaya Çıkan Sorunlara Çözüm Önerileri 70

Gökçe YÜKSELEN PELER

Ayşenur DEMİR

Ermenistan’da Türklük Bilimi Çalışmalarının Güncel Durumu ve Geleceğe Diplomatik Tesiri..... 72

Gökçe YÜKSELEN PELER

Yaren Gökçe BACANLI

İngiliz Dönemi ve Kıbrıs’ta Türk Milliyetçiliğinin Yükselişi (1878-1974)..... 74

Gunel HAJIYEVA

Typological Similarities of Turkic Languages: A Comparative Linguistic Study 76

Günay BEDELZADE

Türk Dünyası’nda Özel Eğitim: Ortak Sorunlar ve İş Birliği Fırsatları 78

Hakan ÇORA

Elnur Hasan MİKAİL

Ali Nazmi ÇORA

Opportunities for Security and Defense Cooperation Among the Turkic Republics 80

Halil ÖZSARAÇ

Gelecek 30 Yıllık Dönemde (2025-2054) ABD Donanması’nın Türk Dünyasını Tehdit Potansiyeli 82

Halit HAMZAOĞLU

Belirsizlikler Çağında Bağlantısallık Açısından Orta Koridor’un Artan Stratejik Önemi 84

Hassan DELAVAR

Horasan Türklerinin Sözlü Edebiyatının Kültürel Kimliklerinin Korunmasında Rolü 86

Hayrettin PARLAKYILDIZ

Türk Dünyası’nda Ortak Dil ve Alfabe Projeleri 88

Hazel Biber

Ulvi KESER

Tarihsel Süreçte Kıbrıs’ta Göç Olgusuna Bakış..... 90

Hicran NADİROVA

Azerbaycan ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerde Yeni Dönem ve Gelişmelerin

Değerlendirilmesi 92

İbrahim Fevzi GÜVEN

Azerbaycan–Bosna-Hersek İlişkileri: Yakın Geçmişteki Paralellikler ve Gelişen İş Birliği Olanakları 94

İrem Efnan ÖKSÜZ

Soyalp TAMÇELİK

Neofonksiyonalist Yaklaşımına Göre Türk Devletleri Teşkilatı’nın Gelişen Güvenlik Mimarisi ve

Dinamikleri (2009-2025)..... 96

İsmayıl ISMAYILOV

Kıbrıs Harekâtı Bağlamında ABD-Türkiye İlişkileri: 1960–1980 Yılları Arasında Jeopolitik ve Diplomatik Gerilimler 98

Karlygash ASHIRKHANOVA

Kazakistan Yükseköğretiminde Orhun Değişim Programının Stratejik Önemi 100

Khaladdin İBRAHİMLİ

Türk Dünyası’nda Yeni Güç Paylaşımı: Orta Asya Jeosiyasetinde Azerbaycan’ın Yükselen Rolü 102

Laura YEREKESHEVA

In Search of Identity: Archaeology and Nation-Building in Kazakhstan..... 104

Leman MUSTAFAYEVA

Türk Devletleri Arasında Eğitim ve Bilim İş Birliğinin Gelişme Perspektifleri 106

Leyla MAMMADZADA

Cultural Integration of Turkic Peoples and the Analysis of Common Paremiological Units in Azerbaijani and Turkish..... 108

Lütfiye SARI

Bir Kültür Sahnesi Olarak Türk Göçebe Oyunları: Yumuşak Gücün Yükselen Enstrümanı..... 110

Mahbara ABBASOVA

Contemporary Expressions of Azerbaijani Miniature: The Artistic Journey of the “Peykar” Group (1987–1991) 112

Mahsati ALIYEVA

The Future of Digital Learning: Technological Education Integration in Turkey and Azerbaijan 114

Marziye MEMMEDLI

Kafkasya’yı Türkistan’a Bağlayan Bir Köprü: Azerbaycan–Özbekistan İttifakı..... 115

Mehman ISMAYILOV

Dini Kavramların Çağdaş Türk Lehçelerindeki Anlam Serüveni: Azerbaycan Kur’ân Tercümeleleri Üzerinden Bir Okuma 117

Mehmet Ali MERT**Gökhan SIRMALI**

Türk Devletleri Teşkilatında Sosyal Sermayenin Rolü: Dayanışma, Güven ve Ağ Yapıları..... 119

Mehmet Tarık COPUR

KKTC’nin Güvenliğinde Türkiye’nin Jeostratejik Rolü 121

Muhammet KOÇAK

Türk Devletleri Arasında Güvenlik İş Birliği: Esnek Bölgeselcilik Bağlamında Bir Değerlendirme..... 123

Murad ASADOV

Ermenistan-Azerbaycan Savaşı Sonrası Bölgedeki Yeniden Yapılanmanın Ahıska Türklerinin Siyasi Durumuna Etkisi 125

Mustafa ÖZALP

Bölgesel ve Küresel Aktörlerin Zengezur Koridoruna Yönelik Stratejileri 127

Mücahit DİZMAN**Kürşad SARIARSLAN**

Türk Devletleri Teşkilatı’nın Realist ve Neoliberal Kurumsalcı Eğilimlerinin Analizi..... 129

Mürsel BAYRAM**Nilsu Yaren GÜRÜF**

Azerbaycan Dış Politikasında Afrika 131

Nasuh USLU**Mirzayim TURUMOVA**

Rusya’nın Kırgızistan’a Yönelik “Yumuşak Güç” Politikası 133

Nazrin ALIYEVA

The Impact of Energy and Transportation Logistics of the Turkic World on Regional Development 135

Necmiye Aysim PARLAKYILDIZ

Geçmişten Bugüne ve 2025 Yılı Fransa-Türkmenistan İlişkilerine Genel Bir Bakış..... 137

Nigar MUSTAFAYEVA

Türk Devletleri Arasında Kültürel İş Birliği 139

Ömer Faruk KARAMAN

Türk Dünyası'nda Asimilasyon Süreçleri ve Güncel Durum: Sibirya Tatarları Örneği 141

Parassat RAKYMBERLI

Alfabe Değişiminde Liderliğin Rolü: Azerbaycan Örneği..... 143

Ramile DADAŞOVA

Yeni Dünya Düzeni ve Türk Devletleri Teşkilatı..... 145

Reşad ILYASOV

Azerbaycan'ın Çokkültürlülük Modeli..... 147

Sabina MAMMADOVA

Türk Dünyası'nda Psikolojik ve Kültürel Yakınlaşma: Ortak Değerlerin İnşasında Eğitim, Medya ve Akademik Hafızanın Stratejik Rolü 149

Sabir MEMMEDLİ

Kumuk Türklerinin Milli Matbuatı 151

Selçuk ÇINAR

Türk Dünyası'nın Kültürel Yakınlaşmasında Edebiyatın Rolü: Anadolu Mektebi Yazar Okumaları Örneği 153

Seyidnisa ALIYEVA

Küresel Güç Mücadelesi Karşısında Türk Dünyası'nın Reaksiyonu 155

Seyit Ali AVCU

The Alphabet Policies and Unity of the Turkic World: A Comparative Study of Script Reforms 157

Soner SAĞLAM

Türk Dünyası'nın Değişim ve Dönüşüm Sürecinde Dil ve Kültür Politikaları: Dijitalleşme ve Kültürel Etkileşim Örneğinde..... 159

Soyalp TAMÇELİK

Uluslararası Hukuk Açısından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Statüsü ve İki Devletli Çözüm Modeli 161

Tarana AKBARI

Azerbaycan'ın Yeşil Enerji Stratejisi ve Türk Dünyası'nda Sürdürülebilir Enerji Güvenliğine Etkisi 163

Uğur Fatih BİBER**Ulvi KESER**

Askeri Mevcudiyetler Bağlamında Doğu Akdeniz'in Stratejik Pozisyonu ve Türk Devletlerine Yönelik Önemi..... 165

Umid ERGASHEV

The Geopolitical Significance of Central Asia for Achieving Turkey's Strategic Objectives 167

Vecihi Sefa Fuat HEKİMOĞLU

Türkistan Bağımsızlık Mücadelesinde Yeni Türkistan Dergisi 169

Vedat CANER

Türk Dünyası'nda İş Sağlığı ve Güvenliği: Ortak Standartlara Doğru Bir Bölgesel Yaklaşım 171

Veyis GÜNGÖR

Avrupa Türk Diasporası-Türk Dünyası İlişkileri ve Bir İrade İnşası 173

Vugar MUSTAFAYEV

Leyla ISMAYILZADA

Military-Technical Developments in the Defense Industry of Turkic Republics..... 175

Vusula GULMALIYEVA

From Conflict to Consensus: A Socio-Philosophical Analysis of Azerbaijan-Armenia Relations and the Contours of Peace Strategies in the Turkic World 177

Vusala JAFAROVA

The Impact of Energy and Transportation Logistics in the Turkic World on Regional Developments 179

Yaqut QASIMOVA

Türk Devletleri Teşkilatı Çerçevesinde Dış Ticaret İlişkilerinin Geliştirilmesi..... 180

Yasemin GÜLLÜOĞLU

Türk Dünyası'nda Arabuluculuğun Kurumsallaşması: Azerbaycan Örneği ve Türk Dünyası Arabulucular Birliği'nin Rolü 181

Yavuz ÇELİK

Strategic Balancing and Development Partnerships: Kazakhstan's Position Between China, Russia, and the Eu as a Model for the Turkic Region 183

Yunus Emre GÜRBÜZ

China's Ascendancy in Central Asia After the Russo-Ukrainian War: Strategic Realignment and the Belt and Road Revival 185

Zakir CHOTAEV

Ukrayna Müdahalesi Döneminde Rusya'nın Orta Asya Türk Cumhuriyetleriyle İlişkileri 187

Zarifa HAMIDOVA

Azerbaycan-Türkiye Ticaret İlişkilerinin Gelişim Perspektifleri 189

Zeynep TOPBAŞ

Uluslararası Hukuk ve Birleşmiş Milletler Bağlamında Kıbrıs Sorunu: Meşruiyet Krizi, Reform İhtiyacı ve Türk Dünyası Rolü 190

Zhainagul KADYRKULOVA

Türk Dünyası'nın Etkileşim Alanları ve Kültürel Mirasın Korunması (Türksoy ve Türk Kültürü ve Mirası Vakfı'nın Rolü)..... 192

5. Manas Forumu Katılımcı Listesi 195

ÖNSÖZ

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi tarafından 10 Mart 2021 tarihinde Bişkek’te düzenlenen ilk etkinlikle temelleri atılan Manas Forumu, kısa sürede köklü bir akademik gelenek hâline gelmiştir. Diplomatik tecrübe ile bilimsel bilgi birikimini buluşturan bu seçkin platform, kuruluşundan itibaren her yıl düzenli biçimde gerçekleştirilmiş; 2. Forum 12-13 Ekim 2022 ve 3. Forum 1-3 Kasım 2023’te Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ev sahipliğinde Bişkek’te, 4. Forum ise 16-18 Ekim 2024 tarihlerinde İbn Haldun Üniversitesi ev sahipliğinde İstanbul’da icra edilmiştir.

Beşincisi 6-8 Kasım 2025 tarihlerinde Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi ev sahipliğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin başkenti Lefkoşa’da gerçekleştirilen Forumun bu seneki ana teması “Bölgesel ve Küresel Gelişmeler Bağlamında Türk Dünyası” olarak belirlenmiştir. Forum, çağdaş uluslararası sistemin çok boyutlu yapısı çerçevesinde Türk Dünyası’nın karşı karşıya bulunduğu fırsatları, tehditleri ve iş birliği alanlarını kapsamlı biçimde tartışmayı; bölgesel dayanışma, ekonomik entegrasyon ve kültürel yakınlaşmaya yönelik somut siyaset önerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

5. Manas Forumu, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi tarafından müştereken organize edilmekte olup, forum kapsamındaki uluslararası konferansa Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü, Beynelhalk Münasebetlerin Tahlili Merkezi, Bakü Beynelhalk Multikulturalizm Merkezi, Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği ve Azerbaycan-Kıbrıs Dostluk Cemiyeti gibi seçkin kurum ve kuruluşlar destek vermektedir.

Forum takvimi çerçevesinde gerçekleştirilen duyurular sonrasında toplam 174 bildiri başvurusu alınmış ve bilimsel değerlendirmeler neticesinde 135 bildiri ön kabul almıştır. Bildiri tam metinlerinin bilimsel usul ve esaslara göre incelenmesi sonucunda, 8 farklı ülkeden 104 araştırmacı tarafından kaleme alınan 94 bildiri konferans programına dâhil edilmiştir. Bu bildirilerin 41’i Türkiye’den, 53’ü ise Azerbaycan, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kazakistan, Özbekistan, İran ve Hollanda’dan gönderilmiştir. Sunum formatı itibarıyla bildirilerin 64’ünün yüz yüze, 30’unun ise çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Türk Dünyası çalışmalarına özgün ve kalıcı katkılar sunması beklenen bu forumun, ortak tarihî miras ve kültürel değerler zemininde yeni fikirlerin üretilmesine, akademik iş birliklerinin güçlenmesine ve kalıcı dostlukların tesisine katkı sağlamasını temenni ederim. Forumun gerçekleştirilmesine değerli destekleriyle katkı sağlayan tüm paydaş kurumlara ve konferansın başarıyla yürütülmesinde özveriyle görev alan çalışma arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi sunar; tüm katılımcılara verimli, üretken ve ufuk açıcı bir bilimsel ortam dilerim.

Prof. Dr. Enver ARPA

5. Manas Forumu

Düzenleme Kurulu Başkanı

HIZLI VE YAVAŞ ZENGİNLEŞMENİN SOSYAL MALİYETLERİ: TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜLKELERİ İÇİN POLİTİKA ÖNERİLERİ

Abdullah GÜNAY*

Özet

Bu bildiri, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyesi ülkeler bağlamında hızlı ve yavaş zenginleşme süreçlerinin sosyal, kültürel ve ekonomik maliyetlerini karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Son otuz yılda farklı hızlarda kalkınma deneyimleri yaşayan Türk dünyası ülkeleri, zenginleşmenin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel boyutlarıyla da yüzleşmektedir. Hızlı zenginleşme, kısa vadede refah ve tüketim imkanlarını genişletmekte; ancak sekülerleşme, kültürel yozlaşma, tüketim alışkanlıklarının çeşitlenmesiyle birlikte başka kültürlerle öykünme ve öz kültürden uzaklaşma gibi riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu durum, Türk devletleri arasındaki ortak kader birliği ve kültürel dayanışmayı zayıflatma potansiyeli taşımaktadır. Yavaş zenginleşme ise kültürel ve toplumsal istikrarı görece daha iyi korumakla birlikte, işsizlik, göç ve refah beklentilerinin karşılanamaması gibi sorunlar üretmektedir. Çalışma ayrıca enerji entegrasyonu, bölgesel ticaret iş birlikleri ve kültürel mirasın kalkınmadaki rolünü değerlendirmektedir. Bulgular, zenginleşme hızından bağımsız olarak kalkınmanın niteliğini belirleyen en önemli unsurun kültür ve inanç temelli bir denge oluşturmak olduğunu göstermektedir. Bu denge hem hızlı büyümenin imkanlarını değerlendirmeyi hem de öz kültürün ve inanç dünyasının korunmasını mümkün kılmaktadır. Aksi takdirde, kültürel yozlaşma gibi sosyal maliyetler, süreç içerisinde yıkıcı ve sürpriz sonuçlar üretebilir. Çalışma, Türk devletleri Teşkilatı (TDT) ülkelerine ekonomik büyümeyi kültürel kimlik ve inanç temelli değerlerle uyumlu hale getiren bütüncül bir kalkınma yaklaşımı önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hızlı/Yavaş Zenginleşme, Sosyal Maliyet, Politika Önerisi.

The Social Costs of Fast and Slow Paths to Wealth: Policy Implications for the Member States of the Organization of Turkic States

Abstract

This paper examines the social, cultural, and economic costs of rapid and slow enrichment within the framework of the Organization of Turkic States (OTS). Over the past three decades, Turkic countries have experienced diverse patterns of development that reveal not only economic but also profound cultural and societal implications. Rapid enrichment has expanded prosperity and consumption opportunities in the short run; however, it has also accelerated secularization, cultural erosion, and the adoption of foreign consumption habits, often leading

* Doktora Öğrencisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Bölümü, 2452d0101001@manas.edu.kg / <https://orcid.org/0009-0005-6045-2556> / Bişkek-Kırgızistan.

to imitation of other cultures and alienation from indigenous traditions. Such trends pose the risk of weakening the sense of shared destiny and cultural solidarity among Turkic states. Slow enrichment, by contrast, better preserves cultural and social stability but generates challenges such as unemployment, migration, and unmet expectations of prosperity. The study further evaluates the role of energy integration, regional trade cooperation, and the preservation of cultural heritage in shaping development. Findings suggest that beyond the pace of enrichment, the decisive factor for sustainable progress lies in establishing a balance rooted in culture and faith. Such a balance allows societies to harness the opportunities of rapid growth while safeguarding their cultural essence and spiritual identity. Without adequate measures against cultural erosion, enrichment processes may produce destructive and unexpected outcomes over time. The paper therefore calls for a holistic development approach for OTS member states, one that harmonizes economic growth with the preservation of cultural identity and values, thereby strengthening both prosperity and unity across the Turkic world.

Keywords: Rapid/Slow Enrichment, Social Cost, Policy Recommendation.

YEREL HAFIZADAN KÜRESEL SEMBOLLERE: BOLU'DA KÖROĞLU ANITI, MÜZE KOMPLEKSİ VE TÜRKSOY'UN HAFIZA POLİTİKALARI

Adiya RAMAZANOVA *

Özet

Bu bildiride, Türkiye'nin Bolu şehrinde inşa edilen Köroğlu Anıtı ve Müze Kompleksi üzerinden Türk Dünyası'nda yerel hafızanın kolektif kültürel simgelere dönüşüm süreci incelenmektedir. Epik halk kahramanı Köroğlu, yalnızca Türkiye'de değil, Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan gibi pek çok Türk halkının ortak kültürel mirasının bir parçasıdır. 2019 yılında açılışı yapılan Bolu'daki anıt, TÜRKSOY'un girişimleriyle "Türk Dünyası'nın ortak simgesi" olarak sunulmuş, ancak planlanan müze ve park fonksiyonlarını hayata geçirememiştir. Mart 2023'te Bolu'da yapılan saha araştırması, anıtın görkemine rağmen kompleksin işlevsellik kazanmadığını, dört yıl içinde bazı yapılarda fiziksel bozulmaların görüldüğünü ortaya koymuştur. Bu çalışmada hem medya söylemleri hem de saha gözlemleri değerlendirilerek, projenin neden sürdürülebilirlikten uzak kaldığı tartışılmaktadır. Ayrıca, Kazakistan'daki hafıza politikaları ve dijital dönüşüm projeleriyle karşılaştırmalı bir analiz yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kolektif Hafıza, Epik Kahraman, Hafıza Mekânı, TÜRKSOY, Dijital Dönüşüm.

From Local Memory to Global Symbols: The Köroğlu Monument, Museum Complex in Bursa and TURKSOY's Memory Politics

Abstract

This paper examines the transformation of local memory into collective cultural symbols through the Köroğlu Monument and Museum Complex in Bolu, Turkey. The epic hero Köroğlu, known across many Turkic cultures including Turkey, Azerbaijan, Turkmenistan, and Kazakhstan, represents a shared cultural heritage. Opened in 2019 under the auspices of TÜRKSOY, the monument was promoted as a "common symbol of the Turkic world." However, field research conducted in Bolu in March 2023 revealed that while the monument itself remains impressive, the planned museum and park never became functional and already show signs of decay. This discrepancy between vision and reality is analyzed through media discourse and compared with memory politics in Kazakhstan. The paper also links these findings to the ongoing project "Kazakh Society in the Context of Digital Transformation: Prospects and Risks" (2023–2025).

Keywords: Collective Memory, Epic Hero, Memory Site, TÜRKSOY, Digital Transformation.

* Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi; Öğretim Görevlisi, L.N. Cumilyov Avrasya Milli Üniversitesi, ramazanova.a.ch@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-8871-1477> / Astana-Kazakistan.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜLKELERİNİN TÜRKİYE İLE AKDETTİKLERİ İŞGÜCÜ HAREKETLİLİĞİNİ DÜZENLEYEN İKİLİ İŞ BİRLİĞİ, İŞGÜCÜ VE SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMALARI

Ahmet Burak BELDÜZ*

Özet

Ülkeler çalışma hayatı, iş sağlığı ve güvenliği ve iş teftişi ile bilgi ve belge teatisi için diğer ülkeler ile ikili işbirliği anlaşmaları yapmaktadır. Ayrıca işgücü hareketliliğini düzenlemek ve işgücü hareketliliği sonucunda çalışanların sosyal güvenliklerinin sağlanması için sosyal güvenlik anlaşmaları da imzalamaktadır. İstihdam edilenlerin ve taraf ülke vatandaşlarının haklarının korunması açısından önem arz eden bu anlaşmalar aynı zamanda ülkeler arasındaki etkileşimin de göstergesi durumundadır. İkili işbirliği, işgücü ve sosyal güvenlik anlaşmalarının düzenlediği hükümler, tarafların hangi konularda hukuki anlaşmazlık yaşayabileceklerini, hangi hususlara daha çok önem verdiklerini, birbirlerinin deneyimlerinden ne derece istifade ettiğini ve nihayetinde ülkeler arasındaki işgücü hareketliliğinin yasal çerçevesini ortaya koymaktadır. Çalışmada Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ve gözlemci üye ülkelerin her birinin Türkiye Cumhuriyeti ile aralarında akdettikleri ve usulüne uygun şekilde yürürlüğe girmiş ikili işbirliği, işgücü ve sosyal güvenlik anlaşmaları incelenmekte ve potansiyel çözüm önerilerine değinilmektedir. Özellikle Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ve gözlemci üye ülkeler arasındaki uluslararası anlaşmaların düzenlediği hükümler arasındaki benzerlik ve farklılıklar, anlaşma metinleri üzerinden analiz edilerek Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde işgücü hareketliliğini gelişimi, emeklilik, sağlık sigortası, işsizlik, iş kazası ve meslek hastalıkları gibi iş sağlığı ve güvenliği hukuku ve sosyal güvenlik hukukunu ilgilendiren hususlar incelenmektedir. Sonuç olarak Türk Devletleri Teşkilatı'nın, üye ülkeler ve gözlemci üye ülkeler arasında ikili anlaşmaların yapılması ve genişletilmesi hususundaki konumu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı, İkili Anlaşmalar, İşbirliği Anlaşmaları, Sosyal Güvenlik Anlaşmaları, İşgücü Anlaşmaları.

Bilateral Cooperation, Labor and Social Security Agreements Regulating Labor Mobility Concluded by the Countries of the Organization of Turkic States with Türkiye

Abstract

Countries make bilateral cooperation agreements with other countries for work life, occupational health and safety, labor inspection and information and document exchange. They also sign social security agreements to regulate labor mobility and ensure the social security of employees as a result of labor mobility. These agreements, which are important in terms of protecting the rights of those employed and the citizens of the party countries, are also indicators of the interaction between countries. The provisions of bilateral cooperation, labor and social

* Araştırma Görevlisi, Düzce Üniversitesi Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, ahmetburakbelduz@duzce.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-0388-7770> / Düzce-Türkiye.

security agreements reveal the issues on which the parties may have legal disagreements, which issues they attach more importance to, to what extent they benefit from each other's experiences and, ultimately, the legal framework of labor mobility between countries. In this study, bilateral cooperation, labor and social security agreements concluded between the member and observer member countries of the Organization of Turkic States and the Republic of Türkiye, which have been duly put into effect, are examined and potential solution proposals are discussed. In particular, the similarities and differences between the provisions of international agreements between the Republic of Türkiye and the member and observer countries of the Organization of Turkic States, issues related to occupational health and safety law and social security law such as pension, health insurance, unemployment, occupational accidents and occupational diseases are examined. As a result, the position of the Organization of Turkic States on the conclusion and expansion of bilateral agreements between member states and observer member states is evaluated.

Keywords: Organizations of Turkic States, Bilateral Agreements, Cooperation Agreements, Social Security Agreements, Labor Agreements.

TÜRK DÜNYASINDA ENTEGRASYON SÜRECİNİN ZAYIF HALKASI: HUKUK ALANINDA İŞ BİRLİĞİ MESELELERİ

Ali ASKER*

Özet

Türk Dünyası, son yıllarda artan kurumsal etkileşimler, devlet başkanları düzeyindeki stratejik irade beyanları ve çok taraflı örgütlenmeler aracılığıyla bütünleşme sürecini yeniden yapılandırma arayışı içerisindedir. Ekonomik entegrasyon hedefleri, ulaştırma ve enerji hatları üzerinden geliştirilen lojistik altyapı projeleri, ortak kültürel mirasın kurumsallaşması ve savunma alanında koordinasyon çabaları bu sürecin görünür ayaklarını teşkil etmektedir. Ancak söz konusu entegrasyon pratiği, hukuk alanındaki yapısal iş birliği eksikliği nedeniyle normatif bir zemine oturtulamamakta ve bu durum, uzun vadeli kurumsal derinleşmenin önünde stratejik bir engel oluşturmaktadır.

Türk cumhuriyetleri arasında hâlen ortak bir hukuk dili geliştirilememiş; karşılıklı tanıma, yargı kararlarının karşılıklı icrası, hukuk eğitimi sistemleri arasında denkliğin sağlanması ya da bölgesel hukuk normlarının uyumlaştırılması gibi temel meselelerde anlamlı bir ilerleme kaydedilememiştir. Bu durum, yalnızca teknik ve prosedürel farklılıklardan değil, aynı zamanda her bir devletin geçirdiği tarihsel-modernleşme süreçleri, anayasal yapılanmaları ve ideolojik yönelimlerinden kaynaklanan hukuksal çoğulluk olgusundan beslenmektedir. Söz konusu parçalı yapı, yatırım rejimlerinden vatandaşlık hukukuna, sınır aşan özel hukuk uyuşmazlıklarından eğitim ve diaspora alanlarına kadar birçok sektörde ortak hukuki reflekslerin geliştirilmesini imkânsız hâle getirmektedir.

Türk Dünyası'nın anlamlı bir jeopolitik aktöre dönüşebilmesi, yalnızca diplomatik ve ekonomik düzlemlerde değil; aynı zamanda ortak hukukî normlar, karşılıklı bağlayıcı mekanizmalar ve kurumsallaşmış uyuşmazlık çözüm yöntemleri üzerinden inşa edilecek bir normatif dayanışma zeminiyle mümkündür. Bu yönde atılacak adımlar, entegrasyonu işlevsel hâle getirmenin ötesinde, Türk cumhuriyetlerinin kolektif egemenlik tahayyülünü kurumsal ve kalıcı bir temele oturtacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hukukî Uyum, Normatif Entegrasyon, Türk Dünyası, Kurumsal İş Birliği, Bölgesel Kalkınma.

* Prof. Dr., Karabük Üniversitesi, Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ailasker2068@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-1801-3371> / Karabük-Türkiye.

The Weakest Link in the Integration Process of the Turkic World: Issues of Cooperation in the Legal Sphere

Abstract

In recent years, the Turkic World has sought to reconstruct its integration process through increased institutional interactions, strategic declarations of intent at the level of heads of state, and multilateral organizational frameworks. Goals of economic integration, logistical infrastructure projects developed via transportation and energy corridors, the institutionalization of shared cultural heritage, and coordination efforts in the field of defense represent the visible pillars of this process. However, this integration practice lacks a normative foundation due to the absence of structural cooperation in the legal domain, which constitutes a strategic obstacle to long-term institutional deepening.

A common legal language has yet to be developed among the Turkic Republics; substantial progress has not been achieved on critical issues such as mutual recognition, the enforcement of judicial decisions, equivalency in legal education systems, or the harmonization of regional legal norms. This deficiency is not solely rooted in technical or procedural disparities but stems from a broader phenomenon of legal pluralism, shaped by each state's historical-modernization trajectory, constitutional architecture, and ideological orientations. Consequently, this fragmented structure hinders the development of shared legal reflexes across numerous sectors, ranging from investment regimes and citizenship law to cross-border private law disputes, education, and diaspora affairs.

The transformation of the Turkic World into a meaningful geopolitical actor requires more than diplomatic and economic collaboration; it demands the establishment of a normative solidarity built upon shared legal norms, reciprocal binding mechanisms, and institutionalized dispute resolution frameworks. Advancing in this direction would not only render integration functional but also provide a durable and institutional foundation for the collective sovereignty of the Turkic Republics.

Keywords: Legal Harmonization, Normative Integration, Turkic World, Institutional Cooperation, Regional Development.

ACADEMIC INTELLIGENCE COOPERATION AMNONG TURKIC STATES: ESTABLISHING SECURITY RELATIONS THROUGH INTER-UNIVERSITY KNOWLEDGE EXCHANGE

Alp Cenk ARSLAN*

Abstract

Despite shared historical, linguistic, and cultural ties, academic cooperation among Turkic states, particularly in the domain of intelligence studies and security knowledge, remains fragmented and underdeveloped. This paper explores the potential for academic intelligence cooperation as a soft power strategy within the framework of the Turkic World, with a specific focus on inter-university agreements, joint conferences, and cross-border knowledge-sharing initiatives. Conceptually, the study is anchored in the frameworks of knowledge diplomacy, epistemic sovereignty, and intelligence studies. It argues that academic institutions in the Turkic states can act not only as educational hubs but also as low-cost, high-impact platforms for building long-term strategic trust and regional intelligence literacy.

Methodologically, the paper employs a comparative analysis of formal cooperation protocols between universities in Turkey, Kazakhstan, Uzbekistan, and Kyrgyzstan. It also maps collaborative academic networks using publicly accessible data from platforms such as ULAKBİM, Eurasian academic forums, and university-level MoUs under the umbrella of the Organization of Turkic States (OTS). The analysis highlights both the underutilized capacity for joint research in security and intelligence fields, and the structural, political, and bureaucratic barriers impeding more robust cooperation.

The paper concludes that academic intelligence cooperation could serve as a strategic entry point for developing shared analytical frameworks, enhancing mutual threat perception, and cultivating epistemic independence from dominant Western paradigms. By fostering regionally grounded academic infrastructures, Turkic states can contribute to a pluralized global knowledge order and reinforce regional security through intellectual sovereignty.

Keywords: Knowledge Diplomacy, Intelligence Studies, Epistemic Sovereignty, Turkic States, Academic Cooperation.

Türk Devletleri Arasında Akademik İstihbarat İş Birliği: Üniversiteler Arası Bilgi Paylaşımı Yoluyla Güvenlik İlişkileri Kurmak

Özet

Ortak tarihî, dilsel ve kültürel bağlara rağmen, Türk devletleri arasındaki akademik iş birliği, özellikle istihbarat çalışmaları ve güvenlik bilgisi alanında, parçalı ve yeterince gelişmemiş durumdadır. Bu bildiri, Türk Dünyası çerçevesinde bir yumuşak güç stratejisi olarak akademik istihbarat iş birliği potansiyelini incelemektedir. Çalışma, üniversiteler arası iş birliği

* Dr. Öğr. Üyesi, Polis Akademisi İç Güvenlik Fakültesi, alpcenkarslan@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-5526-2089> / Ankara-Türkiye.

protokolleri, ortak konferanslar ve sınır ötesi bilgi paylaşım girişimlerine odaklanmaktadır. Kavramsal olarak, çalışma bilgi diplomasisi, epistemik egemenlik ve istihbarat araştırmaları çerçevelerine dayanmaktadır. Türk devletlerindeki akademik kurumların yalnızca eğitim merkezleri değil, aynı zamanda düşük maliyetli ve yüksek etkili stratejik güven inşası ve bölgesel istihbarat okuryazarlığı için platformlar olabileceği öne sürülmektedir.

Yöntem olarak, Türkiye, Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan'daki üniversiteler arasında imzalanan resmî iş birliği protokollerinin karşılaştırmalı analizi yapılmakta; ayrıca ULAKBİM, Avrasya akademik forumları ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) kapsamındaki üniversite düzeyindeki mutabakat zabıtları gibi erişilebilir verilerle akademik iş birliği ağları haritalandırılmaktadır. Analiz, güvenlik ve istihbarat alanlarında ortak araştırma kapasitesinin yeterince kullanılmadığını ve daha sağlam iş birliğinin önünde yapısal, siyasi ve bürokratik engellerin bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışma, akademik istihbarat iş birliğinin ortak analiz çerçeveleri geliştirmek, karşılıklı tehdit algısını güçlendirmek ve Batı merkezli paradigmaların ötesinde epistemik bağımsızlığı teşvik etmek için stratejik bir başlangıç noktası olabileceğini savunmaktadır. Bölgesel temelli akademik altyapıların geliştirilmesi yoluyla, Türk devletleri hem küresel bilgi düzenine çoğulcu katkı sunabilir hem de entelektüel egemenlik yoluyla bölgesel güvenliği pekiştirebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Diplomasisi, İstihbarat Araştırmaları, Epistemik Egemenlik, Türk Devletleri, Akademik İş Birliği.

AVRUPA ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN GÜNEY KAFKASYA BARIŞININ ÖNEMİ: AZERBAYCAN-ERMENİSTAN BARIŞ SÜRECİ ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME

Alptekin Cihangir İŞBİLİR*

Özet

Bu çalışmada, son yıllarda Karadeniz ve Ortadoğu'daki türbülansların ve çatışmaların jeopolitik ve jeostratejik önemini artırdığı Güney Kafkasya'daki barış ve istikrar ortamının Avrupa enerji arz güvenliğine yansımaları ve etkileri analiz edilecektir. Avrupa ülkelerinin enerji arzı için önemli bir kaynak olan Hazar Havzası'ndaki petrol ve doğal gazın alternatif geçiş güzergahında bulunan Güney Kafkasya'daki istikrar ve barış arayışları hem kaynak ülkeleri olan Hazar Havzası'ndaki Türki Cumhuriyetleri ve Azerbaycan'ı hem de geçiş ve kavşak ülkesi olan Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Bu itibarla bölgede istikrarın tesisi için Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki barış müzakerelerinin olumlu seyretmesi ve kalıcı barışın tesisi için çok ciddi mesafe alınması enerji diplomasisi trafiğini de hızlandırmaktadır. Güney Kafkasya ve Türkiye üzerinden gerçekleşecek enerji arzının Avrupa ülkeleri için hayati önemde olması, mevcut enerji koridorları ile birlikte ulaştırma koridorlarının bağlantısallığı konusunu da hükümetlerin gündemine getirmiştir. Enerji ve ulaştırma koridorlarının bağlantısallığı ise bu bağlamda üzerinde durulması gereken diğer önemli bir konudur. Bu makalede gerek enerji koridorlarının gerekse ulaştırma koridorlarının ayrı ayrı ve birlikte bağlantısallığına yönelik çalışmalar ele alınacak, bu bağlantısallık girişimlerinin bölge barışına, dolayısıyla enerji arz güvenliğine etkileri değerlendirilecektir.

Bu çalışmada Azerbaycan ve Ermenistan barış sürecinin bölgesel barış ve istikrara etkileri ayrıca tahlil edilecek ve enerji koridorları ile ilgili risk analizi yapılmaya çalışılacaktır. Nihai barış anlaşmasının imzalanması ve yürürlüğe girmesi kadar barış ve istikrar ortamının muhafaza edilmesi de bölgesel ve küresel aktörlerin mutabakatına ve politikalarına göre belirlenecektir. Çalışmada ayrıca barış sürecinin fazları ve normalleşme adımları barış araştırmaları çerçevesinde ele alınarak Güney Kafkasya'daki barış ve istikrar ortamının derinleşme ve tavandan tabana yayılma evreleri ele alınacaktır.

Güney Kafkasya'ya yönelik enerji diplomasisi faaliyetleri barış diplomasisi adımlarıyla birlikte değerlendirilmeli ve kozmopolit ve hibrit bir yaklaşımla analiz edilmelidir. Bu çalışmada bu bakış açısıyla Avrupa enerji arzı güvenliği için Güney Kafkasya barışının önemi tartışılacaktır. Makalenin yazıldığı bağlamdaki geline son nokta esas alınarak çatışma riskleri dikkate alınarak barış inşası fazları analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Ermenistan, Barış, Enerji Diplomasisi, Avrupa.

* Dr., Hazar Üniversitesi, cihangir.ishbilir@khazar.org / <https://orcid.org/0000-0001-8884-5275> / Bakü-Azerbaycan.

The Importance of Peace in the South Caucasus for Europe's Energy Security: An Evaluation within the Framework of the Azerbaijan–Armenia Peace Process

Abstract

This study analyzes the implications and impacts of peace and stability in the South Caucasus on Europe's energy supply security, particularly in the context of recent geopolitical and geostrategic turbulences and conflicts in the Black Sea and Middle East regions. As the Caspian Basin, a vital source of oil and natural gas for European countries, lies at the heart of alternative supply routes, the search for peace and stability in the South Caucasus—through which these resources transit—holds critical significance. These developments are of particular interest not only to the Turkic Republics and Azerbaijan in the Caspian region, which are the resource countries, but also to Türkiye as a key transit and junction country.

In this regard, the positive trajectory of peace negotiations between Azerbaijan and Armenia and the progress made towards achieving a lasting peace significantly accelerates the pace of energy diplomacy. The fact that the energy supply to Europe through the South Caucasus and Türkiye is of vital importance has also brought the issue of connectivity between existing energy corridors and transport routes to the forefront of governmental agendas. Therefore, the interconnection between energy and transportation corridors emerges as another key issue that must be addressed.

This article will examine initiatives related to the connectivity of both energy and transport corridors, separately and jointly, and will evaluate their impact on regional peace and, consequently, on energy supply security. It will also assess the regional peace and stability implications of the Azerbaijan-Armenia peace process and attempt a risk analysis concerning the energy corridors.

Not only the signing and implementation of a final peace agreement but also the sustainability of peace and stability will be shaped according to the consensus and policies of regional and global actors. The phases of the peace process and normalization steps will be examined within the framework of peace studies, focusing on how peace in the South Caucasus can deepen and expand from the top-down and bottom-up.

Energy diplomacy initiatives towards the South Caucasus should be analyzed in conjunction with peace diplomacy efforts, using a cosmopolitan and hybrid approach. From this perspective, the article will explore the importance of peace in the South Caucasus for Europe's energy supply security. The phases of peacebuilding will be analyzed based on the latest developments in the context in which the article is written, taking into account ongoing risks of conflict.

Keywords: Azerbaijan, Armenia, Peace, Energy Diplomacy, Europe.

ORTA ASYA TÜRK DEVLETLERİ ÜZERİNDE ULUSLARARASI GÜÇ MERKEZLERİNİN REKABETİ

Asem Nauşabayeva HEKİMOĞLU*

Özet

Orta Asya'nın, stratejik konumu, enerji kaynakları ve tarihsel bağlarıyla dünya güç merkezlerinin ilgisini çeken dört Türk Devletlerinin (Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan Cumhuriyetleri) bulunduğu bir bölgedir. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından, bu bölge, Rusya, Çin ve Amerika Birleşik Devletleri gibi küresel aktörlerin ekonomik ve politik çıkarlarını şekillendirmeleri açısından bir rekabet alanı durumuna gelmiştir. Bu rekabet, bölgedeki ülkelerin bağımsızlık süreçlerini ve dış politikalarını doğrudan etkilemektedir. Ayrıca enerji kaynaklarının paylaşımı, askeri stratejiler ve ekonomik yatırımlar gibi konularda önemli sorunlar yaratmaktadır. Orta Asya'daki bu uluslararası güç mücadelesi, aynı zamanda bölgenin güvenliğini, istikrarını ve gelişimini de tehdit etmektedir.

Bu çalışma, Orta Asya'daki uluslararası güç rekabetini anlamak amacıyla nitel bir araştırma yöntemi benimseyecektir. Öncelikle, bölgede rekabet konumunda olan güç merkezlerinin tarihsel gelişimi ve stratejik çıkarları değerlendirilecektir. Bunlara ek olarak, bölgedeki jeopolitik ilişkiler, enerji kaynaklarının dağılımı ve ekonomik bağımlılıklar dikkate alınarak, güç rekabetinin şekillendiği dinamikler incelenecektir. Veri toplama süreci, akademik literatür taraması, uluslararası ilişkilerdeki önemli raporlar ve bölgesel analizlerin incelenmesi ile yapılacaktır. Ayrıca, bölgedeki Türk devletlerinin dış politikalarına dair uzman görüşleri ve resmî belgeler de analiz edilecektir. Böylece, bölgedeki güç merkezlerinin etkilerinin karşılaştırmalı bir şekilde ortaya konması hedeflenmektedir.

Orta Asya Türk Devletleri üzerindeki uluslararası güç merkezlerinin rekabeti, jeopolitik, realist-neorealist ve bölgesel entegrasyon teorileri kapsamında analiz edilecektir. Sonuç olarak, bölgedeki uluslararası güç merkezleri arasındaki rekabetin incelenmesi neticesinde, çalışmada çeşitli çözüm önerileri kaleme alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya Türk Devletleri, Orta Asya'da Rekabet, Bölgesel Rekabet, Uluslararası Güç Mücadelesi, Orta Asya Türk Devletleri İş Birliği.

The Competition of International Power Centers Over Central Asian Turkic States

Abstract

Central Asia is a region that attracts the attention of global power centers due to its strategic location, energy resources, and historical ties, and is home to four Turkic states — the Republics of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Turkmenistan, and Uzbekistan. Following the dissolution of the Soviet Union, the region has become a field of competition for global actors such as Russia,

* Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, asem.hekimoglu@dpu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-0963-8310> / Kütahya-Türkiye.

China, and the United States, as they seek to shape their economic and political interests. This rivalry directly affects the independence processes and foreign policies of the countries in the region. Moreover, it creates significant challenges in areas such as the distribution of energy resources, military strategies, and economic investments. The ongoing international power struggle in Central Asia also poses a threat to the region's security, stability, and development.

This study will adopt a qualitative research method to understand the international power competition in Central Asia. First, the historical development and strategic interests of the power centers competing in the region will be evaluated. In addition, the dynamics shaping the power competition will be examined, considering geopolitical relations, the distribution of energy resources, and economic dependencies in the region. The data collection process will involve a review of academic literature, key reports in international relations, and regional analyses. Furthermore, expert opinions and official documents regarding the foreign policies of the Central Asian Turkic states will also be analyzed. The aim is to comparatively present the influences of the power centers in the region.

The competition of international power centers over the Central Asian Turkic states will be analyzed within the frameworks of geopolitical, realist-neorealist, and regional integration theories. As a result, the study will offer various solution proposals based on the examination of the competition between the international power centers in the region.

Keywords: Central Asian Turkic States, Competition in Central Asia, Regional Competition, International Power Struggle, Cooperation of Central Asian Turkic States.

TÜRK DÜNYASI'NDA KÜRESELLEŞME VE TOPLUMSAL DEĞİŞİMİN YANSIMALARI

Aybeniz MEMMEDOVA*

Özet

Türk dünyası, tarihsel ve kültürel bakımdan birbirine yakın; fakat coğrafi, siyasi ve toplumsal olarak farklılaşmış birçok bağımsız Türk devletinden ve özerk topluluktan oluşmaktadır. Bu çok boyutlu yapı, XX yüzyılın sonlarından itibaren hızlı bir toplumsal dönüşüm sürecine girmiştir. Özellikle küreselleşme, dijitalleşme, kentleşme ve kültürel mobilité gibi çağdaş dinamikler, Türk topluluklarının geleneksel yapıları üzerinde derin etkiler yaratmıştır. Bu dönüşüm, yalnızca ekonomik ve teknolojik değişimlerle sınırlı kalmayıp; aynı zamanda aile yapısı, toplumsal cinsiyet rolleri, eğitim sistemleri, dini yaşam ve kültürel kimlik anlayışlarını da kapsamaktadır.

Modern ulus-devlet inşası sürecinde Türk cumhuriyetleri; millî dilin güçlendirilmesi, alfabe reformları, ortak tarih ve edebiyat çalışmaları, eğitim politikalarının yeniden düzenlenmesi gibi araçlarla hem modernleşmeyi hem de kültürel sürekliliği birlikte yürütmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, kültürel mirasın yeniden inşası kadar, çağdaş normlara uyum sağlama arayışı da toplumsal dönüşümün temel parametreleri arasında yer almaktadır.

Kentleşme ve iç göç süreçleri, geleneksel kırsal yapıların çözülmesine ve çekirdek aile modelinin yaygınlaşmasına zemin hazırlarken; kadınların eğitim ve istihdam oranlarındaki artış, toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında önemli dönüşümler yaratmaktadır. Dijitalleşme ise, özellikle genç kuşaklar arasında kültürel melezleşmeyi ve bireysel kimliklerin çeşitlenmesini beraberinde getirmektedir. Ayrıca, artan dış göç ve diaspora etkisi, Türk kimliğinin sadece yerel değil, küresel bağlamda da yeniden tanımlanmasına katkı sunmaktadır. Dinî pratiklerin bireyselleşmesi, kültürel kimliklerin daha çok kişisel tercihlere dayalı biçimde şekillenmesine neden olmaktadır. Sonuç olarak, Türk dünyasında toplumsal değişim, sadece modernleşme değil; aynı zamanda kültürel yeniden inşa, kimlik müzakeresi ve küresel entegrasyon süreçlerinin kesişiminde şekillenen çok katmanlı bir dönüşüm sürecidir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Toplumsal Değişim, Kültürel Dönüşüm, Modernleşme, Kimlik İnşası.

Globalization and the Reflections of Social Change in the Turkic World

Abstract

The Turkic world consists of numerous independent Turkic states and autonomous communities that are historically and culturally close, yet geographically, politically, and socially diverse. This multi-dimensional structure has undergone a rapid process of social transformation since the late 20th century. In particular, contemporary dynamics such as globalization, digitalization, urbanization, and cultural mobility have had profound effects on

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, aybnizmmmdova16@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0004-6569-5023> / Bakü-Azerbaycan.

the traditional structures of Turkic communities. This transformation is not limited to economic and technological changes; it also encompasses family structures, gender roles, education systems, religious life, and cultural identity perceptions.

In the process of modern nation-state building, Turkic republics aim to pursue both modernization and cultural continuity through tools such as strengthening the national language, alphabet reforms, joint history and literature studies, and restructuring education policies. In this context, the reconstruction of cultural heritage, as well as the adaptation to contemporary norms, constitutes a fundamental parameter of social transformation.

Urbanization and internal migration processes have facilitated the dissolution of traditional rural structures and the widespread adoption of the nuclear family model. Simultaneously, the increase in women's education and employment has led to significant transformations in terms of gender roles. Digitalization, especially among younger generations, fosters cultural hybridity and the diversification of individual identities. Moreover, increasing external migration and the influence of the diaspora contribute to the redefinition of Turkic identity not only at the local level but also within a global context. The individualization of religious practices has resulted in cultural identities being shaped more according to personal choice.

Keywords: Turkic World, Social Change, Cultural Transformation, Modernization, Identity Construction.

TÜRK DÜNYASI'NDA ORTAK ALFABE ARAYIŞI: 1993–2004 YILLARINDA RUS, KAZAK, KIRGIZ VE TÜRK BASININDA SÖYLEM ANALİZİ

Ayperı ŞARŞENBEK KIZI *

Şule BERBER **

Özet

Bu çalışma, Türk dünyasında ortak alfabe oluşturma çabalarının Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye basınında nasıl yansıtıldığını söylem analizi yöntemiyle incelemeyi amaçlamaktadır. Ortak alfabe arayışı, hem kültürel bir birliktelik arzusu hem de siyasi ve jeopolitik çıkarların kesişiminde şekillenen çok katmanlı bir gündem olarak değerlendirilmektedir. Araştırmanın temel amacı, ortak alfabe fikrinin medya söylemlerinde nasıl çerçvelendiğini ve hangi ideolojik, politik ya da kültürel temalarla ilişkilendirildiğini ortaya koymaktır. Çalışmada, her ülkenin kendi tarihsel, siyasi ve toplumsal bağlamı içerisinde ortak alfabe fikrine dair ürettiği söylemler çözümlenecektir. "Türk birliği" ve "ortak kimlik" vurgularının basındaki yeri ayrıntılı biçimde analiz edilecektir. Türk, Kazak, Kırgız ve Rus basınında ortak alfabeye dair öne çıkan görüşler karşılaştırmalı olarak ele alınacak; Türkiye basınında ise bu fikrin daha çok kültürel birlik ve Türk dünyasının entegrasyonu bağlamında nasıl sunulduğu incelenecektir. Sonuç olarak, ortak alfabe girişimi yalnızca teknik bir yazı sistemi değişikliği değil; aynı zamanda ulusal kimlik, kültürel egemenlik ve bölgesel güç dengeleriyle doğrudan ilişkili çok katmanlı bir söylem alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda alfabe meselesi, sadece yazınsal bir tercih değil, aynı zamanda Türk dünyasına dair bir gelecek vizyonunun ifadesi olarak da değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ortak Türk Alfabesi, Söylem Analizi, Türk Dünyası, Medya, Jeopolitik, Kültürel Kimlik, Rusya, Türkiye, Kazakistan, Kırgızistan.

The Search for a Common Alphabet in the Turkic World: A Discourse Analysis of Russian, Kazakh, Kyrgyz, and Turkish Press (1993–2004)

Abstract

This study aims to analyze how efforts to establish a common alphabet in the Turkic world are reflected in the media of Russia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, and Turkey, using the method of discourse analysis. The quest for a common alphabet is approached not only as a desire for cultural unity but also as a multi-layered agenda shaped by intersecting political and geopolitical interests. The primary objective of the research is to uncover how the idea of a common alphabet is framed in the media and which ideological, political, or cultural discourses it is associated with.

* Dr., Zhusup Balasagin Kırgız Ulusal Üniversitesi Tarih ve Bölge Çalışmaları Enstitüsü Bölge Çalışmaları Bölümü, temirlan2409@bk.ru / <https://orcid.org/0009-0004-6848-5451> / Bişkek-Kırgızistan.

** Bilim Uzmanı, suleilatun@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-8582-1304> / Ankara-Türkiye.

The study will examine how each country, within its unique historical, political, and social context, produces discourses regarding the common alphabet. Emphasis on “Turkic unity” and “shared identity” will be analyzed in terms of their representation in the press. Opinions and perspectives on the common alphabet in Turkish, Kazakh, Kyrgyz, and Russian media will be comparatively explored, while in the Turkish media, the idea will be examined within the framework of cultural unity and integration of the Turkic world.

In conclusion, the initiative for a common alphabet represents not merely a technical change in script, but also a discursive space deeply connected to issues of national identity, cultural sovereignty, and regional power dynamics. Therefore, the alphabet issue should be interpreted not solely as a matter of script choice, but as an expression of a future vision for the Turkic world.

Keywords: Common Turkic Alphabet, Discourse Analysis, Turkic World, Media, Geopolitics, Cultural Identity, Russia, Turkey, Kazakhstan, Kyrgyzstan.

YENİ KÜRESEL GERÇEKLERDE AZERBAIJAN'IN STRATEJİK ROLÜ VE ULUSLARARASI FORUMLAR BAĞLAMINDA ÖNEMLİ BİR PLATFORMA DÖNÜŞMESİ

Aytekin ZEYNALOVA*

Özet

Bu makale, 21. yüzyılda şekillenen yeni dünya düzeni çerçevesinde Azerbaycan'ın jeopolitik dönüşümünü, stratejik rolünü ve uluslararası forumlardaki katılımını akademik bir perspektifle incelemektedir. Çalışmada üç ana odak alanı ele alınmıştır: (1) Azerbaycan'ın jeopolitik rolü, çok boyutlu ve dengeli dış politika stratejilerinin ülkeyi bölgesel ve küresel aktörler arasında güçlendirmesi; (2) Hankendi'de düzenlenen forumun stratejik ve simgesel önemi, işgalden kurtarılan bölgelerde yeniden inşa ve uluslararası tanınırlığın sağlanması bağlamında; (3) Küresel meydan okumalar ve düşünce kuruluşlarının artan rolü, enerji güvenliği, iklim değişikliği, teknolojik dönüşümler ve bilgi savaşları gibi çağdaş sorunlara yönelik entelektüel tartışma platformlarının önemi.

Makale kapsamında ayrıca Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Hankendi ve ADA Üniversitesi'ndeki konuşmaları analitik ve stratejik bakış açısıyla ele alınmıştır. Bu konuşmalarda Azerbaycan'ın bölgesel istikrar ve güvenliğe katkısı, enerji diplomasisi ve çok kutuplu dünya sisteminde dengeleyici bir aktör olarak rolü vurgulanmıştır.

Araştırmada kullanılan metodoloji doküman analizi ve literatür taramasıdır. Forum raporları, resmi açıklamalar, akademik çalışmalar ve uluslararası uzman değerlendirmeleri incelenerek hem simgesel hem de stratejik boyutlar analiz edilmiştir. Bu yaklaşım, Azerbaycan'ın bölgesel ve küresel düzeyde üstlendiği yeni rolü bütüncül biçimde ortaya koymayı sağlamıştır.

Sonuç olarak, çalışmada Azerbaycan'ın yalnızca enerji ve güvenlik alanında değil, diplomasi ve entelektüel diyalog alanlarında da önemli bir küresel aktör hâline geldiği ortaya konulmuştur. Hankendi'de düzenlenen forumlar ve Cumhurbaşkanı Aliyev'in stratejik konuşmaları, ülkenin uluslararası alandaki güvenilir ve yapıcı imajını pekiştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Yeni Dünya Düzeni, Jeopolitik, Strateji, Güney Kafkasya.

Azerbaijan's Strategic Role in the New Global Realities and its Transformation into a Significant Platform in the Context of International Forums

Abstract

Since the second decade of the 21st century, the international relations system has undergone significant transformations, with new power balances, a multipolar world order, and an unstable security architecture beginning to take shape. Within this complex context, some states have progressed from regional powers to global actors. Azerbaijan, in this framework, is emerging

* Doç.Dr., Bakü Devlet Üniversitesi İletişim Fakültesi Uluslararası İletişim ve Enformasyon Politikası Bölümü, phd.aytekinzeynalova@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-9737-1072> / Bakü-Azerbaycan.

from a regional conflict to become a platform for sustainable peace, development, and cooperation.

In this regard, the international forum titled “Towards a New World Order,” held on April 9, 2025, at ADA University, stands as a clear indicator of Azerbaijan’s achievements in this field. The fact that the forum initially commenced at Karabakh University in Khankendi represents a symbolically, politically, and informationally significant step. This not only reflects the reconstruction occurring in the territories liberated from occupation but also serves as an example of how the post-conflict period can be presented in an international context.

Azerbaijan’s New Role in Geopolitical Transformation: Today, Azerbaijan has become one of the main actors not only in the South Caucasus region but also across the entire Eurasian geography in terms of political, economic, and energy security. The multi-vector and balanced foreign policy course pursued under the leadership of President Ilham Aliyev has enabled Azerbaijan to secure an important position on the global agenda. As a result of this successful policy, our country has become a center for various global initiatives and has gained an image as a reliable partner.

The forum held in Khankendi can also be regarded as a continuation of this policy. This international event demonstrated that Azerbaijan possesses significant capabilities not only in the fields of security and energy but also in diplomatic initiatives and the establishment of intellectual dialogue platforms.

Keywords: Globalization, New World Order, Geopolitics, Strategy, South Caucasus.

TÜRK HALKLARI ARASINDA TARİH VE BİRLİK ARAYIŞI

Babek ABDULLAYEV*

Özet

Türk halkları binlerce yıldır geniş bir coğrafyada yaşamış, çeşitli devletler ve imparatorluklar kurmuş ve kültürel, sosyal ve politik açıdan zengin bir tarihe sahiptir. Bu makale, Türk halkları arasındaki tarihsel birlik, ortak değerler ve kültürel mirasın temel ilkelerini incelemektedir. Ayrıca, modern dönemde bölgesel iş birliği çerçevesinde siyasi ve ekonomik ilişkilerin nasıl şekillendiğini ve güçlendiğini analiz etmektedir. Makale ayrıca Türk halkları arasında dil, din, gelenek ve edebiyat alanlarındaki ortak noktalara odaklanmaktadır. Makalenin amacı, Türk halkları arasında hem bölgesel hem de küresel ölçekte var olan ortak tarihi ve kültürel bağların önemini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Halkları, Tarih, Birlik, Kültürel Miras, Bölgesel İş Birliği.

The Search for History and Unity Among the Turkish Peoples

Abstract

Turkic peoples have inhabited vast territories for millennia, establishing various states and empires, and possess a rich cultural, social, and political history. This article examines the fundamental principles of historical unity among Turkic peoples, focusing on shared values and cultural heritage. Moreover, it analyzes how political and economic relations are shaped and strengthened in the modern era within the framework of regional cooperation. The study also highlights the commonalities in language, religion, traditions, and literature among Turkic peoples. The objective of the article is to demonstrate the significance of the historical and cultural bonds among Turkic peoples both regionally and globally.

Keywords: Turkic Peoples, History, Unity, Cultural Heritage, Regional Cooperation.

* Öğretim Görevlisi, Azərbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi, abdullayev.babek.1364@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0002-1381-6271> / Şamahı-Azərbaycan.

“ORTA GÜÇ” OLARAK AZERBAIJAN’IN ARTAN BÖLGESEL VE KÜRESEL BOYUTTAKİ “SERT” VE “YUMUŞAK” GÜCÜ, HİBRİT DİPLOMASİSİ VE BUNLARIN TÜRK DÜNYASI İÇİN ANLAMI

Barın KAYAOĞLU*

Özet

Bu çalışma, Azerbaycan dış politikasının, uluslararası ilişkilerde son yıllarda yeniden sıkça kullanılan “orta güç” ve sonradan ortaya konan “sert güç / yumuşak güç” (hard power / soft power) kavramlarının özgün bir sentezi —bir anlamda “hibrit güç” — rolünü ele almaktadır. Çalışma bu “hibrit” yaklaşımı iki genel başlık altında örneklendirmektedir: Bakü’nün bölgesinde Türkiye ve İsrail arasında Suriye’de çatışmasızlık müzakerelerine arabuluculuğu ve küresel iklim değişikliğinden en olumsuz şekilde etkilenecek olan Güney Pasifik devletleriyle ilişkileri ve onların seslerinin dünyada daha çok duyulması için girişimleri. Çalışmanın bir diğer amacı, Azerbaycan’ın “sert güç → yumuşak güç → sert güç” döngüsünden Türk Dünyası’nın nasıl istifade edebileceğine dair çıkarımlarda bulunmaktır. Kullanılacak olan metodoloji, literatür taraması ve yazarın uzman ve paydaşlarla yaptığı mülakatlardır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Türkiye, İsrail, Suriye, Pasifik.

“Middle Power” Azerbaijan’s Expanding, Hybrid “Hard-Soft Power” Diplomacy in its Region and the World and its Implications for the Turkic World

Abstract

This study examines Azerbaijan’s foreign policy as an original synthesis of the concepts of “middle power,” which has become increasingly common once again in international relations in recent years, and the notions of “hard power” and “soft power”—in a sense, as “hybrid” power. The study illustrates this “hybrid” approach under two principal headings: Baku’s mediation between Türkiye and Israel in negotiations over conflict avoidance / deconfliction in Syria, and its engagement with South Pacific states—among the most severely affected by global climate change—together with efforts to amplify their voices in the international arena. Another aim of the article is to draw conclusions on how the Turkic World can benefit from Azerbaijan’s “hard power → soft power → hard power” cycle. To those ends, the methodology combines a review of the literature and author’s interviews with various experts and stakeholders.

Keywords: Azerbaijan, Türkiye, Israel, Syria, Pacific.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bölge Çalışmaları Enstitüsü Amerika Çalışmaları Anabilim Dalı, barin.kayaoglu@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0009-0006-2636-0233> / Ankara-Türkiye.

ORTA ASYA'NIN KIBRIS TUTUMU: SEMERKANT ZİRVESİ ÜZERİNDEN BİR OKUMA

Berna SARICA*

Özet

Bu çalışma, 3-4 Nisan 2025 tarihlerinde Semerkant'ta düzenlenen Birinci Avrupa Birliği-Orta Asya Zirvesi'nde kabul edilen ortak bildirgenin 4. maddesinde yer alan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) 541 ve 550 sayılı kararlarına Orta Asya ülkelerinin neden saygı beyanında bulunduklarını irdelemeyi amaçlamaktadır. Söz konusu kararlar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) ilanını geçersiz saymakta ve Türkiye'nin adadaki varlığını “işgal” olarak tanımlamaktadır. Türkiye ile tarihsel, kültürel ve etnik bağlara sahip olan Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin bu tür bir diplomatik pozisyonu benimsemeleri, yüzeyde çelişkili görünmekle birlikte, çalışmanın temel sorunsalını oluşturmaktadır.

Araştırmanın ana argümanı, Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin 2025 Semerkant Zirvesi'nde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 541 ve 550 sayılı kararlarına saygı beyanında bulunmalarının, Türkiye ile sahip oldukları tarihsel ve kültürel bağlara rağmen, çok yönlü ve kendi devlet çıkarlarına odaklanan dış politika tercihleriyle açıklanabileceğidir. Ancak bu durum, Türkiye'nin bölgeyle kurduğu ilişkilerin etkisizliğine değil; Orta Asya devletlerinin dış politikada benimsedikleri denge ve esneklik stratejilerine işaret etmektedir. Çalışmada, Türkiye'nin bu yeni jeopolitik zeminde tarihsel yakınlığı pekiştirici bir unsur olarak kullanmakla birlikte, bölgeyle ilişkilerini daha çok somut iş birlikleri, ekonomik ortaklıklar ve stratejik projeler üzerinden yeniden yapılandırmasının önem kazandığı vurgulanmaktadır.

Çalışma, tarihsel arka plan analizinden hareketle Kıbrıs meselesini uluslararası hukuk, jeopolitik teoriler ve BM kararları ışığında ele almakta; sonrasında AB-Orta Asya ilişkilerinin dönüşümünü kapsamlı şekilde incelemektedir. Hem birincil hem de ikincil kaynaklara dayalı olarak içerik analizi yöntemiyle yürütülen çalışma, aynı zamanda Türkiye'nin Orta Asya politikalarındaki normatif yaklaşımların sınırlarını sorgulamakta ve ekonomik temelli, çok yönlü iş birliğine dayalı yeni bir strateji ihtiyacına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: BMGK, Kıbrıs, Orta Asya, Türk, AB.

Central Asia's Cyprus Stance: A Reading Through the Samarkand Summit

Abstract

This study aims to examine why Central Asian countries expressed their respect for United Nations Security Council (UNSC) Resolutions 541 and 550, as stated in Article 4 of the joint declaration adopted at the First European Union-Central Asia Summit held in Samarkand on April 3-4, 2025. These resolutions declare the proclamation of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) invalid and define Turkey's presence on the island as an “occupation.” While

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bölge Çalışmaları Enstitüsü/ Türk Dünyası Çalışmaları Bölümü, berna.sarica@student.asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0009-0002-6390-5862> / Ankara-Türkiye.

the adoption of such a diplomatic position by the Central Asian Turkic republics, which share historical, cultural, and ethnic ties with Turkey, may appear contradictory on the surface, it constitutes the central issue of this study.

The main argument of this study is that the declaration of respect by the Central Asian Turkic Republics for United Nations Security Council Resolutions 541 and 550 at the 2025 Samarkand Summit can be explained by their multi-dimensional and interest-oriented foreign policy preferences, despite their historical and cultural ties with Turkey. However, this stance does not indicate the ineffectiveness of Turkey's relations with the region; rather, it reflects the balance and flexibility strategies adopted by Central Asian states in their foreign policies.

The study emphasizes that, in this new geopolitical context, Turkey should reinforce its historical affinity while restructuring its regional relations through concrete cooperation, economic partnerships, and strategic projects. The study examines the Cyprus issue in light of international law, geopolitical theories, and UN resolutions, based on an analysis of the historical background, and then comprehensively examines the transformation of EU- Central Asia relations. Conducted using content analysis based on both primary and secondary sources, the study also questions the limits of Turkey's normative approach to Central Asian policies and points to the need for a new strategy based on economic, multi-faceted cooperation.

Keywords: UNSC, Cyprus, Central Asia, Turk, EU.

TÜRK DÜNYASI'NDAKİ KADINLARIN ERİL VE DIŞIL LİDERLİK ALGILARI VE PERFORMANSLARINA ETKİSİ

Bülent ÇETİNKAYA*

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, Türk dünyasındaki kadınların eril ve dışil liderlik algılarının, iş yerindeki performansları üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Küresel düzeyde yaşanan dijital dönüşüm, liderlik anlayışlarında da önemli bir paradigma değişimini beraberinde getirmiştir. Özellikle yapay zekâdan süper zekâyâ geçişin beklendiği önümüzdeki yıllarda, liderlik tarzları ve algıları köklü biçimde yeniden şekillenecektir. Bu süreçte dönüşümcü liderlik, örgütlerin değişime ayak uydurabilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Dönüşümcü liderliğin, çalışanların yaratıcılıklarını, inisiyatif alma kapasitelerini ve güven duygularını teşvik ederek performanslarını artırdığı bilinmektedir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışma, Türkiye ve Türk Cumhuriyetlerinden gelen ve İstanbul'daki çeşitli hastane ve sağlık kurumlarında görev yapan 250 kadın hemşire ve sağlık çalışanı ile yürütülmüştür. Veriler Eylül 2024 tarihinde yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmada nicel yöntem benimsenmiş, elde edilen veriler istatistiksel analiz teknikleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular, kadın çalışanların performanslarının artırılmasında eril liderlik tarzının –özellikle dönüşümcü liderlik özelliklerinin– daha etkili olduğunu göstermektedir. Buna karşın dışil liderlik özelliklerinin ise daha çok duygusal bağlılık ve örgütsel aidiyet ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Bu çalışma, Türk dünyasındaki kadın çalışanların liderlik algılarını odağına alarak, kültürel bağlamda cinsiyet-temelli liderlik yaklaşımlarına ilişkin literatürdeki boşluğu doldurmakta ve sağlık kurumları özelinde uygulayıcılara değerli içgörüler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eril Liderlik, Dışil Liderlik, Dönüşümsel Liderlik, Etkileşimsel Liderlik, İş Performansı, Türk Dünyası Kadın Çalışanlar.

Perceptions of Masculine and Feminine Leadership Among Women in the Turkic World and Their Impact on Performance

Abstract

The primary aim of this study is to reveal the effects of women's perceptions of masculine and feminine leadership on their workplace performance within the Turkic World. The ongoing global digital transformation has brought about a significant paradigm shift in leadership conceptions. In the forthcoming years—marked by the anticipated transition from artificial intelligence to superintelligence—leadership styles and perceptions are expected to undergo profound transformation. Within this process, transformational leadership plays a critical role in enabling organizations to adapt to change. It is well established that transformational

* Yrd. Doç. Dr., Avrupa Liderlik Üniversitesi İşletme Fakültesi, bulent@elu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-0890-7806> / Gazimağusa-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

leadership enhances employee performance by fostering creativity, initiative-taking capacity, and a sense of trust.

This study was conducted with 250 female nurses and healthcare professionals originating from Turkey and other Turkic Republics, all employed in various hospitals and healthcare institutions in Istanbul. Data were collected in September 2024 through face-to-face surveys. A quantitative research design was adopted, and the collected data were analyzed using statistical techniques. The findings indicate that masculine leadership—particularly transformational leadership characteristics—has a greater influence on improving women’s job performance. Conversely, feminine leadership traits were found to be more closely associated with emotional commitment and organizational belonging.

By focusing on women’s leadership perceptions within the cultural context of the Turkic World, this study contributes to filling a gap in the literature concerning gender-based leadership approaches and provides valuable insights for practitioners, particularly in the healthcare sector.

Keywords: Masculine Leadership, Feminine Leadership, Transformational Leadership, Transactional Leadership, Job Performance, Women Employees in the Turkic World.

TARİHİ İPEK YOLU: TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÇERÇEVESİNDE YENİDEN CANLANIŞI

Cebrail NERGİZ*

Özet

Tarihi İpek Yolu, Çin'in Şian (Xi'an) kentinden başlayarak Orta Asya stepleri, Hazar Denizi çevresi, Anadolu ve Avrupa'ya uzanan küresel bir ticaret ağı olarak, tarih boyunca toplumlar arası ekonomik ve kültürel ilişkilerde büyük öneme sahip olmuştur. Bu güzergâh, doğu ile batı arasında yüzyıllar boyunca kurulan ekonomik, kültürel ve stratejik bağların oluşmasında kilit bir rol oynamıştır. İpek Yolu, tarih boyunca birçok medeniyetin ve kültürün kesişme noktası olmuştur. Baharattan ipeğe, değerli taşlardan egzotik ürünlere kadar pek çok ticari malın dolaşımında olduğu bu kadim güzergâhın yeniden canlandırılması, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) çerçevesinde geliştirilecek bölgesel iş birlikleri ve ticaret anlaşmaları sayesinde mümkün olabilir. Böylece tarihsel bağlar ve kültürel iletişim yeniden güçlenerek İpek Yolu'nun stratejik önemi tekrar kazanılabilecektir. İpek Yolu'nun yeniden canlanmasında bölgenin yer altı kaynakları (doğal gaz, petrol vb.) ile ekonomik ve kültürel dinamiklerin yeniden şekillendirilmesi belirleyici bir rol oynayacaktır. Söz konusu canlanma, sadece ekonomik değil, aynı zamanda kültürel bir köprü işlevi de görecektir. Küresel ticaret dinamiklerinin hızla değiştiği günümüzde, Türk devletleri arasındaki iş birliğinin artırılması, yalnızca ortak tarihî mirasın korunmasına değil aynı zamanda sürdürülebilir ekonomik ilişkilerin tesis edilmesine de katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada; Tarihi İpek Yolu'nun tarihsel rolü, Türk Devletleri Teşkilatı'nın bu süreçteki konumu, TDT'nin İpek Yolu'nun yeniden canlandırılmasına yönelik politikaları ile bölgesel iş birliklerini ve ticaret anlaşmalarını teşvik etme çabaları ele alınacaktır. Ayrıca, modern ulaşım ve altyapı projeleri bağlamında, İpek Yolu üzerinden gerçekleştirilecek ticaret hacminin artırılması ve bu sürecin bölge ülkelerinin ekonomik kalkınmalarına etkileri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Türk Devletler Teşkilatı, İpek yolu, Tarih, Kültür.

Reviving the Historic Silk Road Within the Context of the Organization of Turkic States

Abstract

The Historic Silk Road, stretching from the city of Xi'an in China through the steppes of Central Asia, the Caspian Sea region, Anatolia, and all the way to Europe, has held great significance throughout history as a global trade route facilitating economic and cultural relations among societies. For centuries, this corridor played a crucial role in establishing economic, cultural, and strategic connections between the East and the West. Throughout history, the Silk Road served as a crossroads for many civilizations and cultures. From spices to silk, precious stones to exotic goods, a wide range of commercial products circulated along this ancient route. The

* Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, cebrail.nergiz@manas.edu.kg / <https://orcid.org/0000-0001-8217-153X> / Bışkek-Kırgızistan.

revitalization of this historic pathway could become possible through regional cooperation and trade agreements developed under the framework of the Organization of Turkic States (OTS). In this way, historical ties and cultural communication may be strengthened once again, allowing the Silk Road to regain its former strategic significance. In the revival of the Silk Road, the region's underground resources (such as natural gas, oil, etc.) and the reshaping of economic and cultural dynamics will play a decisive role. This revival will not only represent an economic transformation but also function as a cultural bridge. In today's rapidly shifting global trade dynamics, enhancing cooperation among Turkic states is critical not only for preserving a shared historical heritage but also for establishing sustainable economic relations for the future.

This study will examine the historical role of the Silk Road, the position of the Organization of Turkic States in this context, and the policies pursued by the OTS to revitalize the Silk Road, as well as its efforts to promote regional cooperation and trade agreements. In addition, the study will evaluate how modern transportation and infrastructure projects can increase trade volume along the Silk Road and contribute to the economic development of countries in the region.

Keywords: Central Asia, Organization of Turkic States (OTS), Silk Road, History, Culture.

NATIONALISM AND TURKISH IDENTITY AT THE BEGINNING OF THE COLD WAR: A CONCEPTUAL REINTERPRETATION THROUGH THE LENS OF CYPRUS IN THE 1950s

Cemal YORGANCIOĞLU*

Abstract

The study uses the 1950s Cyprus conflict as an example to study how Turkish identity changed during the early Cold War. The new global political order that began with the Cold War affected not only international politics but also how nations defined their identities. In this context, the transformation of Turkish Cypriots into a political subject in the face of Enosis demands and the development of a new discourse by Türkiye, which assumed the role of the ‘motherland’, demonstrate the transformation of nationalism in terms of orientation and meaning. The study evaluates Turkish identity based on the theories of nationalism and identity developed by thinkers such as Gellner, Anderson, Smith and Bhabha, focusing on modernist, ethnosymbolic and postcolonial approaches. A conceptual synthesis is proposed that combines state-centred, cultural and non-geographical identity constructs. British parliamentary records, the Turkish press and diplomatic documents from this period were analysed using discourse analysis methods. The results show that the nationalist discourse was characterised by both security concerns and cultural codes. In this process of internal and external identity construction at the beginning of the Cold War, Turkish identity was reconceptualised not only as an ethnic or cultural affiliation, but also as a strategic representation on the international stage. This study aims to contribute to the theory of nationalism by analysing this shift through the Cypriot context.

Keywords: Turkish Identity, Theories of Nationalism, Cyprus Issue, Cold War, Discourse Analysis.

Soğuk Savaş’ın Başında Milliyetçilik ve Türk Kimliği: 1950’ler Kıbrıs’ı Üzerinden Kavramsal Bir Yeniden Okuma

Özet

Çalışma, Soğuk Savaş’ın başlarında Türk kimliğinin nasıl değiştiğini incelemek için 1950’lerdeki Kıbrıs çatışmasını örnek olarak kullanıyor. Soğuk Savaş ile başlayan yeni küresel siyasi düzen sadece uluslararası siyaseti değil, ulusların kimliklerini nasıl tanımladıklarını da etkilemiştir. Soğuk Savaş’ın başlangıcında ortaya çıkan yeni jeopolitik düzen, sadece uluslararası ilişkiler için değil, ulusal kimliklerin inşası için de çok önemliydi. Bu bağlamda, Enosis talepleri karşısında Kıbrıslı Türklerin siyasi bir özneye dönüşmesi ve ‘anavatan’ rolünü üstlenen Türkiye’nin yeni bir söylem geliştirilmesi, milliyetçiliğin yönelimi ve anlamı

* Assist. Prof. Dr., Department of International Relations, Faculty of Economics Administrative and Social Sciences, Cyprus Aydın University, cemalyorgancioglu@cau.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-2885-7853> / Lefkoşa-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

açısından dönüşümünü göstermektedir. Çalışma, Gellner, Anderson, Smith ve Bhabha gibi düşünürlerin geliştirdiği milliyetçilik ve kimlik kuramlarına dayanarak Türk kimliğini değerlendirir ve modernist, etnosembolik ve postkolonyal yaklaşımlara odaklanır. Devlet merkezli, kültürel ve coğrafi olmayan kimlik yapılarını birleştiren kavramsal bir sentez önerilir. Bu döneme ait İngiliz parlamento kayıtları, Türk basını ve diplomatik belgeler söylem analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlar, milliyetçi söylemin hem güvenlik endişeleri hem de kültürel kodlarla karakterize olduğunu göstermektedir. Soğuk Savaş'ın başlangıcındaki bu iç ve dış kimlik inşa sürecinde, Türk kimliği sadece etnik veya kültürel bir aidiyet olarak değil, aynı zamanda uluslararası sahnede stratejik bir temsil olarak da yeniden kavramsallaştırılmıştır. Bu çalışma, Kıbrıs bağlamında bu değişimi analiz ederek milliyetçilik kuramlarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kimliği, Milliyetçilik Kuramları, Kıbrıs Meselesi, Soğuk Savaş, Söylem Analizi.

THE ROLE OF AI IN SHAPING REGIONAL IDENTITY: INSIGHTS FROM THE ORGANIZATION OF TURKIC STATES

Chountagi BEKIR*

Abstract

This paper analyzes the artificial intelligence (AI) strategies, fields of work, and common objectives of the member states of the Organization of Turkic States (OTS) within the framework of constructivist theory in international relations. Constructivist theory argues that the behavior of states is shaped not only by material interests but also by shared identities, norms, and values. In this context, the AI strategies and future visions of OTS members can be interpreted as expressions of regional identity construction and normative solidarity.

The growing emphasis on AI among OTS countries reflects not only aspirations for economic development but also the manifestation of a collective Turkic identity and the ideal of cultural unity. Turkey's pioneering role in digital transformation provides a model for other members and fosters cooperation based on shared values and norms. The initiatives of Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, and Uzbekistan similarly evolve around harmonized discourses and normative frameworks.

The *2040 Vision Document*, adopted in 2021, positions AI not merely as an instrument of economic progress but also as a strategic tool for strengthening cultural and identity-based ties. Goals such as establishing joint data centers, cybersecurity cooperation, common ethical standards, and shared digital education programs highlight the technological dimension of this identity-building process. In conclusion, the AI strategies of OTS members transcend technical advancement to serve as significant instruments of regional identity construction and normative solidarity. This paper explores how these processes unfold and discusses their theoretical implications for the field of international relations.

Keywords: Artificial Intelligence, Organization of Turkic States, Regional Identity, Constructivist Theory, International Relations.

Bölgesel Kimliğin Şekillendirilmesinde Yapay Zekânın Rolü: Türk Devletleri Teşkilatı'ndan Çıkarımlar

Özet

Bu çalışma, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üye ülkelerinin yapay zekâ (YZ) stratejilerini, çalışma alanlarını ve ortak hedeflerini uluslararası ilişkilerde inşacılık kuramı çerçevesinde incelemektedir. İnşacılık kuramı, devletlerin uluslararası siyasetteki davranışlarının yalnızca maddi çıkarlarla değil, aynı zamanda paylaşılan kimlikler, değerler ve normlarla da şekillendiğini savunur. Bu bağlamda, TDT ülkelerinin geliştirdiği YZ stratejileri, bölgesel kimlik inşasının ve normatif dayanışmanın bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

* Research Fellow, İbn Haldun University Haydar Aliyev Center for Eurasian Studies, chountagi.bekir@ihu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-1927-7782> / İstanbul-Türkiye.

TDT ülkelerinin YZ'ye artan ilgisi yalnızca ekonomik kalkınma hedefiyle değil, aynı zamanda ortak bir Türk kimliği ve kültürel birlik idealinin somutlaşmasıyla da ilişkilidir. Türkiye'nin dijital dönüşümdeki öncü rolü, diğer üye devletler için bir model oluştururken aynı zamanda ortak değerler ve normlar etrafında şekillenen bir işbirliği zemini yaratmaktadır. Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'ın attığı adımlar da uyumlu normlar ve ortak vizyon belgeleri doğrultusunda ilerlemektedir.

2021'de yayımlanan *2040 Vizyon Belgesi*, YZ'yi yalnızca ekonomik kalkınma aracı olarak değil, aynı zamanda kültürel bağları güçlendiren stratejik bir unsur olarak tanımlamaktadır. Ortak veri merkezleri kurulması, siber güvenlik işbirliği, ortak etik standartların geliştirilmesi ve dijital eğitim programları gibi hedefler, kimlik inşa sürecinin teknolojik boyutunu yansıtmaktadır. Sonuç olarak, TDT'nin YZ stratejileri teknik ilerlemenin ötesinde, bölgesel kimlik inşasında ve normatif dayanışmada önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma, söz konusu süreçlerin nasıl işlediğini ortaya koymakta ve uluslararası ilişkiler kuramı açısından teorik çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Türk Devletleri Teşkilatı, Bölgesel Kimlik, İnşacılık Kuramı, Uluslararası İlişkiler.

**REGIONAL THREATS AND BORDER SECURITY IN THE TURKIC WORLD
WITHIN THE FRAMEWORK OF THE REGIONAL SECURITY COMPLEX
THEORY: GEOPOLITICAL FRACTURES AND ASSESSMENTS**

Deniz EKŞİ*

Soyalp TAMÇELİK**

Abstract

The Turkic World, extending from Central Asia to Balkans, consist of several Turkic States that share a common cultural heritage. Owing to its energy resources and transport corridors the Turkic World holds significant strategic importance in global power competition.

The purpose of this study is to emphasize the significance of the region referred to as the Turkic World in the global power competition. To this end, this study is based on the Regional Security Complex Theory (RSCT) and explains the position of Central Asia, shaped by the Turkic states, in global geopolitics. According to RSCT, the security perceptions of the Turkic states are interdependent; a threat directed at one state may also affect others in the region and lead them to collective struggle against it. Although this theory primarily suggests that the interdependence of states' security perceptions is closely related with their geographical proximity, it also argues that in the presence of cultural and ethnic ties such security interdependence may emerge among non-neighbouring states.

Some of the primary issues the Turkic World currently confronts are, border disputes, drug trafficking, and irregular migration. These issues are considered as transnational threats and cannot be overcome by individual states alone. Therefore, it is considered that the intergovernmental dialogue and regional cooperation in the Turkic World are of vital importance and must be institutionalised. Within this context, the Organisation of Turkic States (OTS) emerges as the most comprehensive entity in the Turkic World. Preservation of this institution will enhance the defence mechanism against potential threats.

This study underscores the necessity of establishing a comprehensive and inclusive regional security architecture among the Turkic states. Accordingly, it is evident that while building such a security framework, intra-state and inter-state problems must be resolved. Security solidarity, to be built in this way, will not only ensure the elimination of common threats but also contribute to positioning the Turkic World as a stronger and more effective actor in the fragmented global order.

Keywords: Turkic World, Organisation of Turkic States, Regional Threats, Regional Security Complex Theory, Security Interdependence.

* PhD Candidate, Ankara Hacı Bayram Veli University, International Relations, deniz.eksi.53@hotmail.com / <https://orcid.org/0009-0007-7203-5519> / Ankara-Türkiye.

** Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli University, International Relations, soyalp@hotmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-2092-8557> / Ankara-Türkiye.

Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi'ne Göre Türk Dünyası'nda Bölgesel Tehditler ve Sınır Güvenliği: Jeopolitik Kırılmalar ve Değerlendirmeler

Özet

Merkezî Asya'dan Balkanlar'a uzanan Türk Dünyası, benzer kültürel mirası paylaşan birçok Türk devletinden oluşmaktadır. Türk Dünyası olarak tasvir edilen bu coğrafya, enerji kaynakları ve ulaşım koridorları sayesinde küresel güç rekabeti açısından büyük stratejik öneme sahiptir.

Bu çalışmanın amacı, Türk Dünyası olarak adlandırılan coğrafyanın küresel güç rekabetindeki önemini vurgulamaktır. Bu amaçla çalışmada, Uluslararası İlişkiler disiplininin Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi (BGKT) temel alınmakta ve Türk devletleriyle şekillenen Merkezî Asya'nın küresel jeopolitikteki konumu açıklanmaktadır. BGKT'ye göre Türk devletlerinin güvenlik algısının karşılıklı bağımlılık içinde olduğu, bir devlete yönelik tehdidin bölgedeki diğer devletleri de etkilediği ve devletleri ortak mücadeleye yönlendirdiği değerlendirilmektedir. Bu teoride, devletlerin güvenlik algısının karşılıklı bağımlılık yaratmasının coğrafi olarak sınırdaş olmaları ile yakından ilgili olduğu ancak, kültürel ve etnik bağların varlığı halinde, sınır komşusu olunmasa da güvenlik konusunda karşılıklı bağımlılığın ortaya çıkabileceği belirtilmektedir.

Sınır anlaşmazlıkları, uyuşturucu kaçakçılığı ve düzensiz göç gibi meseleler günümüzde Türk Dünyasının karşı karşıya kaldığı başlıca sorunlar arasındadır. Bu sorunlar, sınır aşan tehditler olarak değerlendirilmekte olup ilgili devletlerin kendi kendine aşılabileceği konular değildir. Bu nedenle Türk Dünyasında devletlerarası iletişimin ve bölgesel iş birliğinin hayati önem taşıdığı ve kurumsal bir yapıya dönüşmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Hâl bu merkezde olunca Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), Türk Dünyasındaki en kapsamlı yapı olarak ön plana çıkmaktadır. Bu yapının korunması, gelecekte karşılaşılabilecek olası tehditlere karşı savunma mekanizmasını güçlendirecektir.

Bu çalışmada, Türk devletleri arasında daha bütüncül ve kapsayıcı bir bölgesel güvenlik yapısının inşa edilmesinin zorunlu olduğu vurgulanmaktadır. Buna göre ortak güvenlik yapısı inşa edilirken içeride yaşanan ülke içi ve ülkelerarası sorunların da evleviyetle çözüme kavuşturulması gerekeceği açıktır. Bu sayede inşa edilebilecek güvenlik yapısı, yalnızca ortak tehditlerin ortadan kaldırılmasını sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda Türk Dünyasının, parçalanmış küresel düzende daha öznel ve etkili bir aktör olarak konumlanmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Türk Devletleri Teşkilatı, Bölgesel Tehditler, Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi, Güvenlik Bağımlılığı.

HERITAGE AS A STRATEGIC RESOURCE IN THE TURKIC WORLD: A PROJECT MANAGEMENT AND BUSINESS ANALYSIS MODEL FOR SUSTAINABLE COOPERATION

Doğan ŞENGÜL*

Abstract

Heritage in the Turkic world is both a repository of cultural memory and a strategic resource for regional cooperation amid contemporary global transformations. Preserving this heritage in tangible and intangible forms faces persistent and material obstacles including fragmented governance, limited resources, lack of traceability and diverse stakeholder interests. In this paper, we propose a conceptual model that aims to integrate project management and business analysis perspectives in order to offer a structured and practical response to these challenges. Project management provides scope discipline, governance structures and risk management, while business analysis contributes stakeholder mapping, elicitation, collaboration, requirements traceability and alignment with strategic objectives. Designed as an adaptable framework, the model emphasizes methodological clarity rather than empirical implementation. Within the context of Turkic world studies, the model can be positioned as a tool to strengthen cultural integration and shared historical understanding, thereby reinforcing long-term sustainability and cooperation in the Turkic world. Selective references to the literature are used to establish theoretical grounding. Conceptual findings include a governance-ready framework, a stakeholder alignment schema and a set of design principles for heritage programs. By combining methodological rigor with regional relevance, this study demonstrates how heritage preservation can be reconceived as cultural continuity and also as a strategic driver of cohesion within the Turkic world.

Keywords: Turkic World, Cultural Heritage, Project Management, Business Analysis, Cultural Integration.

Türk Dünyası'nda Stratejik Bir Kaynak Olarak Miras: Sürdürülebilir İş Birliği İçin Bir Proje Yönetimi ve İş Analizi Modeli

Özet

Türk Dünyası'ndaki miras hem kültürel hafızanın bir deposu hem de günümüz küresel dönüşümleri arasında bölgesel iş birliği için stratejik bir kaynaktır. Bu mirasın somut ve soyut biçimlerde korunması, parçalanmış yönetim, sınırlı kaynaklar, izlenebilirliğin eksikliği ve çeşitli paydaş çıkarları gibi kalıcı yapısal engellerle karşı karşıyadır. Bu çalışma, bu zorluklara yapılandırılmış ve pratik bir yanıt sunmak için proje yönetimi ve iş analizi perspektiflerini entegre eden kavramsal bir model önermektedir. Proje yönetimi alanı; kapsam disiplini, yönetim yapıları ve risk yönetimi sağlarken, iş analizi alanı, paydaş haritalama, açığa çıkarma, iş birliği, gereksinim takip edilebilirliği ve stratejik hedeflerle uyum sağlamaya katkıda bulunur.

* Assistant Professor, İstanbul Sabahattin Zaim University Faculty of Engineering and Natural Sciences, Department of Industrial Engineering, dogan.sengul@izu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-2285-3907> / İstanbul-Türkiye.

Uyarlanabilir bir çerçeve olarak tasarlanan model, ampirik uygulamadan ziyade metodolojik netliğe vurgu yapmaktadır. Türk dünyası çalışmaları bağlamında, model, kültürel entegrasyonu ve ortak tarihsel anlayışı güçlendirmek ve böylece Türk devletleri arasında uzun vadeli sürdürülebilirliği ve iş birliğini güçlendirmek için bir araç olarak konumlandırılmaktadır. Teorik temel oluşturmak için literatüre seçici referanslar kullanılmıştır. Kavramsal bulgular arasında yönetişime hazır bir çerçeve, paydaş uyum şeması ve miras programları için bir dizi tasarım ilkesi yer almaktadır. Metodolojik titizliği bölgesel uygunlukla birleştiren bu çalışma, miras korumanın kültürel süreklilik ve aynı zamanda Türk dünyasında uyumun stratejik bir itici gücü olarak nasıl yeniden tasarlanabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kültürel Miras, Proje Yönetimi, İş Analizi, Kültürel Entegrasyon.

ORTA ASYA TÜRK DEVLETLERİNDE BİR KAMU DİPLOMASİSİ FAALİYETİ OLARAK SPOR DİPLOMASİSİ

Ebru Elif DURMAZ*

Özet

Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, bağımsızlıklarını kazanmalarının ardından uluslararası arenada meşruiyet, görünürlük ve yumuşak güç inşası çabalarını kültür, sanat ve özellikle spor diplomasisi yoluyla yürütmeye başlamıştır. Spor, yalnızca fiziksel rekabet değil, aynı zamanda kamuoylarını etkileyen ve ülkelerin uluslararası imajlarını biçimlendiren stratejik bir araç haline gelmiştir. Bu çalışmada, Kazakistan, Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın spor diplomasisi faaliyetleri kamu diplomasisi bağlamında değerlendirilmektedir. Kazakistan, 2011 Asya Kış Oyunları ve 2017 Dünya Kış Üniversite Oyunları (Universiade) gibi etkinliklerle bölgesel liderlik iddiasını uluslararası kamuoyuna duyurmuştur. Azerbaycan ise 2015 Bakü Avrupa Oyunları ve 2017 İslami Dayanışma Oyunları gibi organizasyonlarla hem Batı hem İslam dünyasında etkili bir aktör olma niyetini spor üzerinden göstermiştir. Kırgızistan'ın öncülüğünde düzenlenen Dünya Göçebe Oyunları, geleneksel sporların modern diplomasiyle harmanlandığı bir örnek olarak öne çıkmaktadır. Bu etkinlik, Türk kültürel mirasının tanıtımı kadar bölgesel bir dayanışma ruhunun inşasına da katkı sunmaktadır. Türkmenistan ise Aşgabat'ta ev sahipliği yaptığı 2017 Asya Salon ve Dövüş Sanatları Oyunları ile uluslararası izolasyonunu kırma çabası göstermiştir. Özbekistan ise Paris 2024'te 8'i altın toplam 13 madalya kazanarak tarihinin en başarılı olimpiyatlarını geçirdi. Tokyo 2020 ye göre 19 basamak yükselerek Dünya 13.sü oldu ve ülke spor tarihi adına önemli bir başarıya imza attı. Bununla birlikte Özbekistan son yıllarda olimpiik spor yatırımlarına hız vererek boks, judo ve güreş gibi branşlarda uluslararası başarılarla imza atmıştır. Bu ülkeler, ayrıca Türk Devletleri Teşkilatı kapsamında düzenlenen TÜRKÜNİV gibi organizasyonlarla ortak kimlik ve dayanışma vurgusunu pekiştirmektedir. Sonuç olarak bu çalışma, sporun bu ülkelerde yalnızca rekabet değil, stratejik iletişim ve kimlik inşası bağlamında da önemli bir dış politika aracı haline geldiğini ortaya koymaktadır. Buna ek olarak Orta Asya Türk Devletlerinde spor diplomasisinin yalnızca bir 'etkinlik organizasyonu' değil, aynı zamanda Türk dünyası arasında siyasi kültürel ve stratejik bağları pekiştiren çok boyutlu bir yumuşak güç aracı olarak konumlandığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Türk Devletleri, Spor Diplomasisi, Kamu Diplomasisi, Yumuşak Güç.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, eedurmaz@ankara.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-5251-6119> / Ankara-Türkiye.

Sports Diplomacy as a Public Diplomacy Activity in Central Asian Turkic States

Abstract

After gaining their independence, the Central Asian Turkic Republics started to conduct their legitimacy, visibility and soft power building efforts in the international arena through culture, arts and especially sports diplomacy. Sport has become not only a physical competition but also a strategic tool that influences public opinion and shapes the international image of countries. In this study, sports diplomacy activities of Kazakhstan, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Turkmenistan and Uzbekistan are evaluated in the context of public diplomacy. Kazakhstan has publicised its regional leadership claim to the international community through events such as the 2011 Asian Winter Games and the 2017 World Winter University Games (Universiade). Azerbaijan, on the other hand, has demonstrated its intention to be an influential actor in both the Western and Islamic worlds through sports with organisations such as the 2015 Baku European Games and the 2017 Islamic Solidarity Games. The World Nomad Games, organised under the leadership of Kyrgyzstan, stands out as an example of blending traditional sports with modern diplomacy. This event contributes not only to the promotion of Turkic cultural heritage but also to the building of a regional spirit of solidarity. Turkmenistan made an effort to break its international isolation with the 2017 Asian Indoor and Martial Arts Games hosted in Ashgabat. Uzbekistan had the most successful Olympics in its history, winning 13 medals, including 8 gold medals, in Paris 2024. It ranked 13th in the world, up 19 places compared to Tokyo 2020, an important achievement in the country's sports history. In addition, Uzbekistan has accelerated its Olympic sports investments in recent years and has achieved international success in branches such as boxing, judo and wrestling. These countries also reinforce the emphasis on common identity and solidarity through organisations such as TURKUNIV, organised within the Organisation of Turkic States. As a result, this study reveals that sport has become an important foreign policy tool in these countries, not only in terms of competition but also in the context of strategic communication and identity building. In addition, it is concluded that sports diplomacy in the Central Asian Turkic States is not only an 'event organisation' but also a multidimensional soft power tool that reinforces political, cultural and strategic ties among the Turkic world.

Keywords: Central Asia, Turkic States, Sports Diplomacy, Public Diplomacy, Soft Power.

TÜRK DÜNYASI'NIN KÜLTÜREL ETKİLEŞİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLERİNDE DİNİN MEŞRULAŞTIRMA GÜCÜNE DAYANMA İMKÂNI

Ejder OKUMUŞ*

Özet

Bu çalışmada Türk Dünyası'nın kültürel etkileşimi ve uluslararası ilişkilerinde dinin meşrulaştırma gücüne dayanma imkânının boyutlarının ne olduğu sorusunun cevabına odaklanılmaktadır. Türk Dünyası'nın büyük kültürel, tarihi, toplumsal, siyasi vd. sermayesi olarak dinin öz yapısı kapsamındaki meşrulaştırma boyutu üzerinden kendi içinde kültürel etkileşime girmesi, bölgesel ve küresel ilişkilerini geliştirmesi, özellikle diploması ve yumuşak güç unsuru olarak dine başvurmak suretiyle kendini gerçekleştirmesi ve ilişkilerini o doğrultuda geliştirmesi mümkün görünmektedir. Bu çerçevede araştırmanın amacı, Türk Dünyası'nın kültürel etkileşimi ile bölgesel ve küresel ölçekte uluslararası ilişkilerinde dinin meşrulaştırma gücüne dayanma imkânının boyutlarını sosyolojik, siyasi ve iletişimsel düzlemde anlamak ve anlamlandırmaktır. Dinin tarih boyunca ve günümüzde varlığı, eşyayı, olay ve olguları anlama ve yorumlamada, insan davranışlarını ve ilişkilerini anlamlandırmada, düzenlemede, organize etmede ve bütün bunları içerecek şekilde meşrulaştırmada çok önemli tesirlerinin olduğu düşünüldüğünde, bugün Türk Dünyası'nın kendi içindeki ilişki ve etkileşimlerle farklı bölgelerdeki devlet ve toplumlarla ilişkilerinde meşrulaştırma gücüne dayanarak etkili, kurucu ve yapıcı bir şekilde varlık gösterme imkânından bahsedilebilir. İşte bu çalışmada belirtilen konu, anlamacı bir perspektif ve metodolojiyle literatür taraması yapılarak araştırılmaktadır. Geniş çerçevede bakılarak söylemek gerekirse, konuyla ilgili bazı çalışmalar yapılmış olmakla birlikte belirtilen sınırlılıklar ve kavramsallıklar ölçeğinde yok denecek kadar az çalışma mevcuttur. O sebeple bu çalışma dinin meşrulaştırma gücü kavramsallaştırması temelinde problemi ele alması itibarıyla özgün bir konuma yerleşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kültürel Etkileşim, Uluslararası İlişkiler, Dinin Meşrulaştırma Gücü.

The Possibility of Relying on the Legitimizing Power of Religion in the Cultural Interaction and International Relations of the Turkish World

Abstract

This study focuses on the answer to the question of what are the dimensions of the possibility of relying on the legitimation power of religion in the cultural interaction and international relations of the Turkish World. As the great cultural, historical, social, political etc. capital of the Turkish World, it seems possible for it to enter into cultural interaction within itself and to develop its regional and global relations through the legitimation dimension within the scope of the core structure of religion and to realize itself by resorting to religion especially as an

* Prof. Dr. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi Anabilim Dalı, ejder.okumus@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-1337-3255> / Ankara-Türkiye.

element of diplomacy and soft power, and to develop its relations accordingly. In this context, the aim of the research is to understand and give meaning to the dimensions of the possibility of relying on the legitimating power of religion in the cultural interaction of the Turkish World and in its international relations on a regional and global scale on a sociological, political and communicational level. Considering that religion has very important effects throughout history and today in understanding and interpreting existence, objects, events and facts, in making sense of human behaviors and relations, in organizing and legitimizing them in a way that includes all these, it can be said that today the Turkish World has the opportunity to show its existence in an effective, constitutive and constructive way based on its legitimation power in its relations and interactions within itself and with states and societies in different regions. The subject mentioned in this study is investigated by conducting a literature review with an understanding perspective and methodology. When looking at it from a broad perspective, although some studies have been conducted on the subject, there are very few studies on the scale of the limitations and conceptualizations mentioned. For this reason, this study is in an original position in terms of addressing the problem on the basis of the conceptualization of the legitimation power of religion.

Keywords: The Turkic World, Cultural Interaction, International Relations, Legitimizing Power of Religion.

SAVAŞ, DİPLOMASİ VE GÜVENLİK BAĞLAMINDA AZERBAIJAN'IN JEOPOLİTİK KONUMUNUN GÜÇLENMESİ

Elnur PAŞA*

Samir HUMBATOV**

Özet

27 Eylül 2020 tarihinde başlayan ve 44 gün süren II Karabağ Savaşı, Azerbaycan'ın kesin zaferi ile sonuçlanmış ve Güney Kafkasya'da yeni bir siyasi ve askeri denge oluşmasına yol açmıştır. 10 Kasım 2020 tarihli üçlü anlaşma kapsamında Rus barış güçleri geçici olarak Karabağ'a konuşlandırılmış ve bölgede yaşayan Ermeni asıllı vatandaşlarla Azerbaycanlılar arasında yeniden çatışma çıkmasının önlenmesi hedeflenmiştir. Aynı zamanda ayrılıkçı silahlı unsurların ve Ermenistan'a bağlı birliklerin bölgeden tamamen çıkarılması kararlaştırılmıştır. Ancak süreç içinde Rusya ve Ermenistan'ın anlaşma şartlarına riayet etmemesi, gerginliği yeniden artırmıştır. Bu gelişmelerin ardından Azerbaycan, 2023 yılında Karabağ'da düzenlediği kısa süreli antiterör operasyonu ile bölgedeki ayrılıkçı güçleri tamamen etkisiz hale getirmiş ve anayasal egemenliğini tam anlamıyla tesis etmiştir. Operasyonun ardından Rus barış güçlerinin bölgeden ayrılması, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü fiilen ve hukuken sağlamlaştırdığını göstermiştir. Aynı zamanda, Ermeni nüfusun büyük ölçüde bölgeyi terk etmesi de bu yeni sürecin sosyolojik bir yansıması olmuştur. Azerbaycan'ın egemenlik alanını yeniden tanımlaması, ülkenin hem bölgesel hem de küresel düzeyde stratejik önemini artırmıştır. Türkiye, Rusya, Çin ve diğer ülkelerle imzalanan stratejik iş birlikleri, özellikle enerji ve iletişim güvenliği alanlarında Azerbaycan'ı “orta güç” (middle power) statüsüne taşımıştır. Bu bildiri, Karabağ zaferi sonrası Azerbaycan'ın dış politika hamlelerini, bölgesel güç dengelerine etkisini ve Kafkasya'daki yeni jeopolitik mimariyi analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Karabağ, Jeopolitik, Diplomasi, Güvenlik.

Strengthening of Azerbaijan's Geopolitical Position in the Context of War, Diplomacy and Security

Abstract

The Second Karabakh War, which began on September 27, 2020, and lasted for 44 days, concluded with Azerbaijan's decisive victory, leading to a new political and military balance in the South Caucasus. According to the trilateral agreement of November 10, 2020, Russian peacekeeping forces were temporarily deployed in Karabakh to prevent renewed conflict between ethnic Armenians and Azerbaijanis residing in the region. Additionally, separatist armed groups and units affiliated with Armenia were to be fully removed from the area. However, Russia and Armenia's non-compliance with the agreement increased tensions once

* Dr. Öğr. Üyesi, Milli Savunma Üniversitesi, elnurpasa@yahoo.com / <https://orcid.org/0000-0001-6723-7617> / Ankara-Türkiye.

** Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Üniversitesi, samir.gumbatov.1987@mail.ru / <https://orcid.org/0000-0001-6840-5600> / Bakü-Azerbaycan.

again. Following these developments, Azerbaijan conducted a short-term counter-terrorism operation in Karabakh in 2023, completely neutralizing separatist forces and fully asserting its constitutional sovereignty. The withdrawal of Russian peacekeepers further reinforced Azerbaijan's territorial integrity, both de facto and legally. Simultaneously, the significant departure of the Armenian population reflected the sociological dimension of this new process. Azerbaijan's redefinition of its sovereign domain enhanced its strategic importance at both regional and global levels. Strategic partnerships with Turkey, Russia, China, and other countries, especially in the fields of energy and communication security, have elevated Azerbaijan to a "middle power" status. This paper aims to analyze Azerbaijan's post-Karabakh victory foreign policy initiatives, their impact on regional power balances, and the emerging geopolitical architecture in the Caucasus.

Keywords: Azerbaijan, Karabakh, Geopolitics, Diplomacy, Security.

BİLGİ SAVAŞLARI VE ULUSAL KİMLİK: AZERBAYCAN-ERMENİ MEDYA STRATEJİLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Elvin TALİŞİNSKİ*

Özet

Problemin tanımı: 21. yüzyılda bilgi savaşları, ulusal kimlik ve devletlerin dış politikalarında önemli bir araç olarak önem kazanmıştır. Azerbaycan ile Ermenistan arasında Karabağ sorunu çerçevesinde yürütülen bilgi savaşları, her iki tarafta da ulusal kimliğin inşasında ve kamuoyunun oluşumunda önemli etki yaratmıştır. Bu çalışmanın amacı, Azerbaycan ve Ermenistan medyasının çatışma bağlamında kullandığı enformasyon stratejilerini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir.

Kuramsal çerçeve: Çalışmada temel teorik kavramlar olarak bilgi savaşı, ulusal kimlik kuramı ve medya çerçevelemesi kavramı seçilmiştir. Bu yaklaşımlar aracılığıyla medyanın çatışma ve kimlik inşasındaki rolü analiz edilmektedir.

Yöntem: Nitel tabanlı karşılaştırmalı analiz yöntemi uygulandı. Çatışma döneminde Azerbaycan ve Ermenistan medyasında yayımlanan önemli haber, analitik makale ve sosyal medya içeriklerinden örnekler seçilerek içerik ve söylem analizine tabi tutuldu.

Bulgular: Her iki ülkedeki medya, ulusal kimlik unsurlarını güçlendirmek için farklı söylemler ve anlatılar oluşturuyor. Azerbaycan medyası toprak bütünlüğü ve zafer söylemini öne çıkarırken, Ermenistan medyası güvenlik ve mağduriyet pozisyonundadır. Bu stratejiler hem iç kamuoyunu motive etmek hem de uluslararası kamuoyunu şekillendirmek açısından önemlidir.

Alana Katkı: Çalışma, bilgi savaşlarının ulusal kimliğin oluşumunda nasıl etkili olduğunu ortaya koymakta ve çatışma bölgelerindeki medya stratejilerinin karşılaştırmalı analizine bilimsel bir katkı sunmaktadır. Ayrıca diplomasi ve enformasyon politikasına yönelik pratik öneriler ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Savaşı, Ulusal Kimlik, Medya Stratejileri, Karabağ Çatışması, Azerbaycan-Ermenistan.

Information Wars and National Identity: Comparative Analysis of Azerbaijani-Armenian Media Strategies

Abstract

Problem statement: In the 21st century, information warfare has gained prominence as a key tool in national identity and the foreign policies of states. Information warfare waged between Azerbaijan and Armenia within the framework of the Karabakh conflict has had a significant impact on the construction of national identity and the formation of public opinion on both sides. The aim of this study is to comparatively analyze the information strategies employed by Azerbaijani and Armenian media in the context of the conflict.

* Prof. Dr., Azerbaycan Üniversitesi, Siyaset ve Sosyal Bilimler Bölümü, elvin.talishinsky@au.edu.az / <https://orcid.org/0000-0001-5318-5537> / Bakü-Azerbaycan.

Theoretical framework: The study selected the concepts of information warfare, national identity theory, and media framing as key theoretical concepts. Through these approaches, the role of the media in conflict and identity construction is analyzed.

Method: A qualitative-based comparative analysis method was employed. Examples of key news, analytical articles, and social media content published in Azerbaijani and Armenian media during the conflict were selected and subjected to content and discourse analysis.

Findings: The media in both countries construct different discourses and narratives to strengthen elements of national identity. While Azerbaijani media emphasizes territorial integrity and victory, Armenian media adopts a position of security and victimhood. These strategies are important both for motivating domestic public opinion and shaping international public opinion.

Contribution to the Field: The study reveals how information warfare impacts the formation of national identity and contributes to the comparative analysis of media strategies in conflict zones. It also offers practical recommendations for diplomacy and information policy.

Keywords: Information Warfare, National Identity, Media Strategies, Karabakh Conflict, Azerbaijan-Armenia.

YENİ DÜNYA DÜZENİNE GEÇİŞ SÜRECİ VE TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

Faik ELEKBERLİ*

Özet

Batı iki asırdır milliyetçilik ve dini mezhepçilik mefkurelerinden maksimum seviyede yararlanmakla sadece dünyada süper güçlerden olan herhangi bir Türk devletini (Osmanlı, Safevi vb.) değil, aynı zamanda İslam Dünyası'nı da başsız ya da lidersiz bırakmıştır. Çünkü Batı için İslam Dünyası'nda mevcut olan herhangi bir süper güç ilk sırada bir tehlike kaynağıdır. Şüphesiz, bu “tehlike” hiç de dünyayı mahvedecek nükleer yeteneklere sahip herhangi bir Müslüman, ya da Türk-Müslüman devletin ortaya çıkmasıyla ilgili değildir. Asıl “tehlike” birbuçuk asırdan uzun bir süredir dünyada alternatifsiz olan Batı-Hristiyan dünyası için yeni bir güç merkezinin oluşmasıdır. Aslında Batı da-Avrupa da, Çin ve Rusya'dan, İslam devletlerinden birinin veya birkaçının bir yerde yeni güç merkezine dönüşmesinden daha fazla rahatsız değiller. Bu nedenle, İslam dünyasının temel noktalarından biri olan Yakın ve Orta Doğu bir asırdan uzun süredir, dini ve ulusal zemindeki çatışma alanlarından kurtulamıyor, üstelik çatışma alanlarının artma tehlikesi vardır. Eğer son kez dış güçlere karşı Müslüman Türklerin merkezi bir rol oynadığını dikkate alırsak, Batılı güçler Türkleri zayıflatmak için hem onların entelektüellerinden hem de Farslar ve Araplardan maksimum seviyede yararlanmışlardır. Bugün de Rusya “Fars faktörü”nden, AB ve ABD ise “Arap Sorunu”ndan istifade ediyorlar. Üstelik “Kürt Sorunu”, “Ermeni Sorunu” de son bir asırdır Türkleri, Türk Devletlerini hedef alıyor. Bütün bunların sebebi, ABD, Avrupa Devletleri ve Rusya'nın İslam Dünyası'nda, özellikle de Yakın ve Orta Doğuda sadece Türklerin, özellikle Türk Dünyası'nın en güçlü devleti Türkiye'nin kaybolan gücünü yeniden canlandırma yetisinde olduğunu hesap etmeleridir. Bunun gerçekleşmemesi için Türkiye “Kürt Sorunu”, “Ermeni Sorunu”, “İrak sorunu”, “Suriya sorunu” ile karşı karşıya bırakılmış, zaman zaman İslam Dünyası içinde yeni iç çatışma alanı olarak bu kardeş ülke hedef alınmıştır.

Bütün bunlara rağmen Türkiye'nin son yıllarda artan gücü göz önündedir ve dahası Türk Devletleri Teşkilatının ortaya çıkması dünyada yeni bir gücün varlığından haber vermektedir. Azerbaycan, Türkiye, Irak, Suriya türklerinin de yer aldığı Orta Doğu coğrafyası strateji alanına göre Türk devletleri için son derece önemlidir. Bu bakımdan Türk Geneşinin 8. İstanbul Zirvesinden sonra Türk Devletleri Teşkilatı adı altında özünü beyan etmesi oldukça önemlidir. Bir taraftan Şuşa beyannaməsi (Azerbaycan-Türkiye birliği), Bakü andlaşması (Azerbaycan-Türkiye-Pakistan birliği), diğer taraftan Türk Geneşinin Türk Devletleri Teşkilatı çerçevesinde öz faaliyetine daha güçlü ve en esas siyasi birlik gibi devam etmesi kararını alması, bütün bunlar yalnız Ortadoğuda deyil, dünyada yeni bir güç merkezinin oluşması demektir. Şübhesiz, yeni güç merkezinin çeyirdeğinde ise Azerbaycan ve Türkiye dayanmaktadır. Bu ise o anlama geliyor ki, Azerbaycanın bütünleşmesi sureci de kaçınılmaz bir hale gelmektedir. Başka deyişle, bölgesel ve uluslararası düzende geden süreçler Azerbaycanın bütünleşmesini de ortaya koymaktadır. Bunun karşısını neinki Ermenistanın, hiç

* Doç.Dr., Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Felsefe ve Sosyoloji Enstitüsü Türk Halklarının Felsefi Fikir Tarihi ve Çağdaş Felsefesi Anabilim Dalı, faikalekper@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-8865-568x> / Bak-Azerbaycan.

onun çok güvendiği Rusya Federasyonu, İran İslam rejimi, yahut da Fransa'nın almak gücü ve iktidarı yoktur. Bu anlamda çok yakın vakitlerde Birleşik Azerbaycan mefkuresi de Türk Devletleri Teşkilatı gibi gerçekleşecektir. Hatta, düne kadar her iki ideanın aleyhdarları olan bazı güçlü devletler ve uluslararası teşkilatlar bununla razılaşmak çaresizliği içindedirler. Çünkü dünyada ve bazı bölgelerde (Suriya, Irak, Ukrayna veb.) geden dağıdıcı süreçlerin karşısını, ancak bu iki ideanın gerçekleşmesi fonunda almaq mümkündür. Bizce, Türkiye'nin dünyada güçlü bir devlete çevrilmesi fonunda Azerbaycanın 44 günlük müharipeden zaferle çıkması, daha sonra Şuşa beyannamesi, Bakü andlaşması ve Türk Gemişinin 8. İstanbul Zirvesi bunun esas temel taşlarıdır. Dünya yeni bir gücün oluşmasına "gebe"dir ve hemin gücte Türk Devletleri Birliyi.

Anahtar Kelimeler: Batı, Rusya, Avrupa Birliği, Çin, Şuşa Beyannamesi, Güney Azerbaycan, Türk Devletleri Teşkilatı.

The Process of Transition to the New World Order and Organization of Turkic States

Abctarct

By making maximum use of the ideals of nationalism and religious sectarianism for two centuries, the West has left not only any Turkish state (Ottoman, Safavid, etc.) that is one of the superpowers in the world, but also the Islamic World without a head or leader. Because for the West, any superpower existing in the Islamic World is a source of danger in the first place. Of course, this "danger" has nothing to do with the emergence of any Muslim state with nuclear capabilities to destroy the world. The real "danger" is the formation of a new power center for the West-Christian world, which has been without alternatives in the world for more than a century and a half. In fact, in the West-Europe, they are no more bothered by China and Russia, that one or more of the Islamic states has turned into a new power center somewhere. For this reason, the Near and Middle East, which is one of the main points of the Islamic world, has not been able to get rid of conflict areas on religious and national grounds for more than a century, and there is a danger of increasing conflict areas. If we take into account that the Turks played a central role against foreign powers for the last time, the Western powers made maximum use of both their intellectuals and the Persians and Arabs to weaken the Turks. Today, Russia is benefiting from the "Persian factor", while the EU and the USA are benefiting from the "Arab Question". Moreover, the "Kurdish Question" and the "Armenian Question" have been targeting Turks for the last century. The reason for all this is that the USA, European States and Russia calculate that only the Turks in the Islamic World, especially in the Near and Middle East, are capable of reviving the lost power of Turkey, the most powerful state of the Turkic World. In order to prevent this from happening, Turkey was confronted with the "Kurdish Problem" and the "Armenian Problem", and even this brotherly country was targeted as a new area of internal conflict within the Islamic World.

Despite all this, Turkey's increasing power in recent years is in sight, and moreover, the emergence of the Organization of Turkish States heralds the existence of a new power in the world. The geography of the Middle East, including Azerbaijan, Turkey, Iraq, and Suriya Turks, is extremely important for Turkish states according to the strategy area. In this respect, it is very

important for the Turkish Generality to declare itself under the name of the Organization of Turkish States after the 8th Istanbul Summit. On the one hand, the Shusha declaration (Azerbaijan-Turkey union), the Baku agreement (Azerbaijan-Turkey-Pakistan union), on the other hand, the Turkish Genesis is expected to continue its own activities as a stronger and most fundamental political union within the framework of the Organization of Turkish States, all these are not only in the Middle East. means the creation of a new power center in the world. Undoubtedly, Azerbaijan and Turkey are based in the quarter of the new power center. This means that the process of integration of Azerbaijan is becoming inevitable. In other words, the processes in the regional and international order also reveal the integration of Azerbaijan. Because Armenia does not have the power and power to oppose it, neither the Russian Federation, Iran's Islamic regime, nor France, which it trusts very much. In this sense, the United Azerbaijan ideal will be realized like the Organization of Turkish States in the very near future. In fact, some powerful states and international organizations, which were the opponents of both ideas until yesterday, are in despair to come to terms with it. Because it is possible to face the disintegrating processes going on in the world and in some regions (Syria, Iraq, Ukraine etc.) only on the basis of the realization of these two ideas. In our opinion, the victory of Azerbaijan after 44 days of war against the backdrop of turning Turkey into a powerful state in the world, the Shusha declaration, the Baku agreement and the 8th Istanbul Summit of the Turkish Gemeshi are the main cornerstones of this. The world is “pregnant” for the emergence of a new power, and it is the Union of Turkish States in power.

Keywords: West, Russia, European Union, China, Shusha Declaration, Southern Azerbaijan, Organization of Turkic States.

AZERBAIJAN VE DİĞER TÜRK DEVLETLERİ ARASINDA VAHİT E-DEVLET SİSTEMLERİNİN KURULMASI İMKÂN LARI

Fatma ALİYEVA *

Özet

Bu çalışma, Azerbaycan ve diğer Türk devletleri arasında ortak bir e-Devlet sisteminin kurulma imkânlarını kavramsal, teknik ve siyasal boyutlarıyla incelemektedir. Küresel ölçekte dijital dönüşüm kamu yönetimlerini daha şeffaf, etkin ve ulaşılabilir hâle getirirken, Türk devletleri arasında artan siyasi ve ekonomik iş birliği süreci, dijital kamu hizmetlerinin ortak platformlarda sunulması fikrini gündeme taşımaktadır. Araştırmanın temel problemi, Türk dünyasında dijital entegrasyonun neden sınırlı olduğu ve e-Devlet alanında nasıl bir ortaklık modelinin geliştirilebileceğidir. Kavramsal çerçevede dijital kamu yönetimi, dijital egemenlik, veri paylaşımı ve bölgesel dijital entegrasyon gibi kavramlar ele alınmış; yöntem olarak ise betimleyici analiz ve karşılaştırmalı inceleme yöntemleri kullanılmıştır. Bulgular, ortak e-Devlet altyapısının oluşturulmasının mümkün olduğunu, ancak hukuki, teknik ve kurumsal koordinasyonun zorunlu olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, Türk devletleri arasında dijital entegrasyonun teorik temellerini ve pratik gerekliliklerini ortaya koyarak alana özgün bir katkı sunmaktadır. Dijitalleşme çağında kamu yönetimi sistemleri, vatandaşlara daha hızlı, şeffaf ve etkili hizmet sunmak amacıyla köklü dönüşümler geçirmektedir. E-Devlet uygulamaları, devlet-vatandaş ilişkisinin doğasını yeniden şekillendirmekte ve bilgi toplumu yönünde atılan en önemli adımlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Türk devletleri arasında siyasi, kültürel ve tarihî bağlar dikkate alındığında, dijital alandaki entegrasyonun sağlanması sadece teknik bir mesele değil, aynı zamanda stratejik bir önceliktir. Bu çalışmada temel amaç, Azerbaycan ve diğer Türk Cumhuriyetleri arasında ortak bir e-Devlet altyapısının kurulup kurulamayacağını analiz etmek ve bu yöndeki iş birliği olanaklarını değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: e-Devlet, Türk Devletleri, Dijital Entegrasyon, Bölgesel İş Birliği, E-Kimlik Sistemleri.

Opportunities for Establishing Unified E-Government Systems Among Azerbaijan and Other Turkic States

Abstract

This study examines the conceptual, technical, and political dimensions of the possibility of establishing a unified e-Government system among Azerbaijan and other Turkic states. While global digital transformation makes public administration more transparent, efficient, and accessible, the increasing political and economic cooperation among Turkic states brings the idea of offering digital public services through shared platforms to the agenda. The main research question is why digital integration in the Turkic world is limited and what kind of

* Öğretim Görevlisi, Mingeçevir Devlet Üniversitesi Bilişim Teknolojileri Bölümü, fatma.aliyeva@mdu.edu.az / <https://orcid.org/0009-0009-8340-9402> / Mingeçevir-Azerbaycan.

partnership model can be developed in the field of e-Government. Within the conceptual framework, terms such as digital public administration, digital sovereignty, data sharing, and regional digital integration are discussed; descriptive analysis and comparative methods are used as the methodology. Findings indicate that while establishing a joint e-Government infrastructure is feasible, legal, technical, and institutional coordination is essential. This study offers a unique contribution to the field by laying out both the theoretical foundations and practical necessities for digital integration among Turkic states. In the digital age, public administration systems undergo significant transformations to deliver services to citizens more swiftly, transparently, and effectively. E-Government applications reshape the nature of the state-citizen relationship and are considered one of the most important steps towards the information society. Considering the political, cultural, and historical ties among Turkic states, digital integration is not only a technical issue but also a strategic priority. The primary aim of this study is to analyze whether a joint e-Government infrastructure can be established among Azerbaijan and other Turkic republics and to evaluate the opportunities for cooperation in this direction.

Keywords: e-Government, Turkic States, Digital Integration, Regional Cooperation, E-Identity Systems.

TÜRK KÜLTÜREL MİRASI VE KÜLTÜREL MİRAS PAZARLAMASI: YERELDEN KÜRESELE

Fatma İrem KONYALIOĞLU*

Özet

Küreselleşme egemen dünyada, ‘Türk Milleti’ ve ‘Türk Devletleri’ varlığını etkin kılmak, sürekli güncellenen küresel oluşum ve olaylarda önemli paydaş olarak mümkündür. ‘Türk’ün atasını, töresini ve özünün bilinirliğini sağlayıp, kültürel mirasını tanıtip, başarılı stratejilerle pazarlaması değerli katkı sağlayacaktır. Dünyanın güçlü yedi ülkesinin (G7 ülkeleri) çok boyutlu şekilde, pazarlama karması ve ürün hattı yönetimi ile yerelden küresele kültürel miras ve kültür pazarlamasındaki başarısı konunun önemini gösterir. Dört asırlık kültürel mirası değerlendirerek, küresel ölçekte pazarlayan ülkeler, yapay zekadan, arttırılmış gerçekliğe, tüm teknolojik gelişmelerden de istifade ederek, dünyanın her yerinde ulus markalamada başarılı olmaktadır.

‘Türkün Türk’e destek olmasının ötesinde, küresel dünyada sözü geçen millet ve devletler olmak adına köklü kültürel mirasın korunarak değerlendirilip, yerelden küresele başarıyla pazarlanması gerekmektedir. Binlerce yıllık tarihleriyle, başka uluslarla etkileşimleriyle, dünyanın en köklü milletlerinden ve asırlarca farklı imparatorlukları, yönetim sistemleriyle devletleşmiş Türkler, geçmişe vefa, güne etki, geleceğe itibarını sürdürebilmek için kültürel miras pazarlanmasıyla, ulus markalamayı yönetmelidir.

Orta Asya’dan başlayan ve farklı toplu hareketlerle yayılmış Türk milleti, gittikleri her yere kendilerine ait soyut ve somut değerleri taşımışlardır. Mimariden, gastronomiye, giysiden, aksesuara, ezgiden yazılı metinlere çoklu şekilde çeşitlenen ‘Türk Kültürel Mirası’ dünyanın farklı yerlerinde, pek çoğu Türk nüfusun yoğun olduğu ülkelerde vardır. Bu ülkelerin başında, Türkiye Cumhuriyeti ve ağırlıklı olarak Orta Asya’daki Türk Devletleri gelmektedir. Türk kültürel mirasının pazarlanması, geçmişi koruyarak, Türk milletinin varlığını geleceğe taşıma, itibarını güçlendirme ve Türk Devletleri arasındaki stratejik birlik gücünü kuvvetlendirmek için değerlidir. Bu çalışma, binlerce yıllık köklü Türk kültürel mirasının, ulus markalama, kültürel diplomasi ve sürdürülebilirlik bağlamında önemli kalkınma ve bütünleşme kaynağına dönüşebileceğini kuramsal temelde ele almaktadır. Kapsamlı bir literatür araştırması ile vaka paylaşımları gerçekleştirilerek, günümüzde yürütülen ‘Türk Kültürel Mirası’ pazarlama faaliyetleri ve geliştirilecek stratejilerle yapılacakları inceleyerek literatüre önemli bir kaynak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras Pazarlaması, Kültür Pazarlaması, Ulus Markalama, Kültürel Diplomasi, Sürdürülebilirlik.

* Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, irem.konyalioglu@idu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-5282-6870> / İzmir-Türkiye.

Turkish Cultural Heritage and Heritage Marketing: From Local to Global

Abstract

In today's globalized world, ensuring that the Turkish Nation and the Turkic States maintain an effective presence and act as significant stakeholders in ever-changing global developments is both possible and essential. Thus, raising awareness of the Turkish identity's ancestral roots, traditions, and essence, and promoting its cultural heritage through well-designed strategies will provide valuable contributions. The success of the world's most powerful economies—particularly the G7 countries—in managing cultural heritage and cultural marketing from local to global through multidimensional marketing mix and product line strategies highlights the significance of this field. By capitalizing on merely four centuries of cultural heritage and effectively utilizing advanced technologies such as artificial intelligence and augmented reality, some countries have achieved remarkable success in nation branding on a global scale. Beyond internal solidarity, in order for the Turkic nations to become influential and respected actors in the global arena, their deep-rooted cultural heritage must be preserved, meaningfully valued, and successfully marketed from local to global. With a civilizational legacy spanning thousands of years and enriched through interactions with numerous other nations, the Turkish people—one of the world's most deep-rooted civilizations with a long history of empire-building and diverse governance systems—must strategically manage nation branding through cultural heritage marketing, as a means to honor the past, influence the present, and secure prestige for the future.

Originating in Central Asia and spreading through various collective movements, the Turkish people have carried their own tangible and intangible cultural values wherever they have gone. Spanning architecture, cuisine, traditional clothing, accessories, music, and written texts, Turkish cultural heritage is found across many parts of the world—especially in countries where Turkish populations are concentrated, such as Türkiye and the Central Asian Turkic republics. Leading among these countries are the Republic of Türkiye and, predominantly, the Turkic States of Central Asia. The marketing of Turkish cultural heritage is valuable not only for preserving the past, but also for carrying the Turkish nation's identity into the future, enhancing its global reputation, and strengthening strategic unity among the Turkic States. This conceptual study examines how the deeply rooted Turkish cultural heritage can become a significant source of development and integration in the context of nation branding, cultural diplomacy, and sustainability. By conducting a comprehensive literature review and presenting relevant case examples, the study aims to analyze current Turkish cultural heritage marketing practices and propose future-oriented strategies, offering a meaningful contribution to the academic literature.

Keywords: Cultural Heritage Marketing, Cultural Marketing, Nation Branding, Culture Diplomacy, Sustainability.

ÇATIŞMA SONRASI DÖNEMDE TÜRK DÜNYASI'NIN JEOSTRATEJİK OLUŞUMU: AZERBAYCAN, TÜRKİYE VE ORTA ASYA BAĞLAMI

Ferahile BABAYEVA-ŞÜKÜROVA *

Özet

Problemin tanımı: 2020 yılında İkinci Karabağ Savaşı sonrasında Güney Kafkasya'da ortaya çıkan yeni jeopolitik gerçeklikler, Türk Dünyası içindeki siyasi ve stratejik ilişkiler sistemini etkilemiştir. Azerbaycan ile Türkiye arasındaki başarılı askeri-siyasi işbirliği, yeni dönemde Orta Asya ülkeleriyle jeostratejik ilişkilerin genişlemesine yol açmıştır. Bu bağlamda Türk Devletleri Teşkilatının rolü artıyor ve bölgede yeni bir güç merkezi oluşuyor. Ancak bu bütünleşme süreci hem içsel (bölgesel eşgüdüm, kurumsal zorluklar) hem de dışsal (küresel güçlerin etkisi) faktörlerle karşı karşıyadır.

Kuramsal çerçeve: Çalışmada temel teorik yaklaşım olarak neorealizm ve bölgesel güvenlik kompleksi teorileri kullanılmıştır. Bu çerçevede devletlerin çıkarları, denge politikaları ve kurumsal bütünleşme eğilimleri analiz edilmektedir.

Yöntem: Çalışma, analitik-betimsel yöntem kullanılarak nitel doküman incelemesine dayalı olarak yapılmıştır. Bölgesel karşılaştırmalar ve stratejik analizler yoluyla temel eğilimler belirlendi.

Bulgular: Azerbaycan ve Türkiye, Orta Asya ile ekonomik, politik ve güvenlik bağlarını güçlendirerek birleşik bir Türk jeopolitik alanının şekillenmesinde önemli aktörler olarak hareket etmektedir. Bu sürecin öncü unsurları arasında Zangezur koridoru, Trans-Hazar ulaştırma projeleri ve enerji diplomasisi yer alıyor.

Alana Katkı: Bu çalışma, Türk Dünyası'nda yeni bir bölgesel mimarinin oluşumuna ilişkin teorik ve pratik bakış açıları sunmanın yanı sıra, Türk devletlerinin Avrasya jeopolitiğinde artan rolünü bilimsel bağlamda yorumlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Jeostratejik Mimarlık, Karabağ Sonrası Dönem, Azerbaycan-Türkiye İlişkileri, Orta Asya Entegrasyonu.

Geostrategic Formation of the Turkic World in the Post-Conflict Period: The Context of Azerbaijan, Türkiye and the Central Asia

Abstract

Problem statement: The new geopolitical realities that emerged in the South Caucasus after the Second Karabakh War in 2020 have impacted the system of political and strategic relations within the Turkic World. The successful military-political cooperation between Azerbaijan and Turkey has led to the expansion of geostrategic relations with Central Asian countries in the new era. In this context, the role of the Organization of Turkic States is increasing, and a new center of power is emerging in the region. However, this integration process faces both internal

* Dr., Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Felsefe ve Sosyoloji Enstitüsü, ferah_7@mail.ru / <https://orcid.org/0000-0002-4900-5166> / Bakü-Azerbaycan.

(regional coordination, institutional challenges) and external (the influence of global powers) factors.

Theoretical framework: The study uses neorealism and regional security complex theories as the main theoretical approaches. Within this framework, the interests of states, balance policies, and institutional integration trends are analyzed.

Method: The study was conducted using an analytical-descriptive method and based on qualitative document analysis. Key trends were identified through regional comparisons and strategic analyses. **Findings:** Azerbaijan and Turkey are acting as key actors in shaping a unified Turkic geopolitical space by strengthening their economic, political, and security ties with Central Asia. Leading elements of this process include the Zangezur corridor, the Trans-Caspian transportation projects, and energy diplomacy.

Contribution to the Field: This study offers theoretical and practical perspectives on the formation of a new regional architecture in the Turkic World and interprets the growing role of Turkic states in Eurasian geopolitics within a scholarly context.

Keywords: Turkic World, Geostrategic Architecture, Post-Karabakh Era, Azerbaijan-Türkiye Relations, Central Asian Integration.

POLICIES OF GREAT AND MIDDLE POWERS TOWARDS TURKIC STATES OF CENTRAL ASIA

Gabit ZHUMATAY *

Abstract

Employing key international relations theories such as realism, liberalism and postcolonialism as well as drawing upon the relevant literature and policy documents this paper explores policies of great and middle powers such as Russia, China, the USA and Türkiye in Central Asia. The study also utilizes a comparative analysis to shed light on the engagement of these powers in the region and identify their strengths and weaknesses. Turkic republics of Central Asia have been at the center of geopolitical and geoeconomic processes in the region since the fall of the Soviet Union. Due to their strategic geopolitical location and rich natural resources, great and middle powers have increasingly focused on expanding and strengthening their footprints in the region. The research problem this study puts forth is that although Turkic republics of Central Asia have long been regarded as ‘pawns’ on the geopolitical chessboard, they have exhibited their agency and capacity to exert influence. Turkic states of Central Asia, especially Kazakhstan and Uzbekistan position themselves as middle powers due to their economic capabilities, assertive foreign policy and bold international initiatives. The results of the study have shown that while Russia has the upper hand in the region due to its uninterrupted historical ties and geopolitical dominance, China has substantially expanded its economic influence in the region over the past two decades. The findings of the study have also demonstrated that while the American footprint has considerably shrunk, Türkiye, due to its exceptional cultural, ethnic and historical bonds with Turkic states of Central Asia, has managed to strengthen both bilateral and multilateral cooperation with these countries within the framework of the OTS and other Turkic institutions.

Keywords: Turkic States, Central Asia, Türkiye, Russia, China, US.

Büyük ve Orta Güçlerin Orta Asya’daki Türk Devletlerine Yönelik Politikaları

Özet

Realizm, liberalizm ve postkolonyalizm gibi temel uluslararası ilişkiler teorilerini kullanan ve ilgili literatür ve politika belgelerinden yararlanan bu makale, Rusya, Çin, ABD ve Türkiye gibi büyük ve orta güçlerin Orta Asya’daki politikalarını incelemektedir. Çalışma ayrıca, bu güçlerin bölgedeki angajmanlarına ışık tutmak ve güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek için karşılaştırmalı bir analiz kullanmaktadır. Orta Asya’daki Türk cumhuriyetleri, Sovyetler Birliği’nin dağılmasından bu yana bölgedeki jeopolitik ve jeoekonomik süreçlerin merkezinde yer almıştır. Stratejik jeopolitik konumları ve zengin doğal kaynakları nedeniyle, büyük ve orta güçler

* Associate Professor, Narxoz University, gzhumatay@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-0468-8538> / Almaty-Kazakhstan.

bölgedeki ayak izlerini giderek genişletmeye ve güçlendirmeye odaklanmıştır. Bu çalışmanın ortaya koyduğu araştırma problemi, Orta Asya'daki Türk cumhuriyetlerinin uzun süredir jeopolitik satranç tahtasında "piyon" olarak görülmelerine rağmen, etki yaratma konusundaki yetkinliklerini ve kapasitelerini sergilemiş olmalarıdır. Orta Asya'daki Türk devletleri, özellikle Kazakistan ve Özbekistan, ekonomik yetenekleri, iddialı dış politikaları ve cesur uluslararası girişimleri nedeniyle kendilerini orta güç olarak konumlandırmaktadır. Çalışmanın sonuçları, Rusya'nın kesintisiz tarihi bağları ve jeopolitik hakimiyeti sayesinde bölgede üstünlük sağlarken, Çin'in son yirmi yılda bölgedeki ekonomik nüfuzunu önemli ölçüde artırdığını göstermiştir. Çalışmanın bulguları ayrıca, Amerikan ayak izinin önemli ölçüde küçüldüğünü, ancak Türkiye'nin Orta Asya Türk devletleriyle olan olağanüstü kültürel, etnik ve tarihi bağları sayesinde, Orta Asya Türk Devletleri ile TDT ve diğer Türk kurumları çerçevesinde hem ikili hem de çok taraflı iş birliğini güçlendirmeyi başardığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri, Orta Asya, Türkiye, Rusya, Çin, ABD.

KLASİK YEŞİLÇAM DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE VE TÜRK DÜNYASI ARASINDA BİR KÜLTÜR KÖPRÜSÜ OLARAK SİNEMANIN ÖNEMİ

Gazi DOĞAN*

Özet

Bu çalışma, Yeşilçam döneminden günümüze uzanan süreçte Türk sinemasının Türk dünyasıyla olan kültürel ilişkilerde nasıl bir köprü işlevi gördüğünü incelemektedir. Sinema, hem Türkiye'nin ulusal kimliğini inşa eden hem de Türk dünyasındaki kardeş topluluklarla ortak bir tarih ve kültür bilinci oluşturmaya katkı sağlayan güçlü bir kültürel aktarıcı olarak değerlendirilmektedir. Özellikle 1960-1980 yılları arasında gelişen Yeşilçam sineması, her ne kadar daha çok yerel halkı hedeflemişse de Battal Gazi ve Tarkan filmleri gibi dönemin tarihsel kahramanlık anlatıları, destan temsilleri ve halk kültürü yansımalarıyla Türk dünyasının ortak kodlarına hitap etmiştir.

1990'lı yıllardan itibaren Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye arasındaki kültürel etkileşim artmış; sinema bu sürecin en dinamik ve görünür alanlarından biri olmuştur. Ortak tarihsel travmalar, millî kahramanlıklar, dil birliği ve dini motifler, Türkiye ile Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi ülkeler arasında ortak anlatılar geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. Bu doğrultuda, Türkiye'de üretilen bazı sinema filmleri ve televizyon dizileri, hem Türkiye'nin kültürel etkisini bölgeye yaymakta hem de karşılıklı kültürel farkındalığı güçlendirmektedir.

Sonuç olarak, Yeşilçam'dan günümüze Türk sineması, yalnızca ulusal sınırlar içinde değil, Türk dünyasında da kültürel bütünleşmeye katkı sunan, tarihsel süreklilik taşıyan ve karşılıklı kültürel etkileşimi besleyen bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu yönüyle Türk sineması yalnızca bir sanat ve eğlence aracı değil, aynı zamanda kültürel diplomasi ve yumuşak güç (soft power) uygulamasının da stratejik bir parçası hâline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Türkiye, Türk Dünyası, Film Festivalleri, Yumuşak Güç.

The Importance of Cinema as a Cultural Bridge Between Turkey and the Turkic World from the Classical Yeşilçam Era to the Present Day

Abstract

This study examines how Turkish cinema has served as a bridge in cultural relations with the Turkish world in the period extending from the Yeşilçam era to the present. Cinema is considered a powerful cultural transmitter that both builds Türkiye's national identity and contributes to the creation of a common historical and cultural awareness with sister communities in the Turkish World. Yeşilçam cinema, which developed especially between the years 1960-1980, although it targeted the local population more, appealed to the common codes

* Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörlük Ortak Dersler Bölümü, gazi.dogan@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0001-8668-6266> / Ankara-Türkiye.

of the Turkish world with historical heroic narratives, epic representations and reflections of folk culture of the period such as the films Battal Gazi and Tarkan.

Since the 1990s, the cultural interaction between the Turkic Republics that gained their independence with the collapse of the Soviet Union and Türkiye has increased; cinema has become one of the most dynamic and visible areas of this process. Shared historical traumas, national heroism, language unity and religious motifs have paved the way for the development of common narratives between Türkiye and countries such as Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Turkmenistan and Uzbekistan. In this context, some movies and television series produced in Türkiye both spread Türkiye's cultural influence to the region and strengthen mutual cultural awareness. As a result, from the Yeşilçam period to the present, Turkish cinema stands out as a tool that contributes to cultural integration not only within national borders but also in the Turkish world, carries historical continuity and fosters mutual cultural interaction. In this respect, Turkish cinema has become not only a tool of art and entertainment, but also a strategic part of cultural diplomacy and soft power application.

Keywords: Turkish Cinema, Türkiye, Turkish World, Film Festivals, Soft Power.

ÇOK KUTUPLU DÜNYA SİYASETİNDE TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI VE KKTC’NİN VAZGEÇİLMEZ KONUMU

Gökberk DURMAZ*

Özet

Soğuk Savaş yıllarındaki iki kutuplu dünya siyasetinin Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla sona ermesinin ardından, Amerika Birleşik Devletleri hegemonik bir anlayış ve yaklaşım ile küresel siyaseti domine ederek tek kutuplu bir güç merkezi ile onun çevresinde ya da karşısında konumlanan ülkeler olarak tasnif ve tanzim etmiştir. Oysaki, insanlık tarihi boyunca pek çok devlet ve millet varoluşlarından bu yana çok katmanlı ve kümülatif değerler inşa etmiştir. Kendilerine has bu değerlerde vücut bulan kültürün bir parçası da siyasetleri ile toplumsal ve küresel meselelere bakış açılarıdır. Türkler de bu manada değerlendirildiğinde, dünya coğrafyasının geniş bir ölçeğinde varlıklarını farklı toplumlar halinde ihdas etmiş bu güne kadar da sürdürmüştür. Türklerin atayurdu olmasından kaynaklanan ve literatürde Türkistan olarak da anılan Orta Asya’da pek çok Türk Devleti kurulmuştur. Bu Devletlerden günümüze kadar gelen bazıları Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Türkmenistan’dır. İlâveten, Kafkasya’da Azerbaycan, iki kıtayı birleştiren Anadolu coğrafyasında Türkiye, Avrupa içlerinde Macaristan ve Akdenizde bir Ada olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) diğer bağımsız Türk Devletleri’dir. İlâveten, Rusya ve Moldova gibi farklı ülkelerde özerk Türk Devletleri ve toplulukları da vardır. Her bir Türk Devleti bulunduğu coğrafya ve tecrübe ettikleri tarihi gelişmelerden hareketle kendilerine ait birer siyasi deneyim, duruş ve öncelikler sahibidir. Buna mukabil, farklı Türk Devletlerini oluşturan ortak kültür, ortak miras ve ortak duygular da vardır. Bu ortaklıklar 21. Yüzyılın siyasi mücadele ve öncelikleri ile bir araya gelerek Türk Devletleri Teşkilatının ihdasına giden yolun yapıtaşları olmuştur. 21. Yüzyılın çok kutuplu dünya siyasetinde ise, Türk Devletleri Teşkilatı ortak siyasi beklentilerin yanı sıra uluslararası ticaret açısından birbirini tamamlayan ve karşılaştırmalı üstünlüklere haiz üretim ve ihracat dengelerine sahiptir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ise Doğu Akdeniz havzasında jeopolitik, jeoekonomik ve jeostratejik öneme sahiptir Ada’daki Türk varlığı, bir başka ifadeyle, Kıbrıs Türklüğü ise tarihsel açıdan pek çok imtihandan başarıyla ancak bedeller ödenerek geçmiştir. Bu manada, Ada’daki Kıbrıs Türklüğü bütün Türk Devletleri Teşkilatı üyelerinin vazgeçilmez önceliklerinden biri olmaktadır. Öte yandan, Orta Doğu siyasetindeki gerilimler Doğu Akdeniz’de KKTC’nin uluslararası ilişkiler açısından hayati önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Sonuç olarak bu çalışma, Türk Devletleri Teşkilatı’nın 21. Yüzyıl uluslararası siyasetindeki rolünü ile KKTC ise Türk Devletleri Teşkilatı açısından önemini incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: KKTC, Kıbrıs, Çokkutuplu Dünya, Türk Devletleri, TDT.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, gokberk.durmaz@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0001-5031-6837> / Ankara-Türkiye.

The Organization of Turkic States and the Indispensable Position of TRNC in Multi-Polar World Politics

Abstract

Following the end of the bipolar world politics of the Cold War years with the collapse of the Soviet Union, the United States has dominated global politics with a hegemonic understanding and approach, classifying and organizing it into a unipolar power center and countries positioned around or against it. However, throughout human history, many states and nations have built multi-layered and cumulative values since their existence. Part of the culture embodied in these unique values is their politics and their perspective on social and global issues. When the Turks are evaluated in this sense, they have established their existence as different societies in a large scale of the world geography and have continued to this day. Many Turkish states have been established in Central Asia, also known as Turkestan in the literature, which is the ancestral homeland of Turks. Some of these states that have survived to the present day are Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyzstan and Turkmenistan. In addition, Azerbaijan in the Caucasus, Türkiye in the Anatolian geography connecting two continents, Hungary in the interior of Europe and the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), an island in the Mediterranean, are other independent Turkish States. In addition, there are autonomous Turkic States and communities in different countries such as Russia and Moldova. Each Turkic State has its own political experience, stance and priorities based on its geography and historical developments. On the other hand, there is also a common culture, common heritage and common emotions that make up the different Turkic States. These commonalities emerged in conjunction with the political struggles and priorities of the 21st century, becoming the building blocks of the road to the creation of the Organisation of Turkic States. In the 21st century's multipolar world politics, the Organization of Turkic States, in addition to common political expectations, has production and export balances that complement each other in terms of international trade and have comparative advantages. The Turkish Republic of Northern Cyprus, on the other hand, has geopolitical, geoeconomic and geostrategic importance in the Eastern Mediterranean basin. The Turkish presence on the island, in other words, the Turkish Cypriot community has historically passed many tests successfully but at a price. In this sense, the Turkish Cypriot community on the island is one of the indispensable priorities of all members of the Organization of Turkic States. On the other hand, the tensions in the Middle East politics have once again revealed the vital importance of the TRNC in the Eastern Mediterranean in terms of international relations. In conclusion, this study examines the role of the Organization of Turkic States in 21st century international politics and the importance of the TRNC for the Organization of Turkic States.

Keywords: TRNC, Cyprus, Multi-polar World, Turkic States, OTS.

SOVYETLERİN 20. YÜZYILIN İKİNCİ ÇEYREĞİNDEN İTİBAREN DAĞISTAN'DA UYGULADIĞI DİL VE MİLLİYETLER SİYASETİ NETİCESİNDE ORTAYA ÇIKAN SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Gökçe Yükselen PELER*

Özet

Sovyet yöneticileri, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde umumi olarak bütün Kuzey Kafkasya'da ve hassaten Dağıstan'da hâkimiyeti sağladıktan sonra, bir geçiş süreci olarak Arapçanın etkisini ortadan kaldırmak için, Türkçeyi eğitim ve basın yayın dili olarak öne çıkarmışlardır. Bölgede zaten asırlara dayanan bir yazı dili geleneğine ve ortak iletişimi dili hususiyetine sahip olan Türkçe, çok hızlı bir şekilde Dağıstan'ın diğer halkları arasında yayılmıştır. Necmeddin Samurski ve Celal Korkmasov gibi mahallî komünist önde gelenler, Dağıstan'da bu siyasetin uygulanmasının öncüleri olmuşlardır. Ancak bu siyasetin Dağıstan'ın Türkler dışındaki halkları arasında hızlı bir Türkleşmeye sebep olduğunu düşünen Moskova'daki Sovyet yöneticileri, 1932 yılında "de-Tükifikasyon" sürecini başlatarak ülkede Türkçenin etkisini kırmaya çalışmışlardır. O güne kadar yazı dili olmamış yirmi civarındaki Dağlı dili yazılı hâle getirilerek eğitim ve basın yayın dili yapılmıştır. Bu dil uygulamalarına koşut olarak birtakım milliyet ve göç politikalarını da uygulamaya koyarak o zamana kadar Dağıstan'ın başat halkları olan Türk halklarının demografik, ekonomik ve siyasi gücünü kırma yoluna gitmişlerdir. Bir taraftan bazı Dağlı halkları Türklerin yaşadıkları ovalara ve şehirlere göç ettirerek Türklerin ekonomik gücü bertaraf edilmeye çalışılırken diğer taraftan bazı küçük halkları, Avarlar ve Lezgiler arasında eritmeye çalışarak bu iki halkı Dağıstan'ın başat halkları hâline getirme teşebbüsünde bulunmuşlardır. Bu uygulamalar, yüzyıllarca pek çok halkın barış içerisinde yaşadığı bir yer olan Dağıstan'ı, etnik gerilimlerin sık sık yaşandığı bir coğrafya hâline getirmiştir. Sovyet yönetiminin yeniden yerleştirme şeklinde gerçekleştirdiği göçler, bir taraftan toprağa dayalı gerilimlere sebep oluştururken diğer taraftan Dağlı halkların ovalara ve şehirlere inmesi etnik sonuçları olan ekonomik rekabete sebep olmuştur. Uygulanan dil siyaseti ise ülkenin sosyolengüistik hiyerarşisini altüst ederek dil temelli birtakım etnik gerilimlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Küçük halkları büyük halklar içerisinde eritme siyasetinin de başarısız olduğu görülmüştür. 20. yüzyılın ikinci yarısı boyunca nüfus sayımlarında görünmeyen bazı küçük halklar, Rusya'da gerçekleştirilen son sayımlarda yeniden görünür olmuştur ve bu durumun da yeni etnik gerilimlere gebe olduğuna şüphe yoktur. Sovyet sonrası dönemde bu gerilimler daha da artmıştır ve Dağıstan, bütün Kuzey Kafkasya'ya yayılma tehlikesi taşıyan çatışma emareleri göstermeye başlamıştır. Doksanlı yıllarda artış gösteren bu gerilimlere Dağıstan halkları kendileri çözüm üretmeye çalışmış, ancak oluşturulmaya çalışılan topluluk uyum dış müdahalelerle yeniden bozulmuştur. Bu çalışma, Dağıstan'da hâlen mevcut olan ve büyük çatışmalara sebep olma tehlikesi taşıyan gerilimlerin giderilmesine katkı yapma amacı gütmektedir. Getirilecek çözüm önerileri ile bugünkü gerilimlerin ortaya çıkmasına sebep olan demografik, sosyolengüistik, sosyokültürel ve siyasi amillerin geleceğe ışık tutacak şekilde mümkün olduğu kadar ortadan kaldırılması amaçlanacaktır.

* Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, gokcepeler@erciyes.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-9604-5101> / Kayseri-Türkiye.

Anahtar Kelimeler: Dağıstan, Dil ve Milliyetler Siyaseti, Etnik Gerilim, Göç, Toplum Barışı.

Proposed Solutions to the Problems Caused by the Language and Nationality Policies of the Soviets in Dagestan from the Second Quarter onwards of the 20th Century

Abstract

Soviet authorities promoted the use of Turkish as the language of education and media as part of a transitional strategy to eliminate the influence of Arabic after they established control over the entire Caucasus and Dagestan in particular. Turkish, which already had a centuries-old written tradition and served as a common means of communication in the region, quickly spread among the various peoples of Dagestan. Local communist leaders such as Najmuddin Samurski and Jalal Korkmasov played key roles in implementing this policy. However, the Soviet authorities in Moscow became concerned that this policy was leading to a swift Turkification of the non-Turkic population of Dagestan and launched the "de-Turkification" process of Dagestan in 1932. Around twenty Mountaineer languages, which previously had no written forms, were codified and adopted as languages of education and media. The Soviet administration implemented a range of nationalities and migration policies in addition to these language policies, in order to diminish the demographic, economic and political influence of the Turkic peoples, who historically had been the dominant peoples in Dagestan. On the one hand some Mountaineer peoples were relocated to the plains and urban areas in order to diminish the economic influence of Turkic peoples while on the other smaller ethnic groups were encouraged to assimilate to larger groups like the Avars and Lezgins in order to make the latter two the dominant peoples of Dagestan. These policies transformed Dagestan, which for centuries had been a land of peaceful coexistence of diverse peoples, into a land marked with frequent ethnic tensions. The migrations, which were formed as forced re-locations by the Soviet administrators, on the one hand led to land-related conflicts and to economic competition with ethnic implication on the other hand as mountaineer peoples moved to cities and lowlands. The sociolinguistic hierarch of the country was disrupted by the implemented language policies causing language-based ethnic tensions. The attempt to assimilate smaller peoples to larger ones were unsuccessful. Some smaller peoples, which were non-existent in the censuses of the second half of the twentieth century reappeared in the recent Russian censuses, a situation which has the potential of new ethnic tensions. These tensions escalated in the post-Soviet era, and Dagestan displays indications of conflicts with the potential of spreading to the entire Northern Caucasus. In the nineties the Dagestani peoples made attempts to find their own solutions to intensifying tensions, however the efforts towards social peace were interrupted by external interventions. The aim of this study is to make contribution to the resolution of the current tensions in Dagestan, which carry the potential of significant conflict. It also seeks to address the demographic, sociolinguistic, sociocultural, and political factors, which led to present tensions by proposing solutions.

Keywords: Dagestan, Language and Nationalities Policy, Ethnic Tension, Migration, Social Peace.

ERMENİSTAN'DA TÜRK LÜK BİLİMİ ÇALIŞMALARININ GÜNCEL DURUMU VE GELECEĞE DİPLOMATİK TESİRİ

Gökçe Yükselen PELER*

Ayşenur DEMİR**

Özet

Dünya genelinde Türklük bilimi alanında yürütülen çalışmalar, Türk dili, tarihi ve kültürü ekseninde şekillenmeye devam ederken, zaman içerisinde farklı ilmî disiplinleri de kapsayan çok yönlü bir araştırma sahasına dönüşmüştür. Türklük bilimi çalışmaları, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinden itibaren sadece Türk coğrafyasında değil, komşu ve etkileşim içindeki bölgelerde de ilgi görmeye başlamış, bilhassa tarihî metinlerin derlenmesi, sözlük ve gramer kitaplarının hazırlanması gibi faaliyetler ile zamanla disiplin niteliği kazanmıştır. Bu çalışmalar, Türk dilinin zengin kültürel mirası ve etkileşim alanlarının genişliği sayesinde farklı milletler ve diller arasında köprüler kurmuştur. Türklük bilimi çalışmalarında, siyasi ve toplumsal şartlardan etkilense de bilhassa Türkiye ile tarihî ve coğrafi etkileşim içinde olan ülkelerden biri de Ermenistan'dır. Türkler ile Ermeniler arasında yüzyıllarca süren etkileşimler, Türkçeye olan ilgilerini bilhassa dil bilimi ve sözlük bilimi çalışmaları aracılığıyla göstermiştir. Bu dönemde Osmanlı coğrafyasındaki çok dilli toplum yapısının bir sonucu olarak Ermenilerin Türkçeyi günlük yaşamlarında yoğun biçimde kullanmaları, Ermeni harfli Türkçe metinlerin yaygınlaşması nedeniyle Türk dilinin yapı hususiyetlerine dair ilgiyi arttırmış ve erken dönem Türklük bilimi faaliyetlerine zemin hazırlamıştır. Bu çerçevede, Ermenistan Bilimler Akademisi başta olmak üzere çeşitli akademik kurumlar bünyesinde Türk dili ve kültürü üzerine ilmî araştırmalar yapılmaya başlanmış; sözlük çalışmaları, edebî metin incelemeleri, dil tarihi, fonetik araştırmalar ve Türk lehçeleri öne çıkmıştır. Günümüzde Ermenistan'da Türkiye ile diplomatik ilişkilerin mahdut olmasına rağmen, kültürel ve ilmî düzeyde Türk dili ve edebiyatı üzerine yapılan çalışmalar devam etmektedir. Dolayısıyla, Türklük bilimi, sadece bir dil ve tarih araştırması alanı olmanın ötesinde, geçmişten günümüze ilmî üretkenliğini koruyan, çok katmanlı bir etkileşim ve bilgi alanı olarak önemini sürdürmektedir. Bu duruma binaen bu çalışma, Ermenistan'da Türklük bilimi alanının tarihî gelişimini ve güncel durumunu inceleyerek bu çalışmaların Türk dili ve kültürü araştırmalarına özgün katkılarını değerlendirmeyi, ayrıca siyasi ve akademik iş birliği ile kültürel diyalogun gelişimine nasıl zemin hazırlandığını ve böylece Türklük bilimi disiplininin çeşitliliğini anlamak ve gelecekteki araştırmalara rehberlik etmek amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türklük Bilimi, Türk Dili, Ermenistan, Karşılaştırmalı Dil Çalışmaları, Ermeni Harfli Türkçe Metinler.

* Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, gokcepeler@erciyes.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-9604-5101> / Kayseri-Türkiye.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrasya Araştırmaları Ana Bilim Dalı, ayse_nur4646@outlook.com / <https://orcid.org/0009-0005-3816-2173> / Kayseri-Türkiye.

The Current Status of Turkological Studies in Armenia and its Diplomatic Impact on the Future

Abstract

Turkology studies worldwide have traditionally focused on the Turkish language, history, and culture. Over time, these studies have expanded into various academic fields, becoming a broad, multi-disciplinary area. Since the late Ottoman period, interest in Turkology has extended beyond Turkish regions to neighboring areas, supported by efforts such as collecting historical texts and creating dictionaries and grammar books. The cultural richness and wide influence of the Turkish language have helped build bridges between different nations. One country with strong historical and geographical ties to Turkey is Armenia. Centuries of contact between Turks and Armenians sparked interest in Turkish, especially in linguistic and lexicographic studies. During the Ottoman period, Armenians often used Turkish in daily life, and many Turkish texts were written in the Armenian script. This contributed to early Turkology efforts. In Armenia, institutions such as the Armenian Academy of Sciences began conducting research on Turkish language and culture. These efforts focused on dictionaries, literature, language history, phonetics, and dialects. Despite limited diplomatic relations today, academic and cultural research on Turkish studies continues in Armenia. In conclusion, Turkology remains an active and valuable field that goes beyond language and history. This study aims to examine the development of Turkology in Armenia, its contributions to Turkish studies, and its role in promoting academic cooperation and cultural dialogue.

Keywords: Turkology, Turkish Language, Armenia, Comparative Linguistic Studies, Turkish Texts in Armenian Script.

İNGİLİZ DÖNEMİ VE KIBRIS'TA TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN YÜKSELİŞİ (1878-1974)

Gökçe Yükselen PELER*

Yaren Gökçe BACANLI**

Özet

Kıbrıs'ta Türk milliyetçiliği, Kıbrıs Meselesi ile bilinir olmakla birlikte kökleri, tarihî ve fikrî yapısı bakımından adadaki milliyetçi çatışmadan çok daha eskiye dayanmaktadır. Gerek aydınlar arasında gerekse sıradan halk nezdinde milliyetçi düşüncenin tarihi, imparatorluk günlerinde başlamıştır. İngiliz idaresi, adadaki iki ana etnik unsur olan Rum ve Türk toplumları arasındaki dengeyi yönetmeye çalışırken, bilhassa Rum toplumunun Enosis (Yunanistan'la birleşme) amacı doğrultusunda yürüttüğü siyasi ve kültürel faaliyetler, Türk toplumunda kimlik temelli bir uyanışı tetiklemiştir. Bu bağlamda, Kıbrıs Türklerinin başlangıçta Osmanlı aidiyeti ve İslam kimliğiyle şekillenen kolektif bilinci, zamanla Türkiye Cumhuriyeti'nin modernleşme süreciyle etkileşime girerek Türk milliyetçiliği ekseninde yeniden inşa edilmiştir. 1878 yılında Kıbrıs'ın Osmanlı Devleti'nden İngiltere'ye devrini takiben başlayan İngiliz sömürge dönemi Kıbrıs Türk toplumunda milliyetçi düşüncenin gelişimini ve dönüşümünü alevlendirmiştir. İngiliz idaresinin merkezîyetçi ve asimilasyoncu politikaları, 1914'teki ilhak, 1925'teki resmî sömürgeleşme, 1950'lerde EOKA terörü, 1960 sonrası ortaklık devletinin çöküşü gibi gelişmeler, Kıbrıs Türk toplumun milliyetçi bir bilince yönelmesine sebep olmuştur. Rum toplumunun artan saldırganlığı ve EOKA terörünün etkisiyle de giderek belirginleşmiştir. Bu bildiri, 1878 yılında adanın fiilen İngiliz idaresine geçmesinden 1974 Mutlu Barış Harekâtına kadar geçen söz konusu süreçte, Kıbrıs'ta Türk milliyetçiliğinin gelişimini ve dönüşümünü tarihî ve siyasi çerçeve içerisinde incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda üç temel nokta üzerinden Kıbrıs Türk toplumunda milliyetçiliğin yükselişi üzerinde durulacak ve bu yükseliş içerisinde İngiltere'nin durumu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, EOKA, Türk Milliyetçiliği, Osmanlı Devleti, İngiliz Dönemi.

The British Era and the Rise of Turkish Nationalism in Cyprus (1878–1974)

Abstract

While Turkish nationalism in Cyprus is known for the Cyprus Issue, its roots, historically and intellectually, predate the nationalist conflict on the island. Nationalist thought, both among intellectuals and the general public, began in the days of the empire. As the British administration attempted to manage the balance between the two main ethnic groups on the island, the Greek and Turkish communities, the political and cultural activities of the Greek

* Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, gokcepeler@erciyes.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-9604-5101> / Kayseri-Türkiye.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Avrasya Araştırmaları Anabilim Dalı, yarenbacanli34@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0001-4661-7028> / Kayseri-Türkiye.

community, particularly in pursuit of Enosis (unification with Greece), triggered an identity-based awakening within Turkish society. In this context, the collective consciousness of Turkish Cypriots, initially shaped by Ottoman affiliation and Islamic identity, was gradually rebuilt along the lines of Turkish nationalism, interacting with the modernization process of the Republic of Turkey. The British colonial period, which began following the transfer of Cyprus from the Ottoman Empire to Britain in 1878, fueled the development and transformation of nationalist thought within the Turkish Cypriot community. Developments such as the centralist and assimilationist policies of the British administration, the annexation in 1914, official colonization in 1925, EOKA terrorism in the 1950s, and the collapse of the partnership state after 1960 led to a shift towards nationalist consciousness within the Turkish Cypriot community. This shift became increasingly evident with the increasing aggression of the Greek Cypriot community and the influence of EOKA terrorism. This paper aims to examine the development and transformation of Turkish nationalism in Cyprus within a historical and political framework during the period from the island's de facto transfer to British rule in 1878 to the Peace Operation of 1974. In this context, the rise of nationalism within the Turkish Cypriot community will be examined through three key points, and the position of the United Kingdom within this rise will be discussed.

Keywords: Cyprus, EOKA, Turkish Nationalism, Ottoman Empire, British Period.

TYPOLOGICAL SIMILARITIES OF TURKIC LANGUAGES: A COMPARATIVE LINGUISTIC STUDY

Gunel HAJIYEVA*

Abstract

Turkic languages constitute a large language family that includes more than 35 languages. These languages are spoken by more than 200 million people in many countries, including Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, Uzbekistan, and others. Even if the speakers live in different places, the grammar and structure of their languages are very close. This paper will look at the main typological similarities of Turkic languages. It will focus on word building, sentence order, and shared vocabulary. Understanding these similarities is important for education, translation, and communication between Turkic countries. It can also help in projects that aim to create a common language or writing system in the Turkic world.

One of the most important typological features of Turkic languages is agglutination. This means that words are formed by adding many suffixes. These suffixes indicate grammatical meanings such as tense, number, possession and case. For example, in Turkish, the word "evlerimizde" means "in our homes". The root ev (house) contains the plural suffix -ler, the possessive suffix -imiz (ours) and the locative suffix -de (in). Similar structures can be found in Kazakh (in our members), Uzbek (in our users) and other Turkic languages.

Another common typological feature is word order. Most Turkic languages use the Subject-Object-Verb (SOV) word order. For example, in Turkish we say "I read the book". The same word order is used in Kyrgyz (Men kitaptı oku) and Uzbek (Men kitobni o'qidim). This makes the sentence structure familiar to speakers of different Turkic languages. As a result, the Turkic languages share many typological features, such as agglutination, SOV word order, similar vocabulary, and vowel harmony.

Keywords: Turkic Languages, Word Order, Agglutination, Typological Similarity, Mutual Intelligibility.

Türk Dillerinin Tipolojik Benzerlikleri: Karşılaştırmalı Dilbilimsel Bir Çalışma

Özet

Türk dilleri, 35'ten fazla dili kapsayan büyük bir dil ailesini oluşturur. Bu diller, Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan ve diğer pek çok ülkede yaşayan 200 milyondan fazla insan tarafından konuşulmaktadır. Konuşurlar farklı coğrafyalarda yaşıyor olsalar da, bu dillerin dil bilgisi ve yapısı birbirine oldukça yakındır. Bu bildiri, Türk dillerinin temel tipolojik benzerliklerine odaklanacaktır. Özellikle kelime yapımı, cümle dizimi ve ortak kelime hazinesi gibi konular ele alınacaktır. Bu benzerlikleri anlamak, eğitim, çeviri ve Türk dünyası ülkeleri arasındaki iletişim açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, ortak bir dil veya yazı sistemi oluşturmayı amaçlayan projelere de katkı sağlayabilir.

* Lecturer, Azerbaijan State Pedagogical University, gunel.haci.99@bk.ru / <https://orcid.org/0009-0008-1480-9309> / Baku-Azerbaijan.

Türk dillerinin en önemli tipolojik özelliklerinden biri bitişkenlik (agglutinasyon) özelliğidir. Bu, kelimelerin çok sayıda ek eklenerek oluşturulduğu anlamına gelir. Bu ekler; zaman, çoğul, aitlik ve hâl gibi dilbilgisel anlamları ifade eder. Örneğin, Türkçede “evlerimizde” kelimesi “bizim evlerimizin içinde” anlamına gelir. Burada “ev” kökü, “-ler” çoğul eki, “-imiz” aitlik eki (bizim) ve “-de” yer-yön eki (içinde) ile birleşmiştir. Benzer yapılar Kazakçada (üyelerimizde), Özbekçede (kullanıcılarımızda) ve diğer Türk dillerinde de bulunmaktadır.

Bir diğer ortak tipolojik özellik ise söz dizimidir. Çoğu Türk dili, özne-nesne-fiil (ÖNF) sıralamasını kullanır. Örneğin, Türkçede “Ben kitabı okudum” şeklinde söyleriz. Aynı kelime sırası, Kırgızcada (“Men kitaptı oku”) ve Özbekçede (“Men kitobni o‘qidim”) da kullanılmaktadır. Bu yapı, farklı Türk dillerini konuşanlar için cümle kurulumunu tanıdık hale getirir. Sonuç olarak, Türk dilleri; bitişkenlik, ÖNF söz dizimi, benzer kelime hazinesi ve ünlü uyumu gibi birçok tipolojik özelliği paylaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dilleri, Söz Dizimi, Bitişkenlik, Tipolojik Benzerlik, Karşılıklı Anlaşılabilirlik.

TÜRK DÜNYASI'NDA ÖZEL EĞİTİM: ORTAK SORUNLAR VE İŞ BİRLİĞİ FİRSATLARI

Günay Bedelzade*

Özet

Özel eğitim, bireylerin bireysel farklılık ve özel gereksinimlerine duyarlı, kapsayıcı bir eğitim yaklaşımını gerektiren çok yönlü bir alandır. Türk Cumhuriyetlerinde son yıllarda özel eğitime yönelik yasal ve yapısal düzenlemeler hız kazanmış olsa da, ülkeler arasında hem uygulama pratikleri hem de kurumsal yeterlilik düzeyleri açısından önemli farklılıklar gözlemlenmektedir. Bu bildirinin temel amacı, Türk Dünyasında özel eğitim alanında karşılaşılan yapısal ve pedagojik sorunları tespit etmek ve bu sorunlara yönelik sürdürülebilir bilimsel iş birliği modelleri geliştirmeye katkı sağlamaktır. Çalışmanın kuramsal çerçevesi, kapsayıcı eğitim paradigmaları, sosyal adalet temelli eğitim politikaları ve kültürel bağlamda özel eğitimin yeniden tanımlanması yaklaşımlarına dayanmaktadır. Nitel araştırma desenine uygun olarak yürütülen çalışmada, Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan'dan özel eğitim alanında uzman akademisyen ve uygulayıcılarla derinlemesine görüşmeler yapılmış; veriler betimsel ve tematik analiz teknikleriyle incelenmiştir. Bulgular, ülkeler arasında öğretmen yetiştirme sistemlerinin parçalı yapısı, kaynak yetersizlikleri, toplumsal farkındalık eksikliği ve veri temelli politika eksikliği gibi ortak temaları ortaya koymaktadır. Ayrıca, ülkeler arası müfredat uyumu, ortak akademik platformlar ve bilimsel yayın iş birlikleri gibi stratejik fırsat alanlarının olduğu görülmüştür. Bu çalışma, Türk Cumhuriyetleri arasında özel eğitim alanında disiplinler arası ve çok düzeyli akademik iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik özgün bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim; Türk Dünyası, Akademik İş Birliği, Kapsayıcı Eğitim, Eğitimde Eşitlik.

Special Education in the Turkic World: Common Challenges and Collaboration Opportunities

Abstract

Special education is a multidimensional field that requires an inclusive educational approach sensitive to individuals' unique differences and special needs. Although legal and structural regulations regarding special education have advanced rapidly in recent years within the Turkic Republics, significant differences remain between countries in terms of both implementation practices and institutional capacities. The primary aim of this paper is to identify the structural and pedagogical challenges faced in the field of special education across the Turkic World and to contribute to the development of sustainable models for scientific collaboration addressing these challenges. The theoretical framework of the study is based on inclusive education paradigms, social justice-oriented educational policies, and approaches to redefining special education within cultural contexts. Conducted using a qualitative research design, the study

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, gn.badalzade@adpu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0003-4422-4746> / Bakü-Azerbaycan.

involved in-depth interviews with academic experts and practitioners in special education from Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, and Kyrgyzstan; the data were analyzed using descriptive and thematic analysis techniques. The findings reveal common themes across the countries, including fragmented teacher training systems, resource limitations, lack of societal awareness, and absence of data-driven policy approaches. Furthermore, strategic opportunity areas such as curriculum harmonization, joint academic platforms, and collaborative scientific publications were identified. This study makes a unique contribution toward strengthening interdisciplinary and multi-level academic collaboration in special education among the Turkic Republics.

Keywords: Special Education, Turkic World, Academic Collaboration, Inclusive Education, Educational Equity.

OPPORTUNITIES FOR SECURITY AND DEFENSE COOPERATION AMONG THE TURKIC REPUBLICS

Hakan ÇORA*

Elnur Hasan MİKAIL**

Ali Nazmi ÇORA***

Abstract

In the face of shifting geopolitical dynamics and complex regional threats, the Turkic Republics—comprising nations such as Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, and Turkmenistan—find themselves at a critical juncture. This study explores the potential for enhanced security and defense cooperation among these culturally and historically linked nations. By examining post-Soviet trajectories, ongoing territorial disputes, and evolving threats such as extremism and cyberwarfare, the paper argues that deeper collaboration in intelligence sharing, joint military exercises, and defense industry development is not only desirable but necessary. The paper highlights Türkiye's expanding leadership role and the strategic utility of institutions like the Organization of Turkic States (OTS) in fostering a collective regional identity. Drawing on the concepts of balancing regionalism and soft alignment, the study identifies key structural, political, and cultural enablers that can help navigate the pressure exerted by external powers like Russia and China. The research underscores that while bilateral relations remain essential, multilateral platforms will increasingly shape the region's security future. The paper concludes by recommending pragmatic policy steps, including investing in joint training programs and interoperable defense technologies, to transform cultural affinity into strategic resilience. By promoting a shared vision of stability and sovereignty, the Turkic Republics have a historic opportunity to institutionalize regional security cooperation in a multipolar world order.

Keywords: Turkic Republics, Regional Security, Defense Cooperation, Balancing Regionalism, Geopolitical Strategy.

Türk Cumhuriyetleri Arasında Güvenlik ve Savunma İş Birliği Fırsatları

Özet

Değişen jeopolitik dinamikler ve karmaşık bölgesel tehditler karşısında, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan gibi ülkelerden oluşan Türk

* Assoc. Prof., Onbeş Kasım Kıbrıs University, corahakan@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-5780-549X> / Lefkoşa-KKTC.

** Prof. Dr., Kafkas University, emikail@turansam.org / <https://orcid.org/0000-0001-9574-4704> / Kars-Türkiye.

*** Dr., İstanbul Okan University, alinazmicora@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-4159-0230> / İstanbul-Türkiye.

Cumhuriyetleri kritik bir dönemde bulunmaktadır. Bu çalışma, kültürel ve tarihi bağları olan bu ülkeler arasında güvenlik ve savunma işbirliğinin geliştirilme potansiyelini incelemektedir. Sovyet sonrası süreçleri, devam eden toprak anlaşmazlıklarını ve aşırılıkçılık ve siber savaş gibi gelişen tehditleri inceleyen bu çalışma, istihbarat paylaşımı, ortak askeri tatbikatlar ve savunma sanayii geliştirme alanlarında daha derin bir işbirliğinin sadece arzu edilebilir değil, aynı zamanda gerekli olduğunu savunmaktadır. Çalışma, Türkiye'nin genişleyen liderlik rolünü ve Türk Devletleri Örgütü (TDO) gibi kurumların kolektif bir bölgesel kimlik oluşturmada stratejik önemini vurgulamaktadır. Bölgesel dengeleme ve yumuşak uyum kavramlarından yola çıkan çalışma, Rusya ve Çin gibi dış güçlerin uyguladığı baskıyı hafifletmeye yardımcı olabilecek temel yapısal, siyasi ve kültürel faktörleri belirlemektedir. Araştırma, ikili ilişkilerin önemini koruduğunu, ancak çok taraflı platformların bölgenin güvenlik geleceğini giderek daha fazla şekillendireceğini vurgulamaktadır. Makale, kültürel yakınlığı stratejik dirençliliğe dönüştürmek için ortak eğitim programlarına ve birlikte çalışabilir savunma teknolojilerine yatırım yapmak gibi pragmatik politika adımları önererek son bulmaktadır. Karakafes Cumhuriyetleri, istikrar ve egemenlik konusunda ortak bir vizyonu teşvik ederek, çok kutuplu bir dünya düzeninde bölgesel güvenlik işbirliğini kurumsallaştırmak için tarihi bir fırsat yakalamış bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Cumhuriyetleri, Bölgesel Güvenlik, Savunma İş Birliği, Dengeleyici Bölgeselcilik, Jeopolitik Strateji.

GELECEK 30 YILLIK DÖNEMDE (2025-2054) ABD DONANMASI'NIN TÜRK DÜNYASINI TEHDİT POTANSİYELİ

Halil ÖZSARAÇ *

Özet

Çok kutupluluğun belirginleşeceği gelecek dönem, güç kutupları arasında Avrasya deniz ticaret yollarının kontrolü için “dünya savaşı” seviyesinde bir mücadeleyi gerektirmektedir. ABD’nin Panama, Grönland, Kanada ve Gazze üzerinden ortaya çıkan yeni egemenlik hırslarından başka Doğu Akdeniz’de kalıcı üslenme çabaları da dikkat çekmektedir. Isındığı için işlek ve verimli bir ticaret yolu olacağı anlaşılan Arktik ile ticaret yolları arasında en yüksek hiyerarşiye sahip Batı Asya Denizleri, geleceğin “en gergin jeopolitik alanları” olacaktır. Günümüzde mükemmel bir okyanus gücü olan ABD Donanması, Avrasya’nın eski ve yeni ticaret yollarının kontrolünü Asyalılara kaptırmayı önleyebilecek bir yapıya dönüşmek üzere 30 yıl sürecek bir gemi inşa programını fiilen başlatmıştır. Yeni inşa programında; yaşlı ABD Donanması’nın gençleştirilecek; insanlı gemi toplamının %30 artırılarak 381’e çıkarılacak; uçak gemisi, kruvazör, destroyer gibi okyanus savaşlarına uygun platformların %20-25 oranında azaltılacak; fırkateyn gibi yarı-kapalı denizlere uygun savaş gemisi inşasına öncelik verilerek 81 adet gibi rekor sayıda inşa edilecek; lojistik amaçlı 134 adet yüksek tonajlı insansız savaş gemisi inşa edilecek; okyanus geçişi yerine kısa mesafeli güç intikalini amaçlayan amfibi gemilerin inşa edilmesi gibi radikal değişiklikler dikkat çekicidir. Asya’nın üretim ve ticaret potansiyelini kontrol etmeyi hedefleyen emperyalist gemi inşa programının tüm Asya ile birlikte Türk Dünyası’nın “beka” ve “kalkınma”sına da olumsuz etkileri olacaktır. Güncel gemi inşa programı incelendiğinde, ABD’nin, 2035 sonrasında, yarı-kapalı Batı Asya Denizleri’nde; 2045 sonrasında ise Arktik Okyanusu’nda büyük çaplı savaşlara hazırlandığı anlaşılmaktadır. Türk Devletleri, Batı’dan gelecek olan bu güçlü hegemonik askerî baskıyı göğüslemek için askerî güç birliği seçeneğini değerlendirmek zorundadır.

Anahtar Kelimeler: ABD Gemi İnşa Programı 2054.

US Navy’s Threat Potential to the Turkish World in the Next 30-Year Period (2025-2054)

Abstract

The future, in which multipolarity will become evident, requires a “world war” between the power poles for the control of Eurasian maritime trade routes. Apart from the USA’s new sovereignty ambitions over Panama, Greenland, Canada and Gaza, its efforts to establish a permanent base in the Mediterranean also attract attention. The Arctic, understood to be an efficient trade route as it warms up, and the West Asian Seas, which have the highest hierarchy among trade routes, will be the “most tense geopolitical areas” of the future. The US Navy, an

* Emekli Deniz Kurmay Albay, Ulusal Strateji Merkezi (USMER), halilozsarac.70@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0003-5169-1083> / Ankara-Türkiye.

ocean power, has started a 30-year shipbuilding program to transform it into a structure that can prevent losing control of Eurasia's old and new trade routes to the Asians. In the new program; the US Navy will be rejuvenated; The total of manned ships will be increased by 30% to 381; Platforms suitable for ocean warfare such as aircraft carriers, cruisers and destroyers will be reduced by 20-25%; Priority will be given to the construction of warships suitable for semi-enclosed seas, such as frigates, and a record number of 81 will be built; 134 high-tonnage unmanned warships will be built for logistics; Radical changes such as the construction of amphibious ships aimed at short-distance power transfer instead of ocean passage are noteworthy. This shipbuilding program, which aims to control the production and trade potential of Asia, will have negative effects on the "survival" and "development" of the Turkish World, as well as all of Asia. When the current shipbuilding program is examined, it can be seen that the USA is preparing for large-scale wars in the West Asian Seas after 2035; in the Arctic Ocean after 2045. Turkic States must consider the option of military unity to confront this strong hegemonic military pressure from the West.

Keywords: US Shipbuilding Program 2054.

BELİRSİZLİKLER ÇAĞINDA BAĞLANTISALLIK AÇISINDAN ORTA KORİDOR'UN ARTAN STRATEJİK ÖNEMİ

Halit HAMZAOĞLU*

Özet

Orta Koridor (Trans-Hazar Uluslararası Ulaşım Yolu) Çin, Kazakistan, Hazar Denizi, Azerbaycan, Gürcistan ve daha sonra Türkiye ve Avrupa ülkelerine uzanan uluslararası ulaşım koridorudur. Güzergâhın belirlenmesi konusunda anlaşma, Kasım 2013'te Astana'da düzenlenen II. Uluslararası Ulaştırma ve Lojistik İş Forumu "Yeni İpek Yolu" kapsamında Kazakistan, Azerbaycan ve Gürcistan'ın demiryolu ve liman yöneticileri tarafından imzalanmıştır. Güzergâh, Çin'in Kuşak ve Yol girişimi ile senkronize bir şekilde gelişim göstermektedir. Orta Koridor'un Kuşak ve Yol girişimi ile uyumlu bir şekilde gelişmesi, bölgesel bağlantısallık açısından oldukça önem ihtiva etmektedir. Ayrıca Irak'taki Kalkınma Yolu Projesi'nin Orta Koridora bağlanmasıyla birlikte Orta Asya, Güney Kafkasya, Orta Doğu ve Avrupa arasındaki jeoekonomik etkileşimin artması öngörülmektedir.

Rusya-Ukrayna Savaşıyla birlikte oluşan jeopolitik türbülans bağlamında Orta Koridor'un stratejik önemi katlanmıştır. Rusya ve Ukrayna üzerinden geçen geleneksel ulaşım yollarının kapanması devletleri alternatif rota arayışına yöneltmiştir. Söz konusu alternatif rotalar içerisinde Orta Koridor ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda bölgesel ve küresel ölçekte oluşan sınamalar ve belirsizlikler koridorun önemini önemli ölçüde artırmaktadır. Aynı zamanda Orta Doğu'da devam eden jeopolitik türbülans, Kızıldeniz'deki ekonomik faaliyetleri de derinden etkilemektedir. Bu durum Orta Koridor'un bağlantısallık açısından önemini haiz kılmaktadır.

Orta Koridor, bölge devletlerinin çok yönlü dış politika amaçlarıyla da oldukça uyumludur. Böylece koridor bölge devletlerine ticari-ekonomi ve ulaşım politikalarını çeşitlendirme olanağı tanımaktadır. Bu sayede söz konusu devletler küresel belirsizlik çağının meydana getirdiği jeopolitik sınamaları, istikrar sağlayıcı unsurlarla bertaraf etmeyi incelemektedirler. Orta Koridor, Güney Kafkasya ve Orta Asya devletlerinin için ulaşım ve lojistik rotalarını çeşitlendirmesi ve Çin ve Avrupa ile ticari bağlarını güçlendirme konusunda önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda özellikle Azerbaycan ve Kazakistan koridorun gelişiminde özel bir öneme sahiptirler. Son dönemlerde ise Kırgızistan ve Özbekistan koridora daha fazla ilgi duymaya başlamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Orta Koridor, Türk Dünyası, Bağlantısallık, İstikrar, Sınamalar.

* Doç. Dr., Kars Kafkas Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail: halithamzaoglu85@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-5249-1911> / Kars-Türkiye.

The Growing Strategic Importance of the Middle Corridor in Terms of Connectivity in an Age of Uncertainty

Abstract

The Middle Corridor (Trans-Caspian International Transport Route) is an international transport corridor stretching from China, Kazakhstan, the Caspian Sea, Azerbaijan, Georgia, and then on to Türkiye and European countries. The agreement on determining the route was signed by the railway and port managers of Kazakhstan, Azerbaijan, and Georgia at the Second International Transport and Logistics Business Forum “New Silk Road” held in Astana in November 2013. The route is developing in sync with China's Belt and Road Initiative. The development of the Middle Corridor in line with the Belt and Road Initiative is of great importance in terms of regional connectivity. Furthermore, with the connection of the Development Road Project in Iraq to the Middle Corridor, an increase in geo-economic interaction between Central Asia, South Caucasus, the Middle East, and Europe is anticipated.

The strategic importance of the Middle Corridor has increased in the context of the geopolitical turbulence created by the Russia-Ukraine War. The closure of traditional transport routes through Russia and Ukraine has led countries to seek alternative routes. Among these alternative routes, the Middle Corridor stands out. In this context, the challenges and uncertainties arising at the regional and global levels significantly increase the importance of the corridor. At the same time, the ongoing geopolitical turbulence in the Middle East is also deeply affecting economic activities in the Red Sea. This situation highlights the importance of the Middle Corridor in terms of connectivity.

The Middle Corridor is also highly compatible with the multifaceted foreign policy objectives of the countries in the region. Thus, the corridor provides the countries in the region with the opportunity to diversify their trade, economic, and transportation policies. In this way, these countries prioritize countering the geopolitical challenges posed by the era of global uncertainty with stabilizing factors. The Middle Corridor offers important opportunities for South Caucasus and Central Asian states to diversify their transportation and logistics routes and strengthen their commercial ties with China and Europe. In this context, Azerbaijan and Kazakhstan are of particular importance for the development of the corridor. Recently, Kyrgyzstan and Uzbekistan have also begun to show greater interest in the corridor.

Keywords: Middle Corridor, Turkic World, Connectivity, Stability, Challenges.

HORASAN TÜRKLERİNİN SÖZLÜ EDEBİYATININ KÜLTÜREL KİMLİKLERİNİN KORUNMASINDA ROLÜ

Hassan DELAVAR*

Özet

Sözlü edebiyat, Türk topluluklarının kültürel kimliğini koruma ve aktarma sürecinde temel unsurlardan biridir. Bu çalışma, beş yıllık saha araştırmaları, yerel anlatıcılarla yapılan kapsamlı röportajlar ve halk anlatılarının karşılaştırmalı analizi temelinde, Horasan Türklerinin sözlü edebiyatının kimlik koruma ve dönüşüm sürecindeki rolünü incelemektedir.

Araştırmanın önemli bulgularından biri, Horasan'daki Türk kültürel mirasının tahrif edilmesi ve asimilasyon sürecidir. Bazı durumlarda, özgün Türk kültürel unsurları, özellikle dutar müziği, destansı anlatılar, şiirler ve hatta Afşar geleneksel kıyafetleri, Kürt (Kurmanç) anlatılarında değiştirilmiş ve farklı bir kültürel kimliğe mal edilmiştir. Bu bağlamda, folklorik karakterlerden "Jojoşan" (Jojoşan), dutarın özgün melodileri ve geleneksel Türk aşk ve kahramanlık hikâyeleri, Kürt kültürüne ait unsurlar olarak tanıtılmaktadır.

Öte yandan, araştırma bulguları, Türk sözlü edebiyatının, coğrafi sınırların ötesinde bütün Türk topluluklarını birbirine bağlayan kültürel bir sistem olduğunu göstermektedir. "Kerem ile Aslıhan", "Garip ile Şahsinem", "Köroğlu", "Masum ile Dilafruz", "Tahir ile Zöhre" ve "Emrah ile Selbinaz" gibi anlatılar sadece Horasan'da değil, aynı zamanda Tebriz, Türkmen Sahra, Bakü, Orta Asya, Anadolu ve hatta Suriye ve Irak'taki Türk toplulukları arasında da anlatılmaktadır. Bu folklorik bağ, sözlü edebiyatın, Türk Dünyası'nın kültürel ve kimlikli sürekliliğini sağlamadaki en önemli araçlardan biri olduğunu kanıtlamaktadır.

Bu araştırma, Horasan Türklerinin kimliğini korumada sözlü edebiyatın önemini vurgulamakta ve kültürel ve dilsel tahrifatlarla mücadele etmek için bu eserlerin bilimsel olarak belgelenmesi gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dutar Müziği, Destansı Anlatılar, Kültürel Tahrifat, Türk Dünyası'nın Kültürel Sürekliliği, Sözlü Edebiyat.

The Role of the Oral Literature of Khorasan Turks in the Preservation of Cultural Identity

Abstract

Oral literature is one of the fundamental elements in the process of preserving and transmitting the cultural identity of Turkish communities. This study examines the role of oral literature of Khorasan Turks in identity preservation and transformation processes, based on five years of field research, comprehensive interviews with local narrators, and comparative analysis of folk narratives.

* Bağımsız Araştırmacı, hasandelavar323@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0004-7423-5125> / Tebriz-İran.

One of the important findings of the research is the distortion and assimilation process of Turkish cultural heritage in Khorasan. In some cases, authentic Turkish cultural elements, especially dutar music, epic narratives, poems, and even Afshar traditional clothing, have been altered in Kurdish (Kurmanji) narratives and attributed to a different cultural identity. In this context, folkloric characters such as "Jojoxan" (Jojuxan), original melodies of dutar, and traditional Turkish love and heroism stories are presented as elements belonging to Kurdish culture.

On the other hand, research findings demonstrate that Turkish oral literature is a cultural system that connects all Turkish communities beyond geographical boundaries. Narratives such as "Kerem and Aslıhan", "Garip and Şahsinem", "Köroğlu", "Masum and Dilafruz", "Tahir and Zöhre", and "Emrah and Selbinaz" are told not only in Khorasan but also among Turkish communities in Tabriz, Turkmen Sahra, Baku, Central Asia, Anatolia, and even Syria and Iraq. This folkloric connection proves that oral literature is one of the most important tools in ensuring the cultural and identity continuity of the Turkish world.

This research emphasizes the importance of oral literature in preserving the identity of Khorasan Turks and suggests that these works should be scientifically documented to combat cultural and linguistic distortions.

Keywords: Dutar Music, Epic Narratives, Cultural Distortion, Cultural Continuity of Turkic World, Oral Literature.

TÜRK DÜNYASI'NDA ORTAK DİL VE ALFABE PROJELERİ

Hayrettin PARLAKYILDIZ*

Özet

Türk Dünyası'nın bütünleşmesi, Kızıl Elma'ya doğru yol alması, hiç şüphesiz dilimiz Türkçenin alfabesi üzerinde ortak noktada buluşup Türk düşünürü İsmail Gaspıralı, Türkçenin farklı lehçelerini konuşan halkları, ortak bir edebî dil etrafında birleştirip tek bir ulus hâline getirmeye gayret etmiş ve fikirlerini “Dilde, fikirde, işte birlik” sloganıyla özetlemiştir. “Gaspıralı, bütün Türklerin birlik olabilmesi için, öncelikle cemaat olma fikrinden kurtulup millet olma fikrine sahip olunması gerektiğini düşünüyordu. O, ayrı ayrı lehçeler kullanmanın dilde birliğe engel olduğunu, millet olabilmek için ortak bir edebî dil olması gerektiğini savunuyordu.”

1992'de kurulan Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı'nın kuruluşundaki amaç da Gaspıralı ile Sosyolog Ziya Gökalp'in düşünce sistemine uygun olarak başlattığı “Türk Dünyası Kurultayları” Ortak Dil ve Alfabe Projelerinin uygulamaya geçilmesini amaçlamıştı. TC Hükümetleri bu konudaki hassasiyetlerini TİKA ile gerçekleştirmiş; TİKA yönetiminin bu hassasiyetini 2006-2007 yılları içinde Ukrayna / Odessa Mechnikov National Üniversitesi'nde Türk Kültürü ve Edebiyatı Merkez Müdürü ve akademik personeli olarak o günkü TİKA Başkanımız (bugünkü Dışişleri Bakanımız) Hakan Fidan'ın görevlendirmesiyle Uluslararası İlişkiler Yabancı Diller Bölümü'ndeki Türkçe Öğretimi üzerine olan çalışmalarımız ve gözlemlerimiz bu bildiriye dikkate alınıp sizlerle paylaşılacak, ayrıca TİKA başkanımız ile o günkü Türk Hükûmeti'nin Devlet Bakanı nezaretinde Kırım'da TİKA'nın üç gün yaptığı çalışmalara katılan biri olarak da dilimize ait alfabenin neden gerekli olduğu tartışılacaktır. 01.09.2024 tarihli Anadolu Ajansı'nın haberine göre TDK Başkanının katıldığı 34 harfli ortak Türk Alfabesi de bildiri içinde değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Türk Dünyası, Türk Dil Kurumu, Ortak Dil, Alfabe.

Common Language and Alphabet Projects in the Turkish World

Abstract

The Turkish thinker Ismail Gaspıralı, who was concerned with the unification of the Turkish World, moving towards the Red Apple, undoubtedly meeting at a common point on the alphabet of our language TURKISH, tried to unite the peoples speaking different dialects of Turkish around a common literary language and make them a single nation, and summarized his ideas with the slogan “Unity in language, idea, work”.

"Gaspıralı thought that in order for all Turks to be united, they must first get rid of the idea of being a community and have the idea of being a nation. He argued that the use of different

* Yrd. Doç. Dr., Emekli Öğretim Üyesi, hparlakyildiz@mynet.com / <https://orcid.org/0000-0002-0823-0711> / Türkiye.

dialects prevented unity in language, and that there should be a common literary language in order to become a nation."

The purpose of the establishment of TİKA (Turkish Cooperation and Development Agency) in 1992 was to put into practice the "Turkish World Congresses", Common Language and Alphabet Projects initiated by Gaspıralı and Sociologist Ziya Gökalp in accordance with their thought system. Turkish Governments have realized their sensitivity on this issue with TİKA;

This sensitivity of TİKA management in 2006-2007 in Ukraine / Odessa Mechnikov National University as the Director of the Turkish Culture and Literature Center and academic staff in 2006-2007, our work and observations on Turkish Language Teaching in the International Relations Foreign Languages Department with the assignment of our then TİKA President (today's Minister of Foreign Affairs) Hakan Fidan will be taken into consideration and shared with you in this statement, Also, as a person who participated in TİKA's work in Crimea for three days under the supervision of the head of TİKA and the State Minister of the Turkish Government of that day, it will be discussed why the alphabet of our language is necessary. According to the AA news dated 01.09.2024, the 34-letter common Turkish Alphabet attended by the President of TDK will also be evaluated in the paper.

Keywords: Turkish, Turkic World, Turkish Language Association, Common Language, Alphabet.

TARİHSEL SÜREÇTE KIBRIS'TA GÖÇ OLGUSUNA BAKIŞ

Hazel Biber*

Ulvi KESER**

Özet

Tarihin her döneminde savaşlar, çatışmalar ve ihtilaflarla anılan Kıbrıs adası ayrıca göçlerle de özdeşleşmiş bir adadır. Osmanlı İmparatorluğu tarafından fethedilmesinin ardından Anadolu coğrafyasından başlayan ve çok farklı sebeplere dayanan göç hareketleri neredeyse günümüze kadar gelmiş durumdadır. Bu araştırma kapsamında mercek altına alınması planlanan göç hareketleri genel anlamda aşağıdaki gibidir;

1. 1571 sonrasında Anadolu'dan adaya yönelik göç hareketleri
2. Adaya yönelik Ermeni göç hareketleri
3. 1898'de Rusya'nın "Ruh Güreşçileri" Dukhoborların adaya göç hareketleri
4. 1917 Bolşevik Devrimi sonrasında Beyaz Rusların adaya göç hareketleri
5. Lübnan Hristiyanı Maronitlerin adaya göç hareketleri
6. 19. yüzyılda Kafkaslardan sürgün edilen Çerkezlerin adaya göç hareketleri
7. 1878 sonrasında Ahıska Türklerinin adaya göç hareketleri
8. Yahudilerin Kıbrıs'a yönelik göç hareketleri
9. 1924 Lozan sonrasında adadan göç hareketleri
10. 1963 Kanlı Noel ve 1974 Barış Harekâtı sonrasında ortaya çıkan göç hareketleri
11. Ada içi göç hareketleri

Araştırmanın tamamlanması aşamasında sözlü tarih çalışması, yurtiçi ve yurtdışı arşivler yanında basılı kaynaklardan da istifade edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Yahudi, Ermeniler, Maronitler, Dukhoborlar, Çerkez, Ahıska Türkleri.

A Look at the Migration Phenomenon in Cyprus in Historical Process

Abstract

The island of Cyprus, which has been associated with wars, conflicts and disputes throughout history, is also an island identified with migrations. The migration movements that started from various geographies are based on very different reasons have almost reached the present day. The migration movements planned to be examined within the scope of this research are generally as follows;

1. Migration movements from Anatolia to the island after 1571
2. Armenian migration movements to the island

* Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Balkan Araştırmaları Enstitüsü, hazelbbr@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-5621-5738> / Ankara-Türkiye.

** Prof. Dr., Uluslararası Fırat Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ulvi.keser@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-0846-6940> / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

3. Migration movements of the Doukhobors, Russia's "Spirit Wrestlers", to the island in 1898
4. Migration movements of the White Russians to the island after the Bolshevik Revolution of 1917
5. Migration movements of the Lebanese Christian Maronites to the island
6. Migration movements of the Circassians exiled from the Caucasus in the 19th century
7. Migration movements of the Ahiska Turks to the island after 1878
8. Migration movements of the Jews to Cyprus
9. Migration movements from the island after the Treaty of Lausanne in 1924
10. Migration movements that occurred after Bloody Christmas in 1963 and the Peace Operation in 1974
11. Migration movements within the island

In the completion phase of the research, oral history work, domestic and international archives as well as printed sources will be utilized.

Keywords: Cyprus, Jews, Armenians, Maronites, Dukhobors, Circassians, Meskhetian Turks.

AZERBAIJAN İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERDE YENİ DÖNEM VE GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hicran NADİROVA*

Özet

Tüm Türk dünyasının kalkınması için çabalayan, yakın bağlar kuran ve buna sürekli katkı sağlayan Azerbaycan Cumhuriyeti, varlığını fiilen teyit eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne karşı da her zaman oldukça hassas bir tutum sergilemiştir. Son zamanlarda da Azerbaycan ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki ilişkiler çeşitli yönlerde yoğunlaşmaktadır. Milli Meclis'te Azerbaycan ve KKTC Parlamentolararası İlişkiler Çalışma Grubu'nun kurulması ikili ilişkilerde yeni bir aşamanın başlangıcıdır. Bu Çalışma Grubunun kurulması ilişkilerin daha da güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar arasında son yıllarda sık-sık görüşmeler gerçekleşti. Bu görüşmelerde, Türk dünyası halkları arasındaki tarihi bağlara dayalı ilişkilerin genişlemesinden ve insani, kültürel, eğitim ve spor alanlarında iş birliğini genişletme imkânlarının varlığından duyulan memnuniyetten bahsedildi. Diğer önemli bir gelişme KKTC TDT'de gözlemci statüsü alması oldu. Azerbaycan Cumhuriyeti bu statünün verilmesinde açıkça destekleyici bir rol oynadı. Bu adım, uluslararası düzeyde cesur ve ilkeli bir karar olarak Kuzey Kıbrıs'a verilen başka bir desteğin örneğiydi. Bu, hem Azerbaycan'ın TDTde güvenilir ve ilkeli bir ortak olduğunu hem de Türk birliğine olan bağlılığını kanıtlıyor.

Turizm ve öğrenci değişimi ülkemiz ile Kuzey Kıbrıs arasındaki ortaklıkta önemli bir yer tutuyor. Yıllar boyunca binlerce Azerbaycanlı öğrenci Kuzey Kıbrıs'ta eğitim gördü. Şu anda da Kuzey Kıbrıs'ta beş yüze yakın Azerbaycanlı öğrenci eğitim görüyor ve çok sayıda öğretmen orada çalışmaktadır. İki devlet arasındaki ilişkiler çeşitli yönlerde gelişse de henüz her iki tarafın arzu ettiği seviyeye ulaşamadı. Bu çalışmamızda, Azerbaycan-KKTC arasındaki ilişkilerde son dönemde yaşanan olaylar ve yapılan görüşmeler incelenecek ve bunların iki devlet açısından önemi ortaya konulacaktır. Özellikle son beş yılda geçen süreç, ikili ilişkilerde ilerleme potansiyeli, kültür ve eğitim alanındaki ilişkiler ve Parlamentolararası Çalışma Grubu'nun faaliyetleri ele alınacaktır. Bu hedefe ulaşmak için tüm gelişmeler sistematik ve objektif olarak, resmi devlet kararnamelerine, akademik çalışmalara ve özellikle basın materyallerine dayanarak araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, KKTC, Görüşmeler, TDT, Parlamentolararası Çalışma Grubu.

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Genel Tarih ve Tarihin Öğretimi Teknolojisi Bölümü, nadirova_hicran@mail.ru / <https://orcid.org/0009-0001-5340-9219> / Bakü-Azerbaycan.

Evaluation of the New Period and Developments in Relations Between Azerbaijan and the Turkish Republic of Northern Cyprus

Abstract

To achieve this goal, all events and decisions will be investigated systematically and objectively, based on official government decrees, academic studies and especially the media. Recently, relations between Azerbaijan and the Turkish Republic of Northern Cyprus have been intensifying in various directions. The establishment of the Azerbaijan and TRNC Inter-Parliamentary Relations Working Group in the National Assembly is the beginning of a new stage in bilateral relations. The establishment of this Working Group contributes to the further strengthening of relations. At the same time, President Ilham Aliyev and President of the Turkish Republic of Northern Cyprus Ersin Tatar have had frequent meetings in recent years. During these meetings, they spoke of their satisfaction with the expansion of historical ties between the peoples of the Turkic world and the possibilities for expanding cooperation in the fields of humanity, culture, education and sports. Another important development was the TRNC receiving observer status in the TDT. The Republic of Azerbaijan clearly played a supportive role in granting this status. This step was another example of support for Northern Cyprus, a bold and principled decision at the international level. This proves both Azerbaijan's reliability and principled partner in the TDT and its commitment to the Turkish Union.

Tourism and student exchange play an important role in the partnership between our country and Northern Cyprus. Over the years, thousands of Azerbaijani students have studied in Northern Cyprus. Currently, there are around five hundred Azerbaijani students studying in Northern Cyprus and many teachers working there. Although relations between the two states have developed in various directions, they have not yet reached the desired level for both sides. In fact, the potential is much greater and sure steps are being taken for this. In this study, the recent events and negotiations in the relations between Azerbaijan and TRNC will be examined and their importance for the two states will be revealed. In particular, the process of the last 5 years, the potential for progress in bilateral relations, relations in the field of culture and education, and the activities of the Inter-Parliamentary Working Group will be discussed. In order to achieve this goal, all developments will be systematically and objectively investigated, based on official state decrees, academic studies, and especially press materials.

Keywords: Azerbaijan, TRNC, Negotiations, TDT, Inter-Parliamentary Working Group.

AZERBAIJAN-BOSNA-HERSEK İLİŞKİLERİ: YAKIN GEÇMİŞTEKİ PARALELLİKLER VE GELİŞEN İŞ BİRLİĞİ OLANAKLARI

İbrahim Fevzi GÜVEN*

Özet

Bu çalışma, Soğuk Savaşın sona erdiği dönemde bağımsızlığını ilan etmesinin ardından benzer zorlu süreçlerle karşı karşıya kalan Azerbaycan ile Bosna Hersek'in ilişkilerini ele almaktadır. Azerbaycan Sovyetler Birliği'nden, Bosna Hersek ise Yugoslavya'dan bağımsızlığını ilan ettiğinde her iki ülkenin toprakları işgale uğramış, Azerbaycan Türkleri Ermeni güçlerin, Boşnaklar ise Sırp güçlerin saldırısına uğramıştır. Her iki ülke de bu işgal döneminde yoğun sivil kayıplar yaşamış, Hocalı ve Srebrenitsa'da yaşanan soykırımlar maruz kalınan savaş suçları ve insanlığa karşı suçların zirve noktası olmuştur. Bosna Hersek'te savaşı bitiren Dayton Barış Antlaşması karmaşık ve istikrarsızlık doğuran bir siyasi sistem getirmiş, bunun yanında Bosnalı Sırp güçlerin soykırım ve etnik temizlik sonucu kontrol sağladığı topraklarda Sırp Cumhuriyeti Entitesi'nin kurulmasına izin vererek tartışma yaratmıştır. Böylece Bosna Hersek'te savaş sonrasında istikrar, kalkınma ve etkili bir barış inşası gerçekleştirilememiş ve ülkedeki siyasi sorunlar çözümsüzlüğe hapsolmuş beklemektedir. Azerbaycan'ın Karabağ'daki toprakları ise uzun yıllar Karabağlı Ermeni güçlerin işgali altında kaldıktan sonra 2020 yılında yaşanan İkinci Karabağ Savaşının ardından geri alınmıştır. Azerbaycan'ın topraklarını işgalden kurtarabilmesinde rol oynayan en önemli etkenler, ülkenin savaş sonrası dönemde özellikle başarılı enerji politikaları ile ekonomisini düzeltmesi ve Türkiye ile yakın iş birliğinin de etkisiyle askeri kapasitesini artırması olmuştur. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in 2023 yılında Bosna Hersek'e gerçekleştirdiği ilk resmi ziyaretinde iki ülke ilişkilerinde yeni bir dönemin başladığına işaret etmesi, Saraybosna ve Bakü arasındaki ilişkilerin gelişme potansiyelini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin her iki ülke ile de yakın ilişkiler içinde olması, Ankara'nın iki ülke arasındaki iş birliğini teşvik etmede rol oynayabileceğini gösterdiği gibi Azerbaycan-Bosna Hersek-Türkiye üçlü ilişkilerinin gelişmesine de ön ayak olabilecektir. Bu çalışmanın temel argümanı, aralarında herhangi bir sorun ya da anlaşmazlık olmayan, ancak son dönemlere kadar ikili ilişkileri geliştirmeye odaklanmamış olan Azerbaycan ve Bosna Hersek'in sahip oldukları kimliksel yakınlığın iki ülke ilişkileri için önemli bir potansiyel taşıdığıdır. Ankara-Bakü-Saraybosna hattındaki üçlü ilişkilerin gelişimi ise Türk Dünyasında son dönemlerde öne çıkan iş birliğine yeni bir boyut kazandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Bosna Hersek, Türkiye, Karabağ Savaşı, Bosna Savaşı.

* Dr. Öğr. Üyesi, Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ibrahimguven@karabuk.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0001-8616-947X> / Karabük-Türkiye.

Azerbaijan–Bosnia and Herzegovina Relations: Parallels in the Recent Past and Opportunities for Cooperation

Abstract

This study examines the relationship between Azerbaijan and Bosnia and Herzegovina, both of which experienced difficult transitions after declaring independence at the end of the Cold War. When Azerbaijan declared independence from the Soviet Union and Bosnia and Herzegovina from Yugoslavia, parts of both countries were occupied. Azerbaijani Turks faced aggression from Armenian forces, while Bosniaks were targeted by Serbian forces. Both countries suffered heavy civilian casualties during this period, with the genocides in Hocalı and Srebrenica representing the pinnacle of war crimes and crimes against humanity. The Dayton Peace Agreement ended the war in Bosnia and Herzegovina but produced a complex and unstable political system. It generated controversy by allowing the Republika Srpska entity to be established in areas seized through genocide and ethnic cleansing. As a result, Bosnia and Herzegovina has struggled to achieve post-war stability, development, and effective peacebuilding, with its political challenges remaining unresolved. In Azerbaijan's case, after years of occupation by Karabakh Armenian forces, its territories in Karabakh were liberated in 2020 following the Second Karabakh War. The country's successful post-war energy policies stabilized its economy, and its increased military capacity—particularly due to close cooperation with Turkey—played a key role in regaining its territories. In 2023, Azerbaijani President Ilham Aliyev's first official visit to Bosnia and Herzegovina signaled the beginning of a new era in bilateral ties, highlighting potential for deeper relations between Sarajevo and Baku. Turkey's close relations with both countries suggest it could play a constructive role in encouraging cooperation and facilitating trilateral ties. This paper argues that the identity-based affinity between Azerbaijan and Bosnia and Herzegovina, countries with no disputes and shared historical experiences, constitutes a key potential for the development of their bilateral relations. Moreover, developing trilateral relations among Ankara, Baku, and Sarajevo could add a new dimension to emerging cooperation in the Turkic world.

Keywords: Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, Turkey, Karabakh War, Bosnian War.

NEOFONKSİYONALİST YAKLAŞIMA GÖRE TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI'NIN GELİŞEN GÜVENLİK MİMARİSİ VE DİNAMİKLERİ (2009-2025)

İrem Efnan ÖKSÜZ*

Soyalp TAMÇELİK**

Özet

Bu çalışma, 2009 yılında Nahçıvan Andlaşması ile kurulan Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) güvenlik mimarisinin kurumsal ve işlevsel dönüşümünü kapsamlı biçimde incelemektedir. Çalışma, TDT'nin kuruluş amaçları çerçevesinde şekillenen güvenlik boyutunu, örgütün kurumsal yapısında güvenliğe dair oluşan yapılarını, buna istinaden Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Sekreterleri toplantılarını veya İçişleri Bakanları zirvelerinin yanı sıra üye ülkeler arasında geliştirilen savunma iş birliklerini, ortak askeri tatbikatlarını, terörle mücadele mekanizmalarını, siber güvenlik koordinasyonunu ve afet yönetimi girişimlerini değerlendirmektedir. Buna göre bu çalışmanın amacı, neofonksiyonalist bakış açısıyla TDT'nin gelişen güvenlik mimarisinin değer yargılarını ve kurumsallaşmasını tartışmaya açmaktır. Çalışmanın başlıca problematiği TDT'nin güvenlik mimarisinin bütünlüğünün ne ölçüde faydalı olup olmadığını göstermektir.

Araştırma, üye ve gözlemci ülkelerin resmî belgeleri, bakanlık açıklamaları, lider söylemleri ve parlamento belgeleri ile ulusal basında yer alan haber metinleri, politik söylem analizleri, uluslararası ilişkiler literatürü ve akademik makaleler temelinde yapılandırılacaktır. Ayrıca devlet temsilcilerinin son beş yıllık konuşmaları söylem analizi yöntemiyle incelenmiş; medya yansımaları ve TDT'nin kendi resmi yayınlarıyla karşılaştırması yapılmıştır.

Çalışmada, TDT'nin güvenlik anlayışının sadece askeri iş birliğiyle sınırlı kalmadığı, bunun ötesine geçerek siber tehditler, sınır aşan suçlar, düzensiz göç ve afet yönetimi gibi çok boyutlu alanları kapsayacak şekilde kurumsallaştığı ileri sürülmektedir. Ayrıca TDT'nin üye ülkelerinin farklı uluslararası ittifaklara (NATO, ŞİÖ vb.) mensup olmalarına rağmen bu çeşitliliği tamamlayıcı nitelikte bir güvenlik platformu oluşturabileceği ve bu yönüyle TDT'nin Avrasya'da çok aktörlü güvenlik mimarisi içinde özel bir yere sahip olabileceği değerlendirilmektedir. Çalışmanın sonucunda TDT'nin üye devletleri için önerilen bütünlük güvenlik mimarisinin dinamik, geçişken, fonksiyonalist ve pragmatist yapısıyla müşterek güvenlik konseptine dönüşebileceği ve bu şekliyle kurumsallaşabileceği kıymetlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı, Güvenlik, Neofonksiyonalizm, Bölgesel İş Birliği, Kurumsallaşma.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Bölümü, irem.oksuz@ogr.hbv.edu.tr / <https://orcid.org/0009-0000-9930-8977> / Ankara-Türkiye.

** Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, soyalp@hotmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-2092-8557> / Ankara-Türkiye.

The Evolving Security Architecture and Dynamics of the Organization of Turkic States from a Neofunctionalist Perspective (2009–2025)

Abstract

This study comprehensively examines the institutional and functional transformation of the security architecture of the Organization of Turkic States (OTS), established by the Nakhchivan Agreement in 2009. The study evaluates the security dimension shaped within the framework of the OTS's founding objectives, the structures pertaining to security that have emerged in the organization's institutional design, and accordingly the meetings of the Secretaries of the National Security Council (NSC) as well as summits of the Ministers of the Interior. In addition, it assesses the defense cooperation developed among member states, joint military exercises, counter-terrorism mechanisms, cyber security coordination, and disaster management initiatives. Accordingly, the aim of this study is to open to discussion, from a neofunctionalist perspective, the value judgments and institutionalization of the OTS's evolving security architecture. The principal problematic of the study is to demonstrate to what extent the integrity of the OTS's security architecture is beneficial.

The research is structured on the basis of official documents of member and observer states, ministerial statements, leaders' discourses, and parliamentary documents, together with news texts in the national press, political discourse analyses, the international relations literature, and academic articles. Furthermore, the speeches of state representatives over the past five years have been analyzed through discourse analysis, and these have been compared with media reflections and with the OTS's own official publications.

The study argues that the OTS's understanding of security is not confined solely to military cooperation, but rather extends beyond it, becoming institutionalized in a multidimensional manner so as to encompass areas such as cyber threats, transnational crime, irregular migration, and disaster management. It is further evaluated that, despite the OTS member states belonging to different international alliances (such as NATO, SCO, etc.), the organization can constitute a complementary security platform, and in this respect may occupy a special place within the multi-actor security architecture of Eurasia. In conclusion, it is appreciated that the integrated security architecture proposed for the OTS member states could evolve into a collective security concept through its dynamic, fluid, functionalist, and pragmatic structure, and thereby institutionalize in this form.

Keywords: Organization of Turkic States, Security, Neofunctionalism, Regional Cooperation, Institutionalization.

KIBRIS HAREKÂTI BAĞLAMINDA ABD-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ: 1960–1980 YILLARI ARASINDA JEOPOLİTİK VE DİPLOMATİK GERİLİMLER

İsmayıl İSMAYILOV*

Özet

Bu çalışma, 1960–1980 yılları arasında Türkiye–ABD ilişkilerini Kıbrıs krizi ve 1974 Kıbrıs Harekâtı ekseninde incelemektedir. Soğuk Savaş’ın kutuplaşmış uluslararası ortamında ABD’nin Doğu Akdeniz’deki jeostratejik çıkarları, NATO yükümlülükleri ve bölgesel dengeler, Türk–Amerikan ilişkilerinin seyrini belirleyen temel faktörler olmuştur. 1960 Londra ve Zürih Antlaşmaları sonrasında Kıbrıs meselesi uluslararası politikada giderek daha merkezi bir konuma yükselmiş; özellikle 1964 Johnson Mektubu, Türkiye açısından bir güven kırılması ve ABD’ye olan bağımlılığın sınırlarını hatırlatan sembolik bir dönüm noktası olmuştur. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı ise Washington–Ankara hattında en derin diplomatik ve askeri krizi tetiklemiş; ABD Kongresi’nin Türkiye’ye karşı silah ambargosu kararı, Türk kamuoyunda müttefikliğe dair ciddi kuşklar doğurmuş ve Türkiye’nin NATO içerisindeki konumunu sorgulamasına yol açmıştır.

Araştırmanın bulguları göstermektedir ki, Kıbrıs krizi sadece bir ada sorunu değil, Türkiye–ABD ilişkilerinde yapısal bir güven bunalımı yaratmıştır. Washington’un, özellikle Yunan lobisinin etkisiyle geliştirdiği politikalar, Ankara tarafından ulusal güvenliğe doğrudan tehdit olarak algılanmıştır. Bu durum Türkiye’yi dış politikada görece özerk arayışlara yöneltmiş, Sovyetler Birliği ile ekonomik ve diplomatik alanlarda sınırlı yakınlaşmalara zemin hazırlamıştır. Bununla birlikte, 1980’lere yaklaşıırken, karşılıklı stratejik ihtiyaçların ağır basması iki ülke ilişkilerinde yeniden normalleşmeyi beraberinde getirmiştir. Ancak Kıbrıs meselesi, uzun vadede Türk–Amerikan ilişkilerinde kalıcı bir güvensizlik unsuru olarak varlığını sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs Harekâtı, Türk-Amerikan İlişkileri, Soğuk Savaş Dinamikleri, NATO İttifakı, Jeopolitik Gerilimler.

USA–Turkey Relations in the Context of the Cyprus Intervention: Geopolitical and Diplomatic Tensions Between 1960 and 1980

Abstract

This article analyzes the evolution of Turkish–American relations between 1960 and 1980, with particular emphasis on the Cyprus crisis and the 1974 Cyprus Peace Operation. The study situates the bilateral relationship within the broader context of the Cold War, where the United States’ geopolitical interests in the Eastern Mediterranean, NATO’s strategic imperatives, and global superpower rivalry shaped both cooperation and conflict between Ankara and Washington. The analysis begins with the 1960 London and Zurich Agreements, highlighting the increasing salience of the Cyprus question on the international agenda. The 1964 Johnson

* Doç. Dr., Gence Devlet Üniversitesi, Genel Tarih Bölümü, ismayil.ismayilov@gdu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0001-6033-7383> / Gence-Azerbaycan.

Letter represented a critical turning point, symbolizing the fragility of the alliance and exposing Turkey to the limitations of its dependence on the United States. The subsequent 1974 Turkish intervention in Cyprus, justified under the Treaty of Guarantee, triggered the most acute diplomatic rupture, culminating in the imposition of a U.S. arms embargo by Congress.

Findings suggest that the Cyprus crisis generated a profound crisis of confidence in Turkish–American relations. Washington’s ambivalent stance, influenced heavily by the Greek lobby, was interpreted in Ankara as undermining Turkey’s security and sovereignty. This environment encouraged Turkey to pursue a more autonomous foreign policy orientation, including limited rapprochement with the Soviet Union. By the late 1970s and early 1980s, shared strategic concerns—such as regional security and Soviet expansionism—facilitated the normalization of bilateral ties. Nevertheless, the Cyprus issue continued to function as a persistent source of mistrust, leaving a lasting imprint on the long-term dynamics of the Turkish–American alliance.

Keywords: Cyprus Operation, Turkish–American Relations, Cold War Dynamics, NATO Alliance, Geopolitical Tensions.

KAZAKİSTAN YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ORHUN DEĞİŞİM PROGRAMININ STRATEJİK ÖNEMİ

Karlygash ASHIRKHANOVA*

Özet

Küreselleşmenin etkisiyle birlikte yükseköğretim, sadece bilgi üretimi ve aktarımıyla sınırlı kalmayan, aynı zamanda farklı kültürlerin, dillerin ve akademik sistemlerin bir araya geldiği uluslararası bir alan haline gelmiştir. Bu dönüşüm, eğitim sistemlerinin sınırların ötesine geçmesini sağlayarak, küresel bilgi toplumunun oluşmasına katkı sunmaktadır. Bu bağlamda, yükseköğretimde uluslararasılaşma, çağın gereksinimlerine uyum sağlayan kurumların yeniden yapılandırılmasında kilit bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Günümüzde dünyanın pek çok ülkesinde üniversiteler, uluslararasılaşmayı kurumsal stratejilerinin merkezine yerleştirmiştir. Kazakistan da bu küresel eğilimden bağımsız değildir. Ülkede yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasına hem ulusal düzeyde eğitim politikalarıyla hem de üniversitelerin stratejik gelişim planlarıyla öncelik verilmektedir. Özellikle yabancı üniversitelerle yapılan iş birlikleri çerçevesinde hayata geçirilen akademik değişim programları hem öğrenci hem de akademisyen hareketliliği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, Türk Konseyi (Türk Devletleri Teşkilatı) tarafından başlatılan Orhun Değişim Programı, üye ülkeler arasında akademik entegrasyonu artırmak ve yükseköğretimde çok taraflı iş birliklerini teşvik etmek amacıyla geliştirilmiştir. Kazakistan'daki birçok üniversite, bu programı stratejik planlarına entegre ederek uygulamaya koymuş ve uluslararasılaşma süreçlerine somut katkılar sağlamıştır. Bu çalışmada, 2018–2024 yılları arasında Orhun Değişim Programına katılan Kazakistan üniversitelerindeki öğrenci ve öğretim elemanlarının oranları istatistiksel verilerle analiz edilmiş, ayrıca program kapsamında uygulanan ortak eğitim modelleri ve çift diploma programlarının kurumsal düzeydeki etkileri değerlendirilmiştir. Araştırmada öncelikle yükseköğretim kurumlarındaki uluslararası değişim programlarının amacı, hedefleri ve uygulanma koşulları ele alınmış; ardından Orhun Değişim Programı'nın yürütme mekanizmaları ile geleceğe dönük önerilere yer verilmiştir. Programın sadece akademik ve mesleki gelişime değil, aynı zamanda kültürlerarası anlayış, toplumsal dayanışma ve barış inşasına katkıda bulunduğu vurgulanmıştır. Bu bağlamda, makalede Orhun Değişim Programı'na üye üniversiteler arasındaki temel dinamikleri ve Kazakistan yükseköğretim sisteminde uluslararasılaşma sürecine olan etkileri derinlemesine incelenmektedir. Ayrıca, Kazakistan'daki uluslararasılaşma politikalarının ulusal düzeydeki planlanma süreçleri ile üniversite düzeyindeki yönetim stratejileri değerlendirilerek, mevcut durumun yapısal bir analizi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Diplomasisi, Türk Konseyi (Türk Devletleri Teşkilatı), TÜRKÜNİB, Orhun Değişim Programı, Kazakistan Yükseköğretimindeki Uluslararasılaşma Politikası.

* Dr.Öğr. Üyesi, Kh. Dosmukhamedov Atyrau Üniversitesi, ashirkhanovak@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-6628-5702> / Atyrau-Kazakistan.

The Strategic Importance of the Orhun Exchange Program in Kazakhstan's Higher Education

Abstract

In the era of globalization, education has evolved into a powerful mechanism that transcends national borders, facilitating the convergence of diverse cultures and academic systems. Within this framework, the internationalization of higher education plays a pivotal role in aligning institutions with contemporary global demands. Today, it stands as a strategic priority for universities worldwide, including those in Kazakhstan, where both national policies and institutional agendas emphasize the growing importance of internationalization. Kazakhstan's higher education strategy identifies academic mobility and cooperation with foreign institutions as key components in fostering global engagement. One such initiative is the *Orhun Exchange Program*, launched by the Turkic Council, which aims to enhance academic and student mobility among member states, thereby strengthening multilateral collaboration in higher education. At Kazakhstan University, this program has been implemented in accordance with the institution's strategic development plan. To evaluate its impact, this study analyzes statistical data on faculty and student participation between 2018 and 2024 and assesses the outcomes of joint education and dual degree programs established under the initiative. The study outlines the goals, requirements, and implementation mechanisms of international exchange programs in general and the Orhun Program in particular, while also offering forward-looking recommendations. Findings suggest that the program contributes not only to academic and professional development but also to intercultural understanding, promoting peace, solidarity, and shared progress among Turkic communities. Furthermore, this research explores national-level planning processes and the institutional management of internationalization strategies within the context of Kazakhstan's higher education system.

Keywords: Educational Diplomacy, Turkic Council, TÜRKÜNİB, Orhun Exchange Program, Internationalization Policy in Kazakhstan Higher Education.

TÜRK DÜNYASI'NDA YENİ GÜÇ PAYLAŞIMI: ORTA ASYA JEOSİYASETİNDE AZERBAYCAN'IN YÜKSELEN ROLÜ

Khaladdin IBRAHIMLI*

Özet

Azerbaycan son yıllarda Avrasya bölgesinde yükselen stratejik bir aktör olarak dikkat çekmektedir. Özellikle Çin ile Avrupa arasında alternatif bir ulaşım ve ticaret hattı olan Orta Koridordaki aktif katılımı, ülkenin jeopolitik ağırlığını kayda değer biçimde artırmıştır. Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu hattı, Alat Uluslararası Deniz Ticaret Limanı, TANAP ve TAP gibi büyük ölçekli altyapı projeleri aracılığıyla Azerbaycan, Avrasya ulaşım ve enerji ağında hayati bir köprü rolü üstlenmektedir. Bu girişimler hem ekonomik kazanç hem de Azerbaycan'ın uluslararası itibarının ve etki gücünün artması açısından stratejik değer taşımaktadır. Türk Devletleri Teşkilatı'ndaki (TDT) artan etkinliği ve girişimci konumu sayesinde Azerbaycan, Türk dünyasında bütünleşmenin başlıca öncülerinden biri hâline gelmiştir. Karabağ Savaşı'nda elde ettiği askeri başarı, Türkiye ile derinleşen stratejik müttefiklik ve İsrail ile Avrupa Birliği (AB) gibi aktörlerle kurduğu çok boyutlu ilişkiler, ülkeyi sadece ekonomik değil, aynı zamanda siyasi ve askerî açıdan da bölgesel bir güç konumuna taşımıştır. Son dönemde bu yükselişe önemli bir ivme kazandıran yeni unsur ise Azerbaycan-Türkiye-Pakistan arasında gelişen üçlü iş birliği formatıdır. Bu üç ülke arasında askeri, diplomatik ve teknolojik alanlarda şekillenen ortaklık, yalnızca bölgesel düzeyde değil, aynı zamanda Avrasya ve İslam dünyası ölçeğinde stratejik güç dengelerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Pakistan'ın Orta Asya ile ilişkilerinde Azerbaycan'ın transit ve diplomatik kapasitesine yönelik artan ilgisi, bu yeni iş birliği modelinin kurumsal temellerinin güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bununla birlikte, Azerbaycan bazı sistemik meydan okumalarla karşı karşıyadır: İran ve Rusya gibi bölgesel güçlerin direnci, Ermenistan ile devam eden normatif ve diplomatik gerilimler ile bazı altyapı projelerinin potansiyelinin tam olarak hayata geçirilememesi. Bu bağlamda Azerbaycan'ın sürdürülebilir yükselişi; çok kutuplu diplomasi, bölgesel iş birliği ve kurumsal istikrar gibi temel sütunlara dayanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik Rekabet, Ulaşım Lojistiği, Enerji Güvenliği, Bölgesel İş Birliği, Stratejik Perspektifler.

The New Power Distribution in the Turkic World: Azerbaijan's Rising Role in Central Asian Geopolitics

Abstract

In recent years, Azerbaijan has emerged as a rising strategic actor in the Eurasian region. In particular, its active involvement in the Middle Corridor - an alternative transportation and trade route between China and Europe - has significantly increased the country's geopolitical weight.

* Prof. Dr., Emekli Öğretim Üyesi, i.khaladdin@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-0184-3849> / Bakü-Azerbaycan.

Through major infrastructure projects such as the Baku-Tbilisi-Kars (BTK) railway, the Alat International Sea Trade Port, TANAP, and TAP, Azerbaijan has assumed a vital role as a bridge in Eurasia's transport and energy networks. These initiatives carry strategic importance not only in terms of economic gains but also for enhancing Azerbaijan's international reputation and influence. Thanks to its growing activism and proactive stance within the Organization of Turkic States (OTS), Azerbaijan has become one of the key drivers of integration in the Turkic world. The military victory in the Karabakh War, deepening strategic alliance with Turkey, and multi-dimensional relations with actors such as Israel and the European Union have positioned the country as a regional power not only economically but also politically and militarily. A new factor that has recently accelerated this upward trajectory is the development of a trilateral cooperation format between Azerbaijan, Turkey, and Pakistan. The partnership forming across military, diplomatic, and technological domains among these three countries plays a decisive role in shaping strategic power balances not only at the regional level but also across Eurasia and the Islamic world. Pakistan's growing interest in Azerbaijan's transit and diplomatic capabilities in its outreach to Central Asia underscores the need to strengthen the institutional foundations of this emerging cooperation model.

Nonetheless, Azerbaijan faces a series of systemic challenges: resistance from regional powers such as Iran and Russia, ongoing normative and diplomatic tensions with Armenia, and the underutilization of certain infrastructure projects. In this context, the sustainability of Azerbaijan's rise will depend on the pillars of multi-vector diplomacy, regional cooperation, and institutional resilience.

Keywords: Geopolitical Competition, Transport Logistics, Energy Security, Regional Cooperation, Strategic Perspectives.

IN SEARCH OF IDENTITY: ARCHAEOLOGY AND NATION-BUILDING IN KAZAKHSTAN

Laura YEREKESHEVA*

Abstract

In Kazakhstan's independent history, the archaeological studies witnessed the changing trajectory of its status: from being a relatively marginal towards becoming one of the major scholarly fields. To explain this, the paper discusses the interplay between the construction of knowledge and nation-building in contemporary Kazakhstan. It poses the following research questions: what are the reasons, ways and outcomes of this interplay? What role do archaeological studies play in this process? Theoretically these questions are analyzed following the 'third space's' approach vis-à-vis nationalism and decoloniality. As a result, the paper highlights the concept of hybridity as both frameworks and modality that help to explain the current identity processes taking place in Kazakhstan.

The key research methods used are thematic and content analyses of the state programmes on national history, the historiographic literature review of some of the major directions of research in archaeological studies that relate to the ancient (and mediaeval) history of Kazakhstan.

The research hypothesis is that under hybridity the construction of knowledge inevitably influences cultural identity and nation-building, and vice versa. In this dual process, the archaeological field becomes a specific reference point framed in two processes: the nation-building in which the state agency plays crucial role in constructing the ideology, and the decolonial identity.

Keywords: Identity, Nation-building, Kazakhstan, Knowledge Production, Archaeology.

Kimlik Arayışı: Kazakistan'da Arkeoloji ve Ulus İnşası

Özet

Kazakistan'ın bağımsız tarihinde, arkeolojik çalışmalar statüsünün değişen yörüngesine tanıklık etti: nispeten marjinal olmaktan, büyük akademik alanlardan biri olmaya doğru. Bunu açıklamak için, makale çağdaş Kazakistan'da bilgi ve kimlik inşası arasındaki etkileşimi tartışıyor. Aşağıdaki araştırma sorularını ortaya koyuyor: Bu etkileşimin nedenleri, yolları ve sonuçları nelerdir? Arkeolojik çalışmalar bu süreçte nasıl bir rol oynuyor? Teorik olarak bu sorular, milliyetçilik ve sömürgecilik karşıtı yaklaşıma göre 'üçüncü alan' yaklaşımını izleyerek analiz ediliyor. Sonuç olarak, makale, Kazakistan'da gerçekleşen mevcut kimlik süreçlerini açıklamaya yardımcı olan hem çerçeveler hem de yöntem olarak melezlik kavramını vurguluyor.

* Prof. Dr., Oriental Faculty, Al Farabi Kazakh National University Laura.Yerekesheva@kaznu.edu.kz / <https://orcid.org/0000-0002-2610-0187> / Almaty-Kazakhstan.

Kullanılan temel araştırma yöntemleri, ulusal tarih üzerine devlet programlarının tematik ve içerik analizleri, Kazakistan'ın antik ve orta çağ tarihiyle ilgili arkeolojik çalışmalardaki bazı önemli araştırma yönlerinin tarih yazımı literatür incelemesidir.

Araştırma hipotezi, melezlik altında bilgi inşasının kaçınılmaz olarak kültürel kimliği ve ulus inşasını etkilediği ve bunun tersinin de geçerli olduğudur. Bu ikili süreçte arkeolojik alan, iki süreçle çerçevelenen belirli bir referans noktası haline gelir: Devlet kurumunun ideolojiyi inşa etmede önemli bir rol oynadığı ulus inşası ve sömürgecilik karşıtı süreç.

Anahtar Kelimeler: Kimlik, Ulus İnşası, Kazakistan, Bilgi Üretimi, Arkeoloji.

TÜRK DEVLETLERİ ARASINDA EĞİTİM VE BİLİM İŞ BİRLİĞİNİN GELİŞME PERSPEKTİFLERİ

Leman MUSTAFAYEVA*

Özet

Türk devletleri - Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan - ortak dil, kültür ve tarihi köklere sahip ülkelerdir ve aynı manevi mirası paylaşırlar. Bu ortak değerler temelinde, eğitim ve bilim alanındaki iş birliği özellikle stratejik öneme sahiptir. 20. yüzyılın sonundan itibaren, özellikle Sovyet sonrası dönemde, bu devletler arasında eğitim alanında karşılıklı ilişkiler oluşmaya başlamıştır. Türkiye'nin sağladığı devlet bursları (örneğin "Türkiye Bursları") ve ortak eğitim kurumlarının kurulması (Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi, Manas Üniversitesi vb.) bu işbirliğinin temel direklerinden biridir. Öğrenci ve öğretmen değişimleri, ortak bilimsel projeler ve akademik forumlar Türk devletleri arasındaki bilimsel ve entelektüel entegrasyonun gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Ancak eğitim sistemlerinin çeşitliliği, ortak bir terminoloji tabanının olmaması, mali kısıtlamalar ve diplomaların tanınması gibi sorunlar mevcut iş birliğini bir nebze zorlaştırmaktadır. Bu nedenle Türk devletleri arasında daha sistematik ve koordineli bir iş birliği modeline ihtiyaç duyulmaktadır. Gelecekte, ortak eğitim platformlarının oluşturulması, Türk dillerinde birleşik bir bilimsel terminoloji tabanının geliştirilmesi, çevrimiçi eğitim sistemlerinin entegrasyonu ve ortak bilimsel fonların kurulması bu işbirliğini daha da güçlendirebilir. Aynı zamanda, diplomaların karşılıklı tanınması ve bilimsel dergilerin ortak bir veri tabanına entegre edilmesi, bilimsel işbirliğinin genişletilmesinde önemli bir rol oynayabilir. Sonuç olarak, eğitim ve bilim alanındaki iş birliği, yalnızca bilimsel ortaklığı değil, aynı zamanda Türk devletleri arasındaki kültürel ve stratejik birliği de güçlendiren önemli bir faktördür. Bu yönde atılan amaçlı adımlar, Türk dünyasının geleceğini şekillendirmede belirleyici bir rol oynaya bilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim İşbirliği, Türk Devletlerinin Entegrasyonu, Bilimsel Değişim, Ortak Üniversiteler, Akademik Hareketlilik.

Development Prospects for Educational and Scientific Cooperation between Turkic States

Abstract

The Turkic states – Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Turkmenistan and Uzbekistan – are countries with common language, culture and historical roots, and share the same spiritual heritage. On the basis of these common values, cooperation in the field of education and science is of particular strategic importance. Since the end of the 20th century, especially in the post-Soviet period, mutual relations in the field of education have begun to form between these states. State scholarships provided by Turkey (e.g. "Turkish Scholarships") and the establishment of joint educational institutions (Ahmet Yesevi Turkish-Kazakh University, Manas University, etc.) are one of the main pillars of this cooperation. Student and

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi, lemanmustafayeva32@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-7510-8847> / Şamahı-Azerbaycan.

teacher exchanges, joint scientific projects and academic forums contribute to the development of scientific and intellectual integration between Turkic states. However, problems such as the diversity of education systems, the lack of a common terminology base, financial constraints, and the recognition of diplomas make existing cooperation somewhat difficult. Therefore, a more systematic and coordinated model of cooperation among Turkic states is needed. In the future, the creation of joint educational platforms, the development of a unified scientific terminology base in Turkic languages, the integration of online education systems, and the establishment of joint scientific funds can further strengthen this cooperation. At the same time, mutual recognition of diplomas and the integration of scientific journals into a common database can play an important role in expanding scientific cooperation. Consequently, cooperation in the field of education and science is an important factor that strengthens not only scientific partnership, but also cultural and strategic unity among Turkic states. Purposeful steps taken in this direction can play a decisive role in shaping the future of the Turkic world.

Keywords: Educational Cooperation, Integration of Turkic States, Scientific Exchange, Partner Universities, Academic Mobility.

CULTURAL INTEGRATION OF TURKIC PEOPLES AND THE ANALYSIS OF COMMON PAREMIOLOGICAL UNITS IN AZERBAIJANI AND TURKISH

Leyla MAMMADZADA*

Abstract

The preservation of mutual link among the dialects and languages spoken across the Turkic World is achieved not only through political and economic relations but also through cultural and linguistic connections. In this regard, proverbs, phraseological expressions, and paremiological units serve as oral cultural artifacts that transmit the historical memory and shared cultural values of peoples to the present. Azerbaijani and Turkish are particularly noteworthy due to their common origin and the richness of paremiological material among their speakers.

This study examines the stylistic features of paremiological units in Azerbaijani and Turkish, focusing on how phonetic (sound) and lexical (content) relations reinforce their role as carriers of culture. Methods of comparative linguistics, stylistics, and text analysis were employed, and a variety of proverbs and phraseological expressions from both languages were analyzed. The findings indicate that sound harmony, repetition of sounds, lexical connections, and semantic contrasts are purposefully selected to enhance both the aesthetic and cultural functions of language. For example, expressions such as “No need to show the sun with a candle” or “A steel tongue makes wise head” are not only part of everyday communication but also reflect common cultural codes.

The study’s originality lies in its multidimensional approach, considering paremiological units from linguistic, stylistic, cultural, and social perspectives. The results demonstrate that language can serve as a tool for strengthening cultural integration in the Turkic World, offering an original contribution to the field of paremiology and Turkic studies.

Keywords: Paremiological Units, Turkic World, Cultural Integration, Terminology, Lexical Units.

Türk Halklarının Kültürel Entegrasyonu ve Azerbaycan ile Türkiye Türkçelerinde Ortak Paremiolojik Birimlerin İncelenmesi

Özet

Türk Dünyası’nda konuşulan lehçe ve diller arasındaki karşılıklı anlayışın korunması, yalnızca siyasi ve ekonomik ilişkilerle değil, aynı zamanda kültürel ve dilsel bağlantılar aracılığıyla da sağlanmaktadır. Bu bağlamda, atasözleri, deyimsele ifadeler ve genel olarak paremiolojik birimler, halkların tarihî belleğini ve ortak kültürel değerlerini günümüze aktaran sözlü kültür eserleri olarak işlev görür. Özellikle Azerbaycan ve Türk dili, ortak kökenleri ve konuşucuları arasında kullanılan zengin paremiolojik materyali bakımından dikkat çekicidir.

* PhD Student, Ganja State University, mammadzade74@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0002-4123-5415> / Ganja-Azerbaijan.

Bu çalışma, Azerbaycan ve Türkçesindeki paremiolojik birimlerin stilistik özelliklerini incelemekte ve fonetik (ses) ile sözdizimsel (içerik) ilişkilerin bu birimlerin kültür taşıyıcısı olarak işlevini nasıl güçlendirdiğine odaklanmaktadır. Karşılaştırmalı dilbilim, stilistik ve metin analizi yöntemleri kullanılmış, her iki dilden çeşitli atasözleri ve deyimisel ifadeler analiz edilmiştir. Bulgular, ses uyumu, ses tekrarı, sözcük bağlantıları ve anlamsal karşıtlıkların, dilin hem estetik hem de kültürel işlevlerini güçlendirmek amacıyla bilinçli bir şekilde seçildiğini göstermektedir. Örneğin, “Görünen köye kılavuz gerekmez” veya “Az yemek, baş ağrısız” gibi ifadeler, sadece günlük iletişimin bir parçası değil, aynı zamanda ortak kültürel kodları yansıtmaktadır.

Çalışmanın özgünlüğü, paremiolojik birimleri yalnızca dilbilim açısından değil, aynı zamanda stilistik, kültürel ve sosyal boyutlarıyla da ele alan çok boyutlu yaklaşımında yatmaktadır. Sonuçlar, dilin Türk Dünyası’nda kültürel bütünleşmeyi güçlendiren bir araç olarak kullanılabileceğini ortaya koymakta ve paremioloji ile Türk çalışmaları alanına özgün bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Paremiolojik Birimler, Türk Dünyası, Kültürel Bütünleşme, Terminoloji, Sözcük Birimleri.

BİR KÜLTÜR SAHNESİ OLARAK TÜRK GÖÇEBE OYUNLARI: YUMUŞAK GÜCÜN YÜKSELEN ENSTRÜMANI

Lütfiye SARI*

Özet

Bu çalışma, kültürel diplomasi bağlamında uluslararası bir organizasyon olarak konumlanan Dünya Göçebe Oyunları'nı, yumuşak güç inşasının stratejik bir aracı olarak analiz etmektedir. Kültürel mirasın yeniden üretimi ve uluslararası kamuoyuna sunumu bakımından oyunlar, yalnızca geleneksel sporların sergilendiği bir etkinlik olmaktan öte, ev sahibi devletlerin uluslararası imajlarını şekillendirme ve bölgesel liderlik pozisyonlarını pekiştirme yönünde işlevsel bir platform sunmaktadır.

Çalışma, kuramsal çerçevesini yumuşak güç kuramı, kamu diplomasisi yaklaşımları ve kültürel diplomasi literatürü üzerine inşa etmektedir. Yöntemsel olarak nitel içerik analizi benimsenmiş; resmî belgeler, organizasyona ilişkin kamu söylemleri, medya yansımaları ve uluslararası ilişkiler bağlamında geliştirilen kültürel stratejiler üzerinden kapsamlı bir çözümleme gerçekleştirilmiştir.

Dünya Göçebe Oyunları'nın özellikle Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler arasında kültürel yakınlaşmayı teşvik ettiği, ortak tarihsel hafızayı canlandığı ve Türk dünyası kimliğinin uluslararası düzlemde temsiline katkı sunduğu saptanmıştır. Ayrıca, oyunların ev sahibi ülkeye uluslararası düzeyde yumuşak güç kapasitesini artırma, algı yönetimi ve çok taraflı kültürel iş birliği oluşturma fırsatları sunduğu görülmüştür. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, Dünya Göçebe Oyunları; kültür temelli dış politika araçlarının dönüştürücü gücünü somutlaştıran, günümüz uluslararası ilişkilerinde kültürel diplomasinin artan önemine işaret eden nitelikli bir örnek olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Diplomasisi, Yumuşak Güç, Kültürel Diplomasi, Uluslararası Spor Organizasyonları, Türk Göçebe Oyunları.

Turkish Nomadic Games as a Cultural Stage: The Rising Instrument of Soft Power

Abstract

This study analyzes the World Nomad Games, positioned as an international organization within the context of cultural diplomacy, as a strategic tool for building soft power. In terms of the reproduction and presentation of cultural heritage to the international public, the games serve as a functional platform for host countries to shape their international image and strengthen their regional leadership positions, going beyond being merely an event showcasing traditional sports.

The study builds its theoretical framework on soft power theory, public diplomacy approaches, and cultural diplomacy literature. Qualitative content analysis was adopted as the methodology;

* Lisans Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, sarii.lutfiye3419@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0002-2791-7946> / Bursa-Türkiye.

a comprehensive analysis was conducted based on official documents, public discourse related to the organization, media coverage, and cultural strategies developed in the context of international relations.

It has been determined that the World Nomad Games promote cultural rapprochement, particularly among member countries of the Organization of Turkic States, revive a shared historical memory, and contribute to the representation of the Turkic world identity on the international stage. Furthermore, it has been observed that the games offer the host country opportunities to increase its soft power capacity at the international level, manage perceptions, and establish multilateral cultural cooperation. In this context, the World Nomad Games stand out as a prime example that embodies the transformative power of culture-based foreign policy tools and points to the growing importance of cultural diplomacy in today's international relations.

Keywords: Public Diplomacy, Soft Power, Cultural Diplomacy, International Sports Organizations, Turkish Nomad Games.

CONTEMPORARY EXPRESSIONS OF AZERBAIJANI MINIATURE: THE ARTISTIC JOURNEY OF THE “PEYKAR” GROUP (1987–1991)

Mahbara ABBASOVA*

Abstract

This paper explores the unique contribution of the “Peykar” group (1987–1991) to the revival and reinterpretation of Azerbaijani miniature painting within the broader context of Azerbaijani cultural heritage and post-Soviet visual identity. Founded in Baku during the late 1980s, “Peykar” was formed by artists such as Elchin Aslanov, Sanan Gurbanov, Adalat Bayramov, and others, who sought to reconnect with traditional aesthetics while integrating contemporary forms and ideas.

The group’s work was characterized by a deep engagement with classical miniature art, especially the visual language rooted in the Tabriz and Shirvani schools. However, the members of “Peykar” did not replicate the past. Instead, they developed a distinct neo-miniature style that merged symbolic motifs, architectural rhythm, and narrative compactness with modern visual expression. Their approach reflected a conscious effort to bridge the gap between the Turkic-Islamic visual legacy and the emerging national identity of independent Azerbaijan.

The paper discusses the biographical and artistic trajectories of key members, particularly Elchin Aslanov, whose theoretical and practical efforts were pivotal to the group’s ethos. Aslanov’s interdisciplinary work in theater set design, book illustration, and cultural research enriched the group’s vision and reinforced the role of miniature as a dynamic, evolving art form rather than a static historical genre. By contextualizing “Peykar” within both Soviet and Turkic cultural policies, this paper argues that the group played a critical role in reclaiming miniature art as a vital part of Azerbaijan’s modern cultural landscape. Their creative legacy continues to influence contemporary Azerbaijani art and serves as a model for cultural reappropriation in the Turkic world.

Keywords: Azerbaijani Miniature, Peykar Group, Neo-miniature, Turkic Identity, Contemporary Art.

Azərbaycan Minyatürünün Çağdaş Yansımaları: “Peykar” Grubunun Sanatsal Yolculuğu (1987–1991)

Özet

Bu bildiri, “Peykar” grubunun (1987–1991) Azerbaycan minyatür sanatının yeniden canlandırılması ve yeniden yorumlanması sürecindeki özgün katkısını, Azerbaycan’ın kültürel mirası ve Sovyet sonrası görsel kimliği bağlamında ele almaktadır. 1980’lerin sonunda Bakü’de kurulan “Peykar”, Elçin Aslanov, Sənan Qurbanov, Ədalət Bayramov gibi sanatçılar tarafından oluşturulmuş olup, geleneksel estetikle bağ kurarken çağdaş formlar ve fikirleri de entegre etmeyi amaçlamıştır.

* Lecturer, Azerbaijan State University of Culture and Arts, mehbara.abbasova@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0008-5216-6332> / Baku-Azerbaijan.

Grubun çalışmaları, özellikle Tebriz ve Şirvan minyatür okullarına dayanan klasik görsel dile derin bir bağlılık ile karakterize edilmiştir. Ancak “Peykar” üyeleri geçmişte sadece tekrar etmemiş, bunun yerine sembolik motifleri, mimari ritmi ve anlatı yoğunluğunu çağdaş ifade biçimleriyle harmanlayan özgün bir neo-minyatür tarzı geliştirmişlerdir. Bu yaklaşım, Türk-İslam görsel mirası ile bağımsız Azerbaycan’ın yeni oluşan ulusal kimliği arasında bir köprü kurma çabasını yansıtmaktadır.

Bildiri, grubun temel üyelerinden özellikle Elçin Aslanov’un biyografik ve sanatsal yolculuğunu ele alır. Aslanov’un tiyatro sahne tasarımı, kitap illüstrasyonu ve kültürel araştırma alanlarındaki çok yönlü çalışmaları, grubun vizyonunu zenginleştirmiş ve minyatürü durağan bir tarihsel türden ziyade dinamik ve gelişen bir sanat formu olarak yeniden konumlandırmıştır.

“Peykar” grubunu Sovyet ve Türk dünyası kültür politikaları bağlamında değerlendiren bu çalışma, grubun Azerbaycan’ın modern kültürel ortamında minyatür sanatını yeniden canlandırmadaki kritik rolünü ortaya koyar. Bu yaratıcı miras, günümüz Azerbaycan sanatını etkilemeye devam etmekte ve Türk dünyasında kültürel yeniden sahiplenmeye yönelik bir model teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan Minyatürü, Peykar Grubu, Neo-minyatür, Türk Kimliği, Çağdaş Sanat.

THE FUTURE OF DIGITAL LEARNING: TECHNOLOGICAL EDUCATION INTEGRATION IN TURKEY AND AZERBAIJAN

Mahsati ALIYEVA*

Abstract

This article examines the current state of digital learning environments in the education systems of Turkey and Azerbaijan and their future integration opportunities in terms of infrastructure, platforms, teacher training, user participation and regulatory frameworks. The study, based on official statistics, ministerial reports and platform analytics for 2023–2025, shows that while Turkey's FATİH project and EBA (Education Informatics Network) platform provide large-scale infrastructure and content abundance, gaps remain in the areas of content localization and continuous professional development of teachers. Azerbaijan, on the other hand, has increased the share of fiber optic networks within the "Digital School" program since 2024 and has implemented adaptive assessment modules, but needs to systematically develop teachers' digital skills within a wide-ranging framework. The article makes recommendations such as establishing a joint "Turkish EdTech Consortium", creating an open-licensed bilingual educational content database and piloting the EBA model in Azerbaijan by enriching it with adaptive analytics modules.

Keywords: Adaptive Learning, FATİH Project, Digital school, EBA Model, Digital Education.

Dijital Öğrenmenin Geleceği: Türkiye ve Azerbaycan'da Teknolojik Eğitim Entegrasyonu

Özet

Bu makale, Türkiye ve Azerbaycan eğitim sistemlerindeki dijital öğrenme ortamlarının mevcut durumunu ve altyapı, platformlar, öğretmen eğitimi, kullanıcı katılımı ve düzenleyici çerçeveler açısından gelecekteki entegrasyon fırsatlarını incelemektedir. 2023-2025 dönemi için resmi istatistiklere, bakanlık raporlarına ve platform analizlerine dayanan çalışma, Türkiye'nin FATİH projesi ve EBA (Eğitim Bilişim Ağı) platformunun geniş ölçekli altyapı ve içerik zenginliği sağlamasına rağmen, içerik yerelleştirme ve öğretmenlerin sürekli mesleki gelişimi alanlarında eksiklikler bulunduğunu göstermektedir. Öte yandan Azerbaycan, 2024 yılından bu yana "Dijital Okul" programı kapsamında fiber optik ağların payını artırmış ve uyarlanabilir değerlendirme modülleri uygulamıştır, ancak öğretmenlerin dijital becerilerini geniş kapsamlı bir çerçevede sistematik olarak geliştirmesi gerekmektedir. Makalede, ortak bir "Türk EdTech Konsorsiyumu" kurulması, açık lisanslı iki dilli bir eğitim içeriği veritabanı oluşturulması ve uyarlanabilir analitik modülleriyle zenginleştirilerek Azerbaycan'da EBA modelinin pilot uygulaması gibi önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uyarlanabilir Öğrenme, FATİH Projesi, Dijital Okul, EBA Modeli, Dijital Eğitim.

* Lecturer, Mingachevir State University, Department of Information Technologies, mahsati.aliyeva@mdu.edu.az / <https://orcid.org/0009-0009-9348-3235> / Mingachevir-Azerbaijan.

KAFKASYA'YI TÜRKİSTAN'A BAĞLAYAN BİR KÖPRÜ: AZERBAYCAN-ÖZBEKİSTAN İTTİFAKI

Marziye MEMMEDLİ*

Azerbaycan-Özbekistan ilişkileri, tarihsel ve kültürel ortaklık temelinde şekillenmiş olmakla birlikte, Şevket Mirziyoyev döneminde yeni bir ivme kazanmıştır. İki devlet uzun süredir ortak medeniyet mirası ve kültürel yakınlık temelinde bağlara sahip olsa da, son yıllarda yaşanan siyasi gelişmeler bu ortaklığı geleneksel diplomasinin ötesine taşımış ve yapılandırılmış iş birliği ile resmileştirilmiş bir ittifak düzeyine çıkarmıştır.

Siyasi açıdan, 2022 yılında imzalanan Stratejik Ortaklık Bildirgesi ilişkilerin yeni bir rotaya girdiğini göstermiş, 2023'te imzalanan çok sayıda anlaşma ile bu süreç daha da pekiştirilmiştir. En önemli dönüm noktası ise 2024 yılında Müttefiklik Anlaşmasının imzalanması ve Yüksek Devletlerarası Konsey'in kurulması olmuştur. Bu adımlar, dostane iş birliğinden kurumsal ve kalıcı bir siyasi-stratejik çerçeveye geçişi simgelemektedir.

Güvenlik ve savunma alanında Azerbaycan ve Özbekistan, ulusal güvenlik kurumları arasında protokoller imzalayarak terörle mücadele, sınır güvenliği, siber tehditler ve iç güvenlik konularında ortak mekanizmalar geliştirmiştir. Ayrıca savunma sanayii ve askeri eğitim alanlarında iş birliği perspektifleri ortaya konmuştur. Bu girişimler yalnızca ikili güvenlik açısından değil, aynı zamanda Kafkasya-Orta Asya ekseninde bölgesel istikrar bakımından da önem taşımaktadır.

Ekonomik düzeyde ise büyük ölçekli projeler ve insani girişimlerle iş birliğini güçlendirmiştir. Trans-Hazar ulaşım hattı ve ortak enerji projeleri ekonomik entegrasyonu pekiştirirken, aynı zamanda jeopolitik bütünleşmeye de hizmet etmektedir. Özbekistan'ın Karabağ'ın yeniden inşasına yaptığı katkılar, özellikle Fuzuli'de inşa edilen Mirzo Ulugbek Okulu, dayanışmanın pratik bir göstergesi olarak öne çıkmaktadır.

Bölgesel ölçekte Azerbaycan-Özbekistan yakınlaşması, Türk Devletleri Teşkilatı çerçevesinde Türk dünyasının bütünleşme sürecine ivme kazandırmaktadır. Bu ikili ortaklık, Türk dünyasının Avrasya'daki jeopolitik etkinliğini artıran önemli bir unsur haline gelmiştir.

Aliyev ve Mirziyoyev dönemi Azerbaycan-Özbekistan ilişkilerinde kritik bir dönüm noktasıdır. İkili ortaklık; siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla kurumsallaşmış bir ittifaka evrilmiştir. Önümüzdeki dönemde savunma sanayii, enerji güvenliği, lojistik ve kültürel diplomasi gibi alanlarda iş birliğinin daha da derinleşmesi beklenmektedir. Azerbaycan-Özbekistan ittifakı yalnızca ikili bir başarı hikâyesi olarak değil, aynı zamanda Türk dünyası ve Avrasya güvenlik mimarisi açısından stratejik bir değer olarak görülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Özbekistan, Stratejik Ortaklık, Türk Devletleri Teşkilatı, Bölgesel Güvenlik, Avrasya Jeopolitiği.

* Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, marziyemammedli@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-6993-5822> / Kahramanmaraş-Türkiye.

A Bridge Connecting the Caucasus to Turkestan: The Azerbaijan–Uzbekistan Alliance

Abstract

Azerbaijan–Uzbekistan relations, while historically shaped by cultural and civilizational commonalities, have gained new momentum during the presidency of Shavkat Mirziyoyev. While the two states have long shared a common civilizational heritage and cultural affinity, recent political developments have elevated their partnership beyond traditional diplomacy to the level of structured cooperation and formalized alliance.

Politically, the adoption of the Declaration of Strategic Partnership in 2022 marked the beginning of a new trajectory, which was subsequently consolidated through multiple agreements signed in 2023. The most significant milestone occurred in 2024 with the signing of the Treaty of Alliance and the establishment of the High Interstate Council. These steps institutionalized bilateral relations, reflecting a shift from friendly collaboration to a durable political and strategic framework.

In terms of security and defense cooperation, Azerbaijan and Uzbekistan have signed protocols between their national security institutions, developing joint mechanisms in areas such as counterterrorism, border protection, cybersecurity, and internal security. Furthermore, cooperation perspectives have been articulated in the defense industry and military education. These initiatives carry implications that extend beyond bilateral security concerns, contributing to the stability of the wider Central Asian–Caucasian region.

Economically and symbolically, the partnership has been reinforced through large-scale projects and humanitarian initiatives. The Trans-Caspian transport corridor and joint energy initiatives not only strengthen economic connectivity but also serve as instruments of geopolitical integration. Additionally, Uzbekistan’s contributions to the reconstruction of Karabakh, particularly the construction of the Mirzo Ulugbek School in Fuzuli, highlight the practical dimension of solidarity and mutual support within the framework of Turkic cooperation.

At the regional level, the Azerbaijan–Uzbekistan rapprochement plays a pivotal role in advancing the agenda of the Organization of Turkic States. By promoting greater connectivity and cooperation, the bilateral partnership contributes to the consolidation of the Turkic world and enhances the geopolitical agency of its members in Eurasia.

The Aliyev and Mirziyoyev era represents a critical juncture in Azerbaijan–Uzbekistan relations. The bilateral partnership has matured into an institutionalized alliance encompassing political, military, economic, and cultural dimensions. Looking ahead, it is anticipated that cooperation will deepen further in areas such as the defense industry, energy security, logistics, and cultural diplomacy. Consequently, the Azerbaijan–Uzbekistan alliance should be viewed not only as a bilateral success story but also as a strategic asset for the Turkic world and the broader Eurasian security architecture.

Keywords: Azerbaijan, Uzbekistan, Strategic Partnership, Organization of Turkic States, Regional Security, Eurasian Geopolitics.

DİNİ KAVRAMLARIN ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİNDEKİ ANLAM SERÜVENİ: AZERBAYCAN KUR'ÂN TERCÜMELERİ ÜZERİNDEN BİR OKUMA

Mehman İSMAYILOV*

Özet

Kur'an'ı Kerim'in Türk lehçelerine tercümesi İslam'ı kabul eden Türk halklarının Türk kimliğinin gelişmesinde faydalı olmuştur. Çok büyük bir coğrafi alana yayılan Türk halkları tercüme sayesinde Kur'an'ı Kerim'i kendi dünya görüşleri açısından okuma ve anlama şansını elde etmişler. Azerbaycan Türkçesine ilk Kur'an tercüme tarihi 15. yüzyıldan başlasa da, meallerin neredeyse hepsi özellikle 20. yüzyılın ilk başlangıcından sonraki devirlere aittir. Bağımsızlığın tekrar elde olunması ile meallerin sayında patlama yaşandığını söyleyebiliriz.

Bu makalede Azerbaycan Türkçesine aktarılan Kur'an tercümelerindeki bazı önemli Kur'an kavramlarını ele alacak, Arapça açısından tahlil edecek, o kavramların Azerbaycan Türkçesi açısından da değerlendirmeğe çalışacağız. Düşünüyoruz ki, özellikle de 20. yüzyılın başlangıcında yazılan ve daha sonra 20. yüzyılın sonlarında bağımsızlığın tekrar elde edilmesinden sonra hazırlanan meallerin arasındaki dil farkları, ayrıca direkt Arapçadan yapılan tercümelerle Farsça ve Türkiye Türkçesindeki Kur'an tercümelerinden yapılan çevirilerden kaynaklanan anlamlar, mütercimlerin mensup oldukları mezhep ve akidelerin tercümelere yansımaları diğer Türk lehçeleri açısından da Kur'an'ı tercüme ve tefsirinde önem arz edecektir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Kavram, Azerbaycan Türkçesi, Anlam, Tercüme.

The Evolution of Religious Terminology in Contemporary Turkic Dialects: An Analysis Through Azerbaijani Qur'anic Translations

Abstract

The translation of the Qur'an into Turkic dialects has played a significant role in the development of the Turkish identity among Turkic peoples who embraced Islam. Through these translations, Turkic communities—spread across a vast geographical area—have gained the opportunity to read and understand the Qur'an from within their own worldview. Although the first known translation of the Qur'an into Azerbaijani Turkish dates back to the 15th century, the majority of existing translations were produced after the early 20th century. Following the restoration of Azerbaijan's independence, a remarkable increase in the number of Qur'anic translations was observed.

In this study, we aim to analyze several key Qur'anic concepts as rendered in Azerbaijani Turkish translations. These concepts will be examined from both an Arabic linguistic perspective and within the framework of Azerbaijani Turkish. We believe that linguistic difference—particularly between translations written at the beginning of the 20th century and those produced after the re-establishment of independence at the end of the century—as well as

* Dr., Bakü İlahiyat Koleji, mehman_78@hotmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-1622-3594> / Bakü-Azerbaycan.

the distinction between direct Arabic translations and those based on Persian or Turkey Turkish versions, reflect theological and doctrinal inclinations of the translators. These aspects, we argue, are of particular importance for Qur'anic translation and exegesis in other Turkic dialects as well.

Keywords: Qur'an, Concept, Azerbaijani Turkish, Meaning, Translation.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATINDA SOSYAL SERMAYENİN ROLÜ: DAYANIŞMA, GÜVEN VE AĞ YAPILARI

Mehmet Ali MERT*

Gökhan SIRMALI**

Özet

Bu çalışma Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) kurumsal yapısı ve işleyişinde sosyal sermayenin rolünü incelemektedir. Sosyal sermaye; dayanışma, güven ve ağ yapıları ekseninde ele alınmakta, teşkilatın kurucu belgeleri ve faaliyetleri ışığında değerlendirilmektedir. Bu amaçla, nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; TDT'nin kurucu belgeleri, zirve bildirgeleri, resmi söylemler ve faaliyet raporları belge analizi tekniğiyle incelenmiştir. Araştırmada, ortak tarih, dil ve kültürel bağlar üzerinden inşa edilen normatif temellerin, üye devletler arasında nasıl bir dayanışma zemini oluşturduğu; bu zeminin karşılıklı güven ilişkilerini nasıl beslediği ve kurumsal ağ yapılarını nasıl şekillendirdiği analiz edilmektedir. Çalışmanın bulguları, TDT'nin sosyal sermaye üretimini üç aşamalı bir çerçevede değerlendirmektedir. İlk olarak, ülküleştirme/hedefleştirme aşamasında, "ortak bir hayalden" hareketle tarihsel ve kültürel birlikteliğin kurumsal bir hedef haline getirildiği görülmektedir. Dil, alfabe, tarih anlatıları ve kültürel miras projeleri bu ülküsel bağın araçları olarak öne çıkmaktadır. İkinci olarak, derinleştirme aşamasında, ekonomik, siyasi, eğitimsel ve güvenlik temelli işbirliği alanlarının kurumsallaştığı ve ağ yapılarını güçlendirdiği görülmektedir. Son olarak, zorlaştırma aşamasında, bölgesel ve küresel krizlerin (örneğin pandemi, savaş, enerji krizi) dayanışma kapasitesini test ettiği; ancak sosyal sermayenin bu krizlere direnç üretici bir unsur olarak işlediği tespit edilmiştir. Bu bağlamda, TDT yalnızca bir devletlerarası iş birliği platformu değil; aynı zamanda ortak anlam üretimi, karşılıklı güvenin inşası ve kurumsal bağlılık üzerinden yükselen bir sosyal sermaye alanı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), Sosyal Sermaye, Dayanışma, Güven, Ağ Yapıları.

The Role of Social Capital in the Organization of Turkic States: Solidarity, Trust, and Network Structures

Abstract

This study examines the role of social capital in the institutional structure and functioning of the Organization of Turkic States (OTS). Social capital is considered within the framework of solidarity, trust, and network structures, and is evaluated in light of the organization's founding documents and activities. A qualitative research method was adopted for this purpose, and document analysis was used to examine OTS's founding documents, summit declarations, official statements, and activity reports. The study analyzes how normative foundations built

* Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, mehmetali.mert@erdogan.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-1436-7888> / Rize-Türkiye.

** Öğr. Gör. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, gokhan.sirmali@erdogan.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-5568-4951> / Rize-Türkiye.

on shared history, language, and cultural ties create a foundation for solidarity among member states; how this foundation fosters mutual trust; and how it shapes institutional network structures. The study's findings assess OTS's social capital generation within a three-stage framework. First, during the idealization/targeting stage, it is observed that historical and cultural unity is transformed into an institutional goal based on a “shared dream”. Language, alphabet, historical narratives, and cultural heritage projects stand out as tools for this idealistic bond. Secondly, during the deepening phase, areas of economic, political, educational, and security-based cooperation are observed to be institutionalized and strengthen network structures. Finally, during the challenging phase, it has been determined that regional and global crises (e.g., pandemics, wars, energy crises) test solidarity capacity, but social capital functions as a resilience-generating element in these crises. In this context, OTS is considered not only a platform for interstate cooperation but also a field of social capital that emerges through the production of shared meaning, the building of mutual trust, and institutional commitment.

Keywords: Organization of Turkic States (OTS), Social Capital, Solidarity, Trust, Network Structures.

KKTC’NİN GÜVENLİĞİNDE TÜRKİYE’NİN JEOSTRATEJİK ROLÜ

Mehmet Tarık COPUR*

Özet

Kıbrıs, Doğu Akdeniz’deki jeopolitik konumu itibarıyla bölgesel güç dengeleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle ada birçok bölgesel ve küresel aktörün ilgi odağı olmuştur. Bu ilgi, adadaki Türk varlığını bazı dönemlerde ciddi güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya bırakmıştır. Bu güvenlik sorunları, Türk toplumunun varlığını tehdit edecek boyutlara ulaşmıştır ve bu nedenle Türkiye müdahale etme gerekliliği duymuştur. 1974 Barış Harekatı sonrası Türkiye’nin askeri ve siyasi desteğiyle adadaki Türk siyasi varlığı güvence altına alınmıştır. Türkiye’nin garantörlük konumu ve adadaki jeostratejik rolü, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin (KKTC) ve Türk toplumunun varlığını ve güvenliğini sürdürebilmesi açısından vazgeçilmez bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Bu bildiri, Türkiye’nin Kıbrıs’taki Türk varlığını korumadaki jeostratejik rolünü ele almakta ve Türkiye’nin askeri, siyasi ve diplomatik araçlar yoluyla oluşturduğu güvenlik mimarisini incelemektedir. Çalışmada jeostratejik yaklaşım temel alınmaktadır. Türkiye’nin diplomatik girişimleri ve adadaki askeri mevcudiyeti, Kıbrıs’taki Türk varlığına sağladığı güvenlik ve tehditlere karşı üstlendiği caydırıcı rol bağlamında analiz edilmektedir.

Bildiride, KKTC’nin varlığının istikrarı ve güvenliği için Türkiye’nin vazgeçilmez bir aktör olduğu tezi savunulmaktadır. Bunun yanı sıra, KKTC’nin bölgesel güvenlik mimarisindeki ve güç dengelerindeki konumu ile Türkiye’nin geleceğe yönelik jeostratejik hamleleri de tartışılmaktadır. Sonuç olarak, Türkiye’nin Kıbrıs’taki varlığı, hem Türkiye hem de KKTC’nin milli güvenliği açısından stratejik bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dış Politikası, KKTC, Jeostrateji, Milli Güvenlik, Türk Dünyası.

The Geostrategic Role of Türkiye in the Security of TRNC

Abstract

Cyprus is of critical importance in terms of regional power balances due to its geopolitical location in the Eastern Mediterranean. For this reason, the island has been the focus of attention for many regional and global actors. This interest has at times exposed the Turkish presence on the island to serious security problems. These security problems have reached levels that threaten the existence of the Turkish community, and Türkiye has therefore felt the need to intervene. Following the 1974 Peace Operation, Türkiye's military and political support ensured the security of the Turkish political presence on the island. Türkiye's role as guarantor and its geostrategic role on the island are indispensable for the survival and security of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) and the Turkish community.

* Araştırma Görevlisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, copur.mehmettarik@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-9361-3962> / İstanbul-Türkiye.

This paper examines Türkiye's geostrategic role in protecting the Turkish presence in Cyprus and analyzes the security architecture Türkiye has established through military, political, and diplomatic means. The study is based on a geostrategic approach. Türkiye's diplomatic initiatives and military presence on the island are analyzed in the context of the security they provide to the Turkish presence in Cyprus and the deterrent role they play against threats.

The paper argues that Türkiye is an indispensable actor for the stability and security of the TRNC. In addition, the TRNC's position in the regional security architecture and power balances, as well as Türkiye's future geostrategic moves, are also discussed. In conclusion, Türkiye's presence in Cyprus is a strategic necessity for the security of the TRNC.

Keywords: Turkish Foreign Policy, TRNC, Geostrategy, Security, Turkic World.

TÜRK DEVLETLERİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ: ESNEK BÖLGESELCİLİK BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME

Muhammet KOÇAK*

Özet

Bu çalışma, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) etrafında gelişen güvenlik iş birliğini, “esnek bölgeselcilik” kavramı çerçevesinde kavramsallaştırmakta ve Avrasya’daki örnekleriyle karşılaştırmalı bir şekilde konumlandırmaktadır. Soğuk Savaş sonrası dönemde devletlerin yüksek maliyetli, yavaş işleyen ittifak modellerinden uzaklaşarak daha hızlı, düşük maliyetli ve ihtiyaca göre uyarlanabilen mekanizmalara yönelmesi, bölgesel iş birliğinde yeni bir eğilim doğurmuştur. NORDEFECO, QUAD ve ASEAN gibi örneklerde görülen bu eğilim, Türk dünyasında TDT aracılığıyla somut bir biçim kazanmıştır. Türkiye’nin savunma sanayisindeki yükselişi, Azerbaycan’ın Karabağ Savaşı sonrası kazanımları, Orta Asya devletlerinin artan güvenlik kaygıları ve Rusya-Ukrayna Savaşı’nın bölgesel dengeleri sarsması, Türk devletlerini güvenlik alanında daha kurumsal bir yakınlaşmaya yöneltmiştir. Ortak tatbikatlar, savunma sanayii iş birlikleri, istihbarat paylaşımı ve afet yönetimi koordinasyonu gibi adımlar, bu sürecin giderek olgunlaştığını göstermektedir. Bununla birlikte, kapasite asimetrisi, egemenlik hassasiyetleri ve dış güçlerin etkisi, bu iş birliğinin kırılgan doğasını sürdürmektedir. Çalışma, TDT’nin ne tamamen sembolik bir birlik ne de olgun bir ittifak olduğunu, ancak doğru stratejik adımlar atıldığında kalıcı bir “esnek güvenlik mimarisi”ne dönüşme potansiyeli taşıdığını ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı, Esnek Bölgeselcilik, Güvenlik İş Birliği, Avrasya, Minilateralizm.

Security Cooperation Among Turkic States: An Assessment in the Context of Flexible Regionalism

Abstract

This work conceptualizes the evolving security cooperation among the Turkic States within the framework of “flexible regionalism” and situates it in comparative perspective across Eurasia. In the post–Cold War era, as states moved away from high-cost, slow, and rigid alliance models, new, adaptive, and low-cost mechanisms emerged as more functional alternatives. Examples such as NORDEFECO, QUAD, and ASEAN Regional Forum illustrate this trend, which has found a distinct manifestation in Eurasia through the Organization of Turkic States (OTS). Turkey’s growing defense industry, Azerbaijan’s post-Karabakh War experience, the rising security concerns of Central Asian states, and the destabilizing effects of the Russia–Ukraine War have accelerated the institutionalization of Turkic security cooperation. Joint military exercises, defense-industrial partnerships, intelligence coordination, and disaster management efforts indicate the increasing maturity of this cooperation. Yet, persistent capacity asymmetries, sovereignty sensitivities, and external constraints imposed by Russia and China

* Doç. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Bölge Çalışmaları Enstitüsü, Türk Dünyası Çalışmaları Anabilim Dalı, muhammet.kocak@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-6448-9250> / Ankara-Türkiye.

maintain its fragile nature. The study argues that the OTS represents neither a purely symbolic initiative nor a mature alliance, but rather a flexible and adaptive form of regional security cooperation that has the potential to evolve into a lasting “flexible security architecture” if sustained by political will and institutional reinforcement.

Keywords: Organization of Turkic States, Flexible Regionalism, Security Cooperation, Eurasia, Minilateralism.

ERMENİSTAN-AZERBAYCAN SAVAŞI SONRASI BÖLGEDEKİ YENİDEN YAPILANMANIN AHİSKA TÜRKLERİNİN SİYASİ DURUMUNA ETKİSİ

Murad ASADOV*

Özet

Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki gerginlikler, özellikle 2020'deki İkinci Dağlık Karabağ Savaşı, Güney Kafkasya bölgesinde önemli siyasi ve sosyoekonomik değişiklikleri tetikledi. Bu süreç, yıllardır siyasi belirsizlikle boğuşan Ahıska Türkleri de dahil olmak üzere bölgedeki etnik grupları ve azınlıkları önemli ölçüde etkiledi. 2020 çatışmasının ardından ateşkes anlaşmalarının imzalanması ve bölgesel güç dengelerindeki değişiklikler, Güney Kafkasya'da yeni siyasi dinamiklerin ortaya çıkmasına neden oldu. Sonuç olarak Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü, Ermenistan'ın politik düşüşü ve Rusya'nın arabuluculuk rolü, bölgesel güç dinamiklerini değiştirdi. Bu yeni yapılanma sürecinde etnik grupların politik katılımı ve güvenliği en önemli öncelikler olarak ortaya çıktı. 2020 yılında yaşanan İkinci Karabağ Savaşı, yalnızca iki ülke arasında değil, aynı zamanda bölge genelinde siyasi ve jeopolitik dengelerin yeniden şekillenmesine neden olmuştur. Bu süreç, özellikle bölgedeki azınlık toplulukların durumunu da etkilemiş; bu topluluklar arasında Ahıska Türkleri özel bir öneme sahip olmuştur. Ahıska Türkleri, tarih boyunca sürgün, asimilasyon ve kimlik mücadelesi ile karşı karşıya kalmış bir topluluktur. Bölgedeki yeni siyasi yapılanma, Ahıska Türklerinin siyasi statüsünü ve güvenlik algısını doğrudan etkilemiştir. Özellikle Azerbaycan ve Türkiye arasındaki yakınlaşma ve bölgesel işbirliği, Ahıska Türklerinin siyasi haklarının savunulmasında yeni fırsatlar yaratırken, aynı zamanda Ermenistan'daki etnik gerilimlerin yeniden şekillenmesiyle ilgili endişeleri de artırmıştır. Ahıska Türklerinin yeniden yerleşim ve entegrasyon süreçleri, bölgedeki istikrar ve siyasi çözüm mekanizmalarına bağlı olarak şekillenmektedir. Ayrıca, Türkiye'nin bölgedeki artan etkisi ve diasporanın aktif rolü, Ahıska Türklerinin siyasi taleplerini güçlendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güney Kafkasya, Ahıska Türkleri, İkinci Karabağ Savaşı.

The Effect of Reconstruction in the Region Following the Armenia-Azerbaijan War on the Political Situation of Ahıska Turks

Astract

Tensions between Armenia and Azerbaijan, particularly the Second Nagorno-Karabakh War in 2020, have caused substantial political and social change in the South Caucasus area. This process has had a tremendous influence on ethnic groups and minorities in the region, particularly Meskhetian Turks, who have been dealing with political uncertainty for years. The signing of ceasefire agreements following the 2020 conflict, as well as adjustments in the regional balance of power, has resulted in the formation of new political dynamics in the South

* Araştırmacı, Bakü Devlet Üniversitesi, muradasadov@bsu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0003-1528-2533> / Bak-Azerbaycan.

Caucasus. As a result, Azerbaijan's territorial integrity, Armenia's political decline, and Russia's mediating role have shifted regional power dynamics. In this restructuring process, the political participation and security of ethnic groups have emerged as top priorities. The Second Karabakh War of 2020 has reshaped political and geopolitical balances not only between the two countries but also throughout the region. This process had a notable impact on the region's minority communities, with the Meskhetian Turks standing out among them. Throughout history, Meskhetian Turks have endured exile, assimilation, and identity crises. The new regional political system has had a direct impact on Meskhetian Turks' political status and perceived security. While the reconciliation and regional cooperation between Azerbaijan and Turkey, in particular, have opened up new chances for Meskhetian Turks to defend their political rights, they have also generated concerns about the reconfiguration of Armenian ethnic conflicts. Meskhetian Turk resettlement and integration processes are shaped by regional stability and political resolution mechanisms. Furthermore, Turkey's expanding influence in the region, as well as the diaspora's active engagement, have fuelled Meskhetian Turks' political aspirations.

Keywords: South Caucasus, Meskhetian Turks, Second Karabakh War.

BÖLGESEL VE KÜRESEL AKTÖRLERİN ZENGİZUR KORİDORUNA YÖNELİK STRATEJİLERİ

Mustafa ÖZALP*

Özet

Enerji rezervleri ve uranyum, altın gibi birçok madenler bakımından zengin olan Türkistan, Fergana Vadisi'nin verimli tarım arazileriyle dünyanın adeta çekim merkezi konumundadır. 1800'lerin başına kadar bir Türk torağı olan Zengezur bölgesi, Sovyetler Birliği'nin Ermenileri desteklemesinin sonucunda, Ermenistan sınırları içerisinde kalmıştır. Azerbaycan ve Nahçıvan arasındaki kara bağlantısı kopartılmıştır. 19. yüzyıldan başlayarak 1990'lardan, 2020'ye kadar geçen çeşitli zaman dilimlerinde Azerbaycan ve Ermenistan arasında şiddetli çatışmalar yaşanmıştır. Bu süreçte Ruslar hep Ermenileri desteklemişlerdir. Sebei ise Zengezur bölgesinin *dondurulmuş çatışma alanı* haline gelmesi ve Türkiye'nin, Türkistanla bağını koparmaktır. 2020 yılının sonunda gerçekleşen 44 günlük Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki II. Karabağ Savaşı'nı Türkiye'nin desteğiyle Azerbaycan'ın kazanması, Zengezur bölgesinde dengeleri Türkiye ve Türkistan lehine çevirmiştir. Tarihi İpek Yolu'nun ve Çin'in Kuşak Yol girişiminin en önemli güzergahlarından olan Zengezur Koridoru, geçmişte dondurulmuş çatışma bölgesi haline getirildiği gibi günümüzde de birçok devletin *vekaletler savaşı*na sahne olmaktadır.

Çin'den gelen malların Hazar Denizi üzerinden, Zengezur Koridoru'na oradan da Türkiye üzerinden Batıya ulaştırılmasında Zengezur en kısa ve ekonomik açıdan en makul güzergahtır. Zengezur Koridoru üzerinde hakim güç olan ülkenin aynı zamanda, Türkistan üzerinde de hakim güç olma potansiyeli oldukça yüksektir. Diğer taraftan Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle, Ukrayna-Belarus güzergahlarında yüksek güvenlik riskleri mevcuttur. İsrail ve ABD'nin Orta Doğu'daki yayılmacı politikaları başta olmak üzere, 12 günlük İsrail-İran savaşı nedeniyle Hürmüz Bogazı, Süveyş Kanalı ve Babülmendep boğazı gibi önemli ticaret güzergahları her geçen gün daha güvensiz hale dönüşmektedir. Bu durum tabii olarak Zengezur Koridoru'na yönelik, ülkelerin rekabetini kızıştırmaktadır.

Bu çalışmada temel olarak Türk dünyasının entegrasyonunda *Zengezur Koridoru'nun önemi araştırılmıştır*. Türkiye ve Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere ABD, Çin, Rusya, Ermenistan, İran ve AB gibi bölgesel ve küresel aktörlerin Zengezur Koridoru'na yönelik jeopolitik, jeostratejik ve jeoekonomik nüfuzları bu araştırmanın detayları kapsamında *analiz edilmiştir*. İlgili ülkelerin gerek Türkistan, gerekse *Zengezur bölgesinde hakim güç* olabilmek için birbirlerine karşı vermiş oldukları güç mücadeleleri *karşılaştırmalı olarak analiz* edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Türkistan, Zengezur Koridoru, Güvenlik, Ticaret, Savaş.

* Doç. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, mustafa.ozalp@yobu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-7311-6173> / Yozgat-Türkiye.

Strategies of Regional and Global Actors Toward The Zangezur Corridor

Abstract

Rich in energy reserves and minerals such as uranium and gold, Turkestan, with the fertile agricultural lands of the Fergana Valley, represents a strategic center of attraction in global geopolitics. The Zangezur region, historically a Turkish territory until the early 19th century, was incorporated into Armenia as a result of Soviet support for Armenians, severing Azerbaijan's land connection with Nakhchivan. From the 19th century until the 1990s and again in 2020, violent conflicts erupted between Azerbaijan and Armenia, during which Russia consistently backed Armenia. The underlying rationale was to freeze the conflict in Zangezur and disrupt Turkey's direct link to Turkestan.

The outcome of the 44-day Second Karabakh War in late 2020, which Azerbaijan won with Turkey's support, shifted the balance of power in favor of Turkey and the Turkic world. The Zangezur Corridor, historically a frozen conflict zone, is today a focal point of proxy rivalries among global and regional powers. Functioning as the shortest and most economically viable route for transporting Chinese goods via the Caspian Sea through Zangezur and Turkey to the West, the corridor also represents a critical gateway to broader influence over Turkestan. Meanwhile, heightened risks along the Ukraine–Belarus route due to the Russia–Ukraine war, coupled with the growing insecurity of key maritime trade chokepoints such as the Strait of Hormuz, the Suez Canal, and the Bab al-Mandeb—exacerbated by U.S. and Israeli expansionist policies and the 12-day Israel–Iran conflict—have further increased the geostrategic importance of Zangezur.

This study primarily investigates the role of the Zangezur Corridor in the integration of the Turkic world. It analyzes the geopolitical, geostrategic, and geoeconomic interests of Turkey, the Turkic republics, as well as the U.S., China, Russia, Armenia, Iran, and the EU. Furthermore, it comparatively examines the power struggles among these actors to secure dominance in both Turkistan and the Zangezur region.

Keywords: Türkiye, Turkestan, Zangezur Corridor, Security, Trade, War.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI'NIN REALİST VE NEOLİBERAL KURUMSALCI EĞİLİMLERİNİN ANALİZİ

Mücahit DİZMAN*

Kürşad SARIARSLAN**

Özet

Bu çalışma, 2009-2025 döneminde Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) kurumsal gelişimini, uluslararası ilişkiler literatüründeki realizm ve neoliberal kurumsalcılık yaklaşımları çerçevesinde karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Çalışmada birincil kaynak olarak TDT zirve bildirileri ve kurucu anlaşmaları kullanılmış; bu belgelere uygulanan nitel içerik analizi yöntemiyle örgütün kurumsal evrimine dair önemli bulgular elde edilmiştir. Çalışmanın kuramsal çerçevesi, iki paradigmanın kilit kavramlarını bir araya getirmektedir: realizm için güç dengesi, göreceli kazanç ve güvenlik kaygıları; neoliberal kurumsalcılık için mutlak kazanç, kurumsallaşma ve karşılıklı bağımlılık dinamikleri. İki yönlü bu teorik mercekli inceleme, TDT'nin kurumsal evriminde hibrit bir örüntü ortaya koymaktadır. Ekonomik entegrasyon girişimleri ve çok boyutlu işbirliği mekanizmaları, üyeler arasındaki mutlak kazanç odaklı etkileşimi güçlendirerek neoliberal kurumsalcı dinamikleri yansıtmaktadır. Buna karşılık, kritik karar anlarında egemenlik, toprak bütünlüğü ve güvenlik vurgularının yeniden ön plana çıkması, örgüt söyleminde realist refleksleri harekete geçirerek göreceli kazanç ve stratejik özerklik kaygılarının gözetildiğini göstermektedir. Bulgular genel olarak TDT'nin eşzamanlı olarak hem işbirliği odaklı kurumsal düzenlemeleri benimsediğini hem de ulusal çıkarlar ve egemenlik hassasiyetlerini önceliklendirdiğini, diğer bir deyişle realist ve neoliberal kurumsalcı eğilimleri bir arada sergilediğini ortaya koymaktadır. Çalışma, bu ikili etkileşimi açıklığa kavuşturan özgün bir analiz çerçevesi sunarak TDT'nin kurumsal kimliği konusundaki teorik belirsizliği gidermekte ve bölgesel entegrasyon literatürüne ampirik ve kuramsal katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), Realizm, Neoliberal Kurumsalcılık, Bölgesel Entegrasyon, Hibrit Kuramsal Yaklaşım.

Analysis of the Realist and Neoliberal Institutional Tendencies of the Turkic States Organization

Abstract

This study conducts a comparative analysis of the Organization of Turkic States' (OTS) institutional development from 2009 to 2025 through the dual lenses of realism and neoliberal institutionalism. Using summit communiqués and founding agreements as primary sources, a

* Uzman, Hazine ve Maliye Bakanlığı, mucahit.dizman@hmb.gov.tr / <https://orcid.org/0000-0003-4600-8078> / Ankara-Türkiye.

** Dr., Türkiye Büyük Millet Meclisi, kursadtbmm@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0009-0533-6762> / Ankara-Türkiye.

qualitative content analysis yields key insights into the organization's evolutionary trajectory. The theoretical framework integrates core concepts from both paradigms: balance of power, relative gains and security concerns from realism; absolute gains, institutionalization and interdependence from neoliberal institutionalism. Viewed through this bifocal perspective, the OTS exhibits a hybrid pattern of development. Economic integration initiatives and multidimensional cooperation mechanisms reinforce interactions oriented toward absolute gains, reflecting neoliberal institutionalist dynamics. Conversely, at critical decision points, renewed emphases on sovereignty, territorial integrity and security activate realist reflexes, demonstrating persistent concerns for relative gains and strategic autonomy. Overall, the findings reveal that the OTS simultaneously embraces cooperative institutional arrangements and prioritizes national interests and sovereignty or in other words, it manifests both realist and neoliberal institutionalist tendencies in tandem. By offering an original analytical framework that clarifies this dual interplay, the study resolves theoretical ambiguities surrounding the OTS's institutional identity and makes both empirical and theoretical contributions to the literature on regional integration.

Keywords: Organization of Turkic States (OTS), Realism, Neoliberal Institutionalism, Regional Integration, Hybrid Theoretical Approach.

AZERBAIJAN DIŞ POLİTİKASINDA AFRIKA

Doç. Dr. Mürsel BAYRAM*

Nilsu Yaren GÜRÜF**

Özet

Azerbaycan son yıllarda Afrika devletleri ile enerji, dijital dönüşüm, savunma sanayii ve insani yardım gibi çeşitli alanlarda iş birliğini güçlendirmektedir. Cezayir, Ekvator Ginesi, Kenya, Mısır ve Nijerya’da faaliyet gösteren Azerbaycan devlet şirketi SOCAR; Burkina Faso, Mali ve Sierra Leone ile görüşmelerini sürdürmektedir. SOCAR’ın projeleri arasında rafineri yatırımları ve lojistik modernizasyon dikkat çekmektedir. Azerbaycan, artan savunma ihracatıyla güvenlik alanında da oldukça aktiftir. Azerbaycan ile Çad, Gine-Bissau, Mali, Nijer ve Somali arasında silah tedariki ve askerî eğitim alanlarında iş birlikleri bulunmaktadır. Azerbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA), Afrika’daki mayınlı alanların temizlenmesinde rol almaktadır. Dijital kamu hizmetleri konusunda ASAN modeli ile Etiyopya, Fas, Fildişi Sahili, Tanzanya ve Uganda gibi Afrika ülkelerinde ilgi gören Azerbaycan ayrıca sağlık ve tarım alanlarında insani projeler yürütmektedir. Haydar Aliyev Burs Programı kapsamında 2023/2024 döneminde 35 Afrika ülkesinden 365 öğrenci Azerbaycan’da eğitim almaktadır. Çok yönlü bir Afrika stratejisi geliştirdiği anlaşılan Azerbaycan bu hususta başarılı bir örnek olan Türkiye’nin tecrübesinden istifade etmek isteyebilir. Diğer taraftan, Azerbaycan’ı Afrika açılımına iten devletlerin başında Fransa gelmektedir. Bilindiği üzere Karabağ meselesinde Fransa’nın Ermenistan yanlısı tutumundan ötürü Bakü-Paris gerilimi derinleşmiştir. Bağlantısızlar Hareketi’ne üye olan Azerbaycan “anti-kolonyal dayanışma” söylemiyle bilhassa Frankofon Afrika devletlerinin egemenlik arayışını destekleyen bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Bahse konu noktalardan hareketle bu çalışmada Azerbaycan dış politikasında Afrika kıtasının artan önemi analiz edilecektir. Azerbaycan’ın hangi saiklerle hangi alanlarda Afrika’daki etkisini artırmaya çalıştığı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Afrika, Denge Siyaseti, Enerji, Savunma.

Africa in Azerbaijan’s Foreign Policy

Abstract

Azerbaijan has been developing ties with African states in the fields of energy, digital transformation, defense industry, and humanitarian aid. The Azerbaijani state oil company SOCAR operates in Algeria, Equatorial Guinea, Kenya, Egypt, and Nigeria, while continuing cooperation talks with Burkina Faso, Mali, and Sierra Leone. SOCAR’s projects notably include investments in refineries and modernization of logistics. Azerbaijan is also highly active in the field of security through its growing defense exports. It has established military cooperation with Chad, Guinea-Bissau, Mali, Niger, and Somalia, particularly in the areas of

* Doç. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Bölge Çalışmaları Enstitüsü, Afrika Çalışmaları Anabilim Dalı, mursel.bayram@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-1183-0515> / Ankara-Türkiye.

** Yüksel Lisans Öğrencisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Bölge Çalışmaları Enstitüsü, Afrika Çalışmaları Anabilim Dalı, nilsuyaren.guruf@student.asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0009-0001-2081-3995> / Ankara-Türkiye.

arms supply and military training. The Azerbaijan National Agency for Mine Action (ANAMA) significantly contributes to demining efforts in various African countries. Moreover, Azerbaijan's ASAN model—based on digital public services—has attracted interest in Ethiopia, Morocco, Côte d'Ivoire, Tanzania, and Uganda. In the fields of health and agriculture, Azerbaijan is carrying out humanitarian projects as well. Through the Heydar Aliyev Scholarship Program, 365 students from 35 African countries are studying in Azerbaijan during the 2023/2024 academic year. In pursuing this multidimensional strategy toward Africa, Azerbaijan is likely to draw inspiration from Turkey's experience as a successful model in the region. France also appears to have impacted Azerbaijan's Africa strategy. Tensions have escalated between Baku and Paris due to the latter's pro-Armenian stance in the Karabakh issue. As a member of the Non-Aligned Movement, Azerbaijan positions itself as a supporter of anti-colonial solidarity and actively backs the sovereignty aspirations of Francophone African states. In that regard, this study aims to analyze the growing significance of Africa in Azerbaijani foreign policy by investigating why and how Azerbaijan seeks to expand its influence in Africa.

Keywords: Azerbaijan, Africa, Policy of Balancing, Energy, Defence.

RUSYA'NIN KIRGIZISTAN'A YÖNELİK “YUMUŞAK GÜÇ” POLİTİKASI

Nasuh USLU*

Mirzayim TURUMOVA**

Özet

Rusya, Orta Asya'ya ayak bastığı dönemden bu yana bölgeyi nüfuzunun üssü olarak görmekte ve yakın veya uzak gelecekte de bölgedeki bu etkisini kaybetmeye niyeti olmadığını hissettirmektedir. Rusya'nın Orta Asya'daki etkinliği 150 yıldır sürmektedir. Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılmasından sonra dünyadaki ve özellikle bölgedeki etkisi azalmış olsa da Rusya, Vladimir Putin'in 2000 yılında devlet başkanı olmasından itibaren eski gücünün bir kısmını geri kazanmış ve kazanmaya da devam etmektedir. Sovyetler Birliği'nin kuruluşundan sonra 70 yıl boyunca söz konusu bölgeyi çeşitli şekillerde kendine bağımlı hâle getiren Rusya, Sovyetlerin dağılmasından bu yana da bölgede askerî, siyasi ve ekonomik iş birliği ekseninde farklı bir bağımlılık ilişkisi inşa etmeye çalışmaktadır. Çalışmada yumuşak güç stratejilerinin örnekleri üzerinden Rusya'nın Kırgızistan'daki dış politika yöntemleri analiz edilmektedir. Çalışmada Rusya'nın Kırgızistan'da uyguladığı dış politika stratejisi olan yumuşak gücün çeşitli araçları ele alınmaktadır. Çalışma, Rusya ile Kırgızistan arasındaki ilişkilerin tarihi bağlarını, Rusya'nın dış politikasında yumuşak güce gereksinim duymasının nedenlerini ve Rusya'nın Kırgızistan'a yönelik yumuşak güç uygulamasını ele almaktadır. Rus kuruluşlarının ve kültürel merkezlerin Kırgızistan'da insanî projeleri teşvik ettiği ve desteklediği faaliyetleri analiz etmektedir. Özellikle Rus eğitim programları, projeleri, vakıfları ve Rus diliyle ilgili faaliyetler üzerinde durmaktadır. Kırgızistan'da, Rusya'nın “yumuşak güç” dış politika stratejisi, çeşitli alanlarda etkili bir şekilde uygulanmaktadır. Rusya, kültürel, ekonomik ve medya araçlarıyla Kırgız toplumunda derin bir etki yaratmaktadır. Kırgız toplumunun önemli bir kesimi, Rusça yayın yapan televizyon kanalları, radyo istasyonları ve internet sitelerini yakından takip etmektedir. Bu kanallar aracılığıyla Rusya'nın siyasi ve kültürel mesajları Kırgız halkına ulaştırılmakta, böylece Rusya'nın bölgedeki imajı güçlendirilmektedir. Rusya, eğitim ve dil politikalarını yumuşak güç aracı olarak kullanmaktadır. Yurt dışında Rus eğitim kurumlarının varlığı ve yabancı öğrencilere sağlanan burslar ve destekler bu çabaların bir parçasıdır. Ayrıca Rus dilinin yurt dışında tanıtımı, ülkede ulusal ve kültürel bir kimlik oluşturmada ve uluslararası alanda Rusya'nın etkinliğini artırmada önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Kırgızistan, Yumuşak Güç, Eğitim ve Dil Politikaları, Medya.

* Prof. Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, nasuh.uslu@manas.edu.kg / <https://orcid.org/0000-0002-6999-4934> / Bışkek-Kırgızistan.

** Lisans Öğrencisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü. Bışkek-Kırgızistan.

Russia's "Soft Power" Policy Towards Kyrgyzstan

Abstract

Since first establishing a foothold in Central Asia, Russia has viewed the region as a base for its influence and has made it clear that it has no intention of relinquishing this influence in the near or distant future. Russia's influence in Central Asia has lasted for 150 years. Although the Soviet Union's influence in the world, and particularly in the region, declined after its collapse in 1991, Russia has regained some of its former power since Vladimir Putin became president in 2000 and continues to do so. Having made the region dependent on it in various ways for 70 years after the establishment of the Soviet Union, Russia has been attempting to build a different dependency relationship in the region based on military, political and economic cooperation since the collapse of the Soviets. The study analyses Russia's foreign policy methods in Kyrgyzstan through examples of soft power strategies. The study examines the various instruments of soft power, which constitute Russia's foreign policy strategy in Kyrgyzstan. It addresses the historical ties between Russia and Kyrgyzstan, the reasons for Russia's need for soft power in its foreign policy, and Russia's application of soft power towards Kyrgyzstan. It analyses the activities of Russian organisations and cultural centres in Kyrgyzstan that promote and support humanitarian projects. It focuses particularly on Russian educational programmes, projects, foundations, and activities related to the Russian language. In Kyrgyzstan, Russia's 'soft power' foreign policy strategy is effectively implemented in various areas. Russia is creating a profound impact on Kyrgyz society through cultural, economic, and media tools. A significant portion of Kyrgyz society closely follows Russian-language television channels, radio stations, and websites. Russia's political and cultural messages are conveyed to the Kyrgyz people through these channels, thereby strengthening Russia's image in the region. Russia uses its education and language policies as instruments of soft power. The presence of Russian educational institutions abroad and scholarships and support provided to foreign students are part of these efforts. Furthermore, the promotion of the Russian language abroad plays an important role in establishing a national and cultural identity within the country and increasing Russia's influence internationally.

Keywords: Russia, Kyrgyzstan, Soft Power, Education and Language Policies, Media.

THE IMPACT OF ENERGY AND TRANSPORTATION LOGISTICS OF THE TURKIC WORLD ON REGIONAL DEVELOPMENT

Nazrin ALIYEVA*

Abstract

The Turkic world, encompassing countries such as Azerbaijan, Türkiye, Kazakhstan, Turkmenistan, and Uzbekistan, is playing an increasingly strategic role in regional development through cooperation in energy and transportation logistics. Rich in natural resources and located in key transit regions, these countries have become essential actors in connecting East and West, particularly through the Middle Corridor initiative. Major energy infrastructure projects such as the Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC) oil pipeline and the Southern Gas Corridor components TANAP and TAP contribute significantly to the energy security of both the regional countries and Europe (IEA, 2023). These projects not only strengthen geopolitical stability but also promote economic interdependence, thereby reducing the risk of conflict in the region. Significant progress has also been made in the field of transportation logistics. The Baku-Tbilisi-Kars (BTK) railway and the planned Zangezur Corridor are vital components of the Trans-Caspian International Transport Route (TITR) (Asian Development Bank, 2022). These corridors enhance the efficiency of trade flows, reduce transit times, and offer new opportunities for landlocked countries. Moreover, such integration fosters not only economic but also cultural and political cooperation. The Organization of Turkic States (OTS), in its recent summits, has emphasized the importance of sustainable transportation systems and joint energy policies (OTS Secretariat, 2023). In conclusion, coordinated efforts in the fields of energy and transportation logistics in the Turkic world not only promote regional development but also serve as a model for interregional cooperation. In an era where global dynamics are shifting toward multipolarity, the strategic position and unity of the Turkic states are becoming increasingly significant in shaping Eurasian connectivity.

Keywords: Stability, Natural Resources, Transport, Interdependence, Landlocked.

Türk Dünyası'nın Enerji ve Ulaşım Lojistiğinin Bölgesel Gelişmeye Etkisi

Özet

Azerbaycan, Türkiye, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi ülkeleri kapsayan Türk dünyası, enerji ve ulaşım lojistiği alanındaki iş birliği sayesinde bölgesel kalkınmada giderek daha stratejik bir rol oynamaktadır. Doğal kaynaklar bakımından zengin ve kilit transit bölgelerde yer alan bu ülkeler, özellikle Orta Koridor girişimi aracılığıyla Doğu ile Batı arasında bağlantı kuran temel aktörler haline gelmiştir. Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) petrol boru hattı, Güney Gaz Koridoru kapsamındaki TANAP ve TAP gibi büyük enerji altyapı projeleri, hem bölge ülkelerinin hem de Avrupa'nın enerji güvenliğine önemli katkılar sağlamaktadır.

* Lecturer, Baku Business University, neliyeva305@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0006-0811-7870> / Baku-Azerbaijan.

(IEA, 2023). Bu projeler yalnızca jeopolitik istikrarı güçlendirmekle kalmamakta, aynı zamanda ekonomik karşılıklı bağımlılığı da teşvik ederek bölgedeki çatışma riskini azaltmaktadır. Ulaşım lojistiği alanında da kayda değer gelişmeler yaşanmıştır. Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu ve planlanan Zengezur Koridoru, Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Güzergâhının (TITR) hayati bileşenlerindendir (Asya Kalkınma Bankası, 2022). Bu koridorlar ticaret akışının verimliliğini artırmakta, taşıma sürelerini azaltmakta ve denize kıyısı olmayan ülkeler için yeni fırsatlar sunmaktadır. Bununla birlikte, bu tür bir entegrasyon yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda kültürel ve siyasi iş birliğini de teşvik etmektedir. Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), son zirvelerinde sürdürülebilir ulaşım sistemlerinin ve ortak enerji politikalarının önemine vurgu yapmıştır (TDT Sekreteryası, 2023). Sonuç olarak, Türk dünyasında enerji ve ulaşım lojistiği alanındaki koordineli faaliyetler yalnızca bölgesel kalkınmayı teşvik etmekle kalmamakta, aynı zamanda bölgeler arası iş birliği için bir model teşkil etmektedir. Küresel dinamiklerin çok kutupluluğa yöneldiği bir dönemde, Türk devletlerinin stratejik konumu ve birliği, Avrasya bağlantılarının şekillenmesinde giderek daha önemli hale gelecektir.

Anahtar Kelimeler: İstikrar, Doğal Kaynaklar, Ulaşım, Karşılıklı Bağımlılık, Denize Kıyısı Olmayan.

GEÇMİŞTEN BUGÜNE VE 2025 YILI FRANSA-TÜRKMENİSTAN İLİŞKİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ

Necmiye Ayşim PARLAKYILDIZ*

Özet

Türkmenistan'ın 27 Eylül 1991 tarihinde S.S.C.B.'den ayrılıp özerkliğine kavuşmasından sonra Fransa ve Türkmenistan arasındaki ikili ve diplomatik ilişkilerin başlangıç tarihi 06 Mart 1992 olarak belirtilse de her ikisi de AGİT ve Birleşmiş Milletler üyesi olan iki ülkenin arasındaki ilişki tam olarak 1994 yılının Nisan ayında Fransa'nın o dönemdeki Cumhurbaşkanı François Mitterand'nın Aşkabat'a yaptığı ziyaretle başlamıştır. Bu ziyaretten üç yıl sonra 1997 yılında Fransa, Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat'ta büyükelçilik açmıştır. 1996 yılında ise ilk defa Türkmenistan Devlet Başkanı Saparmurat Niyazov Fransa'ya ziyarette bulunmuştur. İlerleyen yıllar içerisinde iki ülke arasındaki bu ziyaretler diplomatik, ekonomik ve kültürel işbirlikleri çerçevesinde devam ederek günümüze kadar gelmiştir.

Bu çalışmada, Türkmenistan ve Fransa arasındaki ilişkilerin başlangıcından bu yana ve bilhassa dünyada yaşananlar karşısında bu ilişkilerin 2025 yılındaki seyri ve yine bu ilişkilerdeki fırsatlar ve kazanımlar konusu genel bir değerlendirmeye tâbi tutulacaktır. Bu anlamda çalışmada, 2025 yılında Fransa'nın yumuşak güç politikalarından biri olarak uyguladığı Frankofoni politikası gereği Türkmenistan Eğitim Bakanlığı ve Fransız Elçiliği'ndeki Fransız Enstitüsü tarafından Türkmenistan'da her yıl düzenlenen Frankofoni Festivali hakkında ve ayrıca Türkmen halkının ulusal lideri ve Türkmenistan Halk Konseyi Başkanı Kurbankulu Berdimuhamedov ile Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 05 Mayıs 2025 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te gerçekleştirdikleri görüşmede; Türkmenistan ile Fransa arasında enerji geçişi, altyapı, eğitim ve kültür alanında yapılan çeşitli anlaşmalar ile Rusya-Ukrayna Savaşı, Ortadoğu'daki mevcut durum v.b konularda yapılan görüş alış-verişi hakkında bilgilendirme yapılacaktır. Bunun yanı sıra, iki ülke arasında sürdürülebilir kentsel kalkınma, 2025-2026 öğretim yılında yükseköğretim kurumları arasında karşılıklı değişim, kültür ve turizm bakanlıkları arasındaki arkeolojik çalışmalar, Türkmenistan Bakanlar Kurulu'na bağlı Ulaştırma ve Haberleşme Ajansı'nın Türkmenaragatnaşyk ajansı ile Airbus Defence and Space SAS şirketi arasındaki niyet beyanı, Türkmenistan Tarım Bakanlığı ile IGN FI şirketi arasındaki tarımsal ürünlerin uzaktan izlenmesi, Türkmenistan Su Yönetimi Devlet Komitesi ile SUEZ International şirketi arasında su yönetimi alanına yönelik işbirliği hakkında da bilgilendirme yapılacaktır. Ayrıca Türkmenistan-Fransa Ekonomik Forumu'nda Fransız mal ve hizmetlerinin Türkmenistan pazarındaki hidrokarbon sektöründe, metan emisyonlarının izlenmesi konusunda, yeşil enerji ve hidrojen alanının yanı sıra uydu teknolojileri, ulaştırma, tapu, ilaç ve kimya sektörü başlıklarında neden daha fazla tanıtılmasına ihtiyaç duyulduğu hakkında da bilgilendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkmenistan-Fransa Ekonomik Forumu, Ortadoğu, Rusya-Ukrayna Savaşı, Frankofoni Festivali, Yumuşak Güç.

* Dr. Öğr. Üyesi, Girne Amerikan Üniversitesi, aysimpar@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-8004-3072> / Girne-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

An Overview of France-Turkmenistan Relations from Past to Present and 2025

Abstract

Although the date of the beginning of bilateral and diplomatic relations between France and Turkmenistan after Turkmenistan seceded from the U.S.S.R. and gained autonomy on October 27, 1991 is stated as March 6, 1992, the relationship between the two countries, which are both members of the OSCE and the United Nations, started in April 1994 with the visit of then French President François Mitterand to Ashgabat. Three years later, in 1997, France opened an embassy in Ashgabat, the capital of Turkmenistan. In 1996, Turkmen President Saparmurat Niyazov visited France for the first time. In the following years, these visits between the two countries continued within the framework of diplomatic, economic and cultural cooperation and have continued until today.

In this study, the course of relations between Turkmenistan and France in 2025 and the opportunities and gains in these relations will be subjected to a general evaluation since the beginning of the relations between Turkmenistan and France and especially in the face of the developments in the world. In this sense, the study will focus on the Francophonie Festival organized annually in Turkmenistan by the Ministry of Education of Turkmenistan and the French Institute at the French Embassy in accordance with the Francophonie policy implemented by France as one of its soft power policies in 2025, as well as the exchange of views on various agreements between Turkmenistan and France in the fields of energy transition, infrastructure, education and culture, as well as the Russian-Ukrainian War, the current situation in the Middle East, etc. during the meeting between the national leader of the Turkmen people and Chairman of the People's Council of Turkmenistan Kurbankulu Berdimuhamedov and French President Emmanuel Macron on May 12, 2025 in the French capital Paris. The exchange of views on issues such as the Russian-Ukrainian War, the current situation in the Middle East, etc. will be briefed.

In addition, information will be provided on sustainable urban development between the two countries, exchange between higher education institutions in the 2025-2026 academic year, archaeological studies between the ministries of culture and tourism, the declaration of intent between the Turkmenaragatnashyk agency of the Agency for Transport and Communications under the Cabinet of Ministers of Turkmenistan and Airbus Defence and Space SAS, remote monitoring of agricultural crops between the Ministry of Agriculture of Turkmenistan and IGN FI, cooperation between the State Committee for Water Management of Turkmenistan and SUEZ International in the field of water management. The Turkmenistan-France Economic Forum will also provide information on why there is a need to further promote French goods and services in the Turkmen market in the hydrocarbon sector, methane emissions monitoring, green energy and hydrogen, as well as satellite technologies, transportation, land registry, pharmaceuticals and chemicals.

Keywords: Turkmenistan-France Economic Forum, Middle East, Russia-Ukraine War, Francophonie Festival, Soft Power.

TÜRK DEVLETLERİ ARASINDA KÜLTÜREL İŞ BİRLİĞİ

Nigar MUSTAFAYEVA *

Özet

Çalışma, Türk Devletleri arasında son yıllarda giderek artan kültürel iş birliği süreçlerini tarihsel, siyasi ve sosyo-kültürel bağlamda incelemektedir. Ortak dil, tarih, din ve geleneksel değerler temelinde şekillenen bu iş birlikleri, özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından bağımsızlıklarını kazanan Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye arasındaki ilişkilerin yeniden yapılandırılmasıyla ivme kazanmıştır. TÜRKSOY ve Türk Devletleri Teşkilatı gibi kurumların rolü değerlendirilmiş, ortak kültürel etkinlikler ve kültürel mirasın korunmasına yönelik girişimler ele alınmıştır. Azerbaycan, Türkiye, Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan ortak dilsel, tarihi ve kültürel köklerle birleşmiştir. Bu ortaklıklar son yıllarda kültürel iş birliğini genişletmek için sağlam bir temel oluşturmuştur. Bu süreci desteklemek için bir dizi örgüt ve girişim ortaya çıkmıştır. Mesela Türk Devletleri Örgütüne üye ülkeler, şemsiyesi altında ortak kültürel programlar, sanat ve müzik festivalleri, sergiler, film etkinlikleri ve ortak miraslarını korumak ve tanıtmak için girişimlerde bulunmaktadır. Özellikle Azerbaycan ve Türkiye, “bir millet, iki devlet” sloganıyla örnek kültürel bağlar sürdürüyor. Bakü ve Ankara arasında düzenli kültürel etkinlikler, folklor alışverişleri ve işbirlikli medya yapımları bu köklü ortaklığı vurguluyor. Diğer devletler Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Kırgızistan da kültürel entegrasyona aktif olarak katkıda bulunmaktadır. Dede Korkut, Manas, Alpagut ve Köroğlu gibi destansı hikayeler, manevi ve tarihi bağları güçlendiren zengin bir sözlü geleneği yansıtır. Bu kültürel hazinelerden bazıları UNESCO tarafından İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası'nın bir parçası olarak tanınmıştır. Son yıllarda kültürel iş birliğinin kapsamı eğitim, edebiyat, sinema ve müziği de kapsayacak şekilde genişledi. Türk devletleri TÜRKSOY gibi önemli kurumlarla koordinasyon sağlayarak kültürel rolünü genişletti. TÜRKSOY tarafından yürütülen programlardan biri olan Türk Dünyasının Kültür Başkenti ilan edilerek önemli etkinliklere ev sahipliği yapacak bir şehir seçiyor. 2023'te Türk Dünyasının Kültür Başkenti Azerbaycanın işgaldan kurtarılmış Şuşa kenti seçildi. Ayrıca, Kırgızfilm, Azerbaycanfilm ve Özbekfilm gibi stüdyoların ortak film yapımları Türk tarihini kutlamaya devam ediyor. Tomris ve Köroğlu gibi filmler, Türk halklarının kahraman ruhunu gelecek nesiller için canlı tutan kültürel köprüler görevi görüyor. Elde edilen bulgular, kültürel işbirliğinin sadece tarihsel bağların güçlendirilmesine değil, aynı zamanda ekonomik ve siyasi entegrasyon süreçlerine de katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çalışma, Türk Devletleri arasında sürdürülebilir ve kurumsallaşmış bir kültürel diyalogun geliştirilmesinin önemine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri, Kültürel İş Birliği, TÜRKSOY, Ortak Miras, Yumuşak Güç, Kültürel Diplomasi.

* Araştırma Görevlisi, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Felsefe ve Sosyoloji Enstitüsü, nymustafayeva@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-6114-193X> / Bakü-Azerbaycan.

Cultural Cooperation Among Turkic States

Abstract

This study examines the increasing cultural cooperation processes among Turkic States in recent years within a historical, political, and socio-cultural context. These collaborations, which are shaped by common language, history, religion, and traditional values, gained momentum particularly after the dissolution of the Soviet Union and the subsequent independence of Central Asian Turkish Republics, leading to the reorganization of relations between these states and Turkey. The role of institutions such as TÜRKSÖY and the Organization of Turkish States has been evaluated, with a focus on joint cultural events and initiatives for the preservation of cultural heritage. Azerbaijan, Turkey, Turkmenistan, Kazakhstan, Uzbekistan, and Kyrgyzstan are united by common linguistic, historical, and cultural roots. These partnerships have recently provided a solid foundation for expanding cultural cooperation. To support this process, a number of organizations and initiatives have emerged. For instance, countries that are members of the Organization of Turkish States are engaging in joint cultural programs, art and music festivals, exhibitions, film events, and initiatives to preserve and promote their shared heritage. Especially Azerbaijan and Turkey continue to foster cultural ties with the slogan "One Nation, Two States." Regular cultural events, folklore exchanges, and collaborative media productions between Baku and Ankara highlight this deep-rooted partnership. Other countries, including Uzbekistan, Kazakhstan, Turkmenistan, and Kyrgyzstan, are also actively contributing to cultural integration. Epic stories such as Dede Korkut, Manas, Alpagut, and Köroğlu reflect a rich oral tradition that strengthens spiritual and historical bonds. Some of these cultural treasures have been recognized by UNESCO as part of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. In recent years, the scope of cultural cooperation has expanded to include education, literature, cinema, and music. Turkish states, by coordinating with important institutions like TÜRKSÖY, have expanded their cultural role. One of the programs run by TÜRKSÖY is the selection of a city to be declared the Cultural Capital of the Turkish World, where significant events are hosted. In 2023, the city of Shusha in Azerbaijan, liberated from occupation, was selected as the Cultural Capital of the Turkish World. Furthermore, joint film productions from studios like Kyrgyzfilm, Azerbaijanfilm, and Uzbekfilm continue to celebrate Turkish history. Films such as Tomris and Köroğlu serve as cultural bridges, preserving the heroic spirit of Turkish peoples for future generations. The findings reveal that cultural cooperation not only strengthens historical ties but also contributes to economic and political integration processes. In this context, the study emphasizes the importance of developing sustainable and institutionalized cultural dialogue among Turkish States.

Keywords: Turkic States, Cultural Cooperation, TÜRKSÖY, Shared Heritage, Soft Power, Cultural Diplomacy.

TÜRK DÜNYASI'NDA ASİMİLASYON SÜREÇLERİ VE GÜNCEL DURUM: SİBİRYA TATARLARI ÖRNEĞİ

Ömer Faruk KARAMAN*

Özet

Günümüzde Rusya Federasyonu sınırları içinde kalan ve asimilasyon sürecini yaşamakta olan Türk topluluklarından biri de Sibirya Tatarlarıdır. Sovyetler Birliği döneminde bu topluluk ağır asimilasyon politikalarına maruz kalmış; dil, kültür ve kimlik gibi unsurları tehdit altında kalmıştır. Asimilasyon süreci, Sibirya Tatarlarının kültürel kimliklerini zayıflatarak etnik çeşitliliği tehdit eden merkezîyetçi politikalarla birlikte yürütülmüştür. Ancak Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla bu süreçlerde bir dönüşüm yaşanmış ve Tatarlar kimliklerini yeniden var etme yönünde çabalar göstermeye başlamıştır. Buna rağmen Rusya'nın merkezîyetçi tutumları ve Rus popüler kültürünün gençleri büyük ölçüde etkisi altına alması asimilasyon sürecini devam ettirmiştir. Günümüzde Sibirya Tatarları hem bireysel hem de kolektif düzeyde asimilasyona karşı direniş göstermekte; kültürel etkinlikler ile kimliklerini koruma çalışmalarını artırmaktadır. Yerel düzeyde organize edilen kültürel etkinlikler, dil kursları ve festivaller gibi buluşma noktaları Sibirya Tatarlarının kültürel miraslarını canlı tutma ve yeni nesillere aktarması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda anti-asimilasyon hareketleri ve buna bağlı olarak geliştirilen stratejiler topluluk içinde bir dayanışma ve güçlenme ortamı yaratmaktadır. Araştırmad, Sibirya Tatarlarının kimlik, kültür ve siyasal katılım deneyimlerini anlamak amacıyla yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem sayesinde katılımcılara derinlemesine sorular sorularak onların perspektiflerini anlama olanağı ortaya çıkacak ve onların kimliklerinin nasıl oluştuğu ve günümüzde bulunduğu durumu tespit etmeyi mümkün kılacaktır. Rusya Federasyonu'nun Tomsk bölgesindeki Sibirya Tatarlarıyla (toplumun önde gelenleri, akademisyenler, öğrenciler ve çeşitli meslek grupları) gerçekleştirilen mülakatlar, bu kimlik ve katılım dinamiklerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Mülakatlar sırasında katılımcılardan elde edilen veriler, kültürel ve politik katılımın niteliği hakkında kapsamlı bir bilgi sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sibirya Tatarları, Asimilasyon, Anti-asimilasyon Hareketleri, Etnik Kimlik, Tatar Kültürü.

Assimilation Processes and the Current Situation in the Turkic World: The Case of Siberian Tatars

Abstract

One of the Turkic communities currently living within the borders of the Russian Federation and undergoing assimilation is the Siberian Tatars. During the Soviet Union period, this community was subjected to harsh assimilation policies, and elements such as language,

* Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, omerfaruk.karaman@comu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-0353-9805> / Çanakkale-Türkiye.

culture, and identity came under threat. The assimilation process was carried out alongside centralizing policies that weakened the cultural identity of the Siberian Tatars and threatened ethnic diversity. However, with the dissolution of the Soviet Union, a transformation occurred in these processes, and the Tatars began efforts to reclaim their identity. Despite this, Russia's centralizing policies and the strong influence of Russian popular culture on the youth have continued the assimilation process. Today, Siberian Tatars are resisting assimilation both individually and collectively, increasing their efforts to preserve their identity through cultural activities. Gathering points such as locally organized cultural events, language courses, and festivals play a crucial role in keeping their cultural heritage alive and passing it on to new generations. In this context, anti-assimilation movements and the strategies developed in response create an environment of solidarity and empowerment within the community. In this research, the semi-structured interview method was used to understand the identity, culture, and political participation experiences of the Siberian Tatars. This method allows for in-depth questions to be asked to participants, providing an opportunity to understand their perspectives and determine how their identities have formed and their current situation. Interviews conducted with Siberian Tatars (community leaders, academics, students, and various professional groups) in the Tomsk region of the Russian Federation aim to reveal these identity and participation dynamics. The data obtained from participants during the interviews will provide comprehensive insights into the nature of cultural and political participation.

Keywords: Siberian Tatars, Assimilation, Anti-assimilation Movements, Ethnic Identity, Tatar Culture.

ALFABE DEĞİŞİMİNDE LİDERLİĞİN ROLÜ: AZERBAIJAN ÖRNEĞİ

Parassat RAKYMBERLİ*

Özet

20. asrın başında Türk cumhuriyetlerinde Latin alfabesine Yakutlardan sonra ilk geçen ülke Azerbaycan idi. Latin alfabesi, 10. yüzyıldan beri kullanılan Arap alfabesinin yerine 1929 yılında Azerbaycan'da resmen tanıtıldı, ancak Latin esaslı Azerbaycan alfabesiyle yazılmış ilk belgeler 1922'e ve muhtemelen daha öncesine dayanıyor. Türkiye, 1928 yılında Mustafa Kemal Atatürk döneminde Latin kökenli Türk alfabesine geçti. Sovyetler Birliği'nin 1991'de dağılmasının ardından Türk Cumhuriyetlerinden Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi bazıları Sovyet lideri Joseph Stalin tarafından ülkeye zorla dayatılan Kiril alfabesinin yerine Latin alfabesinin benimsenmesi için adımlar attılar, Kazakistan ve Kırgızistan gibi bazıları ise daha elverişli şartları bekledi. Türk Cumhuriyetleri içinde Kiril alfabesinden Latin Alfabesine geçmeyi tam olarak başaran Azerbaycan olarak gösterilmektedir. Bu makalede Kore, Vietnam gibi tarihi örneklerden hareketle Azerbaycan'ın bu başarısının altında yatan nedenler araştırılacaktır. Ebulfez Elçibey'in liderliğinde Azerbaycan parlamentosunun oyladığı ilk yasa tasarısı, Kiril alfabesinin yerine Latin alfabesine geçmesiydi. Ancak yeni yasa, Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in geçişin 1 Ağustos 2001'e kadar tamamlanması talimatını verdiği Haziran 2000'e ayına kadar yalnızca kısmen uygulanmıştı. Bu makalenin tezi, Azerbaycan Latin alfabesine geçmede daha başarılı olmuştur çünkü bağımsız Azerbaycan'ın ilk işi alfabe değişikliği olması, Rus nüfusunun göreceli olarak azlığı, Azerbaycan'ın Rus kültürel hegemonyasından kurtulmasını kolaylaştıracak kuvvetli milliyetçilik hissi ve son olarak başta Ebulfez Elçibey ve Haydar Aliyev olmak üzere liderlerin kararlılığıdır.

Anahtar Kelimeler: Alfabe Değişikliği, Latin Alfabesi, Kiril Alfabesi, Azerbaycan, Haydar Aliyev.

The Role of Leadership in Alphabet Reform: The Case of Azerbaijan

Abstract

At the beginning of the 20th century, among the Turkic republics, Azerbaijan was the first country — after the Yakuts to adopt the Latin alphabet. In 1929, the Latin alphabet was officially introduced in Azerbaijan to replace the Arabic script, which had been in use since the 10th century. However, the earliest documents written in the Latin-based Azerbaijani alphabet date back to 1922 and possibly even earlier. In Turkey, during the era of Mustafa Kemal Atatürk, the transition to the Latin-based Turkish alphabet took place in 1928. Following the dissolution of the Soviet Union in 1991, some Turkic republics such as Azerbaijan, Turkmenistan, and Uzbekistan took steps to adopt the Latin alphabet in place of the Cyrillic

* Doktora Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Yeni Türk Dili Bölümü, 235210450@aybu.edu.tr / <https://orcid.org/0009-0004-3573-4175>. Ankara-Türkiye.

script, which had been forcibly imposed by Soviet leader Joseph Stalin. Others, including Kazakhstan and Kyrgyzstan, waited for more favorable conditions. Among the Turkic republics, Azerbaijan is regarded as the one that most successfully completed the transition from Cyrillic to Latin script. In this article, the underlying reasons for Azerbaijan's success will be investigated, drawing on historical examples such as Korea and Vietnam. The first draft law passed by the Azerbaijani parliament under the leadership of Abulfaz Elchibey was the replacement of the Cyrillic script with the Latin alphabet. However, this law was only partially implemented until June 2000, when President Heydar Aliyev instructed that the transition be fully completed by August 1, 2001. The thesis of this article is that Azerbaijan was more successful in adopting the Latin alphabet because the first major action of independent Azerbaijan was alphabet reform; the relatively small size of the Russian population in the country; the strong sense of nationalism that facilitated Azerbaijan's emancipation from Russian cultural hegemony; and, finally, the determination of political leaders, particularly Abulfaz Elchibey and Heydar Aliyev.

Keywords: Alphabet Reform, Latin Alphabet, Cyrillic Alphabet, Azerbaijan, Heydar Aliyev.

YENİ DÜNYA DÜZENİ VE TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

Ramile DADAŞOVA*

Özet

BM Güvenlik Konseyi'nin veto yetkisine sahip beş daimi üyesi - ABD, Rusya, Fransa, Büyük Britaniya ve Çin uluslararası hukukun ilkelerini ihlal ederek, jeopolitik çıkarları için haklarını her zaman kullanmışlardır. Şu anda bu devletler barış ve güvenliği değil, savaşları teşvik etmektedir. Rusya'nın Ukrayna'ya karşı savaşı yeniden başlatması, toprak ilhakı, ABD Başkanı Trump'ın Kanada'yı ABD'nin 51. eyaleti yapma isteği, Gazze'yi kendi yönetimi altına alma isteği, Filistinlileri Gazze'den çıkarıp Mısır ve Ürdün'e yerleştirme önerisi, bir halka karşı soykırım ve sınır dışı etmeyi yasallaştırması, Ukrayna'ya Rusya ile savaşı durdurma önerileri, Ukrayna'daki doğal kaynakları sömürme önerileri, Rusya ile müzakerelerin Ukrayna olmadan yapılacağı açıklaması, Grönland'ı boyunduruk altına alma girişimleri, Panama'ya ilişkin görüşleri, İsrail'in İran ile savaşa girmesine neden olması, Fransa'nın Afrika ülkelerinin ve küçük ada devletlerinin ekonomilerini sömürmesi ve iklim değişikliğine neden olan başlıca ülkelerden biri olması, bu ülkelerin neo-sömürgeci bir politika izlediğini kanıtıyor.

Büyük Britanya ve Çin de savaşan taraflara barış yapmaları için teşvik etmek yerine silah sağlıyor. Çok kısa bir sürede uluslararası barış ve güvenliğe sayısız katkılarda bulunan Türkiye'nin, Suriye'de Beşşar Esad rejiminin devrilmesinden sonra Suriye halkının yanında kalması, hükümet kurma çalışmalarına destek vermesi, Gazze'ye çok sayıda insani yardım sağlaması, ABD'nin Gazze'deki yerel halkı Mısır ve Ürdün'e sürgün etmesine şiddetle karşı çıkması, Azerbaycan'ın Suriye ve Gazze'ye yeni hükümetler kuranlara insani yardım sağlaması, Azerbaycan ve Türkiye gibi devletlerin dünyada barış ve güvenliğin kurulmasına katkıda bulunmasını göstermektedir. Yeni dünya düzeni oluşturma sürecinde, Türk Devletleri Örgütü ve D-8 arasında yakın iş birliği ola bilir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Gerçekler, Yeni Dünya Düzeni, Türk Dünyası, Türk Devletleri Teşkilatı, Güç Merkezi.

The New World Order and the Organization of Turkic States

Abstract

The five permanent members of the UN Security Council with veto power - the US, Russia, France, the UK and China - have always used their rights for their geopolitical interests, violating the principles of international law. Currently, these states are not promoting peace and security, but rather wars. Russia's re-starting of war against Ukraine, its annexation of territories, US President Trump's desire to make Canada the 51st state of the US, his desire to take Gaza under his rule, his proposal to remove Palestinians from Gaza and settle them in Egypt and Jordan, the legalization of genocide and deportation against a people, its proposals

* Doç. Dr., Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Felsefe ve Sosyoloji Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler ve Jeopolitik Bölümü, dadashova.ramila@rambler.ru / <https://orcid.org/0000-0002-2376-5941> / Bakü-Azerbaycan.

to Ukraine to stop the war with Russia, its proposals to exploit the natural resources in Ukraine, its statement that negotiations with Russia will be without Ukraine, its attempts to subjugate Greenland, its views on Panama, causing Israel to go to war with Iran, etc., France's exploitation of the economies of African countries, as well as small island states, and the fact that it is one of the main countries causing climate change prove that these countries are pursuing a neo-colonial policy.

Great Britain and China are also supplying weapons to the warring parties instead of encouraging them to make peace. Türkiye which has made numerous contributions to international peace and security in a very short period of time - staying by the Syrian people after the overthrow of the Bashar al-Assad regime in Syria, assisting in government-building efforts, providing numerous humanitarian aid to Gaza, strongly opposing the US deportation of the local population from Gaza to Egypt and Jordan, provision of humanitarian aid to Syria and Gaza by Azerbaijan, to those have established new governments, show that, states such as Azerbaijan and Türkiye are contributing to the establishment of peace and security in the world. In the process of forming a new world order, close cooperation between the Turkic States Organization and the D-8.

Keywords: New Realities, The New World Order, Turkic World, Organization of Turkic States, Power Center.

AZERBAYCAN'IN ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK MODELİ

Reşad İLYASOV*

Özet

Azerbaycan Cumhuriyeti çokkültürlülüğü bir yaşam biçimi ve devlet politikası olarak kabul etmektedir. Ülkede çokkültürlülüğün siyasi kurucusu Ulu Önder Heydar Aliyev'dir ve günümüzde Cumhurbaşkanı İlham Aliyev bu doğrultuda devlet politikasını yürütmektedir. Azerbaycan'da şu anda 18 resmi, yaklaşık 35 gayri resmi etnik grup yaşıyor. Güney Kafkasya'nın en çok kültürlü ve hoşgörülü ortamı Azerbaycan'da bulunmaktadır. Nüfusunun %96'ı Müslümandır. Buna rağmen ülkede Hristiyanlar, Yahudiler ve diğer din mensupları da uyum içinde yaşıyor. Devlet her yıl dini cemaatlere bağışta bulunuyor. Bunlara Müslüman, Hristiyan, Yahudi toplulukları ve çeşitli Hristiyan ve Yahudi mezhepleri dahildir. Azerbaycan'da yüzyıllardır gayrimüslim toplulukların ve diğer etnik grupların varlığı, ülkemizdeki tarihsel asimilasyon politikasının eksikliğinin açık bir örneğidir. Azerbaycan Cumhuriyeti, çok kültürlü vatandaşlık ilkesine uygun olarak, ülke sınırları içinde yaşayan çeşitli etnik grupların kültürel çeşitliliğinin gelişmesi için koşullar yaratmaktadır. Devlet, gazete ve dergilerin basımına, şarkı, dans ve folklor topluluklarının kurulmasına destek sağlıyor. Bu alanda 30 yılı aşkın süredir çok kültürlülük eğilimini geliştirmek için ciddi adımlar atılıyor. Azerbaycan Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığı, birkaç yıldır Azerbaycan'da yaşayan azınlık halkları arasında yer alan Talış, Sakhur, Udi, Tat, Hınalık ve Haput dillerinde I-IV. sınıflar için ders kitapları yayınlamaktadır. Öte yandan, Bakü Uluslararası Çok Kültürlülük Merkezi'nin desteğiyle Azerbaycan'daki yaklaşık 40 yükseköğretim kurumunda lisans düzeyinde "ÇokKültürlülüğe Giriş", yüksek lisans düzeyinde ise "Azerbaycan ÇokKültürlülüğü" dersi okutulmaktadır. Bu, Azerbaycan'ın bu yöndeki devlet politikasının teorik ve pratik yönlerinin hayata geçirilmesi amacıyla yapılmaktadır. Ülke içindeki çok kültürlü ve hoşgörülü ortamı daha da güçlendirmek amacıyla yerel ve küresel arenada yuvarlak masa toplantıları ve uluslararası konferanslar düzenleniyor. Azerbaycan'ın çok kültürlülük modeli hem Güney Kafkasya'da hem de dünya genelinde ciddi gelişmeler kayd etmeğe devam ediyor.

Anahtar Kelimeler: Çokkültürlülük, Azerbaycan, Hoşgörü, Güney Kafkasya, Azınlıklar.

Azerbaijan's Model of Multiculturalism

Abstract

The Republic of Azerbaijan accepts multiculturalism as a lifestyle and state policy. The political founder of multiculturalism in the country is Great Leader Heydar Aliyev, and today the state policy in this direction is implemented by President İlham Aliyev. Currently, 18 official and about 35 unofficial ethnic groups live in Azerbaijan. The most multicultural and tolerant environment in the South Caucasus is in Azerbaijan. 96% of the population is Muslim. Despite this, Christians, Jews and members of other religions also live in a cohabitation environment in

* Dr., Bakü Uluslararası Çokkültürlülük Merkezi, rshdslv@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0008-2710-3962> / Bakü-Azerbaycan.

the country. The state annually provides donations to religious communities. This includes Muslim, Christian, Jewish communities and various Christian and Jewish sects. The presence of non-Muslim communities and other ethnic groups in Azerbaijan for hundreds of years is a clear example of the historical absence of an assimilation policy in our country. The Republic of Azerbaijan creates conditions for the development of the cultural diversity of various ethnic groups living within the country in accordance with the principle of multicultural citizenship. The state supports the publication of their newspapers, magazines, the creation of song and dance, folklore groups. For more than 30 years, serious measures have been taken in this area to develop a multicultural trend. For several years, the Ministry of Science and Education of the Republic of Azerbaijan has published textbooks for grades I-IV in the languages of the Talysh, Sakhar, Udi, Tat, Khinaliq, Haput, which are among the minority peoples living in Azerbaijan. On the other hand, with the support of the Baku International Center for Multiculturalism, the subject “Introduction to Multiculturalism” is taught at the bachelor's level in about 40 higher education institutions of Azerbaijan, and “Azerbaijani Multiculturalism” at the master's level. This is done to implement the theoretical and practical aspects of Azerbaijan's state policy in this direction. Round tables and international conferences are organized in the local and global arenas to further strengthen the multicultural and tolerant environment within the country. The Azerbaijani multiculturalism model is leading to a serious pace of development both in the South Caucasus and in the world in general.

Keywords: Multiculturalism, Azerbaijan, Tolerance, South Caucasus, Minorities.

TÜRK DÜNYASI'NDA PSİKOLOJİK VE KÜLTÜREL YAKINLAŞMA: ORTAK DEĞERLERİN İNŞASINDA EĞİTİM, MEDYA VE AKADEMİK HAFIZANIN STRATEJİK ROLÜ

Sabina MAMMADOVA*

Özet

21. asırda küresel sistem sadece siyasi ve ekonomik temellerle değil, aynı zamanda kültürel mana haritaları, duygusal bağlılıklar ve psikososyal etkileşimlerle tekrar inşa edilmektedir. Bu bağlamda, Türk Dünyası'nın bütünleşmesi de sadece tarihsel bağlarla değil; ortak değerler etrafında şekillenen psikolojik ve kültürel yakınlaşmayla olasıdır. Küresel dünyada kimliklerin parçalanması, dijital kültürün ağır basması, genç nesillerin anlam arayışı gibi olgular, tıpkı Zygmunt Bauman'ın işaret ettiği gibi, "akışkan modernite"de bireylerin kolektif aidiyet ihtiyacını daha da arttırmaktadır. Bu çalışmanın temel varsayımı şudur: Türk Dünyası'nda kalıcı bütünleşme, ortak siyasi belgelerle değil, müşterek değerlerin duygusal, kültürel ve eğitsel zeminde yeniden inşasıyla mümkündür. Aile, dayanışma, bağımsızlık, toplumsal sorumluluk gibi değerler tüm Türk halklarının kültürel kodlarında tarihsel derinliğe sahiptir. Ancak bu değerlerin yalnızca nostaljik anlatılarla değil, modern psikopedagojik yaklaşımlarla eğitim vasıtasıyla genç nesillere aktarılması gerekmektedir. Eğitim sosyolojisine göre (Durkheim, Bernstein, Bourdieu), eğitim sadece bilgi aktarma aracı değil, toplumsal değerlerin, hafızanın ve kimliğin yeniden üretildiği temel yapıdır. Aynı şekilde medya da (McLuhan, Castells) yalnızca iletişim değil, mana üretme mekanizmasıdır. TRT Avaz, Türk Akademisi yayınları, TÜRKSOY projeleri gibi örnekler, kültürel diplomasi araçları olarak müşterek kimlik inşasında mühim rol oynamaktadır. Bu medya ve eğitim araçları, Anderson'un "hayali cemaatler" (imagined communities) kavramı bağlamında, coğrafi olarak ayrılmış Türk toplumlarının zihinsel olarak birleşmesini sağlar. Bu çerçevede çalışmada, Türk Dünyası'nda eğitim yoluyla ortak değer aktarımı, medya vasıtasıyla kültürel temsil ve üniversiteler arası iş birlikleri üzerinden akademik hafıza üretimi gibi başlıklar ele alınmaktadır. Özellikle Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan gibi ülkeler arasında kurulacak ortak gençlik akademileri, psikososyal değer aktarım programları, öğrenci değişim projeleri bu stratejinin uygulanabilir araçları olarak önerilmektedir. Sonuç olarak, bu araştırma, Türk Dünyası'nda psikolojik ve kültürel entegrasyonu derinleştirecek yeni bir eğitim diplomasisi modeli geliştirmeyi amaçlamaktadır. Böylece Türk Dünyası'nın bütünleşmesi, sadece siyasi belgelerle değil, aynı zamanda zihinsel ve duygusal düzlemde kurumsal olarak da sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Eğitim, Medya, Aidiyet, Kültürel Yakınlaşma.

* Öğretim Görevlisi, Bakü Devlet Üniversitesi, sabina.inspire.edu@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0002-3188-7890> / Bakü-Azerbaycan.

Psychological and Cultural Convergence in the Turkish World: The Strategic Role of Education, Media, and Academic Memory in the Construction of Common Values

Abstract

Psychological and Cultural Convergence in the Turkic World: The Strategic Role of Education, Media, and Academic Memory in the Construction of Shared Values. In this century, the global system is being rebuilt not only with political and economic foundations, but also with cultural maps of meaning, emotional attachments, and psychosocial interactions. In this context, the integration of the Turkic World is possible not only through historical ties, but also through psychological and cultural convergence shaped around shared values. In the global world, phenomena such as the fragmentation of identities, the prevalence of digital culture, and the search for meaning among younger generations, as Zygmunt Bauman points out, further increase individuals' need for collective belonging in "liquid modernity." The fundamental assumption of this study is that lasting integration in the Turkic World is possible not through shared political documents, but through the reconstruction of shared values on an emotional, cultural, and educational basis. Values such as family, solidarity, independence, and social responsibility possess historical depth in the cultural codes of all Turkic peoples. However, these values must be transmitted to younger generations through education, not merely through nostalgic narratives, but through modern psychopedagogical approaches. According to the sociology of education (Durkheim, Bernstein, Bourdieu), education is not only a means of transmitting knowledge but also the fundamental structure through which social values, memory, and identity are reproduced. Similarly, media (McLuhan, Castells) is not only a means of communication but also a mechanism for generating meaning. Examples such as TRT Avaz, Turkish Academy publications, and TÜRKSOY projects play a significant role in constructing a collective identity as tools of cultural diplomacy. In the context of Anderson's concept of "imagined communities," these media and educational tools enable the intellectual unification of geographically dispersed Turkic communities. Within this framework, this study explores topics such as the transmission of common values through education in the Turkic World, cultural representation through media, and the production of academic memory through interuniversity collaborations. Joint youth academies, psychosocial value transfer programs, and student exchange projects, particularly among countries such as Azerbaijan, Uzbekistan, Kazakhstan, and Kyrgyzstan, are recommended as viable tools for this strategy. Ultimately, this research aims to develop a new educational diplomacy model that will deepen psychological and cultural integration in the Turkic World. Thus, the integration of the Turkic World will be strengthened not only through political documents but also institutionally at the intellectual and emotional levels.

Keywords: Turkic World, Education, Media, Belonging, Cultural Convergence.

KUMUK TÜRKLERİNİN MİLLİ MATBUATI

Sabir MEMMEDLİ*

Özet

Kumuklar, Azerbaycan Türklerinden sonra Kafkasya'nın ikinci büyük Türk halkıdır. Kumuk Türklerinin etnik oluşumu ve gelişimi bölgesi, Kuzey Kafkasya'nın özellikle doğu kesimi, yani bugünkü Dağıstan toprakları olmuştur. Bu topraklar yüzyıllar boyunca "Kumukiya" adıyla tanınmıştır. Kumukların ortak yerleşim alanı, Dağıstan'ın 11 idarî bölgesinden 7'sini kapsamaktadır. Kumuk Türklerinin bir bölümü ise Çeçenistan'ın Gudermes, Kuzey Osetya'nın Mozdok rayonlarında yerleşmiştir. Türkiye, İran ve Suriye'de de önemli sayıda Kumuk Türkü yaşamaktadır. 2010 yılı verilerine göre Rusya'daki Kumuk Türklerinin sayısı 500.000'i aşmaktadır.

20. yüzyılın başlarından itibaren Kumuk Türklerinin, aynı zamanda bütün Dağıstan ve Tersk vilayetinde yaşayan diğer halkların basına olan ilgisi önemli ölçüde artmıştır. 1905 yılında Port-Petrovsk (bugünkü Mahaçkale) şehrinde Ebussufiyan Akayev tarafından "Yüz İllik Dinc Ruzname ve Məlumat Həsənə" adlı ilk Kumuk takvimi yayımlanmıştır. Bu takvim, Sankt-Peterburg Sansür Komitesi'nin onayıyla basılmış ve 1905'in Ocak ayında satışa sunulmuştur. Bu takvim, Kumuk Türkçesinde yayımlanan ilk kitle iletişim aracı olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla, söz konusu yayının hazırlayıcıları Kumuk gazeteciliğinin öncüleri olarak değerlendirilmektedir. 1917'nin Şubat ayında Rusya'da gerçekleşen devrim sonucunda millî bölgelerde bağımsızlık ve özerklik uğruna yürütülen mücadele geniş ölçüde yayılmıştır. Ülkede ortaya çıkan görece yumuşama, demokratik ortam ve toplumsal canlılık, diğer halklarda olduğu gibi Kumuk Türklerini de harekete geçirmiştir.

3 Nisan 1917 tarihinde Kumuk Türkçesinde yayımlanan ilk basın organı ortaya çıkmıştır. Bu yayın, Temir-Han-Şura şehrinde M. Mavrayev'in matbaasında basılan "Zaman" (Заман) gazetesidir. "Zaman", hem Kumukça hem de Avarca yayımlanmıştır. Bu gazetenin yayımlanması, Kumuk Türklerinin tarihinde önemli bir dönüm noktası olmuştur. "Zaman" gazetesi yalnızca Kumuklara değil, aynı zamanda diğer halkların temsilcilerine de hitap eden yazılar yayımlamıştır. Gazetenin yayıncısı Nafisat Daxadayeva, editörü ise Murtuza Hacı Feyzulla oğlu idi. Basın organının düşünsel önderliğini, Nafisat Daxadayeva'nın eşi olan ünlü devrimci Mahaç Daxadayev yürütmüştür. Gazetenin ilk sayısında Mahaç Daxadayev, bütün Dağıstan halkına seslenerek uyanık olmaya, hiçbir millî ayırım gözetmeden özgürlüğün düşmanlarını teşhir etmeye çağırmıştır. "Zaman" gazetesi 20 Eylül 1917 tarihine kadar yayımlanmış, toplamda 22 sayı çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kumuklar, Matbuat, Dağıstan, Milli düşünce.

* Prof. Dr., Bakü Devlet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Uluslararası İletişim ve Enformasyon Siyaseti Anabilim Dalı, sabir.rm@mail.ru / <https://orcid.org/0000-0001-9176-2569> / Bakü-Azerbaycan.

The National Press of the Kumyk Turks

Kumyks are the second largest Turkic people of the Caucasus after the Azerbaijani Turks. Historically, the region of ethnic formation and development of the Kumyk Turks was the North Caucasus, mainly its eastern part, the territory of modern Dagestan. For centuries, these lands were called "Kumykia". The Kumyk cohabitation area covers 7 of the 11 administrative districts of Dagestan. Part of the Kumyk Turks settled in the Gudermes and Mozdok regions of North Ossetia. A large number of Kumyk Turks live in Turkey, Iran and Syria. According to 2010 data, there are more than 500,000 Kumyk Turks in Russia.

Since the beginning of the 20th century, interest in the press of the Kumyk Turks, as well as other peoples living in Dagestan and the Terek region, has increased significantly. In 1905, in the city of Port Petrovsk (now Makhachkala), Abusufyan Akayev published his first Kumyk calendar entitled "One Hundred Years of Peaceful Preaching and Information" [3]. This calendar was printed after the permission of the St. Petersburg Censorship Committee and put up for sale in January 1905. We can say that this calendar was an evangelist for mass media in Kumyk Turkish. The creators of this calendar are considered the creators of Kumyk journalism. As a result of the bourgeois-democratic revolution of 1917, the struggle for independence and autonomy in the national regions intensified in Russia. The moderation that arose in the country, democratic conditions and social activity, like other peoples, led to the movement of the Kumyk Turks.

On April 3, 1917, the first press organ of the Kumyk Turks was created, published in their native language. It was the newspaper "Zaman" ("Zaman"), published in the city of Temir-Khan-Shura in the printing house of M. Mavraev. Its publication became a landmark event in the history of the Kumyk Turks. The "Zaman" newspaper addressed not only the Kumyks, but also representatives of other peoples. The publisher of the "Zaman" newspaper was Nafisat Dakhadaeva, the editor was Murtuz Haji Feyzulla oglu. The life companion of the head of the press organ Nafisat Dakhadaeva was the famous revolutionary Makhach Dakhadaev. In the first issue of the newspaper, Makhach Dakhadaev appealed to the entire people of Dagestan with an appeal to be vigilant, to expose the enemies of freedom without any national difference. "Zaman" ran until 20 September 1917, with a total of 22 issues.

Keywords: Turkic World, Kumyks, Press, Dagestan, National Thinking.

TÜRK DÜNYASI'NIN KÜLTÜREL YAKINLAŞMASINDA EDEBİYATIN ROLÜ: ANADOLU MEKTEBİ YAZAR OKUMALARI ÖRNEĞİ

Selçuk ÇINAR*

Özet

Anadolu Mektebi Yazar Okumaları, Türk edebiyatında öne çıkan yazarların belirlenen eserlerinin okunması esasına dayanan kültürel bir harekettir. Ortaokul, lise ve üniversite seviyelerinde uygulanan okuma programında ortaokul öğrencileri için çocuk edebiyatında öne çıkan yazarlardan seçilen 200 civarında kitap; lise ve üniversite öğrencileri içinse Türk edebiyatında öne çıkan Mustafa Kutlu, Sabahattin Ali, Cengiz Aytmatov, Tarık Buğra, Sait Faik Abasıyanık, Cengiz Dağcı, Necip Fazıl Kısakürek gibi yazarların belirlenen eserleri yer almaktadır. Programa dahil olan ortaokul öğrencileri okudukları her kitap için ferdi veya müşterek birer etkinlik yaparken lise ve üniversite öğrencileri ise okudukları her kitapla ilgili bir değerlendirme yazısı ve ilgili yazarın eserlerinin bitiminde de belirledikleri bir konuda yarı akademik nitelikte bir metin kaleme almaktadırlar.

2012'de Sakarya'da başlayan program, 2018'de Yunanistan'ın Gümölcine şehrinde küçük bir grupla ilk yurt dışı programlarına başlamıştır. Bu kapsamda 2018'den günümüze kadar yurt dışında gerçekleştirilen etkinliklerle öğrencilere kültür, sanat, edebiyat ve tarihlerini tanıtmaya gayesi güdülmektedir. Bu kapsamda Balkanlarda ve Türkçenin konuşulduğu coğrafyalardaki gençlere yönelik farklı programlar uygulanmaktadır. Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, K. Makedonya ve Bulgaristan gibi ülkelerde sözü edilen okuma programı Mustafa Kutlu, Cengiz Aytmatov, Dede Korkut, Kutadgu Bilig gibi yazar ve eserlerle devam etmektedir. Bu çalışmada Anadolu Mektebi yazar okuma programının tanıtımı yapıldıktan sonra Türkiye'deki uygulama basamakları hakkında bilgi verilecek. Akabinde asıl konumuz olan "Türk Dünyasının Kültürel Yakınlaşmasında Edebiyatın Rolü" bağlamında yurt dışında yapılan etkinliklerin Türkiye ile kardeş ve akraba topluluklar arasında oluşturmayı hedeflediği birlik ve bütünlük ruhu tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kültürel Yakınlaşma, Edebiyat, Türk Edebiyatı, Anadolu Mektebi.

The Role of Literature in Cultural Convergence in the Turkic World: The Example of Readings Anadolu Mektebi Authors

Abstract

Anadolu Mektebi Author Readings is a cultural movement based on reading selected works by prominent authors in Turkish literature. The reading program implemented at middle school, high school, and university levels includes around 200 books selected from prominent authors in children's literature for middle school students; while high school and university students are provided with selected works by prominent Turkish authors such as Mustafa Kutlu, Sabahattin

* Dr., Millî Eğitim Bakanlığı, selcukcinar01@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-4032-0693> / Ankara-Türkiye.

Ali, Cengiz Aytmatov, Tarık Buğra, Sait Faik Abasıyanık, Cengiz Dağcı, and Necip Fazıl Kısakürek. Middle school students participating in the program complete individual or group activities for each book they read, while high school and university students write a review for each book they read and, upon completing the author's works, compose a semi-academic text on a topic they have chosen.

The program, which began in Sakarya in 2012, launched its first overseas programs in 2018 with a small group in the city of Komotini, Greece. Within this scope, the aim has been to introduce students to their culture, art, literature, and history through events held abroad from 2018 to the present day. In this context, various programs are implemented for young people in the Balkans and regions where Turkish is spoken. In countries such as Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Turkmenistan, North Macedonia, and Bulgaria, the aforementioned reading program continues with authors and works such as Mustafa Kutlu, Cengiz Aytmatov, Dede Korkut, and Kutadgu Bilig. This study will introduce the Anadolu Mektebi author reading programme, followed by information on the implementation stages in Turkey. Subsequently, within the context of our main topic, 'The Role of Literature in the Cultural Convergence of the Turkish World,' we will endeavour to identify the spirit of unity and integrity that activities conducted abroad aim to foster among Turkey and its sister and related communities.

Keywords: Turkic World, Cultural Rapprochement, Literature, Turkish Literature, Anadolu School.

KÜRESEL GÜÇ MÜCADELESİ KARŞISINDA TÜRK DÜNYASI'NIN REAKSİYONU

Seyidnisa ALIYEVA *

Özet

Son yıllarda hız kazanan küresel güç mücadelesi, jeopolitik dengeleri ciddi şekilde değiştirmiştir. Bu mücadele, yalnızca süper güçler arasında değil, aynı zamanda bölgesel aktörler arasında da etkili olmaktadır. Türk dünyası, jeopolitik konumu, enerji kaynakları ve tarihi bağlarıyla bu mücadelenin merkezinde yer almaktadır. Bu makalede, Türk dünyasının küresel güç mücadelesine verdiği reaksiyon tarihsel, siyasi, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla ele alınmaktadır. Ayrıca Türk Devletleri Teşkilatı'nın kuruluşu ve gelişimi, ortak diplomatik duruşlar, enerji iş birlikleri ve askeri stratejiler incelenerek, Türk dünyasının küresel sisteme nasıl entegre olduğu değerlendirilmiştir. Makale, literatür taraması ve güncel gelişmeler ışığında Türk dünyasının daha bütüncül ve etkili bir aktör haline gelmesi için stratejik öneriler sunmaktadır. Türk dünyasının uluslararası alandaki önemi, sadece enerji kaynaklarıyla sınırlı olmayıp, aynı zamanda ulaşım koridorları ve ticaret yolları bakımından da giderek artmaktadır. Orta Koridor projesi, Çin'in Kuşak-Yol girişimi ile birleşerek Avrasya'da yeni ekonomik ve siyasi dengeler yaratmaktadır. Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurumsallaşma süreci, Türk dünyasının uluslararası arenada daha görünür bir aktör olmasına katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte, Türk devletleri arasında kültürel dayanışma ve ortak tarih bilinci, bölgesel iş birliğini güçlendiren en önemli faktörlerden biridir. Enerji güvenliği ve doğalgaz boru hatları üzerinden yürütülen stratejik iş birlikleri, Türk dünyasını küresel enerji politikalarının vazgeçilmez bir parçası haline getirmiştir. Aynı zamanda, Türk devletlerinin askeri iş birliği alanında attığı adımlar, güvenlik mimarisinde yeni bir güç merkezi oluşmasına işaret etmektedir. Özellikle Azerbaycan'ın Karabağ zaferi, Türk dünyasının dayanışma potansiyelini ortaya koyan önemli bir dönüm noktasıdır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Küresel Güç, Jeopolitik, Türk Devletleri Teşkilatı, Uluslararası İlişkiler.

The Reaction of the Turkic World to the Global Power Struggle

Abstract

The accelerating global power struggle in recent years has significantly reshaped geopolitical balances. This struggle is not only among superpowers but also among regional actors. The Turkic world, with its geopolitical position, energy resources, and historical ties, lies at the center of this competition. This paper analyzes the reaction of the Turkic world to the global power struggle from historical, political, economic, and cultural dimensions. The establishment and development of the Organization of Turkic States, common diplomatic positions, energy

* Doktora Öğrencisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Coğrafya Eğitimi Bölümü, sx.aliyeva@adpu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0002-8271-4781> / Bakü-Azerbaycan.

cooperation, and military strategies are examined to evaluate the integration of the Turkic world into the global system. Based on a literature review and recent developments, the article provides strategic recommendations for strengthening the role of the Turkic world as a unified and influential actor. The importance of the Turkic world in the international sphere is not only limited to energy resources, but also in terms of transportation corridors and trade routes. The Middle Corridor project, combined with China's Belt and Road initiative, is creating new economic and political balances in Eurasia. The institutionalization process of the Organization of Turkic States contributes to making the Turkic world a more visible actor in the international arena. However, cultural solidarity and common historical awareness among Turkish states is one of the most important factors that strengthen regional cooperation. Energy security and strategic cooperation through natural gas pipelines have made the Turkic world an indispensable part of global energy policies. At the same time, the steps taken by the Turkish states in the field of military cooperation indicate the formation of a new power center in the security architecture. Especially Azerbaijan's victory in Karabagh is an important turning point that reveals the solidarity potential of the Turkic world.

Keywords: Turkic World, Global Power, Geopolitics, Organization of Turkic States, International Relations.

THE ALPHABET POLICIES AND UNITY OF THE TURKIC WORLD: A COMPARATIVE STUDY OF SCRIPT REFORMS

Seyit Ali AVCU*

Abstract

Since the dissolution of the Soviet Union in 1991, Turkic-majority states have pursued divergent policies concerning the transition from the Cyrillic to the Latin alphabet. While Azerbaijan completed its Latinization by 2001, Uzbekistan and Turkmenistan adopted Latin script in the 1990s but continue to use Cyrillic in practice till 2010 in Turkmenistan and to this date in Uzbekistan. In contrast, Kazakhstan and Kyrgyzstan retained Cyrillic as the official script, with Kazakhstan only beginning a gradual transition in 2017—delayed until 2031—and Kyrgyzstan formally rejecting a switch in 2021. These differences highlight varying linguistic identities, national priorities, and geopolitical considerations across the region. This study examines the causes behind these divergent paths, arguing that alphabet decisions reflect distinct national identities shaped by historical, demographic, and political factors. Countries that transitioned toward Latin—Azerbaijan, Uzbekistan, and Turkmenistan—experienced shorter durations under Russian rule and possess smaller non-titular ethnic populations, fostering stronger nationalist movements. The presence of pre-Russian cultural centers and a desire to distance themselves from Russian influence further catalyzed the shift. Leadership played a crucial role in implementation: Azerbaijan’s success is attributed to early political support from Ebulfeyz Elchibey and Heydar Aliyev, in contrast to the slower, more symbolic reforms led by other post-Soviet leaders like Niyazov, Karimov, and Nazarbayev. Using a comparative method, this research identifies a causal mechanism linking historical occupation length, ethnic composition, and cultural legacy to national identity formation, which—when paired with political leadership—shaped each country’s script reform trajectory. The study also explores how contemporary efforts, such as the Organization of Turkic States’ Turkic World Vision–2040 initiative to create a unified 34-letter Latin-based alphabet, reflect broader aspirations for cultural cohesion and regional integration. Understanding these dynamics provides critical insights into the practical and socio-political challenges of alphabet reform and the prospects for script unification in the Turkic World.

Keywords: Alphabet Reform, Turkic States, Latinization, National Identity, Post-Soviet Transitions.

Türk Dünyası’nda Alfabe Politikaları ve Birlik: Yazı Devrimlerinin Karşılaştırmalı Bir İncelemesi

Özet

1991’de Sovyetler Birliği’nin dağılmasından bu yana, Türk nüfusunun çoğunlukta olduğu devletler Kiril alfabesinden Latin alfabesine geçiş konusunda farklı politikalar benimsemiştir.

* Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Political Science, The Department of Political Science and Public Administration, saavcu@aybu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0001-6890-9139> / Ankara-Türkiye.

Azerbaycan Latin alfabesine geçişi 2001 yılında tamamlarken, Özbekistan ve Türkmenistan Latin alfabesini 1990'larda kabul etmelerine rağmen, Türkmenistan'da 2010 yılına kadar, Özbekistan'da ise bugüne kadar Kiril alfabesini kullanmaya devam etmişlerdir. Buna karşılık, Kazakistan ve Kırgızistan Kiril alfabesini resmî yazı sistemi olarak korumuş; Kazakistan, ancak 2017'de aşamalı geçiş sürecine başlamış ve bu geçiş 2031'e ertelenmiştir. Kırgızistan ise 2021'de Latin alfabesine geçişi resmen reddetmiştir. Bu farklılıklar, bölgedeki dil kimliklerinin, ulusal önceliklerin ve jeopolitik kaygıların çeşitliliğini gözler önüne sermektedir. Bu çalışma, bu farklı yolların ardındaki nedenleri inceleyerek alfabe kararlarının tarihsel, demografik ve politik faktörlerle şekillenen farklı ulusal kimlikleri yansıttığını ileri sürmektedir. Latin alfabesine geçen Azerbaycan, Özbekistan ve Türkmenistan, Rus hâkimiyetinde daha kısa süre kalmış ve daha az sayıda etnik azınlığa sahip olduklarından daha güçlü milliyetçi hareketlerin gelişmesine ortam sağlamışlardır. Rus öncesi kültürel merkezlerin varlığı ve Rus etkisinden uzaklaşma isteği de bu geçişi hızlandırmıştır. Liderlik, uygulamada belirleyici bir rol oynamıştır: Azerbaycan'ın başarısı, Ebulfez Elçibey ve Haydar Aliyev'in erken dönemdeki siyasi desteğine bağlanırken, Türkmenistan, Özbekistan ve Kazakistan'daki reformlar, Niyazov, Kerimov ve Nazarbayev gibi liderlerin daha yavaş ve sembolik adımlarıyla sınırlı kalmıştır. Karşılaştırmalı bir yöntemle yürütülen bu araştırma, tarihî işgal süresi, etnik yapı ve kültürel miras ile ulusal kimlik oluşumu arasındaki nedensel bağı ortaya koymakta; bu kimliğin siyasi liderlikle birleşerek her ülkenin yazı reformu sürecini nasıl şekillendirdiğini açıklamaktadır. Çalışma ayrıca, Türk Devletleri Teşkilatı'nın 2040 Türk Dünyası Vizyonu kapsamında önerilen 34 harfli ortak Latin alfabesi gibi çağdaş girişimlerin, kültürel uyum ve bölgesel bütünleşme yönündeki daha geniş hedefleri nasıl yansıttığını da ele almaktadır. Bu dinamikleri anlamak, alfabe reformunun pratik ve sosyo-politik zorlukları ile Türk dünyasında yazı birliği sağlama olasılıklarına dair önemli içgörüler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alfabe Reformu, Türk Devletleri, Latinleştirme, Ulusal Kimlik, Sovyet Sonrası Geçişler.

TÜRK DÜNYASI'NIN DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE DİL VE KÜLTÜR POLİTİKALARI: DİJİTALLEŞME VE KÜLTÜREL ETKİLEŞİM ÖRNEĞİNDE

Soner SAĞLAM*

Özet

Türk dünyasının değişim ve dönüşüm sürecinde dil ve kültür politikaları hem ulusal kimliklerin inşasında hem de uluslararası Türk birliğinin sağlanmasında stratejik bir rol oynamaktadır. Geçmişin mirasını göz ardı etmeden ortak değerler etrafında birleşen dinamik bir kültürel entegrasyon süreci, Türk halklarının geleceğini şekillendirmede belirleyici olacaktır. Bu nedenle sürdürülebilir ve eşgüdümlü bir kültürel diplomasiye ihtiyaç vardır. 1991 sonrası bağımsızlıklarını ilan eden Türk cumhuriyetleri ulusal kimliklerini yeniden inşa etme sürecine girmiştir. Bu bağlamda dil, kimliğin en güçlü taşıyıcısı olarak ön plana çıkmış, kültürel dirilişin temelini oluşturmuştur. 1991 yılının Kasım ayında Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü tarafından yapılan “Çağdaş Türk Alfabeleri Sempozyumu”nda 34 harften oluşan “Ortak Türk Alfabesi” önerisi üzerinde uzlaşmış, devam eden yıllarda Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan Latin alfabesine geçmiştir. Kazakistan ve Kırgızistan henüz geçmemiştir. Günümüzde Türk Devletleri Teşkilatı ve TÜRSOY gibi yapılar aracılığıyla ortak dil ve kültür politikaları geliştirilmeye çalışılmaktadır. Ortak alfabe çalışmaları, ortak tarih kitapları, kültürel festivaller ve gençlik değişim programları bu sürecin parçası olarak öne çıkmaktadır. Bu girişimler Türk halkları arasındaki bağları güçlendirmeyi, ortak bir Türk kimliği ve bilinci oluşturmayı hedeflemektedir. Her ne kadar bu alanda önemli adımlar atılsa da farklı siyasal yönelimler, ekonomik kaygılar ve küresel etkiler Türk dünyasının bütüncül bir kültürel ve dilsel politika yürütmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca her ülkenin kendi içindeki farklılıkları da göz önüne alındığında tek tip bir politika yerine çoğulcu ve kapsayıcı bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir. Dijitalleşme, sosyal medya ve yeni iletişim teknolojileri ise bu süreci hem kolaylaştırmakta hem de yeni tehditler doğurmaktadır.

Bildiride günümüze kadar uygulanan dil ve kültür politikaları hakkında genel bir değerlendirme yapıp bundan sonra neler yapılabileceği üzerinde durulacaktır. Çalışmanın odak noktası dijitalleşme ve kültürel etkileşim olacaktır. Bilindiği üzere Z kuşağı ve sonrası için dijital dünya, kültürel kimliğin inşa edildiği başlıca alanlardan biridir. Bu bakımdan çalışmanın problem cümlesi “Dijital ortamda Türk kimliğini güçlendirmek, Türk dünyasının gençleri arasında ortak bir kültürel bilinç oluşturmak için neler yapılabilir?” şeklinde olup, bu doğrultuda sürdürülebilir, katılımcı ve genç kuşaklara odaklanan dijital kültür stratejileri geliştirilmesi hususunda görüşler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kültür Politikası, Dil Politikası, Dijital Kültür, Kültürel Entegrasyon.

* Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, soner.saglam@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0003-0308-3326> / Denizli-Türkiye.

Language and Culture Policies in the Process of Change and Transformation of the Turkic World

Abstract

In the process of change and transformation in the Turkish world, language and culture policies play a strategic role both in the construction of national identities and in the establishment of international Turkish unity. A dynamic cultural integration process that unites around common values without ignoring the heritage of the past will be decisive in shaping the future of the Turkish people. Therefore, there is a need for sustainable and coordinated cultural diplomacy. The Turkish republics that declared their independence after 1991 have entered the process of rebuilding their national identities. In this context, language has come to the forefront as the strongest carrier of identity and has formed the basis of cultural revival. In the “Contemporary Turkish Alphabets Symposium” held by the Marmara University Institute of Turkic Studies in November 1991, a consensus was reached on the proposal of a “Common Turkish Alphabet” consisting of 34 letters, and in the following years Azerbaijan, Turkmenistan and Uzbekistan switched to the Latin alphabet. Kazakhstan and Kyrgyzstan have not yet switched. Today, efforts are being made to develop common language and culture policies through structures such as the Organization of Turkish States and TÜRSOY. Common alphabet studies, common history books, cultural festivals and youth exchange programs stand out as part of this process. These initiatives aim to strengthen the ties between the Turkic peoples and to create a common Turkish identity and consciousness. Although important steps have been taken in this area, different political orientations, economic concerns and global influences make it difficult for the Turkic world to implement a holistic cultural and linguistic policy. In addition, considering the differences within each country, a pluralistic and inclusive approach should be adopted instead of a single type of policy. Digitalization, social media and new communication technologies both facilitate this process and create new threats.

The report will make a general assessment of the language and cultural policies implemented to date and focus on what can be done in the future. The focus of the study will be - digitalization and cultural interaction. As it is known, the digital world is one of the main areas where cultural identity is built for Generation Z and beyond. In this respect, the problem statement of the work is “What can be done to strengthen the Turkish identity in the digital environment and create a common cultural consciousness among the youth of the Turkic world?” In this direction, opinions will be put forward on the development of digital culture strategies that are sustainable, participatory and focused on young generations.

Keywords: Turkic World, Cultural Policy, Language Policy, Digital Culture, Cultural Integration.

ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NİN STATÜSÜ VE İKİ DEVLETLİ ÇÖZÜM MODELİ

Soyalp TAMÇELİK*

Özet

Bu araştırmada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) uluslararası hukuka göre statüsü ve iki devletli çözüm modeli ele alınmaktadır. Bundan hareketle araştırmanın temel amacı, KKTC'nin uluslararası hukukta tanınmasının siyasi boyutu ve iki devletli çözüm modelinin temel özellikleri değerlendirilecektir. Uluslararası hukukta *tanıma*, bir devletin ilgili ülkeyi hukuki sonuçlarıyla birlikte tasdik etmesi ve ilişkilerini bu minvalde sürdüreceğini bildirmesi demektir. Hâl böyle olunca KKTC'nin statüsü, tanınması ve iki devletli çözüm modeli pek çok tartışmaya neden olmaktadır.

KKTC'nin uluslararası toplumca tanınması, uluslararası hukuk açısından önemli sonuçlar doğuracağı muhakkaktır. Örneğin bir devletin KKTC'yi tanınması için herhangi bir şartla karşılaşmayacağı ve herhangi bir zorunlulukla karşı karşıya kalmayacağı değerlendirilmektedir. İlgili devletin KKTC'yi tanıyabilmesi için sadece tek taraflı hukukî bir işleme ihtiyaç duyacağı kıymetlendirilmektedir. Uluslararası toplumun ise KKTC'yi tanınması, süregelen tartışmalara son vereceği, sonuç itibarıyla meselenin çözümünde katkı sağlayacağı ve Kıbrıs'taki bütün dengeleri değiştireceği açıktır. Buna göre araştırma, dört bölümden oluşmakta olup birinci bölümde KKTC'nin bir devlet olarak meşruiyeti incelenecek, ikinci bölümde uluslararası hukuka göre KKTC'nin tanınması ele alınacak, üçüncü bölümde uluslararası toplumun KKTC'yi tanıması ve bunun siyasi boyutu irdelenecek ve dördüncü bölümdeyse KKTC'nin tanınması yönündeki iki devletli çözüm modelinin tutarlılığı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, KKTC, Tanınma, Self-determinasyon, Uluslararası Hukuk, İki Devletli Çözüm.

The Status of the Turkish Republic of Northern Cyprus Under International Law and the Two-State Solution Model

Abstract

In this study, the status of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) under international law and the two-state solution model are examined. Accordingly, the main objective of the research is to assess the political dimension of the TRNC's recognition under international law and to evaluate the fundamental features of the two-state solution model.

Recognition in international law refers to the act by which a state acknowledges another entity as a state with all its legal consequences and declares its intention to conduct relations accordingly. In this context, the status and recognition of the TRNC, as well as the viability of the two-state solution, have become subjects of intense debate.

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, soyalp@hotmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-2092-8557> / Ankara-Türkiye.

The recognition of the TRNC by the international community would undoubtedly entail significant legal and political implications. For instance, it is widely accepted that there are no legal preconditions or obligations imposed on a state wishing to recognize the TRNC. It is considered sufficient for a state to undertake a unilateral legal act in order to recognize the TRNC. The international community's collective recognition of the TRNC would not only put an end to longstanding disputes but would also contribute substantially to the resolution of the issue and significantly alter the balance of power in Cyprus.

This study is structured into four main chapters. The first chapter explores the legitimacy of the TRNC as a state; the second addresses the recognition of the TRNC under international law; the third examines the political implications of the international community's potential recognition of the TRNC; and the fourth evaluates the consistency of the two-state solution model as a framework for the recognition of the TRNC.

Keywords: Cyprus, TRNC, Recognition, Self-determination, International Law, Two-state Solution.

AZERBAYCAN'IN YEŞİL ENERJİ STRATEJİSİ VE TÜRK DÜNYASI'NDA SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ GÜVENLİĞİNE ETKİSİ

Tarana AKBARI*

Özet

Son yıllarda dünya ülkelerinin karşı karşıya olduğu en ciddi zorluklardan biri iklim değişikliği, enerji güvenliği ve ekolojik dengenin korunmasıdır. Küresel ısınma, atmosfere artan karbon emisyonları, hızlı nüfus artışı ve enerji kaynaklarının eşitsiz dağılımı, enerji politikasını uluslararası gündemin merkezine taşımıştır. Geleneksel olarak ekonomilerin temelini oluşturan petrol, gaz ve kömür gibi hidrokarbon kaynakları hem sınırlı kaynaklara sahiptir hem de kullanımları sonucunda çevre üzerinde zararlı etkilere yol açmaktadır. Bu nedenle, son yıllarda "yeşil enerji" kavramı yalnızca ekolojik bir yaklaşım değil, aynı zamanda politik, ekonomik ve sosyal öneme sahip bir kavram haline gelmiştir.

Pandemi sonrası dönem bu süreci daha da hızlandırdı. Çünkü ekonomilerin toparlanması, yeni teknolojik zorluklara uyum sağlanması ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin hayata geçirilmesi, yeşil enerjiye geçişi kaçınılmaz hale getirdi. Dünya ülkeleri, özellikle enerji üreten ve ihraç eden ülkeler, bu yeni gerçeklikteki konumlarını belirlemek zorunda kaldı.

Azerbaycan da bu sürecin aktif katılımcılarından biri. Ülke, petrol ve gaz üretimiyle dünya pazarlarında uzun yıllardır biliniyor, ancak ekonominin artık yalnızca hidrokarbonlara bağımlı olması stratejik riskler oluşturuyor. Bu nedenle, son yıllarda enerji sektörünün çeşitlendirilmesi, yenilenebilir kaynakların geliştirilmesi ve "yeşil ekonomi"nin teşviki, Azerbaycan'ın devlet politikasının temel önceliklerinden biri haline geldi.

Azerbaycan'ın bu alanda attığı adımlar yalnızca ulusal düzeyde değil, bölgesel ve uluslararası düzeyde de önem taşımaktadır. Ülkemizin rolü, özellikle enerji güvenliğinin sağlanması, enerji koridorlarının oluşturulması ve Türk dünyasında karşılıklı iş birliğinin güçlendirilmesi açısından giderek artmaktadır. Karabağ ve Doğu Zengezur'un "Yeşil Bölge" ilan edilmesi, uluslararası enerji şirketleriyle yeni projelerin hayata geçirilmesi ve COP29'un Bakü'de düzenlenmesi, Azerbaycan'ın yeşil enerji diplomasisindeki liderliğini teyit eden temel faktörlerdir.

Bu makale, Azerbaycan'ın yeşil enerji politikasını, yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelini, Türk dünyasında enerji güvenliği için yarattığı fırsatları ve gelecek beklentilerini sistematik olarak analiz edecektir. Amaç, hem Azerbaycan'ın iç stratejisini hem de bu politikanın bölgelerarası boyutlarını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Yeşil Enerji, Enerji Güvenliği, Türk Dünyası, COP29, Karabağ, Yenilenebilir Enerji, Zengezur Koridoru.

* Dr. Öğr. Üyesi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi, akbarietmp@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0001-9293-4561> / Şamahı-Azerbaycan.

Azerbaijan's Green Energy Strategy and its Impact on Sustainable Energy Security in the Turkic World

Abstract

In recent years, climate change, energy security, and the preservation of ecological balance have become among the most serious challenges facing countries worldwide. Global warming, increasing carbon emissions into the atmosphere, rapid population growth, and the unequal distribution of energy resources have brought energy policy to the forefront of the international agenda. Hydrocarbon resources such as oil, gas, and coal, which have traditionally formed the foundation of economies, are both limited in resource and, as a result, have detrimental environmental impacts. Therefore, in recent years, the concept of "green energy" has become not only an ecological approach but also one of political, economic, and social significance.

The post-pandemic period has further accelerated this process. The recovery of economies, adaptation to new technological challenges, and the implementation of sustainable development goals have made the transition to green energy inevitable. Global countries, especially those that produce and export energy, have been forced to define their positions in this new reality.

Azerbaijan is one of the active participants in this process. The country has long been known in global markets for its oil and gas production, but its economy's current sole dependence on hydrocarbons poses strategic risks. Therefore, in recent years, diversification of the energy sector, development of renewable resources, and promotion of a "green economy" have become key priorities of Azerbaijan's state policy.

The steps taken by Azerbaijan in this area are significant not only at the national level, but also at the regional and international levels. Our country's role is steadily increasing, particularly in ensuring energy security, establishing energy corridors, and strengthening mutual cooperation within the Turkic world. The declaration of Karabakh and East Zangezur as "Green Zones," the implementation of new projects with international energy companies, and the hosting of COP29 in Baku are key factors confirming Azerbaijan's leadership in green energy diplomacy.

This article will systematically analyze Azerbaijan's green energy policy, its potential for renewable energy resources, the opportunities it creates for energy security in the Turkic world, and its future prospects. The aim is to reveal both Azerbaijan's domestic strategy and the interregional dimensions of this policy.

Keywords: Azerbaijan, Green Energy, Energy Security, Turkic World, COP29, Karabakh, Renewable Energy, Zengezur Corridor.

ASKERİ MEVCUDİYETLER BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ'İN STRATEJİK POZİSYONU VE TÜRK DEVLETLERİNE YÖNELİK ÖNEMİ

Uğur Fatih Biber*

Ulvi KESER**

Özet

Birinci ve İkinci Dünya Savaşı dönemlerinde stratejik önemini ortaya koyan Akdeniz'in savaş veya barış döneminde önemiyle ilgili olarak öncelikle kıyı şeridinin uzunluğu, kıyıların donanma unsurlarının gizlenmesine yönelik sağladığı avantajlar yanında körfez ve limanlar gibi askeri özelliklerini, Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'de Ortadoğu ve Afrika'ya yönelik askeri operasyonlarda bir ileri karakol ve atlama tahtası olarak kullanılabilmesini, bölgenin Süveyş Kanalı ve Kıbrıs gibi hayati öneme haiz nefes borularına (choke points) sahip olduğunu belirtmek gerekir. Dünya enerji ulaşımının ara istasyon, toplanma ve dağıtım bölgesi olması, Ortadoğu coğrafyasına kıyıdaş pozisyonu, global güçlerin (ABD, Çin ve Rusya Federasyonu) ticari ve askeri menfaatlerinin bulunduğu nokta olarak Akdeniz stratejik önemini her daim korumaktadır. Ayrıca deniz dibi derinliğinin denizaltı gibi unsurların kolayca ve görünmeden hareket etmesine kolaylık sağlaması, buraya kıyı veren başta NATO üyesi ülkelerin sağlayacağı askeri lojistik ve destekle uzun güzergâhlar üzerinde ve ani müdahale tarzı harekâtlarda bölgenin rahatlıkla kullanılabilmesi, kara savaşlarına sağlayacağı altyapı ve lojistik destek, NATO operasyonlarında merkezler arasında kolay, hızlı ve tehlikesiz ulaşımı sağlaması gibi unsurlar da sayılmalıdır. Bununla birlikte Akdeniz'in karadan uzak olmaması, Kuzey Afrika, Ortadoğu, Adalar Denizi ve Adriyatik Denizi gibi coğrafyaları kapsayan çeşitli sıcak bölgelerle çevrili olması, bu bölgelerde hala devam eden güven ve istikrar ortamından uzak siyasi yapılanma, kitle imha silahları ve silahlanma konusunda bu bölgede ortaya çıkan çılgınlık seviyesindeki talepler, bu kadar yoğun bir ekonomik ve askeri trafiğin yaşandığı bölgede ortaya çıkabilecek muhtemel felaketler de unutulmamalıdır. Bu bağlamda bölgenin son “serhat burcu” olarak nitelendirilen KKTC'nin bu coğrafyada olması ise Türk dünyası ve Türk devletleri açısından uzun vadede muazzam bir avantaj teşkil edecektir. Araştırma kapsamında bölgenin askeri, stratejik, güvenlik ve ekonomik pozisyonu değerlendirilecek, KKTC ve Türkiye bağlamında Türk devletlerine yönelik muhtemel artıları ve avantajları mercek altına alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: KKTC, Akdeniz, Türk Devletleri, Ekonomi, Strateji, Güvenlik.

* Dr., Girne Amerikan Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İletişim ve Medya Yönetimi Bölümü, fatihugurbiber@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-4122-222X> / Girne-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

** Prof. Dr., Uluslararası Fırat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ulvi.keser@gmail.com / Orcid No. <https://orcid.org/0000-0003-0846-6940> / Girne-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.

Strategic Position of the Eastern Mediterranean in the Context of Military Presence and its Importance to the Turkic States

Abstract

Regarding the importance of the Mediterranean, which demonstrated its strategic importance during the First and Second World Wars, in war or peacetime, it should be noted that the length of its coastline, the advantages provided by the coasts for hiding naval elements, as well as its military features such as gulfs and ports, Cyprus's ability to be used as an outpost and a springboard in military operations in the Eastern Mediterranean towards the Middle East and Africa, and the region's vital choke points such as the Suez Canal and Cyprus. The Mediterranean always maintains its strategic importance as an intermediate station, gathering and distribution area for world energy transportation, a coastal position in the Middle East geography, and the point where the commercial and military interests of global powers (the USA, China and the Russian Federation) meet. In addition, the depth of the seabed allows elements such as submarines to move easily and unseen, the region can be easily used on long routes and in sudden intervention-style operations with the military logistics and support provided by NATO member countries that have coasts here, the infrastructure and logistics support it will provide for land wars, and the easy, fast and safe transportation it will provide between centers in NATO operations should also be considered. However, it should not be forgotten that the Mediterranean is not far from land, it is surrounded by various hot zones covering geographies such as North Africa, the Middle East, the Archipelago and the Adriatic Sea, the political structuring that is still far from the environment of trust and stability in these regions, the insane level of demands in this region regarding weapons of mass destruction and armament, and the possible disasters that may occur in the region where such intense economic and military traffic is experienced. In this context, the fact that the TRNC, which is described as the last "border point" of the region, is located in this geography will constitute a tremendous advantage in the long term for the Turkish world and Turkish states. Within the scope of the research, the military, strategic, security and economic position of the region will be evaluated, and the possible advantages and benefits for the Turkic states in the context of the TRNC and Turkey will be examined.

Keywords: TRNC, Mediterranean, Turkic States, Economy, Strategy, Security.

THE GEOPOLITICAL SIGNIFICANCE OF CENTRAL ASIA FOR ACHIEVING TURKEY'S STRATEGIC OBJECTIVES

Umid ERGASHEV*

Abstract

This study aims to explore the geopolitical significance of Central Asia in the context of achieving the strategic objectives of the Republic of Turkey in the 21st century. The relevance of the research is driven by Turkey's growing interest in the region, which possesses substantial energy resources, a strategic location between East and West, and a historical, cultural, and ethno linguistic affinity with the Turkic world. Despite Turkey's increasing engagement in Central Asia, academic literature still lacks a comprehensive analysis of how the region fits into Turkey's long-term geopolitical and foreign policy priorities.

The methodological foundation of this research is based on the principles of geopolitical analysis, neoclassical realism, and soft power theory. The study employs a qualitative approach, utilizing content analysis of official documents, speeches by Turkish leadership, expert assessments, and strategic policy frameworks.

The analysis reveals that Central Asia is viewed by Turkey as a pivotal sphere for expanding its influence through energy and transport diplomacy, cultural-humanitarian cooperation, and defense initiatives. The region serves as a key vector for the implementation of the "Turkic World" concept and as a platform for strengthening Turkey's position as a regional power in the post-Soviet space. The findings indicate the growing importance of Central Asia in the architecture of Turkish foreign policy, particularly in the context of global great-power rivalry and intensifying regional competition.

The original contribution of this study lies in the systematization of Turkey's strategic interests in the region through the lens of geopolitical analysis and in identifying the mechanisms through which Ankara seeks to convert its cultural and historical legacy into tangible political, economic, and strategic advantages.

Keywords: Geopolitics, Central Asia, Turkish Foreign Policy, Organization of Turkic States, Strategic Interests.

Türkiye'nin Stratejik Hedeflerine Ulaşmasında Orta Asya'nın Jeopolitik Önemi

Özet

Bu çalışma, 21. yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti'nin stratejik hedeflerine ulaşmasında Orta Asya'nın jeopolitik önemini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu araştırmanın önemi, bölgenin zengin enerji kaynaklarına sahip olması, Doğu ile Batı arasında stratejik bir köprü konumunda bulunması ve Türkiye'nin tarihî, kültürel ve etno-linguistik bağlar dolayısıyla Türk dünyasıyla güçlü ilişkiler kurma arzusuyla doğrudan bağlantılıdır. Tüm bu etkenler, Türkiye'nin bölgeye yönelik artan ilgisini açıklamakta ve çalışmanın hem akademik hem de jeopolitik açıdan

* Independent Researcher, University of World Economy and Diplomacy, umid.ergashevdd@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0001-3774-2556> / Tashkent-Uzbekistan.

değerini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin Orta Asya'daki artan varlığına rağmen, akademik literatürde bölgenin Türkiye'nin uzun vadeli jeopolitik ve dış politika önceliklerindeki yeri üzerine kapsamlı bir analiz hâlâ eksiktir.

Bu araştırmanın metodolojik temeli, jeopolitik analiz, neo-klasik realizm ve yumuşak güç teorisi ilkelerine dayanmaktadır. Çalışmada nitel bir yaklaşım benimsenmiş; resmî belgelerin, Türk liderlerinin konuşmalarının, uzman değerlendirmelerinin ve stratejik politika belgelerinin içerik analizi yapılmıştır.

Analizler, Türkiye'nin Orta Asya'yı enerji ve ulaştırma diplomasisi, kültürel-insanî iş birliği ve savunma girişimleri yoluyla etkisini genişletmek için kilit bir alan olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Bölge, "Türk Dünyası" konseptinin uygulanması ve Türkiye'nin Sovyet sonrası coğrafyada bölgesel güç konumunu pekiştirmesi için önemli bir vektör işlevi görmektedir. Bulgular, Orta Asya'nın, küresel büyük güç rekabeti ve bölgesel mücadelelerin yoğunlaştığı günümüz dünyasında Türk dış politikasının mimarisinde artan rolünü göstermektedir.

Bu çalışmanın özgün katkısı, Türkiye'nin bölgedeki stratejik çıkarlarını jeopolitik analiz çerçevesinde sistematize etmesi ve Ankara'nın tarihî ve kültürel mirasını somut siyasi, ekonomik ve stratejik kazançlara dönüştürme mekanizmalarını ortaya koymasındır.

Anahtar Kelimeler: Jeopolitik, Orta Asya, Türk dış politikası, Türk Devletleri Teşkilatı, Stratejik Çıkarlar.

TÜRKİSTAN BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİNDE YENİ TÜRKİSTAN DERGİSİ

Vecihi Sefa Fuat HEKİMOĞLU*

Özet

Yeni Türkistan dergisi, 1927-1932 yılları arasında İstanbul'da yayımlanmış olan, Türkistanlı muhacirlerin Türkiye'de çıkardığı ilk süreli yayındır. Bu dergi, Türkistan dışındaki aydınlar ve lider kadrosunun katkılarıyla şekillenmiş, aynı zamanda ilerleyen yıllarda *Türkistan Milli Birliği* adıyla bilinen siyasi hareketin yayın organı haline gelmiştir. Derginin bu çok katmanlı rolü, onu sadece bir dergi olmanın ötesine taşımış ve onu Orta Asya'daki toplumsal, kültürel ve politik gelişmeleri yansıtan bir platform haline getirmiştir. Bu bağlamda, *Yeni Türkistan* dergisi, sadece bir süreli yayından ibaret değil, aynı zamanda bir ulusal kimlik ve bağımsızlık mücadelesinin sesini duyuran önemli bir kaynaktır.

Derginin yayımlanmasının ardında, özellikle Türkistanlı muhacirlerin, Sovyetler Birliği'nin baskılarından kaçan ve kendi kültürel miraslarını sürdürmeye çalışan bir topluluk olarak, bağımsızlık ve özgürlük talepleri bulunmaktadır. *Yeni Türkistan*, bu topluluğun düşünsel ve ideolojik mücadelelerinin bir yansıması olarak, Türkistan'ın özgürlüğü için verilen mücadelenin entelektüel bir platformu haline gelmiştir. Bu dergide yayımlanan makaleler, dönemin Rus yönetimine karşı duyulan derin memnuniyetsizlik ve Sovyet egemenliğine karşı duyulan güçlü eleştirilerin izlerini taşımaktadır.

Derginin birincil amacı, Türkistan'ın Sovyetler Birliği'ne karşı verdiği bağımsızlık mücadelesini dünyaya duyurmak ve bu mücadelenin uluslararası platformda daha geniş yankılar uyandırmasını sağlamaktır. Sovyetler Birliği'nin ilk yıllarında, Rus basınının Türkistan'a dair verdiği yanıltıcı haberlerin karşısında *Yeni Türkistan* dergisi, bölgedeki Türk halklarının sesini duyurmak için önemli bir mecra oluşturmuştur. Dergide, Türkistan'ın bağımsızlık mücadelesi, Sovyet rejimine yönelik eleştiriler ve Orta Asya'daki güncel gelişmelere dair analizler ve makaleler yayımlanmıştır.

Bu dergi, Türkistanlı aydınların Sovyet yönetimine karşı verdikleri direnç ile Orta Asya'ya yönelik ideolojik yaklaşımlarını da açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, Türkistan'ın bağımsızlık mücadelesinin uluslararası düzeyde daha geniş bir kabul görmesini sağlamayı hedeflemiştir. *Yeni Türkistan* dergisinin yayımlanması, Türkistanlıların bağımsızlık çabalarının ses bulması adına önemli bir dönüm noktası olmuştur. Tarihsel olarak, bu dergi, Türkistan halklarının Sovyet yönetimine karşı verdikleri mücadeleyi anlamak için kritik bir kaynak teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkistan Milli Birliği, Sovyet Rusya, Orta Asya, Zeki Velidi Togan, Muhacir Basın.

* Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, vecihi.hekimoglu@dpu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-6095-7512> / Kütahya-Türkiye.

Yeni Türkistan Journal in the Struggle for Independence of Turkestan

Abstract

The *Yeni Türkistan* journal, published between 1927 and 1932 in Istanbul, was the first periodical created by Turkestani émigrés in Turkey. This journal was shaped with contributions from intellectuals and leaders outside of Turkistan, and in the following years, it became the official publication of the political movement known as the Turkestan National Union. This multifaceted role elevated the journal beyond the scope of a typical periodical, transforming it into a platform that reflected the social, cultural, and political developments in Central Asia. In this context, *Yeni Türkistan* is not merely a periodical but also a significant source that voiced the national identity and the struggle for independence.

The publication of the journal stemmed from the desires of Turkestani émigrés, a community fleeing the pressures of the Soviet Union, who sought to preserve their cultural heritage and promote their demands for independence and freedom. *Yeni Türkistan* became an intellectual platform reflecting the ideological and philosophical struggles of this community, acting as a channel for the fight for Turkistan's freedom. The articles published in the journal trace deep dissatisfaction with the Russian administration of the time and strong critiques of Soviet domination.

The primary goal of the journal was to announce Turkistan's independence struggle against the Soviet Union to the world and ensure that this struggle resonated more widely on the international stage. In the early years of the Soviet Union, in response to misleading reports by Russian media about Turkestan, *Yeni Türkistan* created an essential medium for voicing the concerns of Turkic peoples in the region. The journal published analyses and articles concerning Turkestan's independence struggle, critiques of the Soviet regime, and current developments in Central Asia.

This journal clearly articulated the resistance of Turkistani intellectuals against Soviet rule and their ideological approaches towards Central Asia. Furthermore, it aimed to ensure that the independence struggle of Turkistan would gain broader international recognition. The publication of *Yeni Türkistan* marked a pivotal moment in amplifying the voice of Turkestan's independence efforts. Historically, this journal serves as a critical source for understanding the struggle of the Turkestani people against Soviet rule.

Keywords: Turkestan National Union, Soviet Russia, Central Asia, Zeki Velidi Togan, Immigrant Press.

TÜRK DÜNYASI'NDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ: ORTAK STANDARTLARA DOĞRU BİR BÖLGESEL YAKLAŞIM

Vedat CANER*

Özet

21. yüzyılda küresel krizlerin sıklığı ve etkisi artarken, çalışma yaşamının güvenliğini sağlamak tüm ülkeler için temel bir sorumluluk haline gelmiştir. İş sağlığı ve güvenliği (İSG), yalnızca işçilerin korunmasıyla sınırlı kalmayıp toplumsal refah ve kalkınmanın sürdürülebilirliği açısından da stratejik bir öneme sahiptir. Türk Dünyası ülkeleri olan Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan, tarihsel ve kültürel yakınlıklarına rağmen İSG alanında farklı mevzuat yapıları ve uygulama düzeylerine sahiptir. Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) göre her yıl dünyada yaklaşık 2,78 milyon kişi işle ilişkili nedenlerle hayatını kaybetmektedir. Türkiye'de 2022 yılı verilerine göre 409 binden fazla iş kazası meydana gelmiş, ölümcül kaza oranı milyon işçide 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Azerbaycan'da bu oran 9,5; Kazakistan'da 10,2; Kırgızistan'da 13,1; Özbekistan'da ise 11,4'tür. Bu bildiride, söz konusu ülkelerdeki İSG altyapısı karşılaştırmalı olarak analiz edilmekte; ortak mevzuat, eğitim programları ve veri toplama sistemlerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Özellikle Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) bünyesinde kurulacak İSG teknik komisyonları, ortak standartların belirlenmesi ve Türkçe eğitim materyalleri hazırlanması önerilmektedir. Böylece bölgede iş kazalarının azaltılması, meslek hastalıklarının önlenmesi ve güvenli çalışma kültürünün yaygınlaştırılması mümkün olacaktır. Türk Dünyası'nda sürdürülebilir kalkınma vizyonunun bir parçası olarak İSG'nin ele alınması, ortak gelecek inşasında güçlü bir adım olacaktır. Ayrıca, iklim değişikliği, göç, dijitalleşme ve yapay zekâ temelli üretim sistemlerinin yaygınlaşması gibi yeni nesil riskler de göz önünde bulundurulduğunda, geleneksel İSG yaklaşımlarının ötesine geçilmesi gerektiği açıktır. Bu bağlamda, Türk Cumhuriyetleri arasında deneyim paylaşımı, teknoloji transferi ve ortak dijital İSG platformlarının kurulması büyük önem taşımaktadır. Türkiye'nin sahip olduğu mevzuat altyapısı, iş müfettişliği sistemi ve veri izleme modelleri, diğer ülkeler için iyi uygulama örneği oluşturabilecek düzeydedir. Sonuç olarak, Türk Dünyası'nın ekonomik büyümesini destekleyecek güvenli ve sağlıklı iş ortamlarının oluşturulması, yalnızca ulusal çabalarla değil, bölgesel iş birlikleriyle de mümkündür. Bu bildiride sunulan analiz ve önerilerin, Türk Dünyası'nda İSG alanında ortak politikaların geliştirilmesine katkı sağlaması ve uzun vadeli kurumsal iş birliklerinin temelini atması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı, İş Güvenliği, Türk dünyası, Bölgesel İş Birliği, Meslek Hastalıkları.

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı, vedatcaner@beykent.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-3275-358X> / İstanbul-Türkiye.

Occupational Health and Safety in the Turkic World: A Regional Approach Towards Common Standards

Abstract

As global crises become more frequent and impactful in the 21st century, ensuring the safety of working life has become a critical responsibility for all nations. Occupational health and safety (OHS) is not only about protecting workers, but also about safeguarding sustainable development and public well-being. Although the Turkic World countries—namely Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, and Turkmenistan—share similar historical and cultural backgrounds, they differ significantly in terms of OHS legislation and implementation. According to the International Labour Organization (ILO), approximately 2.78 million people worldwide die each year due to occupational accidents or work-related illnesses, corresponding to about 7,600 deaths per day. In Turkey alone, more than 409,000 occupational accidents were reported in 2022, with a fatality rate of 7.8 per million workers. The rates were 9.5 in Azerbaijan, 10.2 in Kazakhstan, 13.1 in Kyrgyzstan, and 11.4 in Uzbekistan. This paper presents a comparative analysis of the legal frameworks, institutional structures, and statistical data regarding OHS in these countries. It proposes the establishment of technical commissions on OHS within the framework of the Organization of Turkic States (OTS), the harmonization of national regulations, and the development of Turkish-language OHS training materials. These initiatives are expected to contribute to reducing occupational accidents, preventing work-related diseases, and promoting a strong safety culture in the region. In light of emerging risks such as climate change, migration, digitalization, and AI-driven production systems, traditional OHS approaches must be redefined. Experience sharing, technology transfer, and regional digital OHS platforms are crucial. Turkey's legislative structure and inspection system offer a valuable model. In conclusion, building safe and healthy working environments in the Turkic World is only possible through institutionalized regional cooperation. The analysis and proposals presented in this study aim to support the development of common OHS policies and long-term collaboration among Turkic states.

Keywords: Occupational Health, Occupational Safety, Turkic World, Regional Cooperation, Occupational Diseases.

AVRUPA TÜRK DİASPORASI-TÜRK DÜNYASI İLİŞKİLERİ VE BİR İRADE İNŞASI

Veyis GÜNGÖR*

Özet

Avrupa'nın önemli bir parçası olan Avrupa Türkleri, aynı zamanda Türk dünyasının da vazgeçilmez bir parçasıdır. 20. Yüzyılın ikinci yarısında, Avrupa'nın farklı ülkelerine, bir iş gücü göçü çerçevesinde gelen ve bu ülkelere yerleşen, kendilerini Avrupa Türkleri olarak tanımlayan bu topluluk, yarım yüzyıl içinde kendilerine özgü bir dünya kurmuşlardır. Sosyal, ekonomik ve refah düzeyi gelişen Avrupa Türkleri, Türkiye başta olmak üzere, bağımsızlığını ilan eden Türk Cumhuriyetleri, Balkanlar, Türklerin gönül ve kültür coğrafyasındaki topluluklarla ilişkiler kurmuşlardır. Türk Dünyasıyla ilişkileri geliştirmek için, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde birçok etkinlik düzenlenmiştir. Avrupa'daki Türk sivil toplum kuruluşlarının, son otuz yılda, Türk Dünyası, gönül coğrafyası ve dünyanın farklı bölgelerindeki mazlum topluluklarla oluşturdukları ilişkiler, iş birlikleri ve yardımları, onları Avrupa'da bu toplulukların gönüllü elçileri durumuna getirmiştir. Bu makalede; 'Uluslararası Orta Asya Türk Cumhuriyetleri Sempozyumu', 'Avrupa Türkleri ve Dünya Türk Gençleri Birliği', 'Azerbaycan ve Türk Diasporasının Ortak Hareketi ve İş birliği İmkanları', 'Rauf Denктаş ve Sadık Ahmet Anma Programları', 'Avrupa Türkleri, Kutadgu Bilig, Hoca Ahmed Yesevi, Sarı Saltuk', 'Avrasya Sivil Toplum Forumu Amsterdam Buluşmaları' ve 'TURKSOY'un Avrupa Etkinlikleri'ne yer verilecektir. Devamla, verilen örnek etkinlik ve projelerden hareketle, Avrupa Türkleri ile Türk Dünyası arasında gelişen iş birliğinin sürdürülebilirliği ve kurumlaşması doğrultusunda öneriler verilmeye çalışılacaktır. Böylece, 21. Yüzyılda yeniden anlamlandırılan, Türk Dünyası düşüncesine dair bir irade inşası denemesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa, Türk Dünyası, Sivil Toplum, Avrupa Türkleri, Yardımlaşma.

European Turkish Diaspora-Turkic World Relations, and an Attempt at Building a Will

Abstract

European Turks, who are an important part of Europe, are also an indispensable part of the Turkic World. In the second half of the 20th century, this community, which came to various countries in Europe within the framework of labor migration and settled in these countries, identifies itself as European Turks and has established a unique world for itself within half a century. The socially, economically, and welfare-developing European Turks have established relationships with Turkish Republics that have declared their independence, primarily Türkiye, as well as communities in the Balkans and the cultural geography of the Turks. Numerous events have been organized in various countries in Europe to enhance relationships with the Turkic World. The relations, collaborations, and assistance created by Turkish NGOs in Europe over the last thirty years with the Turkic World, the cultural geography, and oppressed communities in different regions of the world have turned them into voluntary ambassadors for

* Drs., Hollanda Türkevi Araştırmalar Merkezi, veyisgungor@gmail.com / <https://orcid.org/0000-0002-4164-1336> / Amsterdam-Hollanda.

these communities in Europe. In this article, the following will be highlighted: 'International Central Asia Turkish Republics Symposium,' 'Association of European Turks and World Turkish Youth Union,' 'Joint Action and Cooperation Opportunities of Azerbaijan and the Turkish Diaspora,' 'Commemorative Programs for Rauf Denktaş and Sadık Ahmet,' 'European Turks, Kutadgu Bilig, Hoca Ahmed Yesevi, Sarı Saltuk,' 'Eurasia Civil Society Forum Amsterdam Meetings,' and 'TURKSOY's activities in Europe.' Furthermore, based on the examples of events and projects provided, suggestions will be made regarding the sustainability and institutionalization of the cooperation developing between European Turks and the Turkic World. Thus, an attempt will be made to construct a will regarding the redefined concept of the Turkish World in the 21st century.

Keywords: Europe, Turkic World, Civil Society, European Turks, Solidarity.

MILITARY-TECHNICAL DEVELOPMENTS IN THE DEFENSE INDUSTRY OF TURKIC REPUBLICS

Vugar MUSTAFAYEV*

Leyla ISMAYILZADA**

Abstract

This article provides an in-depth analysis of the contemporary military-technical development in the Turkic republics – Azerbaijan, Kazakhstan, Uzbekistan, Turkmenistan, and Kyrgyzstan – with a particular focus on Turkey’s pivotal role in this process. Following the collapse of the Soviet Union, these newly independent states faced significant security challenges and limited defense capabilities, creating an urgent need to build indigenous military-industrial bases. The article highlights Turkey’s rapid growth as a NATO member with expanding geopolitical ambitions, which has translated into technological leadership and strategic cooperation within the Turkic world. Turkey’s defense industry has evolved from heavy dependence on foreign imports to becoming a major global arms exporter, specializing in advanced systems such as unmanned aerial vehicles (UAVs), communication technologies, and electronic warfare equipment. This transformation has enabled Turkey to support its Turkic partners not only through arms sales but also via joint ventures, technology transfers, and extensive training programs.

The article examines how this cooperation contributed to Azerbaijan’s successful military modernization, especially during the 2020 Second Karabakh War, where Turkish UAVs played a crucial role. Kazakhstan’s balanced multi-vector approach integrates Turkish technology with traditional Russian and Chinese defense suppliers, while Uzbekistan and Kyrgyzstan increasingly engage with Turkey to strengthen their military capabilities. Turkmenistan maintains a neutral stance but participates in limited technical cooperation with Turkey. Challenges such as asymmetric industrial development, geopolitical pressures from Russia and China, technological dependencies, and export control regimes are also discussed. Despite these obstacles, institutional frameworks like the Organization of Turkic States provide a platform to enhance regional defense-industrial integration. In conclusion, the article argues that the military-technical collaboration among Turkic states, led by Turkey, not only strengthens regional security but also contributes to the emergence of a cohesive Turkic defense-industrial complex, enhancing strategic autonomy within a multipolar international system.

Keywords: Turkic Republics, Military-Technical Cooperation, Defense Industry, Turkey’s Defense Exports, Regional Security Integration.

* Assoc. Prof., Mingachevir State University, vuqar.mustafayev@mdu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0002-0961-6712> / Mingachevir-Azerbaijan.

** Lecturer, Mingachevir State University, leyla.ismayilzada@mdu.edu.az / <https://orcid.org/0000-0003-0629-070X> / Mingachevir-Azerbaijan.

Türk Cumhuriyetlerinin Savunma Sanayilerinde Askerî-Teknolojik Gelişmeler

Özet

Bu makale, özellikle Türkiye'nin bu süreçteki önemli rolüne odaklanarak, Türk cumhuriyetlerindeki - Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Kırgızistan - çağdaş askeri-teknik gelişmenin derinlemesine bir analizini sunmaktadır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından, bu yeni bağımsız devletler önemli güvenlik zorlukları ve sınırlı savunma yetenekleriyle karşı karşıya kalmış ve bu da yerli askeri-endüstriyel üsler inşa etme konusunda acil bir ihtiyaç yaratmıştır. Makale, Türkiye'nin NATO üyesi olarak genişleyen jeopolitik hırslarla hızlı büyümesini ve bunun Türk dünyasında teknolojik liderliğe ve stratejik iş birliğine dönüştüğünü vurgulamaktadır.

Türkiye'nin savunma sanayisi, yabancı ithalata olan yoğun bağımlılıktan, insansız hava araçları (İHA), iletişim teknolojileri ve elektronik harp ekipmanları gibi gelişmiş sistemlerde uzmanlaşarak büyük bir küresel silah ihracatçısı haline gelmiştir. Bu dönüşüm, Türkiye'nin Türk ortaklarını yalnızca silah satışları yoluyla değil, aynı zamanda ortak girişimler, teknoloji transferleri ve kapsamlı eğitim programları yoluyla da desteklemesini sağlamıştır. Makale, bu iş birliğinin Azerbaycan'ın başarılı askeri modernizasyonuna, özellikle de Türk İHA'larının önemli bir rol oynadığı 2020 İkinci Karabağ Savaşı sırasında nasıl katkıda bulunduğunu inceliyor. Kazakistan'ın dengeli çok vektörlü yaklaşımı, Türk teknolojisini geleneksel Rus ve Çin savunma tedarikçileriyle entegre ederken, Özbekistan ve Kırgızistan askeri yeteneklerini güçlendirmek için Türkiye ile giderek daha fazla etkileşim kuruyor. Türkmenistan tarafsız bir duruş sergiliyor ancak Türkiye ile sınırlı teknik iş birliğine katılıyor. Asimetrik endüstriyel gelişme, Rusya ve Çin'den gelen jeopolitik baskılar, teknolojik bağımlılıklar ve ihracat kontrol rejimleri gibi zorluklar da tartışılıyor. Bu engellere rağmen, Türk Devletleri Örgütü gibi kurumsal çerçeveler bölgesel savunma-endüstriyel entegrasyonu geliştirmek için bir platform sağlıyor. Sonuç olarak, makale, Türkiye liderliğindeki Türk devletleri arasındaki askeri-teknik iş birliğinin yalnızca bölgesel güvenliği güçlendirmekle kalmayıp aynı zamanda çok kutuplu bir uluslararası sistem içinde stratejik özerkliği geliştiren tutarlı bir Türk savunma-endüstriyel kompleksinin ortaya çıkmasına da katkıda bulunduğunu savunuyor.

Anahtar Kelimeler: Türk Cumhuriyetleri, Askeri-Teknik İş Birliği, Savunma Sanayii, Türkiye'nin Savunma İhracatı, Bölgesel Güvenlik Entegrasyonu.

FROM CONFLICT TO CONSENSUS: A SOCIO-PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF AZERBAIJAN-ARMENIA RELATIONS AND THE CONTOURS OF PEACE STRATEGIES IN THE TURKIC WORLD

Vusala GULMALIYEVA*

Abstract

This study analyzes how fundamental socio-philosophical categories such as conflict, dialogue, and consensus acquire new meanings in the context of contemporary geopolitical realities, particularly in the South Caucasus region, and how these meanings generate strategic opportunities within the Turkic World. The central thesis of the research is that the Azerbaijan-Armenia conflict is shaped not only by political and legal dimensions but also by profound philosophical and social dynamics.

The peace initiatives and regional cooperation calls launched by Azerbaijan following the 44-day Patriotic War are philosophically interpreted as the constructive transformation of conflict. This process foregrounds dialogue culture, moral-political responsibility, and the formation of intellectual consensus as key components. The concept of consensus is understood not only as a legal guarantee for peace but also as the joint construction of integrative value systems.

Drawing upon conflict theories of scholars such as Dahrendorf, Kozer, and Boulding, alongside contemporary philosophical approaches, the study emphasizes that the Azerbaijani model offers a strategic example for the Turkic World in terms of the constructive interpretation of conflict and the feasibility of dialogue-based regional transformation.

Moreover, the article aims to identify the philosophical foundations of consensus and cooperation potentials within the framework of the Organization of Turkic States and to formulate a roadmap for geopolitical and cultural integration in the post-conflict period. Consequently, it argues that sustainable dialogue and consensus mechanisms are indispensable for both regional stability and the strategic unity of the Turkic World. In this regard, the socio-philosophical analysis of Azerbaijan-Armenia relations constitutes a significant theoretical and practical precedent.

Keywords: Conflict, Dialogue, Consensus, Socio-philosophical Analysis, Turkic World.

Çatışmadan Uzlaşmaya: Azerbaycan-Ermenistan İlişkilerinin Sosyal-Felsefi Analizi ve Türk Dünyası'nda Barış Stratejilerinin Ana Hatları

Özet

Bu makale, çatışma, diyalog ve uzlaşma kavramlarının çağdaş jeopolitik bağlamda, özellikle Güney Kafkasya bölgesindeki Azerbaycan-Ermenistan ilişkileri üzerinden sosyal-felsefi boyutlarını incelemektedir. Araştırmanın temel amacı, Ermenistan-Azerbaycan çatışmasının

* Researcher, Department of Ethics, Institute of Philosophy and Sociology, Azerbaijan National Academy of Sciences, vusalagulmaliyeva86@mail.ru / <https://orcid.org/0009-0006-4572-2455> / Baku-Azerbaijan.

yalnızca siyasi ve hukuki değil, aynı zamanda derin felsefi ve sosyal dinamiklerle şekillendiğini ortaya koymaktır. Azerbaycan'ın 44 günlük (2020) Vatan Savaşı sonrasında ortaya koyduğu barış girişimleri ve bölgesel iş birliği çağrıları, çatışmanın yapıcı bir dönüşümü olarak felsefi açıdan değerlendirilmektedir.

Çalışmada diyalog kültürü, ahlaki sorumluluk ve uzlaşma oluşumu süreçleri ile uzlaşmanın hukuki teminat olmasının yanında ortak entegre değer sistemlerinin kurulması işlevi vurgulanmaktadır. Yazar, Dahrendorf, Kozer ve Boulding gibi çatışma teorisyenlerinin yaklaşımları ile çağdaş felsefi yöntemleri harmanlayarak Azerbaycan modelinin Türk Dünyası için diyaloga dayalı bölgesel dönüşüm örneği olduğunu ortaya koymaktadır.

Makale, Türk Devletleri Teşkilatı çerçevesinde uzlaşma ve iş birliği potansiyellerinin felsefi temelini belirleyerek, çatışma sonrası jeopolitik ve manevi entegrasyonun yol haritasını sunmayı hedeflemektedir. Sonuç olarak, sürdürülebilir diyalog ve uzlaşma mekanizmaları olmadan ne bölgesel istikrar ne de Türk Dünyasının stratejik birliği mümkün görülmektedir. Bu açıdan Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin sosyal-felsefi analizi hem teorik hem de pratik bir emsal olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Diyalog, Uzlaşma, Sosyal-felsefi Analiz, Türk Dünyası.

THE IMPACT OF ENERGY AND TRANSPORTATION LOGISTICS IN THE TURKIC WORLD ON REGIONAL DEVELOPMENTS

Vusala JAFAROVA*

Abstract

The paper explores how the energy and transportation logistics infrastructure across the Turkic World contributes to regional economic integration, stability, and sustainable development. The study emphasizes the strategic interplay between renewable energy transitions and transnational transport corridors—particularly the Middle Corridor and Green Energy Corridor—as mechanisms for achieving autonomy, interconnectivity, and shared growth. Drawing from empirical data, policy documents, and regional cooperation frameworks, the analysis shows that energy diversification, digital logistics, and cross-border connectivity are transforming the Organization of Turkic States (OTS) into a pivotal actor in Eurasian development architecture. The paper concludes that the synchronized evolution of energy and transport systems will redefine the Turkic World's geopolitical leverage and economic sustainability.

Keywords: Turkic World, Green Energy Corridor, Transportation Logistics, Regional Integration, Sustainable Development.

Türk Dünyasında Enerji ve Ulaşım Lojistiğinin Bölgesel Gelişmeler Üzerindeki Etkisi

Özet

Bu çalışma, Türk Dünyası'ndaki enerji ve ulaştırma lojistiği altyapısının bölgesel ekonomik entegrasyon, istikrar ve sürdürülebilir kalkınmaya katkısını incelemektedir. Araştırma, yenilenebilir enerji dönüşümü ile uluslararası ulaştırma koridorlarının – özellikle Orta Koridor ve Yeşil Enerji Koridorunun – özerklik, karşılıklı bağlantı ve ortak büyüme mekanizmaları olarak stratejik etkileşimini vurgular. Ampirik veriler, politika belgeleri ve bölgesel iş birliği çerçevelerinden yararlanılarak yapılan analiz, enerji çeşitliliği, dijital lojistik ve sınır ötesi bağlantıların Türk Devletleri Teşkilatı'nı Avrasya kalkınma mimarisinin kilit aktörlerinden biri hâline getirdiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Yeşil Enerji Koridoru, Ulaştırma Lojistiği, Bölgesel Entegrasyon, Sürdürülebilir Kalkınma.

* Head of Turkic World Research Center under the Center for Analysis of Economic Reforms and Communication of the Republic of Azerbaijan, yusala.jafarova@ereforms.gov.az / <https://orcid.org/0000-0002-4711-4609> / Baku-Azerbaijan.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÇERÇEVESİNDE DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Yaqut QASIMOVA*

Özet

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), bölgesel entegrasyonun gelişmesine, ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesine ve uluslararası iş birliğinin genişletilmesine katkıda bulunan önemli kuruluşlardan biridir. Azerbaycan'ın girişimleri ve Türkiye ile stratejik ortaklığı, bu iş birliğinin temel direklerini oluşturmaktadır. Enerji ve ulaştırma projeleri, özellikle Bakü-Tiflis-Ceyhan, TANAP, TAP ve Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projeleri, üye devletlerin uluslararası pazarlara erişimini kolaylaştırarak ekonomik istikrara katkıda bulunmaktadır.

TDT bünyesinde dış ticaret cirosunun artmasının yanı sıra, gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi, dijital teknolojilerin uygulanması ve yenilikçi bir iş ortamının oluşturulması da dikkat çekicidir. Azerbaycan ve Türkiye arasında imzalanan anlaşmalar, yasal çerçeveyi güçlendirmiş ve karşılıklı yatırım hacmini artırmıştır. Bu doğrultuda izlenen politika, bölgenin sürdürülebilir kalkınmasını, güvenliğini ve Türk devletlerinin uluslararası sistemdeki etkisini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri Teşkilatı, Azerbaycan, Türkiye, Dış Ticaret, Enerji Projeleri.

Development of Foreign Trade Relations Within the Framework of the Organization of Turkic States

Abstract

The Organization of Turkic States (OTS) contributes significantly to the development of regional integration, the strengthening of economic ties, and the expansion of international cooperation. Azerbaijan's initiatives and its strategic partnership with Türkiye constitute the main pillars of this cooperation. Energy and transportation projects, particularly the Baku–Tbilisi–Ceyhan pipeline, TANAP, TAP, and the Baku–Tbilisi–Kars railway, facilitate the access of member states to global markets and contribute to economic stability.

In addition to the increase in foreign trade turnover, the OTS framework also emphasizes the simplification of customs procedures, the application of digital technologies, and the formation of an innovative business environment. Agreements signed between Azerbaijan and Türkiye not only strengthened the legal framework but also boosted mutual investment flows. These policies ensure sustainable development, security, and enhanced influence of Turkic states in the international system.

Keywords: Organization of Turkic States, Azerbaijan, Türkiye, Foreign Trade, Energy Projects.

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi, yaqut.qasimova.65@bk.ru / <https://orcid.org/0000-0003-1196-4983> / Şamahı-Azerbaycan.

TÜRK DÜNYASI'NDA ARABULUCULUĞUN KURUMSALLAŞMASI: AZERBAYCAN ÖRNEĞİ VE TÜRK DÜNYASI ARABULUCULAR BİRLİĞİ'NİN ROLÜ

Yasemin GÜLLÜOĞLU*

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri (ADR) kapsamında arabuluculuk, sadece hukuki ihtilafların çözümünde değil, aynı zamanda toplumlarda helalleşme ve barış kültürünün inşasında da merkezi bir rol oynamaktadır. Türk Dünyası coğrafyasında arabuluculuğun kurumsallaşması, ortak tarihî ve kültürel bağlarla desteklenen hukuk alanında stratejik bir politika olarak değerlendirilmektedir. Arabuluculuk uygulamaları, toplumsal uzlaşısı ve dayanışmanın güçlendirilmesiyle barış kültürünün yerleşmesine katkı sunmaktadır.

Azerbaycan'da 2019 yılında kabul edilen Arabuluculuk Kanunu, bu bağlamda bölgesel iş birliği için model teşkil etmektedir. Ancak, arabuluculuğun yaygın ve etkin uygulanabilmesi için yalnızca Azerbaycan değil, diğer Türk Cumhuriyetleri ile koordinasyonun sağlanması ve ortak normların geliştirilmesi elzemdir. Bu gereklilik, Türk Dünyası'nın hukuk alanında daha derin bir entegrasyona ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

Bu çerçevede, Türk Dünyası Arabulucular Birliği (TDAB), arabuluculuk alanında hukuki norm birliği, eğitim ve deneyim paylaşımı konularında öncü bir platform olarak ön plana çıkmaktadır. Türk Dünyası Arabulucular Birliği'nin Dünya genelinde kabul gören *Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu (Singapur Sözleşmesi)* gibi uluslararası bir düzenlemeye benzer bir sözleşme hazırlayarak, Türk Dünyası ülkeleri arasında sınır ötesi uyuşmazlıkların çözümünde etkin iş birliğini mümkün kılma hedefi bulunmaktadır. Böyle bir girişim hem hukuki uyumu artıracak hem de bölgesel barış ve istikrarın güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, bu bildiri Türk Dünyası'nda özel bir arabuluculuk birliğine duyulan ihtiyacı Azerbaycan örneği ve Türk Dünyası Arabulucular Birliği'nin rolü ışığında hukuki perspektifle değerlendirmekte; bölgesel iş birliği ve hukuk entegrasyonunun önemi vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım, barışın kalıcı hale getirilmesi ve Türk Dünyası'nın hukuki dayanışmasının güçlendirilmesi için stratejik bir adımdır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası Arabulucular Birliği, Arabuluculuğun Kurumsallaşması, Arabuluculuk, Türk Dünyası, Azerbaycan Örneği.

Institutionalization of Mediation in the Turkic World: The Azerbaijan Case and the Role of the Turkic World Mediation Association

Abstract

Within the framework of Alternative Dispute Resolution (ADR), mediation constitutes a pivotal mechanism not only for resolving legal disputes but also for fostering a culture of reconciliation and peace within societies. The institutionalization of mediation across the Turkic world is

* Doç. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, yasemin.gulluoglu@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0003-3134-6015> / Ankara-Türkiye.

conceptualized as a strategic legal policy underpinned by shared historical and cultural bonds, contributing to the enhancement of social consensus and solidarity, thereby facilitating the consolidation of a culture of peace.

The enactment of the Mediation Law in Azerbaijan in 2019 represents a significant milestone and serves as a regional model for cooperation. Nonetheless, the widespread and effective implementation of mediation necessitates coordinated efforts and the harmonization of legal norms not solely within Azerbaijan but also among other Turkic republics. This imperative underscores the necessity for deeper legal integration within the Turkic world.

In this context, the Turkic World Mediation Association (TWMA) emerges as a leading platform dedicated to the unification of legal standards, capacity building, and the exchange of best practices in mediation. Turkic World Mediation Association aspires to draft an international convention analogous to the *United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (Singapore Convention)*, thereby enabling efficient cross-border dispute resolution among Turkic states. Such an initiative is poised to enhance legal harmonization and to contribute substantively to regional peace and stability.

In conclusion, this study evaluates the necessity of establishing a specialized mediation association within the Turkic world, illuminated by the Azerbaijani experience and the role of Turkic World Mediation Association, from a juridical perspective. It emphasizes the critical importance of regional cooperation and legal integration, positioning this endeavor as a strategic step towards the institutionalization of lasting peace and the reinforcement of juridical solidarity among Turkic nations.

Keywords: Turkic World Mediators Association, Institutionalization of Mediation, Mediation, Turkic World, Azerbaijan Example.

STRATEGIC BALANCING AND DEVELOPMENT PARTNERSHIPS: KAZAKHSTAN'S POSITION BETWEEN CHINA, RUSSIA, AND THE EU AS A MODEL FOR THE TURKIC REGION

Yavuz ÇELİK*

Abstract

This paper examines Kazakhstan's evolving foreign policy strategy amid intensifying competition between China, Russia, and the European Union in Central Asia. Positioned as a key transit and resource hub, Kazakhstan continues to uphold a multi-vector diplomacy policy aimed at maximizing economic opportunities while safeguarding national sovereignty. The study explores Kazakhstan's engagement with Chinese-led infrastructure projects, Russia-dominated security and economic blocs, and the EU's connectivity and normative frameworks.

The analysis draws on the theory of complex interdependence, which emphasizes that economic and institutional ties often outweigh military concerns in shaping international behavior. Kazakhstan's ability to cooperate with multiple actors simultaneously, without falling into exclusive alliances, illustrates how small and mid-sized states can pursue pragmatic, interest-based foreign policy strategies in a multipolar environment.

By focusing on strategic sectors such as energy, infrastructure, digital transformation, and governance, Kazakhstan not only diversifies its economy but also enhances its regional influence. Public perception, development partnerships, and strategic autonomy are identified as key variables shaping its external alignment. The paper further discusses whether Kazakhstan's model of engagement offers lessons for other Turkic states, such as Uzbekistan and Azerbaijan, while acknowledging the need for local adaptation based on their respective political and institutional contexts.

Ultimately, the paper contributes to a broader understanding of how states in the Turkic region can balance external powers, foster sustainable development, and avoid overdependence in a highly interconnected world.

Keywords: Kazakhstan, Complex interdependence, Multi-vector diplomacy, External Powers, Turkic States.

Stratejik Dengeleme ve Kalkınma Ortaklıkları: Kazakistan'ın Türk Dünyası İçin Bir Model Olarak Çin, Rusya ve Avrupa Birliği Arasındaki Konumu

Özet

Bu çalışma, Çin, Rusya ve Avrupa Birliği arasındaki artan rekabet bağlamında Kazakistan'ın değişen dış politika stratejisini incelemektedir. Transit ve enerji kaynakları açısından kilit bir merkez konumunda olan Kazakistan, ekonomik fırsatları en üst düzeye çıkarırken ulusal egemenliğini korumayı amaçlayan çok yönlü diplomasi politikasını sürdürmektedir. Çalışma,

* Dr., Social Sciences University of Ankara, Institute for Area Studies, yavuz.celik@asbu.edu.tr / <https://orcid.org/0000-0002-2350-993X> / Ankara-Türkiye.

Kazakistan'ın Çin'in altyapı projelerine, Rusya'nın güvenlik ve ekonomik bloklarına, AB'nin ise bağlantısallık ve normatif çerçevelerine yönelik katılımını analiz etmektedir.

Teorik çerçeve olarak “karmaşık karşılıklı bağımlılık” yaklaşımı kullanılmakta olup, ekonomik ve kurumsal bağların askeri kaygılardan daha belirleyici olabildiği vurgulanmaktadır. Kazakistan'ın dış aktörlerle eşzamanlı iş birliği yapabilme ve münhasır ittifaklardan kaçınma kapasitesi, küçük ve orta ölçekli devletlerin çok kutuplu ortamda çıkar temelli ve pragmatik bir dış politika yürütebileceğini göstermektedir.

Enerji, altyapı, dijital dönüşüm ve yönetim gibi stratejik alanlara odaklanarak Kazakistan yalnızca ekonomisini çeşitlendirmemekte, aynı zamanda bölgesel etkisini de artırmaktadır. Kamuoyu algısı, kalkınma ortaklıkları ve stratejik özerklik, dış politika yönelimini şekillendiren temel değişkenler olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, Kazakistan'ın yaklaşımının Özbekistan ve Azerbaycan gibi diğer Türk devletleri için hangi açılardan örnek teşkil edebileceği, ancak yerel koşulların uyarlamayı gerektirdiği tartışılmaktadır.

Sonuç olarak, Türk dünyası ülkelerinin dış güçler arasında denge kurma, sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etme ve aşırı bağımlılıktan kaçınma konularında Kazakistan'ın deneyimlerinden çıkarılacak derslere ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kazakistan, Karmaşık Karşılıklı Bağımlılık, Çok Yönlü Diplomasi, Büyük Güçler, Türk Devletleri.

CHINA'S ASCENDANCY IN CENTRAL ASIA AFTER THE RUSSO-UKRAINIAN WAR: STRATEGIC REALIGNMENT AND THE BELT AND ROAD REVIVAL

Yunus Emre GÜRBÜZ*

Abstract

Russia's 2022 invasion of Ukraine reconfigured Eurasia's geopolitical order, eroding Moscow's long-standing hegemony in Central Asia and creating a strategic vacuum that China rapidly filled. This article argues that Beijing's post-2022 ascension of influence in Central Asia represents a shift from Russian hegemonic control to structural power, defined by asymmetrical interdependence rather than direct coercion. While Central Asian states benefit from Chinese finance, market, and infrastructural investments, these ties embed structural dependencies that shape the parameters within which they operate. Drawing on news on summits, policy documents, trade and energy data, and recent scholarship, the article examines China's consolidation of influence across three dimensions: summit diplomacy, connectivity, and energy geopolitics. The analysis shows that China's structural power in Central Asia operates primarily through infrastructural diplomacy. Yet this structure remains dynamic: Central Asian governments practice multi-vector diplomacy, leverage energy resources to attract multiple partners, and build regional institutions that enable bargaining and partial autonomy. Far from passive recipients, they use asymmetry as a platform for negotiation, diversification, and resistance. The study concludes that post-Ukraine Central Asia is evolving in a multipolar world with multi-vector diplomacy by shaping asymmetrical interdependence —an order where China occupies the structural center but coexists with other actors, including Russia, the EU, the United States, Türkiye, and the Central Asian republics themselves, which can increase their autonomy.

Keywords: China-Central Asia Relations, Asymmetrical Interdependence, Structural Power, Belt and Road Initiative, Middle Corridor.

Rusya-Ukrayna Savaşı Sonrasında Çin'in Orta Asya'daki Yükselişi: Stratejik Yeniden Yapılanma ve Kuşak-Yol Girişimi'nin Canlanması

Özet

Rusya'nın 2022'de Ukrayna'yı işgali, Avrasya'nın jeopolitik düzenini yeniden şekillendirerek Moskova'nın Orta Asya'daki uzun süreli hegemonyasını aşındırmış ve Çin'in hızla doldurduğu bir stratejik boşluk yaratmıştır. Bu makale, Pekin'in 2022 sonrası Orta Asya'da artan nüfuzunu, doğrudan zorlama yerine asimetrik karşılıklı bağımlılıkla (asymmetrical interdependence) tanımlanan, Rusya'nın hegemonik kontrolü (hegemonic control) yerine yapısal güçle (structural power) kurduğunu savunmaktadır. Orta Asya devletleri Çin finansmanı, pazarı ve altyapısı yatırımlarından fayda sağlarken, bu ilişkiler aynı zamanda bu ülkelerin hareket alanını belirleyen yapısal bağımlılıklar yaratmaktadır. Zirvelerle ilgili haberler, politika belgeleri,

* Prof. Dr., Kyrgyz-Turkish Manas University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of International Relations, yunusemre.gurbuz@manas.edu.kg / <https://orcid.org/0000-0003-4701-6571> / Bishkek-Kyrgyzstan.

ticaret ve enerji verileri ile güncel akademik çalışmalara dayanarak makale, Çin'in bölgedeki etkisini pekiştirdiği üç temel boyutu incelemektedir: zirve diplomasisi, bağlantısallık (connectivity) ve enerji jeopolitiği. Analiz, Çin'in Orta Asya'daki yapısal gücünün esas olarak altyapı diplomasisi (infrastructural diplomacy) üzerinden işlediğini ortaya koymaktadır. Ancak bu yapı durağan değildir: Orta Asya devletleri çok yönlü dış politika (multi-vector diplomacy) izlemekte, enerji kaynaklarını kullanarak birden fazla ortak çekmekte ve bölgesel örgütler inşa ederek pazarlık ve kısmi özerklik alanları yaratmaktadır. Pasif aktörler olmaktan ziyade, asimetrik ilişkileri müzakere, çeşitlendirme ve direniş için bir platforma dönüştürmektedirler. Çalışmanın çıkardığı sonuç şudur: Ukrayna savaşı sonrasında Orta Asya asimetrik karşılıklı bağımlılık şekillenirken, çok-kutuplu dünyada, çok vektörlü diplomasi yoluyla evrilmektedir; bu düzende Çin, yapısal merkezin aktörü konumundadır, ancak Rusya, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye ve de Orta Asya cumhuriyetleri gibi diğer aktörlerle birlikte var olurken, bölge ülkeleri özerkliklerini artırma potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Çin–Orta Asya İlişkileri, Asimetrik Karşılıklı Bağımlılık, Yapısal Güç, Kuşak ve Yol Girişimi, Orta Koridor.

UKRAYNA MÜDAHALESİ DÖNEMİNDE RUSYA’NIN ORTA ASYA TÜRK CUMHURİYETLERİYLE İLİŞKİLERİ

Zakir CHOTAEV*

Abstract

1990’dan itibaren gelişmeye başlayan Türk devletler arasındaki iş birliği faaliyetleri değişik aşamalardan geçerek 2021’de Türk Devletleri Teşkilatı’nın (TDT) kurulmasıyla kurumsal, hukuki ve siyasi yapısına kavuşmuştur. Daha üstün düzeye ulaşan bu iş birliği faaliyetleri uluslararası politikanın küresel ve bölgesel alanlardaki yeni eğilimler ve meydan okuma olayları ile karşı karşıya kalmıştır. Rusya’nın post-Sovyet topraklardaki Batı ile rekabeti 2022 yılın Şubat ayında Kremlin yönetiminin Ukrayna’ya askeri müdahaleyi başlatmasıyla sıcak çatışma dönemine girmiştir. Bu sürecin gelişmesiyle eski Sovyet ülkeleri olan Orta Asya cumhuriyetlerinin dış politika alanında Rusya ile ilişkileri Türk Devletleri Teşkilatı’nın iş birliği faaliyetleri bağlamında ne değişiklikler ve hangi eğilimi gösterecekler? Bu çalışma sırasında Rusya-Ukrayna çatışması döneminde Moskova yönetiminin Orta Asya cumhuriyetleriyle ilişkileri araştırılıp bölge devletlerine Türk Devletleri’nin iş birliği faaliyetleri bağlamında ne etki sağladığını belirlenmeye çalışılacaktır. Makalenin temel iddiası, Orta Asya cumhuriyetleri Ukrayna çatışmasının gelişim sürecine bakarak Rusya ile ilişkilerine dikkat vermek zorunda kalmakta olup Türk Devletleriyle iş birliği faaliyetleri bu bağlamda alternatif bir dış politika yönü oluşturmaya devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: Rusya Dış Politikası, Orta Asya Cumhuriyetleri, Türk Devletleri Teşkilatı, Ukrayna Müdahalesi, Post-Sovyet Toprakları.

Russia’s Relations with the Turkic-speaking States of Central Asia during the Intervention in Ukraine

Abstract

The cooperation activities between the Turkish states, which have been developing since 1990, have decayed through various stages and reached their institutional, legal and political structure with the establishment of the Organization of Turkic States in 2021. The intensification of the cooperation activities of the Turkic States, which have reached a higher level, has been confronted with new trends and challenging events in the global and regional areas of international politics. Russia's rivalry with the West on post-Soviet territories entered a period of hot conflict with the intervention of its military forces in Ukraine in February 2022. With the development of this process, what changes and trends will the Central Asian republics, the former Soviet countries, show in the field of foreign policy in the context of relations with Russia and activities of the Organization of Turkic States? During this study, the relations of the Moscow administration with the Central Asian republics during the Russian-Ukrainian

* Doç. Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, zakir.cotayev@manas.edu.kg / <https://orcid.org/0009-0003-4864-7313> / Bişkek-Kırgızistan.

conflict will be investigated and what the impact they provided on the Turkic States' cooperation activities will be determined. The main claim of the article is that the Central Asian republics have to pay attention to their relations with Russia basing on the development process of the Ukrainian conflict, and cooperation activities with Turkish States will continue to create an alternative foreign policy direction taking into account this process.

Keywords: Russian Foreign Policy, Central Asian Republics, Organization of Turkic States, Ukraine Intervention, Post-Soviet Territories.

AZERBAIJAN-TÜRKİYE TİCARET İLİŞKİLERİNİN GELİŞİM PERSPEKTİFLERİ

Zarifa HAMIDOVA*

Özet

Bu makalede kapsamında yapılan araştırmalar, Azerbaycan ile Türkiye arasındaki dış ticaret ilişkilerinin 1992 yılından itibaren başladığını ortaya koymaktadır. Söz konusu tarihten itibaren gelişen ticari ilişkiler, 2016 yılından itibaren enerji güvenliğinin de katkısıyla daha da güçlenmiştir. Azerbaycan'ın ihracatında önemli bir paya sahip olan doğal gaz ihracatında Türkiye Cumhuriyeti'nin payı giderek artmaktadır. Türkiye, Azerbaycan'ın dış ticaretinde yalnızca en fazla enerji ithal eden ülke konumunda değil, aynı zamanda Azerbaycan'ın enerji haricindeki (petrol dışı) ihracatında da yüksek bir paya sahiptir. İki ülke arasındaki dış ticaret işlemlerinde Azerbaycan'ın payının yüksek olmasının temel nedeni enerji sektöründeki yoğun ilişkilerden kaynaklanmaktadır. Bu durum, Azerbaycan ekonomisinin mal çeşitliliği (emtia) açısından düşük bir düzeyde çeşitlenmeye sahip olduğunun bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Enerji, Petrol Dışı Sektör, Ekonomi, Yatırımcı, Ticaret Hacmi, Dolar, Sermaye.

Development Perspectives of Azerbaijan–Turkey Trade Relations

Abstract

The research I conducted in this scientific article shows that foreign trade relations between Azerbaijan and Turkey began in 1992. Energy security has also contributed to the traderelations that began at that time since 2016. The share of the Republic of Turkey in gas exports, which plays a fundamental role in Azerbaijan's exports, is increasing. Azerbaijan is not only the largest energy importer in Turkey's foreign trade relations but also has a high share in the main non-oil exports. The only reason for the high share of Azerbaijan in foreign trade transactions between the two countries is related to energy. This indicator is a manifestation of Azerbaijan's low diversification in terms of commodities.

Keywords: Export, Energy, Non-oil, Economy, Investor, Turnover, Dollar, Capital.

* Öğretim Görevlisi, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi, zerifehemidova16@mail.ru / <https://orcid.org/0000-0002-5041636> / Şamahı-Azerbaycan.

ULUSLARARASI HUKUK VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BAĞLAMINDA KIBRIS SORUNU: MEŞRUIYET KRİZİ, REFORM İHTİYACI VE TÜRK DÜNYASI ROLÜ

Zeynep TOPBAŞ*

Özet

Birleşmiş Milletler (BM), II. Dünya Savaşı sonrası uluslararası barışı koruma ve devletler arası eşitliği sağlama amacıyla kurulmuştur. Uluslararası hukukun tarafsız uygulanmasını teminat altına alma gerekçesiyle ortaya çıkmasına rağmen, BM sisteminin tanınmamış veya kısmen tanınan devletler konusunda çifte standartlı yaklaşımlar sergilediği görülmektedir. KKTC, Montevideo Sözleşmesi'ne göre devlet olma kriterlerini karşılamasına rağmen yalnızca Türkiye tarafından tanınmakta; BM Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda yasa dışı ilan edilip gayrimeşru sayılmaktadır. Bu durum uluslararası hukuka ve BM sistemine dair meşruiyet krizini gözler önüne sermektedir. Benzer süreçler, Filistin, Kosova ve Tayvan örneklerinde de yaşanmakta, BM sisteminin sorgulanmasını ortaya koymaktadır. KKTC'nin dışlanmışlığı, Kıbrıs Türk halkının siyasi eşitliği ve self-determinasyon hakkının görmezden gelinmesini, BM sisteminin tarafsızlığının sorgulanmasını ve uluslararası hukuka duyulan güvenin zedelenmesini beraberinde getirmektedir. Özellikle Türk Dünyası ülkeleri, KKTC'nin uluslararası görünürlüğünü artırmada ve izolasyonun aşılmasında önemli bir potansiyel taşımaktadır. KKTC gibi yapılar için diyalog ve iş birliği yolları açılmadığı sürece BM'nin meşruiyeti ve bölgesel iş birlikleri olumsuz etkilenmeye devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: KKTC, Tanınırlık, Uluslararası Hukuk, Türk Dünyası, BM.

In the Context of International Law and the United Nations: The Cyprus Issue, the Crisis of Legitimacy, the Need for Reform, and the Role of the Turkic World

Abstract

The United Nations (UN) was established after World War II with the primary aim of maintaining international peace and ensuring equality among states. Although it was founded on the principle of guaranteeing the impartial application of international law, the UN system has demonstrated double standards, particularly concerning unrecognized or partially recognized states. Despite the fact that the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) meets the criteria for statehood as defined by the Montevideo Convention, it is recognized only by Türkiye and is declared illegal and illegitimate under the UN Security Council resolutions. This situation reveals a profound crisis of legitimacy within both international law and the UN system. Similar cases can be observed in Palestine, Kosovo, and Taiwan, which likewise expose inconsistencies and political selectivity within the UN framework. The exclusion of the TRNC results in the denial of the political equality and self-determination rights of the Turkish Cypriot people, raising doubts about the impartiality of the UN and undermining trust in international

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, topbaszeynep7@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0002-7821-8766> / Kütahya-Türkiye.

law. In this context, the Turkic World holds significant potential to enhance the TRNC's international visibility and contribute to overcoming its political isolation. Unless avenues for dialogue and cooperation are established for entities like the TRNC, the legitimacy of the UN and the stability of regional cooperation mechanisms will continue to be adversely affected.

Keywords: TRNC, Recognition, International Law, Turkic World, United Nations.

TÜRK DÜNYASI'NIN ETKİLEŞİM ALANLARI VE KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI (TÜRKSOY VE TÜRK KÜLTÜRÜ VE MİRASI VAKFI'NIN ROLÜ)

Zhainagul KADYRKULOVA*

Özet

Doğu Avrupa'dan Orta Asya'nın kalbine kadar geniş bir alanı kapsayan Türk dünyası, her biri kendine özgü özelliklere sahip olan kendine özgü kültürlerin ve medeniyetlerin bir kaleydoskopudur. Yüzyıllar boyunca bu kültürler birbirleriyle yakın etkileşim içinde olmuş, fikir ve geleneklerini paylaşmışlar ve bu da zengin ve çok yönlü bir mirasın oluşmasına yol açmıştır. Bu mirasın, gelecek nesillerin onu tanıyabilmesi için özenle korunması ve aktif olarak tanıtılması gerekmektedir.

Kültürel birliği sürdürmenin en önemli yollarından biri kültürel değişimdir. Düzenli olarak düzenlenen festivaller, sergiler, bilimsel konferanslar ve diğer benzer girişimler, Türk kültürü, edebiyatı, sanatı ve halk geleneklerinin çeşitli yönleri hakkında bilgi yaymada kilit rol oynamaktadır. Bu etkinlikler sadece geçmişin hatıralarını korumakla kalmaz, aynı zamanda modern kültürel ortama yeni fikirler ve perspektifler katarak ona taze bir soluk getirir.

Geçmiş dönemlerin canlı tanıkları olan tarihi ve kültürel anıtların korunması özel bir öneme sahiptir. Antik kentlerin, surların, camilerin, türbelerin ve diğer kültürel miras nesnelerinin restorasyonu, farklı ülkeler arasında koordineli çabalar ve deneyim paylaşımı gerektirir. Kültürel değerlerin yasadışı olarak ülke dışına çıkarılmasıyla mücadele ve bunların yok edilmesi veya zarar görmesi için yapılan her türlü girişimin önlenmesi de önemli bir önceliktir. Bu konuya yeterince önem verilmemesi, değerli eserlerin ve tarihi kanıtların telafisi imkansız bir şekilde kaybolmasına yol açabilir.

Eğitim ve bilim, kültürel mirasın korunmasında vazgeçilmez bir rol oynamaktadır. Ortak eğitim programlarının geliştirilmesi, arkeolojik kazıların ve keşif gezilerinin düzenlenmesi, Türk dilleri ve edebiyatının derinlemesine incelenmesi, Türk dünyasının kültürüne ilişkin farkındalığın artırılmasına ve ona saygılı bir tutumun oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Türk halklarının tarihi ve kültürünü incelemek amacıyla yapılan bilimsel araştırmaları desteklemek, onların dünya tarihindeki rolünü daha kapsamlı ve objektif bir şekilde anlamak için gereklidir.

Modern dijital çağda, kültürel mirasın dijitalleştirilmesi özel bir önem kazanmaktadır. Elektronik kütüphaneler, sanal müzeler ve çevrimiçi arşivlerin oluşturulması, benzersiz eserleri ve belgeleri dijital formatta korumakla kalmayıp, coğrafi konumdan bağımsız olarak geniş bir kitleye erişilebilir hale getirmeyi de mümkün kılmaktadır. Bu, Türk kültürünün tüm dünyada incelenmesi ve yaygınlaştırılması için yeni fırsatlar sunmaktadır.

Turizm, kültürel mirasın yaygınlaştırılmasında önemli bir araç olabilir. Kültürel turizmin geliştirilmesi, tarihi yerlere yönelik özel turistik rotaların oluşturulması ve çeşitli kültürel etkinliklerin düzenlenmesi, Türk kültürüne ilgiyi artırmakta ve onun korunmasına katkıda bulunmaktadır. Ziyaretçilerin Türk halklarının tarihi, kültürü ve gelenekleri hakkında daha

* Doç. Dr., Başsavcılık Hukuk Akademisi, G. Aitiev Kırgız Ulusal Güzel Sanatlar Müzesi, zhainakadyrkulova@gmail.com / <https://orcid.org/0009-0008-2726-0626> / Bişkek-Kırgızistan.

fazla bilgi edinmelerini sağlayan ve aynı zamanda yerel ekonominin gelişimine katkıda bulunan turizm ürünleri geliştirmek ve tanıtmak önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Kültürel Miras, Türk Halkları ve Dilleri, Bilim.

Interaction Areas of the Turkic World and the Preservation of Cultural Heritage (The Role of TURKSOY and the Turkic Culture and Heritage Foundation)

Abstract

The Turkic world, covering a vast territory from Eastern Europe to the heart of Central Asia, is a kaleidoscope of distinctive cultures and civilisations, each with its own unique characteristics. Over the centuries, these cultures have interacted closely, exchanging ideas and traditions, which has led to the formation of a rich and multifaceted heritage. This heritage needs to be carefully preserved and actively promoted so that future generations can learn about it.

One of the most important ways to maintain cultural unity is through cultural exchange. Regular festivals, exhibitions, academic conferences and other similar initiatives play a key role in spreading knowledge about various aspects of Turkic culture, literature, art and folk traditions. These events not only preserve the memory of the past, but also bring a breath of fresh air to the contemporary cultural environment, enriching it with new ideas and perspectives.

The preservation of historical and cultural monuments, which are living witnesses to past eras, is of particular importance. The restoration of ancient cities, fortifications, mosques, mausoleums and other cultural heritage sites requires coordinated efforts and the exchange of experience between different countries. Another key priority is combating the illegal removal of cultural property and preventing any attempts to destroy or damage it. Failure to pay sufficient attention to this issue could lead to the irreplaceable loss of valuable artefacts and historical evidence.

Education and science play an indispensable role in the preservation of cultural heritage. The development of joint educational programmes, archaeological excavations and expeditions, and in-depth study of Turkic languages and literature all contribute to raising awareness of the culture of the Turkic world and fostering respect for it. It is necessary to support scientific research aimed at studying the history and culture of the Turkic peoples in order to gain a more complete and objective understanding of their role in world history.

In the modern digital age, the digitisation of cultural heritage has become particularly important. The creation of electronic libraries, virtual museums and online archives not only allows unique artefacts and documents to be preserved in digital format, but also makes them accessible to the general public, regardless of geographical location. This opens up new opportunities for studying and promoting Turkic culture around the world.

Tourism can be an important tool for promoting cultural heritage. The development of cultural tourism, the creation of specialised tourist routes to historical sites and the organisation of various cultural events draw attention to Turkic culture and contribute to its preservation. It is important to develop and promote tourism products that allow visitors to learn more about the

history, culture and traditions of Turkic peoples, as well as contribute to the development of the local economy.

Keywords: Turkic World, Cultural Heritage, Turkic Peoples and Languages, Science.

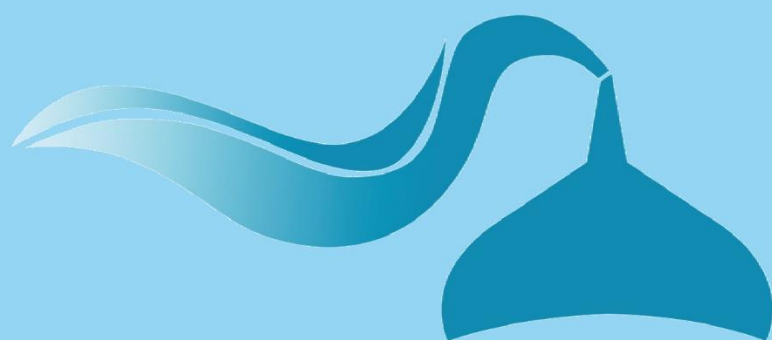
5. MANAS FORUMU KATILIMCI LİSTESİ

No.	Ad ve Soyadı	Kurum	Ülke
1.	Abdullah Günay (Dr. Öğrencisi)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
2.	Adiya Ramazanova (Öğr. Gör.)	L.N. Cumilyov Avrasya Milli Üniversitesi	Kazakistan
3.	Ahmet Burak Beldüz (Arş. Gör.)	Düzce Üniversitesi	Türkiye
4.	Ali Asker (Prof. Dr.)	Karabük Üniversitesi	Türkiye
5.	Ali Nazmi Çora (Dr.)	İstanbul Okan Üniversitesi	Türkiye
6.	Alp Cenk Aslan (Dr. Öğr. Üyesi)	Polis Akademisi	Türkiye
7.	Alptekin Cihangir İşbilir (Dr.)	Hazar Üniversitesi	Azerbaycan
8.	Asem Nauşabayeva Hekimoğlu (Prof. Dr.)	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	Türkiye
9.	Aybeniz Memmedova (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
10.	Ayperi Şarşenbek kızı (Dr.)	Zhusup Balasagin Kırgız Ulusal Üniversitesi	Kırgızistan
11.	Ayşenur Demir (YL. Öğrencisi)	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
12.	Aytekin Zeynalova (Doç. Dr.)	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
13.	Babek Abdullayev (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi	Azerbaycan
14.	Barın Kayaoğlu (Dr. Öğr. Üyesi)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
15.	Berna Sarıca (YL. Öğrencisi)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
16.	Bülent Çetinkaya (Yrd. Doç. Dr.)	Avrupa Liderlik Üniversitesi	KKTC
17.	Cebrail Nergiz (Dr.)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
18.	Cemal Yorgancıoğlu (Dr. Öğr. Üyesi)	Kıbrıs Aydın Üniversitesi	KKTC
19.	Chountagi Bekir (Arş. Gör.)	İbn Haldun Üniversitesi	Türkiye
20.	Deniz Ekşi (Dr. Öğrencisi)	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Türkiye
21.	Doğan Şengül (Dr. Öğr. Üyesi)	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	Türkiye
22.	Ebru Elif Durmaz (Dr. Öğr. Üyesi)	Ankara Üniversitesi	Türkiye
23.	Ejder Okumuş (Prof. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
24.	Elnur Hasan Mikail (Prof. Dr.)	Kafkas Üniversitesi	Türkiye
25.	Elnur Paşa (Dr. Öğr. Üyesi)	Milli Savunma Üniversitesi	Türkiye
26.	Elvin Talişinski (Prof. Dr.)	Azerbaycan Üniversitesi	Azerbaycan
27.	Faik Elekberli (Doç. Dr.)	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
28.	Fatma Aliyeva (Öğr. Gör.)	Mingeçevir Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
29.	Fatma İrem Konyalıoğlu (Dr. Öğr. Üyesi)	İzmir Demokrasi Üniversitesi	Türkiye
30.	Ferahile Babayeva-Şükürova (Dr.)	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
31.	Gabit Zhumatay (Doç. Dr.)	Narxoz Üniversitesi	Kazakistan

No.	Ad ve Soyadı	Kurum	Ülke
32.	Gazi Doğan (Öğr. Gör. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
33.	Gökberk Durmaz (Dr. Öğr. Üyesi)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
34.	Gökçe Yükselen Peler (Prof. Dr.)	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
35.	Gökhan Sırmalı (Öğr. Gör. Dr.)	Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi	Türkiye
36.	Gunel Hajiyeva (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
37.	Günay Bedelzade (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
38.	Hakan Çora (Doç. Dr.)	Onbeş Kasım Kıbrıs Üniversitesi	KKTC
39.	Halil Özserağ (Emekli Kurmay Albay)	Ulusal Strateji Merkezi	Türkiye
40.	Halit Hamzaoglu (Doç. Dr.)	Kafkas Üniversitesi	Türkiye
41.	Hassan Delavar (Araştırmacı)	-	İran
42.	Hayrettin Parlakyıldız (Yrd. Doç. Dr.)	-	KKTC
43.	Hazel Biber (Dr. Öğrencisi)	Ankara Üniversitesi	KKTC
44.	Hicran Nadirova (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
45.	İbrahim Fevzi Güven (Dr. Öğr. Üyesi)	Karabük Üniversitesi	Türkiye
46.	İrem Efnan Öksüz (YL. Öğrencisi)	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Türkiye
47.	İsmayıl İsmayılov (Doç. Dr.)	Gence Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
48.	Karlygash Ashirkhanova (Dr. Öğr. Üyesi)	Kh. Dosmukhamedov Atyrau Üniversitesi	Kazakistan
49.	Khaladdin İbrahimli (Prof. Dr.)	-	Azerbaycan
50.	Kürşad Sarıaslan (Dr.)	Türkiye Büyük Millet Meclisi	Türkiye
51.	Laura Yerekesheva (Prof. Dr.)	Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi	Kazakistan
52.	Leman Mustafayeva (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi	Azerbaycan
53.	Leyla İsmayilzada (Dr. Öğr. Üyesi)	Mingeçevir Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
54.	Leyla Mammadzada (Dr. Öğrencisi)	Gence Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
55.	Lütfiye Sarı (Lisans Öğrencisi)	Bursa Uludağ Üniversitesi	Türkiye
56.	Mahbara Abbasova (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Medeniyet ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	Azerbaycan
57.	Mahsati Aliyeva (Öğr. Gör.)	Mingeçevir Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
58.	Marziye Memmedli (Doç. Dr.)	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Türkiye
59.	Mehman İsmayılov (Dr.)	Bakü İlahiyat Koleji	Azerbaycan
60.	Mehmet Ali Mert (Dr. Öğr. Üyesi)	Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi	Türkiye
61.	Mehmet Tarık Copur (Arş. Gör.)	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	Türkiye
62.	Mirzayim Turumova (Lisans Öğrencisi)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
63.	Muhammet Koçak (Doç. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
64.	Murad Asadov (Dr. Öğrencisi)	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan

No.	Ad ve Soyadı	Kurum	Ülke
65.	Mustafa Özalp (Doç. Dr.)	Yozgat Bozok Üniversitesi	Türkiye
66.	Mücahit Dizman (Dr. Öğrencisi)	Hazine ve Maliye Bakanlığı	Türkiye
67.	Mürsel Bayram (Doç. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
68.	Nasuh Uslu (Prof. Dr.)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
69.	Nazrin Aliyeva (Öğr. Gör.)	Bakü Biznes Üniversitesi	Azerbaycan
70.	Necmiye Aysım Parlakyıldız (Dr. Öğr. Üyesi)	Girne Amerikan Üniversitesi	KKTC
71.	Nigar Mustafayeva (Arş. Gör.)	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
72.	Nilsu Yaren Gürüf (YL. Öğrencisi)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
73.	Ömer Faruk Karaman (Dr. Öğr. Üyesi)	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Türkiye
74.	Parassat Rakymberli (Dr. Öğrencisi)	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	Türkiye
75.	Ramile Dadaşova (Doç. Dr.)	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
76.	Reşad İlyasov (Dr.)	Bakü Beynelhalk Multukulturalizm Merkezi	Azerbaycan
77.	Sabina Mammadova (Öğr. Gör.)	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
78.	Sabir Memmedli (Prof. Dr.)	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
79.	Samir Humbatov (Dr. Öğrencisi)	Azerbaycan Üniversitesi	Azerbaycan
80.	Selçuk Çınar (Dr.)	Millî Eğitim Bakanlığı	Türkiye
81.	Seyidnisa Aliyeva (Dr. Öğrencisi)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
82.	Seyit Ali Avcu (Prof. Dr.)	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	Türkiye
83.	Soner Sağlam (Doç. Dr.)	Pamukkale Üniversitesi	Türkiye
84.	Soyalp Tamçelik (Prof. Dr.)	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Türkiye
85.	Şule Berber (Bilim Uzmanı)	-	Türkiye
86.	Tarana Akbari (Dr. Öğr. Üyesi)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi	Azerbaycan
87.	Uğur Fatih Biber (Dr.)	Girne Amerikan Üniversitesi	KKTC
88.	Ulvi Keser (Prof. Dr.)	Uluslararası Fırat Üniversitesi	KKTC
89.	Umid Ergashev (Dr.)	Dünya Ekonomi ve Diplomasi Üniversitesi	Özbekistan
90.	Vecihi Sefa Fuat Hekimoğlu (Prof. Dr.)	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	Türkiye
91.	Vedat Caner (Dr. Öğr. Üyesi)	İstanbul Beykent Üniversitesi	Türkiye
92.	Veyis Güngör (Drs.)	Hollanda Türkeri Araştırmalar Merkezi	Hollanda
93.	Vugar Mustafayev (Doç. Dr.)	Mingeçevir Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
94.	Vusala Gulmaliyeva (Araştırmacı)	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
95.	Vusala Jafarova (Dr.)	İktisadi İslahatların Tahlili ve İletişim Merkezi	Azerbaycan
96.	Yaqut Qasimova (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi	Azerbaycan

No.	Ad ve Soyadı	Kurum	Ülke
97.	Yaren Gökçe Bacanlı (YL. Öğrencisi)	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
98.	Yasemin Güllüoğlu (Doç. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
99.	Yavuz Çelik (Öğr. Gör. Dr.)	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Türkiye
100.	Yunus Emre Gürbüz (Prof. Dr.)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
101.	Zakir Chotaev (Doç. Dr.)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
102.	Zarife Hamidova (Öğr. Gör.)	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Şamahı Yerleşkesi	Azerbaycan
103.	Zeynep Topbaş (YL. Öğrencisi)	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	Türkiye
104.	Zhainagul Kadyrkulova (Doç. Dr.)	Başsavcılık Hukuk Akademisi	Kırgızistan

MANAS FORUMU

